

ระบบการศึกษาของ ราชอาณาจักรสวีเดน

**สำนักวิจัยและพัฒนาศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ**

คำนำ

ราชอาณาจักรสวีเดนและไทยมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมาช้านาน นับตั้งแต่การทำสนธิสัญญาทางไมตรี การพาณิชย์ และการเดินเรือ เมื่อ พ.ศ.2411 และการศึกษาระบบการศึกษาของราชอาณาจักรสวีเดนพบว่าสวีเดนพัฒนาตนเองจากประเทศเกษตรกรรมมาเป็นประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำในศตวรรษที่ 20 บนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาดพร้อมกับการส่งเสริมการประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรมหลายรายการ ซึ่งล้วนเป็นสินค้าส่งออกที่มีคุณภาพ

การศึกษาของสวีเดนตั้งแต่การศึกษาก่อนประถมศึกษาศึกษาภาคบังคับ การมัธยมศึกษา และอุดมศึกษามีหลักสูตรที่สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและเน้นการวิจัย การอุดมศึกษาและการวิจัยควบคุมโดยรัฐบาลและรัฐสภา จึงสามารถควบคุมทิศทางการผลิตกำลังคนได้ตามเป้าหมาย การศึกษาของสวีเดนมุ่งสู่ความเป็นนานาชาติ ประชาชนสวีเดนศึกษาและทำงานในต่างประเทศมากมาย เนื่องจากการศึกษามีคุณภาพสูงและสวีเดนใช้สถิติในการบริหารการศึกษาอย่างได้ผลดี

สวีเดนเป็นหนึ่งในประเทศที่ประชากรมีคุณภาพชีวิตสูงสุด มีความโดดเด่นหลายประการ อาทิ เน้นความเสมอภาคระหว่างเพศและความเคารพในสิทธิมนุษยชนอย่างยิ่ง เป็นรัฐสวัสดิการซึ่งเด็กทุกคนเกิดมามีเบี้ยเลี้ยง นักเรียนและนักศึกษามีเบี้ยเลี้ยงและเงินกู้เพื่อ

การเรียนรู้ กฎหมายให้สิทธิในการเลือกนับถือหรือไม่นับถือศาสนา มีภาษาพูดในประเทศถึง 5 ภาษา ฯลฯ สวีเดนจึงมีสารสนเทศที่สามารถเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย นอกจากนี้ ในรายงานได้จัดทำสรุปความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสวีเดนรวมไว้ด้วย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา และ รองศาสตราจารย์ ดร.รศสุคนธ์ มกรมณี ในการแปลสรุปและเรียบเรียงเอกสารเรื่อง ระบบการศึกษาของราชอาณาจักรสวีเดน ซึ่งสำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

(นายอรุณ จันทวานิช)

เลขาธิการสภาการศึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สภาพทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

ราชอาณาจักรสวีเดนมีพื้นที่ 450,000 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ปกคลุมด้วยป่าไม้ ทะเลสาบและแม่น้ำ สภาพทางภูมิประเทศ อุณหภูมิและทรัพยากรธรรมชาติแตกต่างกัน จึงมีผลต่ออุตสาหกรรม และการเกษตร พื้นที่ติดทะเลยาว 2,700 กิโลเมตร มีเกาะต่างๆ มากมาย พื้นที่เพาะปลูกมีประมาณ 10% จากข้อมูล พ.ศ.2550 สวีเดนมีประชากร จำนวน 9,117,712 คน ประชากรร้อยละ 84 อาศัย ในเขตเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตสตอกโฮล์มซึ่งเป็นเมืองหลวง

ในศตวรรษที่ 20 สวีเดนใช้เวลาไม่กี่สิบปีเปลี่ยนจากประเทศ เกษตรกรรมที่ยากจนไปเป็นประเทศอุตสาหกรรม พื้นฐานของการ เจริญเติบโตมาจากป่าไม้ สินแร่ และเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ สินค้าที่สำคัญ อาทิ เครื่องกังหันไอน้ำ โทรศัพท์ เครื่องแยกครีม อวกาศยุทธภัณฑ์ เครื่องบิน เวชภัณฑ์ ฯลฯ ตลาดการค้าส่วนใหญ่อยู่นอกประเทศและมีบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่จำนวนมากในต่างประเทศ

ปัจจุบันอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของสวีเดนอยู่ในภาวะ คงตัว อัตราเงินเฟ้อต่ำ การเงินสาธารณะและการค้าเกินดุล เยาวชนอายุ 20-24 ปีว่างงานเท่ากับร้อยละ 9.7 ระยะนี้สวีเดนลงทุนทางการศึกษา ทุกระดับมากขึ้น รวมทั้งลงทุนทางด้านสาธารณสุขด้วย เศรษฐกิจของ สวีเดนเป็นแบบ Knowledge-intensive Industries ซึ่งเป็นการใช้ ประโยชน์จากการพัฒนาทางเทคโนโลยี อุตสาหกรรมชั้นนำระดับโลก

ของสวีเดนคือ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) และสาขาเวชชีวศาสตร์ (Biomedicine)

ภาษาราชการคือ Swedish ภาษาของชนกลุ่มน้อยที่ใช้เป็นภาษาในการติดต่อราชการและใช้ในศาลได้เช่นกันคือ Sami, Tornedal Finish, Finish Romany และ Yiddish ศาสนาประจำชาติตั้งแต่ พ.ศ.2070 คือ ศาสนาคริสต์นิกายโปเตสแตนท์ แต่ พ.ศ.2494 สวีเดนได้ออกกฎหมายเสรีภาพทางศาสนาทำให้ประชาชนมีสิทธิ์ จะเลือกนับถือหรือไม่นับถือศาสนาได้ และ พ.ศ.2543 ศาสนากับรัฐแยกจากกัน จึงทำให้สวีเดนไม่มีศาสนาของรัฐ สวีเดนปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและตัวแทนของประเทศ ไม่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของรัฐบาล แต่รับทราบเรื่องสำคัญของประเทศ ปัจจุบันคือสมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ 16 กุสตาฟแห่งสวีเดน

รัฐสภาสวีเดนมีสมาชิก 349 คน เลือกตั้งทุก 4 ปี ประธานรัฐสภาเสนอชื่อบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยการหารือกับหัวหน้าพรรคการเมือง ซึ่งปัจจุบันมี 7 พรรค รัฐสภามีหน้าที่ออกกฎหมายอนุมัติงบประมาณที่เสนอโดยรัฐบาล ทำข้อตกลงกับต่างประเทศ กำกับดูแลหน่วยงานกลางของรัฐ รับเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐในบางกรณี และที่สำคัญที่สุดคือติดตามดูแลให้รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐดำเนินงานตามมติของรัฐสภา

รัฐบาลประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจำนวนกระทรวงและกิจกรรมหลักมีการเปลี่ยนแปลงตามประเด็นสนใจทางการเมือง กระทรวงที่เกี่ยวกับการศึกษาคือ Ministry of Education and Research, Ministry of Employment และ Ministry of Agriculture, Food and Fisheries ข้าราชการในหน่วยงานของรัฐมีจำนวน 4,600 คน

รวมทั้งผู้ที่ประจำการในต่างประเทศ รัฐบาลจะแต่งตั้งคณะกรรมการหลายคณะเพื่อช่วยทำงาน กรรมการมาจากนักการเมืองผู้แทนองค์กรอิสระ และผู้ทรงคุณวุฒิ ปัจจุบันมีประมาณ 200 คณะปฏิบัติงานเป็นเวลา 2 ปี รัฐบาลต้องรายงานผลการทำงานของคณะกรรมการเหล่านี้ต่อรัฐสภา

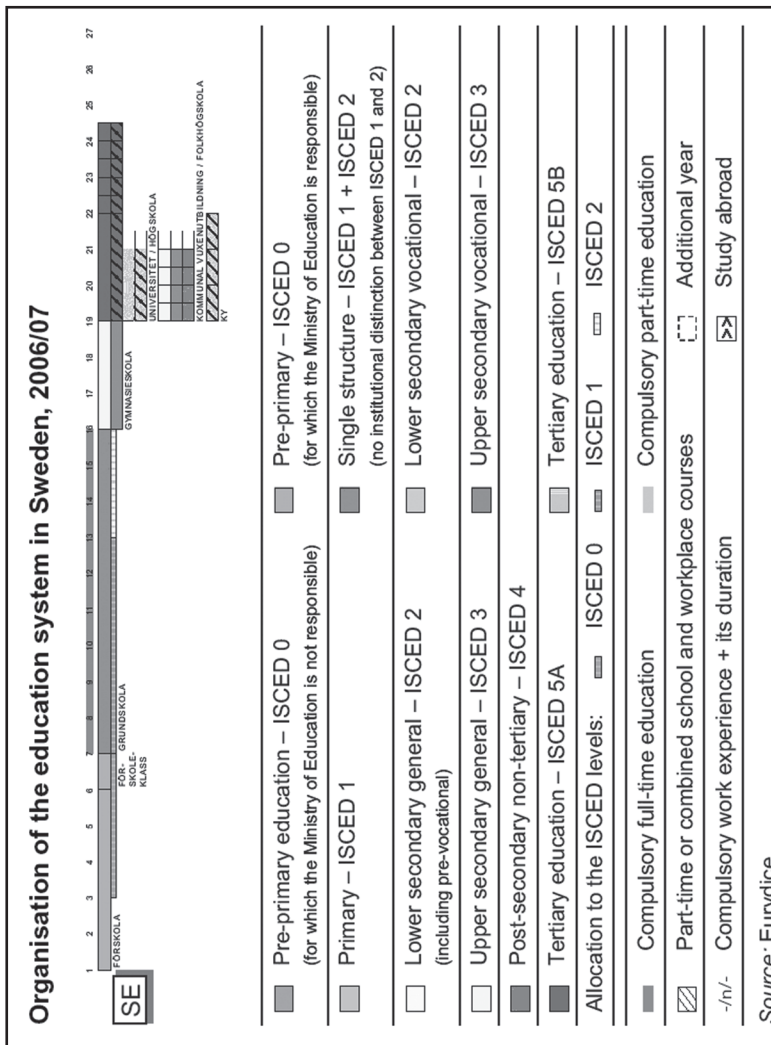
การปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 21 เขต ในจำนวนดังกล่าว มีเทศบาลรวมทั้งสิ้น 290 เทศบาล มีสภาเทศบาลเป็นหน่วยงานสูงสุดของการบริหารส่วนท้องถิ่น เทศบาลมีความเป็นอิสระตามกฎหมาย สมาชิกสภาเทศบาลเลือกตั้งพร้อมกับการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา สภาเทศบาลเลือกกรรมการบริหารและกรรมการอื่นๆ เพื่อทำหน้าที่ นำนโยบายและการตัดสินใจของสภาไปปฏิบัติ ภารกิจของเทศบาลคือ บริการสังคม อาทิ การดูแลเด็กเล็ก การช่วยเหลือผู้สูงอายุ สิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย ถนน สวนสาธารณะ ผังเมือง การศึกษาและวัฒนธรรม

ระบบการศึกษา

การศึกษาของเด็กและเยาวชนสวีเดน ประกอบด้วยการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา (ISCED 0) การศึกษาภาคบังคับ (ISCED 1 + ISCED 2) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ISCED 3) การศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลายที่ไม่ใช่อุดมศึกษา (ISCED 4) และการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ISCED 5)

การจัดการศึกษาแก่เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ มีทั้งการจัดในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาตามปกติแบบเต็มเวลาและแบบนอกเวลารวมทั้งการศึกษาทางไกลมีการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับผู้บกพร่องทางการเรียนรู้ทางการได้ยิน ทางสายตา ชนกลุ่มน้อย และคนเข้าเมือง

โครงการระบบการศึกษาของสวีเดน พ.ศ.2549/2550 มีลักษณะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือเด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่จำกัดเรื่องเพศ สถานที่เกิดฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาต้องจัดให้เด็กมีความรู้และทักษะเพื่อเป็นประชาชนที่รับผิดชอบของสังคม บุคลากรในโรงเรียนต้องส่งเสริมให้เด็กยอมรับนับถือความเป็นส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและต่อต้านการข่มเหงรังแกและการแบ่งแยกเชื้อชาติ โรงเรียนทุกโรงเรียนต้องจัดการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

การบริหารการศึกษาทั่วไป

รัฐบาลและรัฐสภาาร่วมกันรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา โดยกระทรวงการศึกษาและการวิจัยรับผิดชอบการศึกษาระดับอนุบาล การศึกษาภาคบังคับ การศึกษาสำหรับชนเผ่าชอมี การศึกษาพิเศษ การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาสำหรับคนเข้าเมือง การอุดมศึกษาและวิจัย กระทรวงเกษตร อาหารและการประมงรับผิดชอบมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แห่งสวีเดน กระทรวงแรงงานรับผิดชอบการพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงกลาโหมรับผิดชอบโรงเรียนฝึกทหาร และกระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบโรงเรียนฝึกตำรวจ

หน่วยงานกลางต่าง ๆ ของรัฐบาลจะเป็นผู้นำการตัดสินใจของรัฐบาลและรัฐสภาไปปฏิบัติ หน่วยเหล่านี้ไม่ขึ้นตรงกับกระทรวงใดๆ หน่วยงานกลางที่เกี่ยวกับการศึกษาคือ 1) สำนักงานการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) ทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย แนะนำ และตรวจสอบเพื่อปรับปรุงการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาก่อนประถมศึกษา 2) สำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI) ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนความพยายามของหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพและโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน โดยทำงานร่วมกับ

ครูใหญ่ ครู และผู้จัดการโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และการศึกษาผู้ใหญ่ 3) สำนักการอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน
(SNAHE) ทำหน้าที่ประเมินและนิเทศสถาบันอุดมศึกษาให้ปฏิบัติตาม
กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถิติเกี่ยวกับอุดมศึกษา
การประเมินคุณภาพการสำเร็จอุดมศึกษาของสถาบันต่างประเทศ
และให้ข้อมูลแก่นักศึกษาสวีเดนและนักศึกษาต่างชาติ

หน่วยงานการศึกษาที่บริหารโดยส่วนกลางคือโรงเรียนชอมี
โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน สำนัก
การเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัย และวิทยาลัย

การบริหารการศึกษาของสวีเดนเป็นระบบกระจายอำนาจ
ไม่มีหน่วยงานบริหารการศึกษาส่วนท้องถิ่นระดับเขต แต่มีเจ้าหน้าที่
ที่ระดับเขตทำหน้าที่ติดตามงาน เทศบาลบริหารการศึกษาระดับต่ำกว่า
อุดมศึกษาของรัฐ มีสิทธิ์เก็บภาษีและอาจจะคิดค่าธรรมเนียมในบริการ
บางอย่างเพื่อให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายของตน และได้รับงบประมาณจาก
รัฐบางส่วน มีอำนาจจัดจ้างและบริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตลอดจนการพัฒนาบุคลากร สมาคมเทศบาลแต่งตั้งคณะกรรมการด้าน
การศึกษา เพื่อรับผิดชอบในการทำให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมาย
จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียน สรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษา
พัฒนาและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของโรงเรียน
ตลอดจนติดตามและประเมินโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้โรงเรียนต้อง
ติดตามและประเมินกิจกรรมของตนเองด้วย

การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

การศึกษาก่อนประถมศึกษา (Pre-primary Education)
จัดสำหรับเด็กอายุ 1-5 ปี มีหลายรูปแบบ เช่น โรงเรียนอนุบาล (Pre-

school) ศูนย์เด็กตามบ้าน (Family Day Care Home) และโรงเรียนอนุบาลแบบเปิด (Open Pre-school) เด็กอายุ 6 ปีสามารถเข้าเรียนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ (Pre-school Class) แต่ไม่เป็นการบังคับให้ต้องเข้าเรียน มีเด็กอายุ 6 ปีเข้าเรียนประมาณร้อยละ 94 ทั้งนี้โรงเรียนอนุบาลและชั้นเด็กเล็กตั้งแต่อายุ 4-6 ปีไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน โดยเรียนวันละ 3 ชั่วโมง 5 วันต่อสัปดาห์ ส่วนเด็กที่อายุย่างเข้าการศึกษาภาคบังคับ 6-9 ปี สามารถเข้าเรียนในศูนย์เด็กเวลาว่าง (Leisure-time Centre) ซึ่งเปิดในช่วงเวลาก่อน-หลังเลิกเรียนและในวันหยุดวันละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งศูนย์เด็กตามบ้าน กิจกรรมยามว่างและบริการอื่นๆ สำหรับเด็ก

โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับชั้นเด็กเล็กและศูนย์เด็กต่างๆ ใช้หลักสูตรเดียวกัน เด็กการศึกษาพิเศษมีสิทธิเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลและเป็นหน้าที่ของเทศบาลที่ต้องค้นหาเด็กเหล่านี้ เด็กอายุ 1-3 ปีที่เข้าโรงเรียนอนุบาลหรือศูนย์เด็กต้องเสียค่าเล่าเรียน

หลักสูตรก่อนประถมศึกษา จัดทำโดยรัฐตามข้อแนะนำของรัฐบาล เทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา หลักสูตรระดับนี้กำหนดค่านิยมพื้นฐานให้แต่ไม่กำหนดวิธีสอน กำหนดเป้าหมายและคำแนะนำเกี่ยวกับค่านิยมและบรรทัดฐาน การพัฒนาและการเรียนรู้ หลักสูตรก่อนประถมศึกษามีหลักการว่าเด็กต้องเรียนโดยการเล่นหรือทำกิจกรรมที่เป็นธรรมชาติและมีความหมายต่อเขา โดยวิธีการใช้หัวข้อเรื่องเป็นฐาน (Topic-based Method) ในการเรียน เพื่อให้เด็กมีโอกาสสำรวจ สืบสวน และทดลอง มีโอกาสเรียนรู้โดยเกิดการหยั่งรู้และเกิดความรู้ใหม่

จุดเน้นของหลักสูตรนี้อยู่ที่การพัฒนาภาษา ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสารผ่านทางภาพ เพลง ดนตรี การละคร จังหวะ การเต้นรำ

และการเคลื่อนไหว การพูดและการเขียน รูปร่าง การออกแบบ หัตถศิลป์ ฯลฯ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมและการรักษาธรรมชาติ โรงเรียนต้องพิจารณาความต้องการของเด็ก ต้องมีความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน

การศึกษาภาคบังคับ

การศึกษาภาคบังคับ (Single Structure Education) ประกอบด้วย ระดับประถมศึกษา (Primary) และมัธยมศึกษาตอนต้น (Lower Secondary) เป็นหลักสูตรเดียวกันตลอด 9 ปี ส่วนใหญ่เทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบในการจัด โดยได้งบประมาณจากภาษีของเทศบาลและงบประมาณจากรัฐ แต่มีโรงเรียนเอกชนที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐและไม่คิดค่าเล่าเรียนอยู่จำนวนหนึ่ง โรงเรียนเอกชนที่คิดค่าเล่าเรียนจะไม่มีในระดับนี้ยกเว้นโรงเรียนนานาชาติและโรงเรียนประจำซึ่งเปิดรับระดับประเทศ โดยได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐเช่นกันแต่ก็คิดค่าธรรมเนียมอื่นๆ ได้

โดยปกติโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับมี 2 ระดับคือ โรงเรียนที่เปิดสอนปีที่ 1-5 หรือปีที่ 6 รวมทั้งชั้นเด็กเล็กสำหรับเด็กอายุ 6 ปี และโรงเรียนที่เปิดสอนปีที่ 5 หรือ 6 ถึงปีที่ 9 ปัจจุบันนี้เทศบาลหลายแห่งเริ่มจัดตั้งโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับชั้นปีที่ 1-9 ทั้งนี้เพื่อบูรณาการระหว่างระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันมาก บางโรงเรียนเปิดชั้นเรียนผสมที่มีนักเรียนหลายอายุเรียนรวมในห้องเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการศึกษาภาคบังคับคือ โรงเรียนและบ้านต้องร่วมมือกันพัฒนาให้นักเรียนให้มีความรู้และทักษะอย่างเพียงพอที่จะพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้ใหญ่และสมาชิกของสังคมที่มีความรับผิดชอบ โรงเรียนทุกโรงต้องยึดค่านิยมประชาธิปไตยพื้นฐานร่วมกัน โดยเฉพาะความเท่าเทียมกันทางการศึกษา และดำเนินการให้นักเรียนได้รับค่านิยม

เหล่านี้ ครูใหญ่ต้องรับผิดชอบให้นักเรียนได้ประสบการณ์ที่หลากหลายร่วมมือกับโรงเรียนและสถานที่ทำงานต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กในการเลือกเรียนและเลือกอาชีพในอนาคต นักเรียนทุกคนต้องได้รับการแนะแนวเรื่องการเลือกวิชาเรียนและการศึกษาในอนาคต ส่วนวิธีการที่จะให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรนั้นโรงเรียนเป็นผู้กำหนด นอกจากนี้เด็กต้องได้รับประสบการณ์การทำงานในสถานประกอบการต่างๆ เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ เด็กที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของศึกษาภาคบังคับ สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน หูหนวก หรือตาบอด โดยรัฐมีโรงเรียนพิเศษให้เรียน

การศึกษาภาคบังคับจัดสำหรับเด็กอายุ 7-16 ปี เริ่มเข้าโรงเรียนเมื่ออายุย่างเข้า 7 ปี เด็กทุกคนเข้าเมืองและผู้ลี้ภัยได้รับสิทธิทางการศึกษาภาคบังคับเช่นเดียวกับเด็กสวีเดน ผู้ปกครองไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เด็กจะได้รับหนังสือ อุปกรณ์และสื่อต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเรียน แต่กิจกรรมบางอย่างอาจต้องการอุปกรณ์พิเศษซึ่งเด็กต้องซื้อเองในราคาถูก เด็กได้รับอาหารในระหว่างเวลาเรียนด้วย เทศบาลจะจัดรถรับส่งให้กับเด็กที่อยู่ห่างไกลโรงเรียน เด็กสวีเดนได้รับเบี้ยเลี้ยงตั้งแต่เกิดจนถึงปีที่อายุย่างเข้า 16 ปี และยังคงมีสิทธิ์ได้รับต่อไปจนกว่าจะจบการศึกษาภาคบังคับ

หลักสูตรกำหนดเป้าหมายและเนื้อหาของวิชาที่จะเรียนให้สำเร็จในปีที่ 5 และปีที่ 9 ครูเป็นผู้กำหนดว่าจะสอนเรื่องใดบ้างและใช้วิธีสอนรูปแบบใด ชั่วโมงเรียนขั้นต่ำในเวลา 9 ปี เป็น 6,665 ชั่วโมง วิชาที่เรียนประกอบด้วย ศิลปะ ทัศนศึกษา ภาษาอังกฤษ ภาษาเลือก คหกรรมและการบริโภค คณิตศาสตร์ ดนตรี สุขศึกษาและพลศึกษา

ภาษาสวีเดน/ภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สอง ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนา สังคมศึกษา ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ และเทคโนโลยี โรงเรียนเป็นผู้กำหนดเองว่าปีใดจะสอนกี่ชั่วโมงในวิชาใดหรือเนื้อหาใด ขณะนี้มีการดำเนินงานโครงการนำร่องเกี่ยวกับการสอนแบบไม่มีตารางเรียนในโรงเรียน 900 โรงเรียนของ 79 เทศบาล การทดสอบระดับชาติจะมีในชั้นปีที่ 9 ส่วนการสอบในชั้นปีที่ 5 โรงเรียนจะเข้าร่วมหรือไม่ก็ได้ วิชาที่สอบคือ ภาษาสวีเดน ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์

ครูและนักเรียนร่วมกันเลือกสื่อและวิธีสอน การตีความหลักสูตรต้องทำที่โรงเรียนโดยมีเด็กร่วมด้วยหลักสูตรเสนอแนะให้ใช้วิธีการเรียนรู้แบบค้นพบ (Learning by Discovery) การเรียนที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง การสอนโดยใช้หัวข้อเป็นฐาน และการสอนแบบสหวิทยาการ นักเรียนมีสิทธิ์เลือกงานและวิธีการเรียนตามแผนการเรียนรายบุคคลได้ การให้เกรดแบ่งเป็น 3 ระดับคือผ่านดีเยี่ยม (MVG) ผ่านระดับดี (VG) และผ่าน (G) ถ้านักเรียนทำผลงานไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โรงเรียนจะไม่ให้เกรดใดๆ โดยปกตินักเรียนจะได้รับการเลื่อนชั้นทุกปี เกรดครั้งแรกจะออกให้เมื่อสิ้นสุดภาคฤดูใบไม้ร่วงของชั้นปีที่ 8 และประกาศนียบัตรสำเร็จการศึกษาภาคบังคับจะให้เมื่อจบชั้นปีที่ 9

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Upper Secondary Education) แบ่งออกเป็น 17 โปรแกรมระดับชาติ (National Programme) มีหน่วยกิตรวมทั้งสิ้น 2,500 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียน 3 ปี ทุกโปรแกรมสอนวิชาแกน 8 วิชา ได้แก่ ภาษาสวีเดน/ภาษาสวีเดน เป็นภาษาที่สอง ภาษาอังกฤษ หน้าที่พลเมือง ศาสนา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พลศึกษาและสุขศึกษา และวิชาด้านศิลปะ นอกเหนือจาก

วิชาแกนแล้วเด็กจะเรียนวิชาเฉพาะตามโปรแกรมที่ตนเลือก โปรแกรมการเรียน 13 จาก 17 โปรแกรมต้องมีการฝึกงานในสถานประกอบการอย่างน้อย 15 สัปดาห์ วิชาทั้งสายอาชีพศึกษา (Vocational) และสายสามัญ (General) เปิดสอนในโรงเรียนเดียวกัน ซึ่งสังกัดเทศบาล สังกัดสภาเขตหรือองค์กรอิสระ เด็กประมาณร้อยละ 47 เรียนโปรแกรมสายอาชีพศึกษา และร้อยละ 53 เรียนสายสามัญ

นอกจากนี้ ยังมีโปรแกรมออกแบบเฉพาะ (Specially Designed Programme) ที่จัดให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ของเขต หรือของรายบุคคล โปรแกรมรายบุคคล (Individual Programme) จัดให้เป็น ทางเลือกแก่นักเรียนที่ไม่มีสิทธิ์เรียนโปรแกรมระดับชาติหรือโปรแกรมออกแบบเฉพาะ และโปรแกรมมัธยมนานาชาติ (International Baccalaureate) จัดโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนและ ได้รับประกาศนียบัตรจากสำนักงานมัธยมนานาชาติ โปรแกรมเหล่านี้ เรียนรายวิชาแกนและจำนวนหน่วยกิตรวมเช่นเดียวกับโปรแกรมระดับชาติ

โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในสวีเดนมีประมาณ 795 โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาล 276 แห่ง การเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนต้องผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในวิชาภาษาสวีเดน ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์หรือมีความรู้เทียบเท่า เด็กสวีเดนแทบทุกคน เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เด็กที่มีเกรดไม่ผ่านตามที่กำหนดอาจจะเรียนตามแผนการเรียนรายบุคคล ตามกฎหมายการศึกษาเทศบาลทุกแห่งต้องจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแก่ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ ก่อน 6 เดือนแรกของปีที่อายุย่าง 20 ถ้าอายุมากกว่านั้นต้องไปเข้าเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล

การเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นระบบยึดรายวิชาเป็นฐาน (Course-based System) และโรงเรียนมีอิสระอย่างมากในการจัดตารางเรียน จึงมีความหลากหลายในการกำหนดเวลาเรียนแต่ละสัปดาห์และแต่ละวัน ดังนั้นการจัดกลุ่มนักเรียนในแต่ละวิชาจึงหลากหลาย อาจมาจากเด็กหลายระดับชั้นและหลายโปรแกรมก็ได้ ในหนึ่งปีการศึกษาจะแบ่งเป็น 2 ภาคเรียนคือฤดูใบไม้ผลิและฤดูใบไม้ร่วง ใช้เวลาเรียนอย่างน้อย 178 วัน หรือ 40 สัปดาห์ ชั่วโมงเรียนขั้นต่ำคือ 2,180 ชั่วโมงสำหรับสายสามัญ และ 2,430 ชั่วโมงสำหรับสายอาชีวศึกษา เริ่มเรียนปลายเดือนสิงหาคมและสิ้นสุดเดือนมิถุนายน สัปดาห์ละ 5 วันตั้งแต่วันจันทร์-ศุกร์ เทศบาลแต่ละแห่งกำหนดวันเปิด-ปิดที่แน่นอนของตนเอง

นักเรียนที่เรียนเต็มเวลาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่อายุเกิน 16 ปี ได้รับทุนการศึกษา ซึ่งก่อนหน้านี้เงินจำนวนดังกล่าวจะจ่ายให้กับผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังมีทุนสนับสนุนอื่นๆ อีกหลายประเภท รวมถึงค่าอาหารและที่พักสำหรับเด็กที่อยู่ในพื้นที่กันดาร นักเรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหนังสือเรียนและอุปกรณ์การเรียนต่างๆ แต่โรงเรียนอาจให้นักเรียนใช้อุปกรณ์บางอย่างได้ในราคาถูกลง ส่วนอาหารจะให้ฟรีหรือไม่ขึ้นอยู่กับแต่ละโรงเรียน

เกรดที่ให้ในระดับนี้คือ ผ่านระดับดีเยี่ยม (MVG) ผ่านระดับดี (VG) ผ่าน (G) ไม่ผ่าน (IG) นักเรียนจะได้รับเกรดเมื่อสิ้นสุดการเรียนแต่ละวิชา ถ้าผู้เรียนขาดเรียนเกินเวลาที่กำหนด จะไม่ได้รับเกรด รายงานผลการเรียนที่เป็นลายลักษณ์อักษรจะออกให้ในตอนปลายภาคเรียนแต่ละภาค ผู้ที่สำเร็จการศึกษาทุกโปรแกรมต้องได้รับเกรดผ่านครบทุกวิชาในหลักสูตร ไม่มีการสอบไล่เพื่อสำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตร

มัธยมศึกษาตอนปลายจะระบุผลสรุปรวมของวิชาที่เรียนและเกรดที่ได้ นักเรียนที่เรียนวิชามากกว่าหลักสูตรกำหนด สามารถเลือกได้ว่า ต้องการให้วิชาเหล่านั้นปรากฏในประกาศนียบัตรหรือไม่

การศึกษาระดับอุดมศึกษา

การอุดมศึกษา (Tertiary Education) มีเป้าหมายโดยรวมในการดำเนินงานคือ 1) บริการการศึกษานานพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ และประสบการณ์ที่มีความเชี่ยวชาญ 2) ดำเนินงานวิจัย งานศิลปะ และงานพัฒนาต่างๆ 3) ร่วมมือกับชุมชน และประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของสถาบันให้ชุมชนทราบ ในจำนวนร้อยละ 95 ของการศึกษาระดับนี้ ดำเนินงานโดยมหาวิทยาลัย 14 แห่ง และวิทยาลัยของรัฐ 22 แห่ง ทุกสถาบันอุดมศึกษาเปิดโปรแกรมด้านอาชีวศึกษา ส่วนการฝึกหัดครู การแพทย์ พยาบาล และวิศวกรรมศาสตร์ จะมีอยู่ในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยของรัฐแทบทุกแห่ง มีสถาบันเทคโนโลยี 2 แห่ง สถาบันการแพทย์และพยาบาล 1 แห่ง วิทยาลัยพยาบาล 3 แห่ง วิทยาลัยกีฬา และพลศึกษา 1 แห่ง และวิทยาลัยศิลปะ 7 แห่ง

การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับ 1: ปริญญาตรี ระดับ 2: ปริญญาโท และ ระดับ 3: ประกาศนียบัตร ผู้เชี่ยวชาญ และปริญญาเอก การศึกษาระดับที่ 1-2 เรียกว่า Undergraduate ระดับที่ 3 เรียกว่า Post-graduate การสรรหานักศึกษา จะกระทำในวงกว้าง ให้สิทธิความเท่าเทียมแก่ นักศึกษาทุกคน โดยไม่คำนึงถึง เพศ เชื้อชาติ ความนิยมทางเพศ หรือความบกพร่องทางร่างกาย นักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนรายวิชาหรือโปรแกรมวิชา ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะโปรแกรมตามที่สถาบันกำหนด การอุดมศึกษาเรียน

เป็นรายวิชาและโปรแกรมวิชา มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยเป็นผู้กำหนด เป้าหมายและจัดโปรแกรมของตนเอง

นอกจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแล้ว ยังมีสถาบันอุดมศึกษา เอกชนที่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐ มีสิทธิ์เปิดสอนทั้ง 3 ระดับและ ให้ปริญญาได้ มีหน่วยงานทางการศึกษาอีก 20 แห่ง ทุกสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีคณะกรรมการมหาวิทยาลัยควบคุมการดำเนินงาน และ ดูแลให้สถาบันทำงานบรรลุเป้าหมายโดยปกติกรรมการมหาวิทยาลัยมี จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน กรรมการ 7 คน ผู้แทนคณะอาจารย์โดยการเลือกตั้ง 3 คน และผู้แทนนักศึกษาที่เลือก โดยนักศึกษา 3 คน

สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระดับที่ 3 ต้องทำวิจัยภายใน 4 ด้านที่กำหนดโดยรัฐสภาคือ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ด้าน การแพทย์ ด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและด้านเทคโนโลยี สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งกำหนดรูปแบบการจัดตั้งองค์กรภายในของตนเอง รวมถึงการกำหนดระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับกรรมการคณะวิชา กรรมการ พัฒนางานด้านศิลปะ และกรรมการพิเศษด้านการศึกษาและการวิจัย สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้แต่งตั้งผู้สอนของตนในตำแหน่งศาสตราจารย์ อาจารย์ ผู้ช่วยอาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานหลังปริญญาเอก (Post-doctoral Fellow) อาจารย์พิเศษ และวิทยากรรับเชิญทุกระดับ สถาบันเป็นผู้ กำหนดขอบเขตและจุดเน้นของงานแต่ละตำแหน่งใน 3 บริบทคือ การเรียนการสอน การวิจัย/พัฒนางาน และการบริหาร อาจารย์ทุก ประเภทต้องสอนระดับที่ 1-2 แต่ผู้ปฏิบัติงานหลังปริญญาเอกส่วนมาก จะทำงานวิจัย

สวีเดนไม่มีหลักสูตรกลางสำหรับระดับอุดมศึกษา รัฐบาลเพียง

กำหนดเป้าหมายและปริญญาที่สถาบันสามารถให้ได้ สถาบันเป็นผู้กำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนเอง สวีเดนใช้ระบบการให้ปริญญาสอดคล้องกับประเทศในประชาคมยุโรป กล่าวคือ

ระดับที่ 1 ประกอบด้วยปริญญาตรีทั่วไปหลักสูตร 2-3 ปี 120-180 หน่วยกิต และอนุปริญญาหลักสูตร 2 ปี 120 หน่วยกิต ปริญญาตรีด้านศิลปะหลักสูตร 2-3 ปี 120-180 หน่วยกิต และปริญญาตรีด้านวิชาชีพหลักสูตร 2-3 ปี 120-180 หน่วยกิต

ระดับที่ 2 ประกอบด้วยปริญญาโทหลักสูตร 1 ปี 60 หน่วยกิต ปริญญาโทใหม่หลักสูตร 2 ปี 120 หน่วยกิต ปริญญาโททางด้านศิลปะหลักสูตร 1-2 ปี 60-120 หน่วยกิต และปริญญาโทด้านวิชาชีพหลักสูตร 1-5.5 ปี 60-330 หน่วยกิต

ระดับที่ 3 ประกอบด้วยประกาศนียบัตรผู้เชี่ยวชาญ (Licentiate) หลักสูตร 2 ปี 120 หน่วยกิต และ ปริญญาเอก (Doctorate) หลักสูตร 4 ปี 240 หน่วยกิต

สาขาวิชาที่เปิดสอน อาทิ เกษศาสตร์ แพทยศาสตร์ นิติศาสตร์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ คณิตศาสตร์ มนุษยศาสตร์/ศาสนา เทคโนโลยี ครุศาสตร์ ฯลฯ นักศึกษาที่ได้เข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ มีสิทธิ์ขอรับเงินช่วยเหลือจากรัฐได้ แต่ต้องเรียนอย่างน้อยครึ่งเวลา ด้านเงินช่วยเหลือมี 2 ลักษณะคือ ทุนให้เปล่าและทุนเงินกู้ที่ต้องจ่ายคืนนักศึกษาที่ขอรับเงินสนับสนุนต้องอายุไม่เกิน 54 ปี นักศึกษาสวีเดนที่เรียนในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ มีสิทธิ์ที่จะขอรับเงินช่วยเหลือได้เช่นกัน การจ่ายเงินคืนจะเริ่มหกเดือนหลังจากสำเร็จการศึกษา มีระยะเวลาจ่ายคืน 25 ปี หรือไม่เกินปีที่อายุครบ 60 ปี

สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนตลอดปี การเปิด-ปิดภาคเรียน วันสอบ และวันหยุด กำหนดโดยสถาบัน ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาค ภาคเรียนละ 30 หน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนเพิ่มเติมเปิดสอนในภาคฤดูร้อน สถาบันเปิดสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำสำหรับผู้มีงานทำ และเรียนได้ไม่เต็มเวลา สถาบันส่วนมากจัดการเรียนการสอนแบบทางไกล เพื่อสนองความต้องการของบุคคลและสังคม คือให้โอกาสการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และทุกสถานการณ์

การศึกษาผู้ใหญ่

การศึกษาผู้ใหญ่ (Adult/Continuing Education) เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสวีเดน ซึ่งรัฐและเทศบาลร่วมรับผิดชอบในการจัด เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ใหญ่ในการเพิ่มพูนความรู้ตามความต้องการของแต่ละบุคคล เป้าหมายคือการสร้างความมั่นคงทางสถานภาพของบุคคลในตลาดแรงงาน และพัฒนาให้บุคคลเหล่านั้นมีส่วนร่วมด้านวัฒนธรรมและการเมืองอย่างกระตือรือร้น ประกอบด้วย การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล การศึกษาพิเศษสำหรับผู้ใหญ่ การศึกษาสำหรับคนเข้าเมือง การศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระ (Liberal Education) ซึ่งจัดโดยโรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชน (Folk High School) และสมาคมการศึกษาผู้ใหญ่ (Adult Education Association) การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ และการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมขั้นสูงหลังมัธยมปลายซึ่งจัดโดยเทศบาล บริษัทเอกชน และมหาวิทยาลัย โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการนอกจากนี้ยังมีการศึกษาซ่อมเสริมจัดโดยหน่วยงานอิสระ ทั้งสายสามัญและอาชีวศึกษา การฝึกอบรมผู้ว่างงานเพื่อการมีงานทำและเพื่อเพิ่มทักษะและการศึกษาที่สูงขึ้น

จัดโดยคณะกรรมการตลาดแรงงาน ทั้งนี้ สำนักงานการวิจัยตลอดชีวิต (SAFL) จัดการศึกษาทางไกลผ่านเว็บไซต์ในรายวิชาต่างๆ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้แก่ผู้ใหญ่ และส่งเสริมการนำวิธีการศึกษาทางไกลมาใช้ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระ

การศึกษาผู้ใหญ่ จัดเป็น การศึกษาของเทศบาลประกอบด้วย การศึกษาผู้ใหญ่ขั้นพื้นฐาน การศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และโปรแกรมการฝึกอบรมหลังมัธยมศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้บกพร่องทางการเรียนรู้ และการศึกษาการสอนภาษาสวีเดนแก่คนเข้าเมือง สำหรับการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมขั้นสูงจัดโดยเทศบาล บริษัทเอกชนและมหาวิทยาลัย เทศบาลแต่ละแห่งมีหน้าที่ดูแลให้มีบริการการศึกษาผู้ใหญ่ โดยเทศบาลและสภาเขตอาจมอบหมายให้หน่วยงานด้านการศึกษาอื่นๆ เป็นผู้ดำเนินการก็ได้

การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมขั้นสูง เป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน สนองความต้องการของตลาดแรงงานในด้านทักษะฝีมือทางการผลิตหรืองานบริการที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

การศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความแข็งแกร่งและพัฒนาประชาธิปไตย สร้างความสะดวกแก่ประชาชนในการจัดการชีวิตและเพิ่มการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ขจัดช่องว่างทางการศึกษาและเพิ่มระดับการศึกษา และขยายความสนใจและเพิ่มการมีส่วนร่วมด้านวัฒนธรรมในวิถีชีวิต จัดโดยโรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชน ซึ่งมีจำนวน 148 แห่ง และสมาคมการศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 9 แห่ง กิจกรรมพื้นฐานที่จัดเป็นประจำเรียกว่ากลุ่มสนใจพิเศษ (Study Circle)

มีการจัดอย่างหลากหลายวิชา ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้เรียน โดยสมาชิกในกลุ่มจะร่วมกันวางแผนและจัดการเรียนรู้ของตน อาจมีครูหรือไม่มีก็ได้ ทั้งนี้ประมาณ 3 ใน 4 ของประชาชนสวีเดนอายุระหว่าง 18-75 ปี เคยร่วมการเรียนรู้แบบนี้

การฝึกอบรมตลาดแรงงานเป็นรูปแบบของการศึกษาผู้ใหญ่ที่ให้ความสำคัญต่อบทบาทตลาดแรงงานและสนองตอบความต้องการของคนว่างงานอายุ 20 ปีขึ้นไปโดยตรง มุ่งให้ความรู้และทักษะที่ทันสมัยหรือฝึกสิ่งที่เป็นอาชีพใหม่ เพิ่มความรู้เกี่ยวกับการหางานทำสำหรับผู้ที่ยังมองหางาน ช่วยให้ได้ตำแหน่งงานที่มั่นคงกว่าและเพิ่มโอกาสในการได้งาน เป้าหมายคือร้อยละ 70 ของผู้เข้ารับการอบรมมีงานทำภายใน 90 วันหลังจากสำเร็จการศึกษา

การศึกษาพิเศษ

การศึกษาพิเศษ (Special Education) ได้รับการสนับสนุนหลายรูปแบบ ทั้งภายในระบบการศึกษาปกติและระบบการศึกษาพิเศษ อาทิ การศึกษาสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ขั้นรุนแรง โรงเรียนสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินและเด็กที่บกพร่องทางร่างกายขั้นรุนแรง รวมทั้งการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้ที่ยังบกพร่องทางการเรียนรู้ขั้นรุนแรง ฯลฯ

ในระดับการศึกษาภาคบังคับ เด็กที่บกพร่องทางร่างกายจะเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปในโรงเรียนการศึกษาปกติ และได้รับการสนับสนุนพิเศษตามต้องการ โรงเรียนการศึกษาพิเศษจัดให้เฉพาะเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน ศูนย์ทรัพยากรทางการศึกษาจัดการศึกษาให้เด็กที่บกพร่องทางร่างกาย อาทิ เด็กที่หูหนวก ตาบอด บกพร่องทางการพูด

บกพร่องทางการได้ยิน และบกพร่องทางการเรียนรู้ ทั้งนี้ มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินและเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ด้วยหนึ่งแห่ง

การศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ขั้นรุนแรง ประกอบด้วย โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับและโรงเรียนฝึกปฏิบัติ ประเภทแรกมีหลักสูตร 9 ปี จัดสำหรับเด็กอายุ 7-16 ปี ประเภทที่สองจัดสำหรับเด็กซึ่งไม่สามารถเรียนในประเภทแรกได้ โดยทั่วไปการศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กการศึกษาพิเศษจะจัดแบบบูรณาการในการศึกษาภาคบังคับสายปกติ โดยอยู่ร่วมบริเวณเดียวกันภายในโรงเรียนของเทศบาล เด็กอาจเรียนในห้องเรียนปกติ โดยใช้หลักสูตรการศึกษาพิเศษได้ หากผู้ปกครองต้องการเช่นนั้น เมื่อจบแล้วสามารถเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหลักสูตร 4 ปีได้ ทั้งนี้มีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดยเฉพาะสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้บกพร่องทางการได้ยินและบกพร่องทางร่างกายด้วย

ในการศึกษาผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ที่มีความบกพร่องทางร่างกายมีสิทธิ์ได้รับการศึกษาที่จัดไว้ให้โดยเฉพาะ หากมีคุณสมบัติตามข้อกำหนดเทศบาลมีหน้าที่จัดการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้โดยผู้มีสิทธิ์เข้าเรียนต้องมีอายุ 20 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชนจัดสำหรับผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ด้วย ส่วนผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางร่างกายจะเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่ของเทศบาล วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของรัฐต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ สถาบันการศึกษาพิเศษแห่งสวีเดน (SISNE) เป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการจัดสรรงบประมาณการศึกษาพิเศษ ให้การสนับสนุนองค์กรที่จัดการศึกษาพิเศษ ทั้งด้านวิชาการและสื่อการเรียนการสอน

ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ครูการศึกษาก่อนประถมศึกษา ผู้ดูแลเด็กในศูนย์เด็กเล็กเวลาว่าง ครูทั่วไปและครูใหญ่ เป็นลูกจ้างของเทศบาลและของสมาคมหน่วยงานท้องถิ่นและภูมิภาคแห่งสวีเดน (SALAR) นายจ้างต้องเจรจากับสหภาพครูเกี่ยวกับเงินเดือนครูและสภาวะการทำงาน ส่วนอาจารย์มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐได้รับการแต่งตั้งจากสถาบันและเป็นลูกจ้างของรัฐ เงินเดือนของครูหรืออาจารย์แต่ละคนต้องเจรจากับสถาบัน เงินเดือนของครูแต่ละบุคคลจะพิจารณาในระดับท้องถิ่น เงินเดือนของครูมิได้เป็นลำดับขั้น และไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับจำนวนปีที่รับราชการครู โดยปกติครูที่มีประสบการณ์สูงจะมีเงินเดือนสูงกว่า

ในโรงเรียนไม่มีระเบียบเกี่ยวกับตำแหน่งความก้าวหน้าของครู แต่อาจารย์มหาวิทยาลัยจะมีตำแหน่งเป็นอาจารย์ (Junior lecturer) อาจารย์อาวุโส (Senior lecturer) และศาสตราจารย์ (Professor) ตามลำดับ ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติ

ไม่มีกฎระเบียบเกี่ยวกับการย้ายครู รัฐไม่สามารถบังคับให้ครูไปรับตำแหน่งงานที่ใดที่หนึ่งได้ การเปิดรับสมัครตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งที่โรงเรียนใด ครูจะยื่นใบสมัครด้วยตนเอง เป็นตำแหน่งประจำโรงเรียนมิใช่การย้ายครูมาจากที่อื่น การจะได้เป็นครูอย่างถาวรในระบบการศึกษาของรัฐ ผู้สมัครต้องได้ประกาศนียบัตรการสอนจากมหาวิทยาลัยในสวีเดน รู้กฎระเบียบของระบบการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายทางการศึกษา ผู้สมัครต้องผ่านการฝึกหัดครูในประเทศสวีเดน หรือได้รับการอบรมที่เทียบเท่าจากประเทศในกลุ่มนอร์ดิก (นอร์เวย์ สวีเดน เดนมาร์ก) หรือประเทศอื่นๆ ที่เป็นสมาชิกของ EFTA หรือ EU

ครูทุกประเภทเกษียณเมื่ออายุ 65 ปี แต่อาจเกษียณอายุระหว่าง 60–65 ปีได้ ซึ่งการเกษียณลักษณะนี้ เงินบำนาญจะลดลงไปทุกเดือน

ก่อนถึงอายุ 65 ปี อาจารย์ในมหาวิทยาลัยอาจขอเป็นอาจารย์บางเวลา หลังจากอายุ 61 ปี ได้โดยไม่มีผลกระทบต่อเงินบำนาญเมื่ออายุ 65 ปี บุคลากรด้านแนะแนวมีอยู่ทั้งในโรงเรียนและสถาบันอุดมศึกษา ส่วนตำแหน่งบุคลากรด้านอื่นๆ ที่ทำงานการศึกษาในโรงเรียน ไม่มีการกำหนดไว้ในกฎหมายของส่วนกลาง ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มักจะมีตำแหน่งพยาบาล เจ้าหน้าที่สวัสดิการ ภารโรง เจ้าหน้าที่ด้านการอาหาร เจ้าหน้าที่ทำความสะอาด บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่เทคนิคด้านคอมพิวเตอร์

การประเมินสถาบันการศึกษาและระบบการศึกษา

รัฐมีหน้าที่รับผิดชอบทั้งหมดในการนิเทศ ติดตามและประเมินระบบการศึกษาในสวีเดน หน่วยงานกลางดำเนินการประเมินสถาบันการศึกษา ในงานที่ตนเองรับผิดชอบ สำนักการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) รับผิดชอบการประเมินระบบโรงเรียน ทั้งโรงเรียนการศึกษาก่อนประถมศึกษา โรงเรียนการศึกษามัธยมศึกษา และโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ แม้ว่าการประเมินส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในท้องถิ่นคือโดยเทศบาล แต่เทศบาลทั้ง 290 แห่ง มีความเป็นอิสระอย่างมากในการดำเนินการบริหารระบบการศึกษาภายในกรอบของกฎหมาย และเทศบาลรับผิดชอบ ในการจัดองค์กรและดำเนินการประเมินโรงเรียนของตนเอง ส่วนสำนักการอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAHE) เป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินสถาบันอุดมศึกษา

ความสัมพันธ์ทางการศึกษากับยุโรปและนานาชาติ

โรงเรียนของสวีเดนทุกระดับมีความสัมพันธ์กับนานาชาติในหลายรูปแบบมาตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 20 การก้าวไปสู่ระดับนานาชาติของระดับอุดมศึกษาเป็นวาระสำคัญของสวีเดนนานกว่า 30 ปีแล้ว

วัตถุประสงค์และงานของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสวีเดน เน้นการจัดการศึกษามิตินานาชาติ มุ่งหวังที่จะเตรียมนักเรียนสำหรับชีวิตในสังคมวัฒนธรรมอันหลากหลาย ซึ่งมีการติดต่อข้ามชายแดนเพิ่มมากขึ้น งานที่เกี่ยวข้องกับนานาชาติจะปรากฏอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งหัวหน้าสถานศึกษามีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดปัจจุบันนี้โรงเรียนในสวีเดนแทบทั้งหมดมีการติดต่อระดับนานาชาติ ผลการสำรวจเมื่อ พ.ศ. 2544 พบว่าประมาณ 7 ใน 10 ของโรงเรียนในสวีเดนมีส่วนร่วมในโครงการความร่วมมืออย่างใกล้ชิด หรือมีฉะนั้นก็มีการติดต่อในระดับนานาชาติ โรงเรียน มหาวิทยาลัย วิทยาลัย และองค์กรต่างๆ ทางการศึกษาของสวีเดนมีข้อตกลงความร่วมมือ 2 ทางกับสถาบันในประเทศอื่นๆ และเทศบาลก็มีโครงการความร่วมมือทำนองเดียวกันด้วย นอกจากนี้ สำนักงานโปรแกรมการศึกษาและการฝึกอบรมนานาชาติ (IPOET) ยังดำเนินโครงการเกี่ยวกับการเลื่อนไหลและทุนต่างๆ ซึ่งเปิดให้กับนักเรียน นักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาและสถาบันการศึกษา

งบประมาณ

งบประมาณการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลได้มาจากเทศบาล เทศบาลได้รับเงินจากการเก็บภาษีและบางส่วนจากรัฐบาลกลาง โรงเรียนการศึกษาก่อนประถมศึกษามีได้รับงบประมาณจากเทศบาลและบางส่วนจากค่าเล่าเรียนของเด็ก โรงเรียนซอมิและโรงเรียนการศึกษาพิเศษได้รับงบประมาณจากรัฐโดยตรง รวมทั้งมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยด้วย โรงเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับทั้งของเทศบาลและโรงเรียนเอกชนที่ได้รับงบประมาณจากเทศบาลและรัฐจึงไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียน งบประมาณการศึกษาก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็ก

ที่ได้รับจากเทศบาล รัฐ และค่าเล่าเรียนของเด็ก

ค่าเล่าเรียนของเด็กก่อนประถมศึกษาของแต่ละเทศบาลแตกต่างกัน ค่าเล่าเรียนเริ่มจากร้อยละ 3 ของรายได้ผู้ปกครองสำหรับลูกคนแรกที่เข้าเรียน ลูกคนที่ 2 และคนที่ 3 เสียร้อยละ 2 และร้อยละ 1 ตามลำดับ ลูกคนที่ 4 ไม่เสียค่าเล่าเรียน ส่วนศูนย์เด็กจะคิดร้อยละ 2 ของรายได้ผู้ปกครองสำหรับเด็กคนแรก และร้อยละ 1 สำหรับเด็กคนที่ 2 และคนที่ 3 เด็กคนต่อไปจากนี้ไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน

เงินเดือนครูระดับก่อนประถมศึกษาเป็นภาระของโรงเรียน โดยครูและสหภาพครูเจรจาตกลงกันเอง เงินเดือนขั้นต่ำและสภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ ศูนย์เด็กเป็นเรื่องที่ครูและครูใหญ่การศึกษา ก่อนประถมศึกษา เทศบาล และสมาคมหน่วยงานส่วนท้องถิ่นและภูมิภาคของสวีเดน (SALAR) ร่วมกันเจรจากับสหภาพครู

การอุดมศึกษาไม่คิดค่าเล่าเรียนจากนักศึกษา งบประมาณจะมาพร้อมกับเป้าหมายและกรอบการทำงานที่รัฐกำหนด เป้าหมายจะกำหนดรายวิชาสำหรับแต่ละปริญญาเป็นเวลา 4 ปี และแผนข้างหน้าอีก 4 ปี รวมทั้งกำหนดจำนวนนักศึกษา ทั้งนี้งบประมาณสูงสุดพิจารณาตามจำนวนนักศึกษาและผลงานที่ควรเป็นของแต่ละปีงบประมาณและงานเฉพาะอื่นๆ ที่อาจจะต้องการงบประมาณเพิ่ม อาจารย์มหาวิทยาลัยที่จ้างโดยสถาบันถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เงินเดือนได้ตามผลการเจรจาระหว่างตัวอาจารย์กับสถาบันและสหภาพอาจารย์ สถาบันอิสระที่รับเงินจากรัฐต้องปฏิบัติตามกฎและระเบียบของรัฐ ส่วนมหาวิทยาลัยที่ไม่รับเงินจากรัฐจะคิดค่าเล่าเรียนจากนักศึกษาได้

สถาบันอุดมศึกษาจะได้รับงบประมาณก่อนปีงบประมาณ รวมทั้งงบประมาณกิจกรรมพิเศษอื่นๆ จำนวนเงินที่ได้รับจริงจะ

พิจารณาก่อนปลายปีงบประมาณอีกครั้ง เมื่อทราบผลการเรียนแล้ว สถาบันที่รับนักศึกษาได้ตามที่ว่างงบประมาณหรือสูงกว่างบประมาณไม่เกิน \pm ร้อยละ 10 ของงบประมาณสูงสุด อาจได้งบประมาณผูกพันในปีต่อไป งบประมาณรายหัวของประเภทหรือปริญญาเดียวกัน จะเท่ากันทุกสถาบัน แต่ต่างปริญญากันจะได้รับงบประมาณต่างกัน สถาบันต้องจัดทำรายงานกิจกรรมการใช้งบประมาณและผลงานประจำปี

สถาบันอุดมศึกษาอาจจ้างบริษัทหรือองค์กรให้ทำการฝึกอบรม บางโปรแกรมหรือรายวิชา ซึ่งปัจจุบันนิยมทำเช่นนี้มากขึ้น สถาบันจัดตั้งหน่วยงานมาทำหน้าที่เหล่านี้หน่วยงานหรือรัฐบาลต่างประเทศ จะทำสัญญาจ้างกับสถาบันอุดมศึกษาในสวีเดนได้

ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการศึกษาของสวีเดน

สวีเดนให้ความสำคัญแก่การศึกษาเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากผู้รับผิดชอบทางการศึกษาคือรัฐสภาและรัฐบาล ซึ่งมีกระทรวงศึกษาธิการและการวิจัยเป็นตัวจักรสำคัญ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ประเมิน ติดตาม และกำกับการจัดการศึกษาคือ สำนักการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) ซึ่งประเมินการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษาผู้ใหญ่ และประเมินระบบการศึกษา ในกรณีที่โรงเรียนมีปัญหา จะมีหน่วยงานส่วนกลางคือสำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI) เข้ามาช่วยเหลือ รวมทั้งทำหน้าที่ปรับปรุงการศึกษาด้วย ส่วนในระดับอุดมศึกษามีสำนักการอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAHE) เป็นหน่วยงานกลางที่เข้ามาประเมินรายวิชาและโปรแกรมวิชา รวมทั้งควบคุมระบบงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษาผลิตบุคลากรตรงตามนโยบายในการพัฒนาประเทศ

การศึกษาก่อนวัยเรียน การศึกษาภาคบังคับ การศึกษามัธยม ศึกษาตอนปลาย และการศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนมากจัดโดยเทศบาลหรือ หน่วยงานส่วนท้องถิ่นอย่างครอบคลุมและกว้างขวาง สิ่งที่แตกต่างจาก หลายประเทศคือ สวีเดนมีศูนย์การศึกษาสำหรับให้นักเรียนไปเรียน เสริมในวิชาที่ตนยังมีปัญหา โดยจัดในเวลาก่อนเรียนหรือหลังเลิกเรียน และไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการสร้างความสัมพันธ์กับ โรงเรียนในต่างประเทศ นอกจากนี้แล้ว เทศบาลยังจัดโรงเรียนสำหรับ คนเข้าเมืองให้สามารถใช้ชีวิตในสวีเดนได้ดีขึ้น และการศึกษาผู้ใหญ่มีถึง ระดับอุดมศึกษาโดยผู้เรียนสามารถขอทุนเรียนได้

การศึกษาภาคบังคับหลักสูตร 9 ปี จัดให้เด็กมีโอกาสไปรู้จักหรือ ฝึกงานในสถานประกอบการ 2 สัปดาห์เพื่อเรียนรู้โลกการทำงานใน สภาพจริง การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีสายเดี่ยวแต่แบ่งเป็น 17 โปรแกรม และกำลังพิจารณาให้มี 3 สายคือ เรียนต่อมหาวิทยาลัย เรียนต่อวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยสายเทคนิค/อาชีพและออกไป ประกอบอาชีพ

การประเมินระดับประเทศมีในชั้นปีที่ 5 และปีที่ 9 มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและแก้ไข ขณะนี้รัฐกำลังจะนำการทดสอบ วิชาภาษาสวีเดนและคณิตศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มาใช้เพื่อตรวจสอบปัญหา และหาทางแก้ไขตั้งแต่ระยะต้น โดยสำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ สวีเดน (SNASI) เป็นผู้รับผิดชอบงานนี้

การกำหนดอัตรานักเรียนต่อครู ไม่ได้กำหนดเป็นกฎหมายหรือ ระเบียบของกระทรวงการศึกษาและการวิจัย แต่มีอัตราส่วนของนักเรียน ต่อครูในโรงเรียนต่างๆ ใกล้เคียงกัน ยกเว้นโรงเรียนในท้องถิ่นห่างไกล ที่อัตราส่วนนักเรียนต่อครูมีประมาณครึ่งหนึ่งของโรงเรียนทั่วไป

การบริหารการศึกษาให้ความสำคัญต่อการพัฒนามนุษย์และระเบียบ
ก็เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานด้วย

ระบบการอุดมศึกษาของสวีเดนปรับเข้ากับระบบของประชาคม
ยุโรป ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของครู นักเรียน นักศึกษาและบุคลากร
ทางการศึกษา เกิดการเรียนรู้จากกันและกัน ทำให้คุณภาพการศึกษา
สูงขึ้น ชาวสวีเดนหางานทำนอกประเทศได้มากขึ้น และสามารถแข่งขัน
ทางธุรกิจและอุตสาหกรรมในระดับโลกได้ดีขึ้น

สวีเดนสามารถให้เบี่ยงแกเด็กทุกคน และสามารถให้ทุนการ
ศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ใหญ่ที่ต้องการเรียนได้แทบทุกคน
สถาบันอุดมศึกษาจะเน้นการวิจัยค่อนข้างมาก และประสานกับ
สถานประกอบการเป็นอย่างดี การศึกษาทุกระดับมีการวางแผนล่วงหน้า
เป็นอย่างดี

ประเทศสวีเดนมีนโยบายไม่แก้ปัญหาคอขวดระหว่าง
ประเทศด้วยกำลังทหารมาตั้งแต่ พ.ศ.2357 แต่มีกำลังทหารที่เข้มแข็ง
และการผลิตอาวุธยุทธภัณฑ์ที่ทันสมัยอยู่เสมอ สวีเดนเป็นประเทศ
ที่ใฝ่สันติ แต่มีความพร้อมในการป้องกันประเทศทุกทาง โดยภาพรวม
สวีเดนเน้นการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของประชากรเป็นอย่างมาก
และจัดการศึกษาทุกระดับบนพื้นฐานของความเสมอภาคและความ
เท่าเทียมกัน

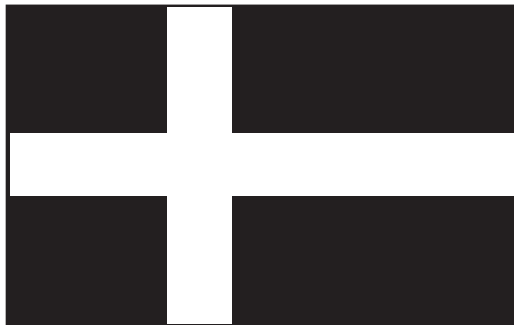
สารบัญ

คำนำ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ค
สารบัญ	ม
บทที่ 1 ภูมิหลัง สังคม การเมืองและเศรษฐกิจ	1
บทที่ 2 ระบบการศึกษาและการบริหารการศึกษาทั่วไป	16
บทที่ 3 การศึกษาก่อนประถมศึกษา	46
บทที่ 4 การศึกษาภาคบังคับ	58
บทที่ 5 การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย	74
บทที่ 6 การอุดมศึกษา	88
บทที่ 7 การศึกษาผู้ใหญ่	108
บทที่ 8 ครูและบุคลากรทางการศึกษา	128
บทที่ 9 การประเมินสถาบันการศึกษาและระบบการศึกษา	151
บทที่ 10 การศึกษาพิเศษ	160
บทที่ 11 ความสัมพันธ์ทางการศึกษากับยุโรปและนานาชาติ	176
บรรณานุกรม	193
ภาคผนวก	195
หน่วยงานทางการศึกษาของสวีเดน	197
สถิติที่สำคัญของราชอาณาจักรสวีเดน	203
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสวีเดน	207
คณะผู้ดำเนินงาน	214

แผนที่ราชอาณาจักรสวีเดน

ธงชาติสวีเดน

บทที่ 1

ภูมิหลัง สังคม การเมือง และเศรษฐกิจ

1. ความเป็นมา

ก่อนศตวรรษที่ 16 สวีเดน เดนมาร์ก และนอร์เวย์รวมกันเป็นประชาคมคาลมาร์ (Kalmar Union) ต้นศตวรรษที่ 16 กุสตาฟ วาซา (Gustav Vasa) ทำสงครามเพื่อเอกราชและประสบผลสำเร็จได้ขึ้นดำรงตำแหน่งผู้รักษาราชการแผ่นดิน (Regent) ต่อมาใน พ.ศ.2066 ได้ราชาภิเษกเป็นพระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรสวีเดนและครองราชย์จนถึง พ.ศ.2103

1.1 ศาสนา

ใน พ.ศ. 2070 พระเจ้ากุสตาฟได้เริ่มสถาปนาศาสนาของรัฐตามหลักการของลูเธอรัน (Lutheran) และโปรเตสแตนต์ (Protestant) โดยยกเลิกศาสนจักรคาทอลิก (Catholic) ซึ่งนานาชาตินับถือกันมาตั้งแต่เริ่มสถาปนาคริสตศาสนาเมื่อศตวรรษที่ 11 ดังนั้นจริยธรรมตามแนวทางโปรเตสแตนต์จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อวัฒนธรรมของสวีเดน และด้วยความพยายามขององค์กรศาสนาที่จัดให้มีการประถมศึกษาขึ้นใน พ.ศ.2385 ทำให้การรู้หนังสือแพร่กระจายออกไปทั่วประเทศ

1.2 อาณาเขตและภาษา

ศตวรรษที่ 17 และ 18 สวีเดนเป็นมหาอำนาจในยุโรปตอนเหนือ ทำสงครามหลายครั้ง มีอำนาจเหนือนอร์เวย์ เยอรมนี โปแลนด์ รัฐต่าง ๆ

ในเขตบอลติก ฟินแลนด์ และบางส่วนของรัสเซีย สำหรับฟินแลนด์ เป็นส่วนหนึ่งของสวีเดนจนถูกรัสเซี่ยยึดครองไปใน พ.ศ.2352 การใช้กำลังทางทหารของสวีเดนสิ้นสุดลงในพ.ศ.2357 เมื่อสวีเดนกับนอร์เวย์ รวมกันเป็นประชาคม (Swedish-Norwegian Union) ซึ่งยืนยาว มาจนถึงพ.ศ.2448 ปัจจุบันนี้ เดนมาร์ก นอร์เวย์ และสวีเดนมีอะไร ที่คล้ายคลึงกัน ในฟินแลนด์ก็ยังมีชนกลุ่มน้อยที่พูดภาษาสวีเดน

1.3 กฎหมายและสิทธิของประชาชน

สวีเดนประกาศใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับแรกเมื่อ พ.ศ.2277 โครงสร้างของกฎหมายฉบับนี้เป็นแม่บทของกฎหมายสวีเดนมาจนถึงปัจจุบัน แต่เนื้อหาในต้วบทกฎหมายมีวิวัฒนาการมาโดยตลอด

ใน พ.ศ.2385 ได้มีพระบรมราชโองการให้ทุกเขตการปกครอง จัดตั้งโรงเรียนประถมศึกษา ส่วนการออกเสียงเลือกตั้งซึ่งเคยเป็นสิทธิ ของผู้ชายที่มีรายได้ดีและฐานะดีเท่านั้น ได้มีการเปลี่ยนแปลงให้ผู้ชาย ทุกคนมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้ใน พ.ศ.2452 ส่วนผู้หญิงได้รับสิทธิ ออกเสียงเลือกตั้งใน พ.ศ.2464 สำหรับเสรีภาพในการนับถือศาสนามี การกำหนดไว้ในกฎหมายเมื่อ พ.ศ.2494

1.4 รัฐสภา

สมัยพระเจ้ากุสตาฟมีการจัดตั้งรัฐสภา (Riksdag) ประกอบด้วย สมาชิกจากชน 4 กลุ่มคือ ขุนนาง พระ ชนชั้นกลางและเกษตรกร ศตวรรษต่อๆ มามีการออกกฎระเบียบรัฐสภาที่เข้มงวดขึ้นและพัฒนา กลไกการบริหารอย่างต่อเนื่อง อำนาจของรัฐสภาแต่ละสมัยแตกต่างกันมาก บางสมัยมีความสัมพันธ์ที่ไม่เข้มแข็งกับสถาบันกษัตริย์ใน ศตวรรษที่ 18 หรือยุคเสรีภาพ (Age of Liberty) รัฐสภายกระดับตนเอง

ขึ้น มีการก่อตั้งระบบพรรคการเมือง อำนาจของรัฐสภาและสถาบันกษัตริย์แยกจากกันตามรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.2352 ในขณะที่เดียวกันศาลและหน่วยงานบริหารมีความเป็นอิสระมากขึ้น ใน พ.ศ. 2408 รัฐสภาแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหรือ 2 สภา แต่ยกเลิกไปใน พ.ศ.2514 เหลือสภาเดียวซึ่งมีผู้แทน 350 คน มีการจัดตั้งคณะกรรมการรัฐสภาในสาขาต่างๆ ทั้งนี้จำนวนผู้แทนลดลงเหลือ 349 คนในเวลาต่อมาเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์คะแนนเสียงเท่ากัน ใน พ.ศ. 2517 สวีเดนประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และวาระของสมาชิก รัฐสภาเปลี่ยนจาก 3 เป็น 4 ปีใน พ.ศ.2537

1.5 การปฏิรูปในปัจจุบัน

นโยบายปัจจุบันของสวีเดนคือ การมีงานทำอย่างทั่วถึง การกระจายรายได้ และการประกันสังคม หลังสงครามโลกครั้งที่สอง รัฐบาลส่วนใหญ่มาจากพรรค Social Democratic แต่หลังการเลือกตั้ง พ.ศ.2549 เป็นรัฐบาลผสม โดยนายกรัฐมนตรีมาจากพรรค Moderate (m) และรัฐมนตรีด้านโรงเรียนและการศึกษา (School and Education) มาจากพรรค Liberal (fp) สวีเดนเป็นสมาชิกของประชาคมยุโรปเมื่อ 1 มกราคม พ.ศ.2538

2. การบริหารและนิติบัญญัติ

ราชอาณาจักรสวีเดนมีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีพระเจ้าคาร์ลที่ 16 กุสตาฟเป็นประมุข พระมหากษัตริย์เป็นตัวแทนของประเทศ ไม่เกี่ยวข้องกับการบริหารของรัฐบาล แต่รับทราบเรื่องสำคัญของประเทศ รัฐสภาออกกฎหมายและตัดสินใจ รัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ของรัฐเป็นผู้ปฏิบัติ

2.1 การบริหารส่วนกลาง

สวีเดนมีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยโดยมีผู้แทนประชาชนเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารประเทศ พรรคการเมืองที่ได้รับคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ในการเลือกตั้งระดับประเทศจะได้รับที่นั่งในรัฐสภา ตามสัดส่วนของคะแนนเสียงประชาชนที่มีสัญชาติสวีเดน มีสิทธิ์ลงคะแนนในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประชาชนชาวสวีเดนที่ถือ สัญชาติอื่นมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นเท่านั้น

2.1.1 รัฐสภา

รัฐสภาของสวีเดนมีสมาชิก 349 คน เลือกตั้งทุก 4 ปี ประธานรัฐสภาเสนอชื่อบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยการปรึกษาหารือกับหัวหน้าพรรคการเมือง ปัจจุบันสวีเดนมีพรรคการเมือง 7 พรรค การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อ พ.ศ.2549 แต่ละพรรคได้ที่นั่งในสภาตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ พรรค Social Democratic (s) 130 พรรค Moderate(m) 97 พรรค Liberal (fp) 28 พรรค Christian Democrats (kd) 24 พรรค Left (v) พรรค Centre (c) 29 และพรรค Green (mp) 19 ที่นั่ง ทั้งนี้พรรคลำดับที่ 2, 3, 4 และ 6 ถือว่าเป็นกลุ่มชนชั้นกลางหรือไม่นิยมสังคมนิยม ส่วนพรรคลำดับที่ 1 และ 5 เป็นกลุ่มสังคมนิยม ส่วนลำดับที่ 7 เป็นพรรคอิสระ

รัฐสภามีหน้าที่ออกกฎหมาย อนุมัติงบประมาณที่เสนอโดยรัฐบาล ทำข้อตกลงกับต่างประเทศ กำกับดูแลหน่วยงานกลางของรัฐ และสำคัญที่สุดคือติดตามดูแลให้รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามมติของรัฐสภา

2.1.2 รัฐบาล

รัฐบาลประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี จำนวน กระทรวงและกิจกรรมหลักมีการเปลี่ยนแปลงตามการเปลี่ยนแปลง จุดสนใจของพรรคการเมือง กระทรวงที่เกี่ยวกับการศึกษาคือ กระทรวง การศึกษา และการวิจัย (Ministry of Education and Research) กระทรวงแรงงาน (Ministry of Employment) กระทรวงเกษตร อาหาร และประมง (Ministry of Agriculture, Food and Fisheries) รัฐบาลกลางมีข้าราชการประมาณ 4,600 คน รวมข้าราชการที่ประจำการ ในต่างประเทศและต่างกระทรวง โดยปกติรัฐมนตรีจะมาจาก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

รัฐบาลแต่งตั้งกรรมาธิการประมาณ 200 คนเพื่อช่วย ทำงาน โดยกรรมการมาจากนักการเมือง ตัวแทนองค์กรและ ผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการปฏิบัติงาน 2 ปี รัฐบาลต้องรายงานผล การปฏิบัติงานของ คณะกรรมาธิการเหล่านี้ต่อรัฐสภา

2.1.3 การระมัดชอบทางการศึกษา

รัฐบาลและรัฐสภาร่วมกันรับผิดชอบต่อการศึกษา การศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล การศึกษาภาคบังคับ การศึกษาสำหรับชน กลุ่มน้อย (Sami School) การศึกษาพิเศษ การมัธยมศึกษา การศึกษา ผู้ใหญ่ การศึกษาสำหรับคนเข้าเมือง การอุดมศึกษาและการวิจัย เป็นหน้าที่รับผิดชอบของกระทรวงการศึกษาและการวิจัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์อยู่ภายใต้ของการดูแลของกระทรวงเกษตร อาหารและ การประมง การพัฒนาฝีมือแรงงานรับผิดชอบโดย กระทรวงแรงงาน กระทรวงกลาโหมรับผิดชอบโรงเรียนฝึกหัดทหาร และกระทรวงยุติธรรม รับผิดชอบโรงเรียนฝึกหัดตำรวจ

2.1.4 หน่วยงานกลางของรัฐบาล

หน่วยงานกลางของรัฐบาล (Central Administrative Authority) เป็นผู้รับการตัดสินใจของรัฐบาลและรัฐสภาไปปฏิบัติเป็นหน่วยงานที่ไม่ขึ้นตรงกับกระทรวงใดๆ หน่วยงานเหล่านี้จะดำเนินงานตามข้อกำหนดของรัฐบาล หน่วยงานกลางที่เกี่ยวกับการศึกษาคือ

(1) สำนักงานการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (Swedish National Agency for Education=SNAE) รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาก่อนประถมศึกษา โดยการกำหนดเป้าหมาย แนะนำ และตรวจสอบเพื่อปรับปรุง

(2) สำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (Swedish National Agency for School Improvement=SNASI) ให้การสนับสนุนความพยายามของหน่วยงานในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพและโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียน โดยทำงานร่วมกับครูใหญ่ ครู และผู้จัดการโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาผู้ใหญ่

(3) สำนักอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน (Swedish National Agency for Higher Education =SNAHE) รับผิดชอบงานเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา ประเมิน และนิเทศสถาบันให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวบรวมสถิติเกี่ยวกับอุดมศึกษา ประเมินคุณภาพการสำเร็จอุดมศึกษาของสถาบันนอกประเทศ และให้ข้อมูลแก่นักศึกษาสวีเดนและนักศึกษาต่างชาติ

2.2 ศาลยุติธรรม

รัฐธรรมนูญกำหนดให้ศาลเป็นอิสระ ปราศจากการแทรกแซงจากรัฐบาลหรือรัฐสภา หรือหน่วยงานใด ศาลต้องเป็นกลาง ไม่ลำเอียง

ให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย และยึดมั่นในภารกิจของศาล

2.3 การบริหารระดับเขต

สวีเดนแบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็นสภาเขต (Landsting) จำนวน 27 เขต สภาเขตดำเนินงานด้านสุขภาพ การศึกษาสวัสดิการสังคม การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรม สมาชิกสภาเขตเลือกตั้งทุก 4 ปี เช่นเดียวกับการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น(เทศบาล) สภาเก็บภาษีจากประชาชนเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน คณะกรรมการสภาเขต มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานระดับเขต

2.4 การบริหารส่วนท้องถิ่น

สวีเดนแบ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น 290 เขต การปกครองย่อยหรือเทศบาล (Kommuner) มีสภาเทศบาลเป็นหน่วยงานสูงสุดของการบริหาร เทศบาลมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย Municipal Act ภารกิจที่เทศบาลรับผิดชอบคือ การศึกษาก่อนประถมศึกษา (1 ปี) การศึกษาภาคบังคับ การศึกษาพิเศษ การศึกษาระดับมัธยมปลาย การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาสำหรับคนเข้าเมือง และการบริการสังคม เช่น การดูแลเด็กเล็ก การช่วยเหลือสังคม การช่วยเหลือผู้สูงอายุ สิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย ถนน สวนสาธารณะ ผังเมือง การกีฬา และวัฒนธรรม

การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลจะทำพร้อมกับการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา ผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งคือประชาชนของเทศบาลและชาวต่างชาติที่อยู่ในเขตเทศบาลไม่น้อยกว่า 3 ปีติดต่อกัน ส่วนประชากรของประชาคมยุโรป ประชาชนจากไอซ์แลนด์ และนอร์เวย์ มีสิทธิ์ออกเสียงได้หากลงทะเบียนไว้กับสวีเดน สภาเทศบาลเลือก

คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการอื่นๆ เพื่อทำหน้าที่นำนโยบายและการตัดสินใจของสภาไปปฏิบัติ คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่บริหารและประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ

3. การศาสนา

คริสต์ศาสนาเข้าสู่สวีเดนในราวศตวรรษที่ 9 พร้อมกับการขยายตัวทางการค้า และค่อยๆ เข้ามาแทนที่ศาสนาเดิม เมื่อพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์หันมาเป็นคริสต์ศาสนิกชน คริสต์ศาสนาก็กลายเป็นศาสนาประจำชาติ ซึ่งในยุคแรกเป็นนิกายคาทอลิกจนกระทั่ง พ.ศ.2070 จึงได้เปลี่ยนเป็นนิกายโปรเตสแตนต์

ใน พ.ศ.2494 สวีเดนผ่านกฎหมายเกี่ยวกับเสรีภาพทางศาสนา ประชาชนมีสิทธิ์เลือกนับถือหรือไม่นับถือศาสนาใดๆ ก็ได้ ก่อนหน้านั้นเด็กที่เกิดในสวีเดนจะเป็นสมาชิกของคริสต์ศาสนาโดยอัตโนมัติ ฉะนั้นตั้งแต่ พ.ศ.2538 เป็นต้นมา เด็กที่ผ่านการเข้าพิธีเป็นคริสต์ศาสนิกชนเท่านั้นจึงจะเป็นสมาชิก

วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2543 ศาสนจักรและอาณาจักรแยกจากกัน สวีเดนจึงไม่มีศาสนาประจำชาติ ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาการนับถือศาสนาอย่างหลากหลายเนื่องมาจากการอพยพเข้ามาของคนต่างถิ่น อาทิ คริสต์ศาสนานิกายอื่นๆ อิสลาม พุทธ ยิว เป็นต้น

4. ภาษาราชการและภาษาชนกลุ่มน้อย

ภาษาราชการของสวีเดนคือ สวีดิช (Swedish) ส่วนภาษาชนกลุ่มน้อยที่เป็นทางการมี 5 ภาษาคือ Sami, Tornedal Finish, Finish, Romany, และ Yiddish ประชาชนมีสิทธิ์ใช้ภาษาเหล่านี้ในการติดต่อ

กับทางราชการและศาลประชาชนบางพื้นที่มีสิทธิ์ที่จะเลี้ยงเด็กเล็กและดูแลผู้สูงอายุด้วยภาษาฟินนิช (Finish) และซอมี (Sami) เด็กที่พูดภาษาซอมีมีสิทธิ์เลือกเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับในโรงเรียนเทศบาลหรือในโรงเรียนซอมีที่มีการสอนภาษาสวีดิชด้วย เด็กที่พูดภาษาฟินนิชมีสิทธิ์เข้าเรียนในโรงเรียนที่สอนเป็นภาษาของตนเองจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนเด็กที่มาจากผู้อพยพเข้าเมืองซึ่งไม่ใช่ภาษาสวีเดนจะสามารถเรียนในโรงเรียนของสวีเดนโดยมีการสอนภาษาแม่เพิ่มเติมให้

5. สภาพภูมิศาสตร์และประชากร

สวีเดนมีพื้นที่ประมาณ 450,000 ตารางกิโลเมตร ความยาวจากเหนือสุดจรดใต้สุด 1,600 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ปกคลุมด้วยป่าไม้ ทะเลสาบ และแม่น้ำ แต่สภาพทางภูมิประเทศ อุดมภูมิ และทรัพยากรธรรมชาติแตกต่างกัน ซึ่งมีผลต่ออุตสาหกรรมและการเกษตร ชายแดนที่ติดกับนอร์เวย์เป็นทิวเขา ตามแนวชายฝั่งทะเลยาว 2,700 กิโลเมตร มีเกาะนับพัน พื้นที่เพาะปลูกมีประมาณร้อยละ 10

พ.ศ.2548 อัตราการเกิดต่อประชากร 1,000 คน คิดเป็น 11.2 อัตราการตายต่อประชากร 1,000 คน คิดเป็น 10.1 อายุขัยที่คาดหวัง 78.4 ปีสำหรับชาย และ 82.8 ปีสำหรับหญิง และเพิ่มขึ้นทุกปี สวีเดนมีปัญหาผู้สูงอายุจำนวนมากเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ในยุโรป ประชาชน 65,229 คน อพยพเข้ามาสู่สวีเดนใน พ.ศ.2548 จำนวน 39,573 คนถือสัญชาติสวีเดนและชาวสวีเดน 38,118 คน อพยพไปยังประเทศอื่น ประชากรร้อยละ 5.3 ในสวีเดนเป็นชาวต่างชาติ และร้อยละ 12.4 เกิดในต่างประเทศ

ใน พ.ศ.2550 สวีเดนมีประชากร 9,117,712 คน ความหนาแน่น

ประมาณ 22 คนต่อตารางกิโลเมตร ประชาชนส่วนมากอาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศในเขตสตอกโฮล์ม (เมืองหลวง) ซึ่งมีประชากรหนาแน่นถึง 278 คนต่อตารางกิโลเมตร แต่ที่เขต Jämtland และ Norrbotten ทางเหนือสุดมีประชากรเพียง 3 คนต่อตารางกิโลเมตร ประชากรร้อยละ 84 อาศัยอยู่ในเขตเมือง เขตนอกเมืองมีประชากรน้อย ทำให้เทศบาลท้องถิ่นต้องจัดบริการรถรับส่งนักเรียน

6. สภาพทางเศรษฐกิจ

ช่วงศตวรรษที่ 20 สวีเดนใช้เวลาไม่กี่สิบปีเปลี่ยนจากประเทศเกษตรกรรมที่ยากจนเป็นประเทศอุตสาหกรรม พื้นฐานของการเติบโตมาจากป่าไม้ สินแร่ และเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ มีการคิดค้นนวัตกรรมต่างๆ เช่น เครื่องกังหันไอน้ำ โทรศัพท์ เครื่องแยกครีม และไม้ขีดไฟปลอดภัย สวีเดนต้องหาตลาดต่างประเทศเนื่องจากตลาดในประเทศมีน้อย จึงมีบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่จำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดประชากรของประเทศ

สวีเดนมีอัตราการว่างงานระหว่างช่วงทศวรรษ 1970 1980 และ 1990 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 1-2 หลังจากทศวรรษ 1990 สวีเดนมีปัญหาทางเศรษฐกิจมากขึ้น การว่างงานเพิ่มเป็นร้อยละ 8.2 สวีเดนจึงออกจากระบบการเงินของประชาคมยุโรปและลดค่าเงิน krona ในเดือนกันยายน พ.ศ.2535 ทำให้การส่งออกดีขึ้นและเศรษฐกิจฟื้นตัวอย่างช้าๆ แต่ใน พ.ศ.2544 เศรษฐกิจนานาชาติอ่อนแอ สวีเดนได้รับผลกระทบด้วย ทำให้อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นอีกใน พ.ศ.2546 แต่ พ.ศ. 2548-2549 อัตราการว่างงานเริ่มลดลง

ขณะนี้สวีเดนมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจคงตัว อัตราเงินเฟ้อต่ำ

การเงินสาธารณะและการค้าเกินดุล แต่เยาวชนอายุ 20-24 ปีว่างงานมากถึงร้อยละ 9.7 ระยะนี้สวีเดนลงทุนทางการศึกษาทุกระดับมากขึ้น รวมทั้งลงทุนด้านสาธารณสุขด้วย เศรษฐกิจของสวีเดนเป็นแบบ Knowledge-intensive Industries ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาทางเทคโนโลยีซึ่งประเทศอุตสาหกรรมระดับโลกทำกัน คือ Information Technology และ Biomedicine

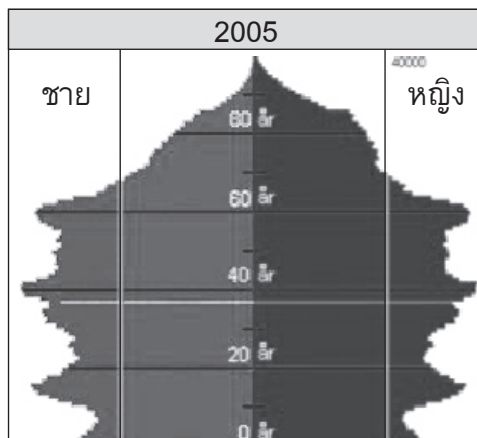
7. สถิติภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจ

7.1 ประชากรสวีเดนมีประชากร 9,117, 712 คน อาศัยอยู่ในเขตเมืองร้อยละ 84 (มกราคม พ.ศ.2550)

7.1.1 จำนวนประชากรจำแนกตามอายุ พ.ศ.2548

อายุ (ปี)	จำนวนพันคน
0 - 4	496
5 - 14	1,064
15 - 24	1,126
25 - 34	1,154
35 - 44	1,274
45 - 54	1,164
55 - 64	1,204
65 - 74	766
75 - 84	571
85 - 94	213
95 +	15
รวม	9,047

7.1.2 สัดส่วนของประชากร จำแนกตามอายุและเพศ (พ.ศ.2548)

7.1.3 อัตราการเกิดและการตาย

รายการ	พ.ศ.				
	2548	2547	2546	2543	2533
จำนวนเกิดต่อสตรี 1 คน	1.77	1.75	1.72	1.55	2.14
อัตราการเกิดต่อประชากร 1,000 คน	11.2	11.2	11.0	10.2	14.5
อัตราการตายต่อประชากร 1,000 คน	10.1	10.1	10.4	10.5	11.1

7.1.4 คนต่างชาติดอพยพเข้าและออกจากสวีเดน

ประเภท	พ.ศ.			
	2548	2546	2543	2533
จำนวนคนเข้าเมือง	65,229	63,795	58,659	60,048
- อัตราส่วนจำนวนคนเข้าเมืองต่อประชากร 1,000 คน	7.2	7.1	6.6	7.0

ประเภท	พ.ศ.			
	2548	2546	2543	2533
จำนวนคนออกจากประเทศ	38,118	35,023	34,091	25,196
- อัตราส่วนจำนวนคนออกจากประเทศต่อประชากร 1,000 คน	4.2	3.9	3.8	2.9
ชาวต่างชาติในสวีเดน	479,899	476,076	477,312	483,704
ร้อยละของชาวต่างชาติต่อประชากร	5.3	5.3	5.4	-
คนเกิดนอกสวีเดน	1,125,790	1,078,075	1,003,798	5,679,445
- ร้อยละของคนเกิดนอก สวีเดนต่อประชากร	12.4	12.0	11.3	9.2

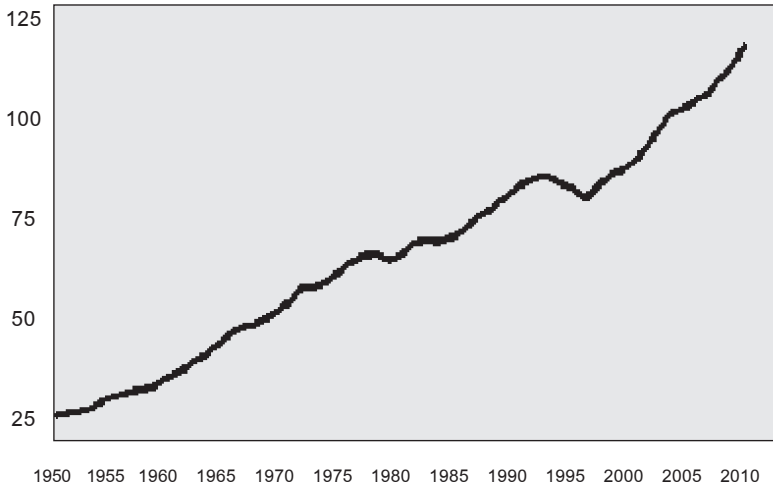
7.2 การพัฒนาทางเศรษฐกิจ

7.2.1 GDP, GDP per capita และอัตราการเติบโตคิดตามราคาคงที่ พ.ศ.2543-2549

พ.ศ.	GDP (ล้าน SEK)	GDP (พ.ศ.2543 =100)	GDP ต่อหัว (ล้าน SEK)	GDP ต่อหัว (พ.ศ.2543 =100)	อัตรา การเติบโต (%)
2543	2,217,290	100.0	286,415	100.0	4.3
2544	2,240,985	101.1	249,920	100.8	1.1
2545	2,285,726	103.1	251,909	102.5	2.0
2546	2,324,425	104.8	256,104	103.8	1.7
2547	2,420,347	109.2	259,451	107.7	4.1
2548	2,490,615	112.3	269,107	110.4	2.9
2549	2,600,932	117.3	275,816	114.6	4.4

SEK= Swedish Krona หมายถึง สกุลเงินของสวีเดน โดย 1 SEK หรือ 1 โครน่าสวีเดน= ประมาณ 5 บาท

7.2.2 การพัฒนาของ GDP per capita ค.ศ.1950-2006

7.2.3 การมีงานทำ

รายการ	พ.ศ.						
	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
ประชากรอายุ16-64 ปี (x1,000คน)	5,602	5,632	5,666	5,704	5,735	5,785	5,848
การมีงานทำ (x1,000คน)	4,158	4,239	4,244	4,234	4,212	4,304	4,370
- ร้อยละของชาย	76.1	77.0	76.3	75.6	75.0	76.7	77.1
- ร้อยละของหญิง	72.2	73.5	73.4	72.8	71.8	72.0	72.2
- ร้อยละของประชากร	74.2	75.3	74.9	74.2	73.4	74.4	74.7
การว่างงาน (x1,000คน)	203	175	176	217	246	227	199
- ร้อยละของชาย	5.0	4.3	4.4	5.3	5.9	4.8	4.6

รายการ	พ.ศ.						
	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
- ร้อยละของหญิง	4.3	3.6	3.6	4.4	5.1	5.2	4.0
- ร้อยละของเยาวชน 16-24 ปี	8.0	8.0	8.7	10.2	12.3	10.4	10.2
- ร้อยละของแรงงานทั้งหมด	4.7	4.0	4.0	4.9	5.5	5.0	4.3
- ไม่อยู่ในภาคแรงงาน (x1,000คน)	1,241	1,241	1,246	1,251	1,276	1,255	1,280
- ร้อยละของประชากร	22.2	21.6	22.0	21.9	22.2	21.7	21.9
- สัดส่วน ชาย:หญิง	46:54	46:54	47:53	47:53	46:54	46:54	44:56

หมายเหตุ : ตัวเลขทางสถิติในทุกบทถูกปิดเป็นทศนิยม 1 ตำแหน่ง เพื่อความสะดวกในการเข้าใจภาพลักษณ์ของการศึกษา ดังนั้น ความคลาดเคลื่อนจึงมีอยู่ในหลายตาราง

ข้อมูลระหว่าง พ.ศ.2543-2547 เป็นค่าเฉลี่ยรายปี ข้อมูล พ.ศ.2548-2549 มาจากเดือนพฤศจิกายน ภาคแรงงานหมายถึงจำนวนรวมของผู้มีงานทำและไม่มีการทำงาน นักศึกษาที่เรียนเต็มเวลาและกำลังหางานทำ ไม่นับอยู่ในภาคแรงงาน ตั้งแต่เมษายน พ.ศ.2548 การสำรวจแรงงาน ทำตามวิธีการของประชาคมยุโรป ดังนั้นตัวเลขจึงนำมาเปรียบเทียบกัน ไม่ได้กับปีก่อนเมษายน พ.ศ.2549 ผลการสำรวจสามารถนำมาเปรียบเทียบเดือนต่อเดือนกับปีที่ผ่านมาได้ (พ.ศ.2548)

บทที่ 2

ระบบการศึกษาและการบริหารการศึกษาทั่วไป

ระบบการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนของสวีเดนประกอบด้วย การศึกษาก่อนประถมศึกษา (Förskolan) การศึกษาชั้นเด็กเล็ก (Förskoleklassen) การศึกษาภาคบังคับ (Grundskolan) การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย (Gymnasieskolan) การศึกษาสำหรับผู้บกพร่องทางการเรียนรู้ การศึกษาสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน และการศึกษาสำหรับชนเผ่าซอมี (Sameskolan)

เทศบาลจัดการศึกษาชั้นเด็กเล็ก การศึกษาภาคบังคับและการศึกษาสำหรับผู้บกพร่องทางการเรียนรู้ เทศบาลร่วมกับสภาเขตซึ่งประกอบด้วยหลายเทศบาลจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาสำหรับคนเข้าเมือง ส่วนรัฐจัดการศึกษาสำหรับชนเผ่าซอมีและการศึกษาสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนอิสระที่ดำเนินการโดยบริษัท สมาคมทางการค้า และมูลนิธิต่างๆ

โรงเรียนในสวีเดนบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก โดยวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้บัญญัติไว้ในกฎหมายการศึกษา (Education Act) จึงมีความเชื่อมโยงกับหลักสูตรและแผนการเรียนการสอนที่นำไปปฏิบัติ

งบประมาณการศึกษาของเทศบาลมาจากภาษีของเทศบาล งบประมาณบางส่วนเพื่อบริการต่างๆ มาจากรัฐบาลกลาง เทศบาลต้องจัดทำแผนการศึกษา รายการงบประมาณการจัดองค์กร การพัฒนาและการประเมินผลกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้อง

จัดทำแผนงานของโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ของรัฐและท้องถิ่น รวมทั้ง เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน และวิธีสอน โดยการปรึกษาหารือ กับคณะครู

การศึกษาภาคบังคับของเทศบาลไม่มีการคิดค่าเล่าเรียน ไม่มี โรงเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับของเอกชนในสวีเดน แต่มีโรงเรียน เอกชนซึ่งรับงบประมาณจากรัฐ

1. ความเป็นมา

ระหว่างศตวรรษที่ 11-12 โบสถ์สำคัญๆ แต่ละแห่งมีโรงเรียน สอนบุคลากรทางศาสนา (Clergy) ของตนเอง พ.ศ.2169 รัฐเปิดสอน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนของโบสถ์จึงกลายเป็นโรงเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นต่อด้วยมัธยมศึกษาตอนปลายอีก 4 ปี ส่วนขุนนาง และคนมีฐานะดีจะจ้างครูมาสอนลูกหลานของตนเอง

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2192 กำหนดให้เรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น 4 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 4 ปี แล้วจึงเรียนต่อมหาวิทยาลัย พ.ศ.2146 กำหนดให้มีการสอบเข้ามหาวิทยาลัย พ.ศ.2267 กำหนด ให้เน้นการเขียนและคณิตศาสตร์ ต่อมาเพิ่มวิชาภูมิศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ต้นศตวรรษที่ 19 ภาษาละตินลดความนิยมลง ภาษาต่างประเทศ เช่น อังกฤษและฝรั่งเศสเข้ามาแทนที่ ระยะนี้ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีจุดเน้นในการสอนพระ (Priest) พ.ศ.2392 การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งออกเป็น 2 สายคือ คลาสสิก (Classic) และสมัยใหม่ (Modern) แล้วสอบเข้ามหาวิทยาลัย

พ.ศ.2448 การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ หลักสูตร 6 ปี และ 4 ปี เด็กหญิงเรียนหลักสูตร 4 ปี พ.ศ.2461

เริ่มการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายด้านเทคนิค พ.ศ.2322 การศึกษาระดับประถมศึกษาได้รับการเสนอในรัฐสภาให้เป็นการศึกษาทั่วไปแต่นำไปสู่การปฏิบัติใน พ.ศ.2385 อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ พ.ศ.2229 มีการกำหนดให้พระทูกฎต้องสอนคนในเขตของตนให้อ่านออกเขียนได้ และ พ.ศ.1723 รัฐบาลมีมติให้ผู้ปกครองสอน “Read Book” แก่เด็กของตนเพื่อให้เข้าใจในคริสต์ศาสนา ดังนั้นประชาชนส่วนใหญ่จึงรู้หนังสือก่อนที่จะมีการประกาศให้การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาทั่วไป พ.ศ.2438 กำหนดให้ต้องเรียนประถมศึกษา 3 ปี จึงเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้

พ.ศ.2457 รัฐได้จัดตั้งคณะกรรมการการประถมศึกษาและการฝึกหัดครูหลักสูตร 4 ปี พ.ศ.2463จัดตั้งคณะกรรมการการศึกษาทุกระดับ พ.ศ.2492 เริ่มต้นมีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญหรือทั่วไป พ.ศ.2507 การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหลักสูตร 3 ปีแบ่งเป็น 5 สายคือ ภาษา วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และเทคนิค (4 ปี) พ.ศ.2505 ประกาศใช้การศึกษาภาคบังคับและการอาชีวศึกษา พ.ศ.2513 การอาชีวศึกษารวมเข้ากับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

การประถมศึกษาที่เคยใช้เวลา 6 ปีตั้งแต่ พ.ศ.2463 เปลี่ยนเป็น 7 ปี ใน พ.ศ.2492 ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศภาษาแรกที่สอนในโรงเรียนเมื่อ พ.ศ.2484

พ.ศ.2511 ประกาศใช้กฎหมายการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล (Municipal Adult Education Act) เปิดโอกาสให้ประชาชนชาวสวีเดนรวมกลุ่มกันเพื่อเรียนรู้ทั้งที่มีครูสอนหรือไม่มีก็ได้ เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะการทำงาน ประชาธิปไตย และความเสมอภาคทางเพศ เรียกว่า

การศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระ (Liberal Adult Education) โดยได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐ

มหาวิทยาลัย Uppsala ตั้งขึ้นใน พ.ศ.2395 มีนายกสภามหาวิทยาลัย (Chancellor) ร่วมกับมหาวิทยาลัย Lund และมีความเกี่ยวพันกับองค์กรศาสนาอย่างมาก พ.ศ.2413 สตรีได้รับอนุญาตให้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้ เริ่มจากการเรียนในคณะแพทยศาสตร์

1.1 การพัฒนาระบบการศึกษาระหว่าง พ.ศ.2443-2533

พ.ศ.2448 โรงเรียนประถมศึกษาใช้เวลา 3 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 6 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี เด็กหญิงเข้าเรียนได้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2471 มัธยมศึกษาตอนต้นใช้หลักสูตร 5 ปี ประถมศึกษา 4 ปี บางแห่งใช้หลักสูตรประถมศึกษา 6 ปี และมัธยมศึกษาตอนต้น 4 ปี พ.ศ.2463 เด็กหญิงสามารถเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้ พ.ศ.2480 ครูชายและหญิงได้รับเงินเดือนอัตราเดียวกัน

พ.ศ.2506 รัฐสภาประกาศให้การศึกษาภาคบังคับเป็น 9 ปี ถัดมาอีก 2 ปีมีการเปิดสอนมัธยมศึกษาตอนปลายหลักสูตรใหม่และเทคนิคและอาชีวศึกษา การสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรถูกยกเลิกใน พ.ศ.2512 แต่ใช้ข้อสอบส่วนกลางแทน และแสดงผลการสอบของนักเรียนเป็นรายบุคคลเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศ พ.ศ.2503 ความคิดเห็นของนักเรียนได้รับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัติการศึกษา จึงเกิดสถานักเรียนขึ้นเพื่อพัฒนาความตระหนักในประชาธิปไตย

พ.ศ.2513 มีการปฏิรูปการศึกษาโดยนำมัธยมศึกษาตอนปลาย เทคนิคและอาชีวศึกษาเข้ารวมภายใต้หน่วยงานเดียวกันเป็นการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2520 มีการปฏิรูประดับอุดมศึกษาโดยคณะกรรมการกลางควบคุมจำนวนนักศึกษาและเนื้อหาของหลักสูตร

ให้โอกาสนักศึกษาเข้าเรียนอุดมศึกษามากขึ้น นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารและมีความใกล้ชิดกับตลาดแรงงานมากขึ้น

1.2 การปฏิรูปหลัง พ.ศ.2533

การปฏิรูปในช่วงนี้ทำให้มีหลักสูตรและแผนการเรียนการสอนใหม่ๆ ผู้เรียนมีสิทธิ์เลือกโรงเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ มีการบริหารการศึกษาตามวัตถุประสงค์ สนับสนุนการบูรณาการระหว่าง การศึกษาก่อนประถมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ และศูนย์เด็ก (Child Care) รวมทั้งการศึกษาก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็กย้ายจากกระทรวง สุขภาพและสวัสดิการสังคม (Ministry of Health and Social Affairs) มาอยู่กระทรวงการศึกษาและการวิจัย

พ.ศ.2541 เทศบาลต้องจัดชั้นเด็กเล็ก (Pre-school Class) ให้เด็กอายุ 6 ปี แต่เด็กสามารถเลือกที่จะไม่เรียนก็ได้ หลักสูตรการศึกษา ภาคบังคับรวมเอาชั้นเด็กเล็กและศูนย์เด็กเข้าไว้ด้วยกันโดยเฉพาะเด็กอายุ 6-9 ปี ศูนย์บริการเด็กก่อน-หลังเลิกเรียนและวันหยุด ใช้หลักสูตรเดียวกับการศึกษาภาคบังคับ

พ.ศ.2534 ยกเลิกการสรรหาและแต่งตั้งครูจากส่วนกลาง ให้เป็นอำนาจของเทศบาล บทบาทของสำนักการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) เปลี่ยนจากการกำหนดรายละเอียดของงานมาเป็นการติดตามและประเมิน ใน พ.ศ.2546 มีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่เพื่อช่วยพัฒนา การศึกษาคือสำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายเปลี่ยนจากรูปแบบเก่ามาเป็น รายโปรแกรมจำนวน 16 โปรแกรมใน พ.ศ.2535 และเป็น 17 โปรแกรมใน พ.ศ.2543 หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ของ เทศบาลประกาศ ใช้เมื่อ พ.ศ.2537

การอุดมศึกษาปฏิรูปจากการกำหนดรายละเอียดโดยรัฐบาลมาเป็นการบริหารโดยสถาบัน มีการจัดงบประมาณให้เป็นก้อน (Lump Sum) สำหรับระดับปริญญาตรี โดยพิจารณาจากจำนวนนักศึกษาในแต่ละโปรแกรมและผลการเรียนของนักศึกษา รัฐติดตามผลการศึกษาดูตรวจสอบและยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยจัดตั้งสำนักงานการอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAHE) มาทำงานนี้

จากการประชุมที่เมือง Bologna ประเทศอิตาลี มีผลให้นับจาก 1 กรกฎาคม พ.ศ.2550 เป็นต้นไป การให้ปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาของสวีเดนจะสอดคล้องกับประเทศของประชาคมยุโรป ซึ่งมี 3 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับแรก อนุปริญญา 2 ปี 120 หน่วยกิต ปริญญาตรี 3 ปี 180 หน่วยกิต 2) ระดับสอง ปริญญาโท 1 ปี 60 หน่วยกิต ปริญญาโท 2 ปี 120 หน่วยกิต ปริญญาโทวิชาชีพ 1-5.5 ปี 60-330 หน่วยกิต 3) ระดับสาม ประกาศนียบัตรผู้เชี่ยวชาญ (Licentiate) 2 ปี 120 หน่วยกิต ปริญญาเอก 4 ปี 240 หน่วยกิต

2. การพัฒนาระบบการศึกษา

2.1 การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

สำนักงานการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) ได้รับมอบหมายจากรัฐให้ติดตามการปฏิรูปค่าธรรมเนียมในการใช้บริการศูนย์ดูแลเด็กเล็กและการศึกษาก่อนประถมศึกษาเป็นเวลา 5 ปี กำหนดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2550 รายงานเบื้องต้นใน พ.ศ.2549 พบว่าคุณวุฒิของครูในระดับนี้ดีขึ้น ขนาดของชั้นหรือกลุ่มเด็กลดลง อัตราส่วนเด็กต่อครูลดลง

2.2 การศึกษาภาคบังคับ

คณะกรรมการเสนอให้ยกเลิกตารางเรียนของเด็กการศึกษาภาคบังคับ แต่ให้เน้นเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน ให้กำหนดเป้าหมายของโครงสร้างหลักสูตรอย่างชัดเจน โครงการนำร่องโรงเรียนที่ไม่กำหนดตารางเรียนจำนวน 900 โรงเรียนสิ้นสุดในวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2553 ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของการศึกษาภาคบังคับ การศึกษาก่อนวัยเรียน และศูนย์เด็กเล็กหลังจากนั้น

การสอบระดับประถมศึกษาในปีที่ 5 และ 9 ที่เดิมมีอยู่แล้ว รัฐจะเพิ่มการสอบระดับประเทศในชั้นปีที่ 3 ในวิชาภาษาสวีเดน และคณิตศาสตร์ เด็กที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์จะได้รับการช่วยเหลือ SNAE เป็นผู้พัฒนาข้อสอบและจะเริ่มนำมาใช้ในฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ.2552 นอกจากนี้ SNAE จะตรวจสอบ (Inspecting) โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับทุก 3 ปี เริ่มต้น พ.ศ.2551

คณะกรรมการการสอน (Teaching Commission) จะทบทวนระเบียบตามกฎหมายการศึกษาเกี่ยวกับความรอบรู้ของครูและปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียน จะเสนอระเบียบเกี่ยวกับคุณภาพของครูและระบบการอนุมัติการเป็นครูของประเทศในวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2551

2.3 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คณะกรรมการทบทวนโครงสร้างการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเห็นว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายควรมีทางเลือก 3 ทางคือ โปรแกรมเตรียมการศึกษาต่อ โปรแกรมอาชีพศึกษาและโปรแกรมการฝึกงาน คณะกรรมการจะเสนอรายงานวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2551 สำหรับเรื่องการฝึกงาน (Apprenticeship Training) สำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI) จะสนับสนุนการพัฒนาหลัก

สูตรการฝึกงานระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนนอรร่อง 6 โรง

2.4 การศึกษาระดับอุดมศึกษา

นอกจากปรับระบบการศึกษาเป็น 3 ระดับดังได้กล่าวมาแล้ว พระราชบัญญัติ Freedom to Choose ได้ให้อำนาจมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (University and University College) มีโอกาสในการพิจารณา สัดส่วนของกรรมการในคณะกรรมการมหาวิทยาลัย คณะกรรมการ มหาวิทยาลัยจะปราศจากอิทธิพลทางการเมืองและนายกสภามหาวิทยาลัย อาจจะเป็นประธาน รัฐสภาจะพิจารณาพระราชบัญญัติฉบับนี้ในฤดู ไปไม่ผลิ พ.ศ.2550

2.5 การศึกษาผู้ใหญ่

ตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ.2550 เป็นต้นไป นักศึกษาผู้ใหญ่ ที่อายุไม่เกิน 54 ปี มีสิทธิ์ขอรับเงินสนับสนุนจากรัฐได้ทุกระดับการศึกษา

คณะกรรมการทบทุนการศึกษาหลังมัธยมศึกษาแต่ไม่ใช่ อุดมศึกษาเสนอว่า ควรนำการศึกษาผู้ใหญ่ทุกรูปแบบเช่น การอาชีวศึกษาชั้นสูง การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล และการศึกษาของโรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชน (Folk High School Education) มาอยู่ภายใต้ หน่วยงานเดียวกัน โดยคงหน่วยงานเดิมไว้ หน่วยงานใหม่จะทำหน้าที่ เป็นร่มใหญ่รับผิดชอบด้านการเงินและการติดตามงาน

การฝึกหัดครูอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังคง ทำต่อไปจนกระทั่ง พ.ศ.2551 จึงจะเป็นการศึกษาบางเวลาผ่านสื่อ ทางไกล ครูที่เข้ารับการอบรมต้องทำงานเป็นครูอาชีวศึกษาอยู่ก่อนแล้ว อย่างน้อยครึ่งเวลา การประเมินผลจะทำร่วมกันระหว่าง SNAE และ SNAHE ในวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2553

ผู้ใหญ่อายุ 20 ปีขึ้นไปที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีสิทธิเข้าเรียนในการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2550 เป็นต้นไป

2.6 การแก้ไขพระราชบัญญัติการศึกษา

รัฐบาลจะเสนอกฎหมายการศึกษาใหม่ในฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2551 กระทรวงการศึกษาและการวิจัยเสนอต้นร่างซึ่งมีข้อเสนอแนะคือให้เพิ่มและอธิบายอำนาจของครูในการจัดการปัญหาทางวินัยของเด็กให้โรงเรียนอิสระมีฐานะทางกฎหมายเพิ่มขึ้น ให้ครูมีคุณสมบัติเพิ่มขึ้นให้จัดตั้งหน่วยงานอนุมัติการเป็นครูและให้การศึกษาผู้ใหญ่เข้ามาอยู่ได้กฎหมายใหม่นี้

2.7 คุณภาพของการศึกษา

พ.ศ.2547 รัฐบาลได้เริ่มทำงานเกี่ยวกับคุณภาพของการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงการศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดมากขึ้น จุดเน้นคือ 1) การพัฒนาครูสอนคณิตศาสตร์ 2) ห้องสมุดโรงเรียนและการส่งเสริมการอ่าน 3) การแก้ปัญหาเด็กที่มีปัญหาในการอ่านและเขียน

ในการดำเนินงานดังกล่าว โรงเรียนต้องแจ้งความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กให้ผู้ปกครองและเด็กทราบตลอด 9 ปีของการศึกษาภาคบังคับ โรงเรียนต้องรายงานการประเมินเป็นลายลักษณ์อักษรหากเด็กที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ และมีการประชุมระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อกำหนดแผนการเรียนรายบุคคล สำนักการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) เพิ่มงบประมาณการติดตาม นิเทศ และตรวจสอบโรงเรียนอิสระที่รับเงินสนับสนุนจากรัฐ

2.8 คณะกรรมการคณิตศาสตร์

คณะกรรมการคณิตศาสตร์ได้รับการแต่งตั้งเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2546 ให้พัฒนาแผนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ตั้งแต่ระดับก่อน ประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา คณะกรรมการเสนอรายงานต่อรัฐบาลในเดือนกันยายน พ.ศ.2547 รัฐบาลรับข้อเสนอดังต่อไปนี้ 1) ทุกเทศบาล ต้องจ้างนักพัฒนางานคณิตศาสตร์ในท้องถิ่น และแนะนำโรงเรียนในการพัฒนาการสอนคณิตศาสตร์ สำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI) จะเป็นผู้ประสานงาน 2) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพื่อใช้ในห้องเรียน มุ่งส่งเสริมการแก้ปัญหาและการสื่อ ความทางคณิตศาสตร์ 3) โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและวิทยาลัยเพื่อหาวิธีการเตรียมเด็กเพื่อเรียน ในสถาบันอุดมศึกษาและให้ความรู้ที่จะเป็นเครื่องมือในการเรียนต่อใน สถาบันอุดมศึกษา SNASI จะเสนอรายงานและมาตรการดำเนินงานในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2553

2.9 ความคิดเห็นของผู้ปกครองและเด็ก

สำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI) ได้รับมอบหมายจากรัฐให้เพิ่มมาตรการสนับสนุนและกระตุ้นให้เด็กและผู้ปกครอง ตั้งแต่ชั้นก่อนประถมศึกษาถึงการศึกษาระดับผู้ใหญ่ให้มีส่วนร่วมในการ บริหารโรงเรียนและการเรียนมากยิ่งขึ้น โดยร่วมมือกับตัวแทนนักเรียน และสมาคมผู้ปกครอง และนำเสนอรายงานในวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ.2550

2.10 การปฏิรูปการแนะแนว

คณะกรรมการเสนอให้โรงเรียนสามารถเข้าถึงบริการ

แนะแนวที่เป็นกลางและผู้แนะแนวอิสระได้มากขึ้น ฐานข้อมูลทางการแนะแนวในคอมพิวเตอร์เริ่มใช้ตั้งแต่ตุลาคม พ.ศ.2548

2.11 กฎหมายต่อต้านการกีดกันและการก่อกวน

กฎหมายต่อต้านการกีดกันและการก่อกวนเด็กนักเรียน ประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2549 กฎหมายกำหนดให้เด็กได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในทุกประเภทและระดับการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมายต่อต้านการกีดกันทางเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อที่แตกต่างกัน และสภาพพิการทางร่างกาย สำนักงานการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) ได้ตั้งตัวแทนเด็ก (Ombudsman) ในกรณีเด็กที่ได้รับการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องและทำหน้าที่ติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย กำหนดรายงานผลงานต่อรัฐบาลในวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2552

ในกรณีของเด็กที่ตั้งกลุ่มรังแกข่มขู่ผู้อื่น รัฐได้มอบให้สำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI) หามาตรการที่มาจากผลงานวิจัยเพื่อต่อต้านกลุ่มอันธพาลในโรงเรียน แล้วกำหนดให้เทศบาลและโรงเรียนนำไปปฏิบัติโดยรัฐจะลงทุนปีละ 10 ล้านโครน่าสวีเดน จนถึง พ.ศ.2553 เพื่อค้นหาและเผยแพร่วิธีการต่อต้านกลุ่มอันธพาลในโรงเรียน (สกุลเงินของสวีเดน : 1โครน่าสวีเดน = ประมาณ 5 บาท)

2.12 การฝึกหัดครูการศึกษาพิเศษ

รัฐจะพัฒนาวิธีการฝึกอบรมครูการศึกษาพิเศษให้สอนอ่านและเขียนแก่เด็กการศึกษาพิเศษตั้งแต่เยาว์วัย โดยจะเริ่มต้นใน พ.ศ. 2550

2.13 ความร่วมมือของหน่วยงานในท้องถิ่น

สำนักงานการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) และสำนักพัฒนา

การศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI) ได้รับมอบหมายให้ติดตามและประเมินโครงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ตำรวจบริการสังคม และหน่วยงานสุขภาพจิตสำหรับเด็กและเยาวชน กำหนดรายงานในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2552

2.14 การเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาคมยุโรป ระหว่าง พ.ศ. 2550-2556

โครงการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาคมยุโรป จะนำมาใช้โดยวิธีส่งเสริมความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและเคลื่อนไห้ระหว่างนักเรียน นักศึกษา ครู และสถาบันการศึกษาในยุโรป โครงการเหล่านี้ได้แก่ Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius และ Grundtvig หน่วยงานที่รับผิดชอบคือสำนักงานโปรแกรมการศึกษาและการฝึกอบรมนานาชาติ (International Programme Office for Education and Training =IPOET)

3. หลักการและกฎหมายพื้นฐาน

เด็กและเยาวชนทุกคนต้องสามารถเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่จำกัดเพศ ถิ่นที่อยู่ และภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม หลักสูตรและกำหนดเวลาเรียนเหมือนกันทั่วประเทศ การศึกษาก่อนประถมศึกษาศูนย์เด็กและชั้นเด็กเล็กได้กำหนดไว้ในกฎหมายการศึกษา กฎหมายอุดมศึกษา และคำสั่งกระทรวงอีกหลายฉบับ

4. ระบบการศึกษา

4.1 โครงสร้างระบบการศึกษาของสวีเดน พ.ศ.2549/2550

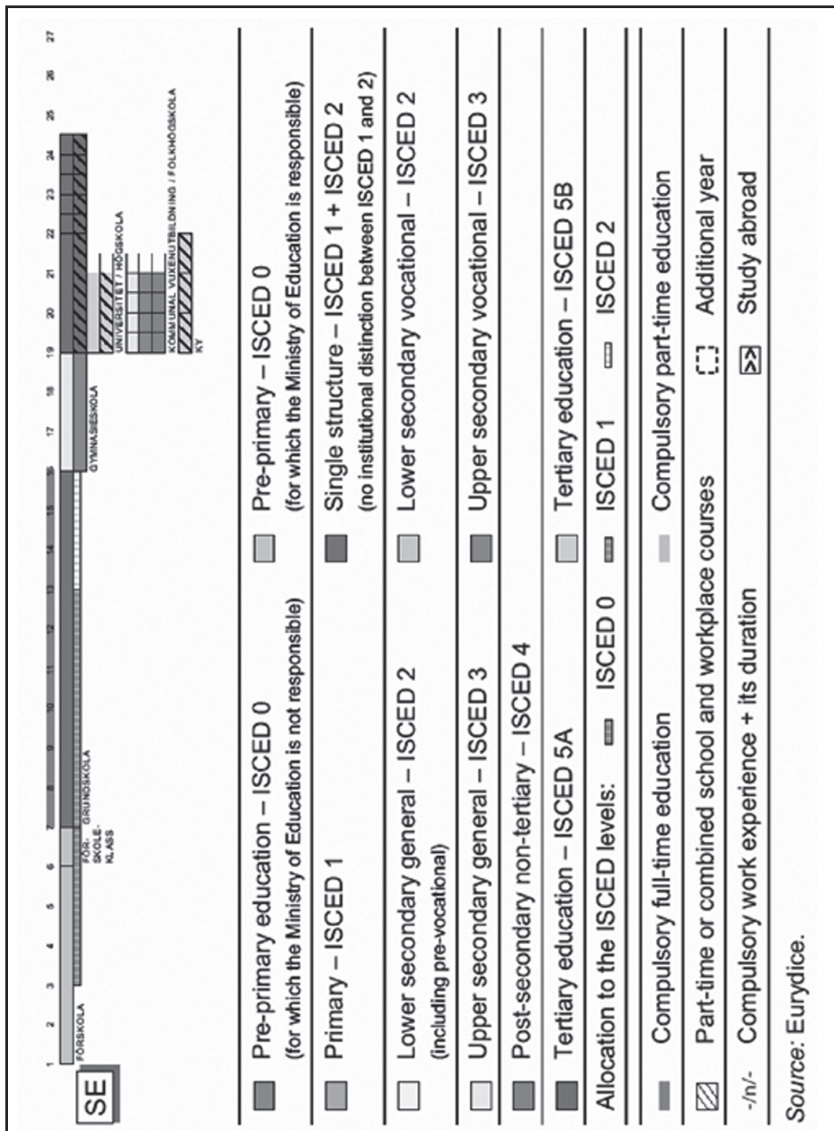
โครงสร้างระบบการศึกษานี้ไม่ครอบคลุมการศึกษาเฉพาะทางของตำรวจ ทหาร การศึกษาสำหรับคนว่างงาน การพัฒนาฝีมือแรงงาน และกิจกรรมทางการศึกษาอื่นๆ นอกเหนือระบบการศึกษาของรัฐ

การศึกษาก่อนประถมศึกษাজัดสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี การศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐครอบคลุมชั้นเด็กเล็ก การศึกษาภาคบังคับ การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษาพิเศษ และการศึกษาสำหรับชนกลุ่มน้อยเผ่าซอมี

โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแบบบูรณาการจัดการเรียนการสอน 17 โปรแกรม โดยมีวิชาแกน 8 วิชาคือ ภาษาสวีเดน ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศาสนา วิทยาศาสตร์ พลศึกษา และสุขศึกษา และกิจกรรมศิลปะ นอกจากนี้วิชาแกนเหล่านี้ เด็กจะศึกษาวิชาหลักของแต่ละโปรแกรม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายไม่เป็นการศึกษาภาคบังคับ ประกอบด้วยหลักสูตรสายสามัญ การศึกษาสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล และการศึกษาผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ของเทศบาล

หลักสูตรการศึกษาภาคบังคับครอบคลุมโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี โรงเรียนสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนซอมีชั้นเด็กเล็ก และศูนย์การศึกษาสำหรับเด็ก ทั้งนี้การศึกษาก่อนประถมศึกษามีหลักสูตรครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2541 โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับได้งบประมาณจากภาษีของเทศบาลและงบประมาณจากรัฐ ไม่มีค่าเล่าเรียน และไม่มีโรงเรียนเอกชนในระดับนี้

โครงสร้างระบบการศึกษาของสวีเดน พ.ศ.2549/2550 มีลักษณะดังนี้

การศึกษาผู้ใหญ่ประกอบด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล การศึกษาพิเศษสำหรับผู้ใหญ่ การศึกษาสำหรับคนเข้าเมือง การศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระซึ่งจัดโดยโรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชนและสมาคม การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ และการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมชั้นสูงหลังมัธยมศึกษาตอนปลายจัดโดยเทศบาล บริษัทการศึกษา และวิทยาลัย โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการ

การศึกษาซ่อมเสริมจัดโดยหน่วยงานอิสระและได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐเฉพาะบางวิชา ทั้งสายสามัญและอาชีวศึกษา การฝึกอบรมผู้ว่างงานเพื่อการมีงานทำและเพื่อเพิ่มทักษะและการศึกษาที่สูงขึ้น จัดโดยคณะกรรมการตลาดแรงงาน

การอุดมศึกษาจัดโดยมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลายสาขาวิชาและบัณฑิตวิทยาลัย ส่วนวิทยาลัยเปิดสอนระดับอนุปริญญา ปริญญาตรีและบัณฑิตวิทยาลัยในบางกรณีที่เป็นสถาบันเฉพาะทางและมีความโดดเด่นเป็นพิเศษ การอุดมศึกษาเรียนเป็นรายวิชาและโปรแกรมวิชา มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดรายวิชาของตนเอง

4.2 การศึกษาภาคบังคับ

ระบบการศึกษาภาคบังคับประกอบด้วยโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ โรงเรียนชอมี โรงเรียนเด็กการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินและบกพร่องทางการเรียนรู้ การศึกษาชั้นเด็กเล็กอายุ 6 ปี

การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จัดสำหรับเด็กอายุ 7-16 ปี แต่เด็กส่วนมากเริ่มเข้าโรงเรียนเมื่ออายุย่างเข้า 7 ปี บางรายเริ่มเรียนเมื่ออายุ 8 ปี แต่ต้องเรียนในโรงเรียน 9 ปี เด็กทุกคนเข้าเมืองและผู้ลี้ภัยได้รับสิทธิ์ทางการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กสวีเดน

5. การบริหารการศึกษาทั่วไป

การบริหารการศึกษาของสวีเดนเป็นระบบกระจายอำนาจ ไม่มีหน่วยงานบริหารระดับเขต แม้ว่าหน่วยงานของรัฐมีเจ้าหน้าที่ระดับเขต เพื่อติดตามงาน เทศบาลรับผิดชอบการบริหารการศึกษาระดับการศึกษาต่ำกว่าอุดมศึกษาของรัฐ

หน่วยงานในส่วนกลางที่รับผิดชอบการศึกษา คือกระทรวงการศึกษา และการวิจัย กระทรวงการต่างประเทศและการสื่อสาร กระทรวงเกษตร อาหารและการประมง และหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานการศึกษาที่บริหารโดยส่วนกลางคือโรงเรียนชอมี โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน สำนักงานการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Swedish Agency for Flexible Learning=SAFL) มหาวิทยาลัย และวิทยาลัย

ผู้บริหารกระทรวงการศึกษาและการวิจัยคือรัฐมนตรีและเลขาธิการรัฐมนตรี ซึ่งเป็นตำแหน่งทางการเมือง หัวหน้างานที่เป็นข้าราชการประจำกระทรวงคือ ปลัดกระทรวง (Director-General for Administrative and Legal Affairs) กระทรวงการศึกษาและการวิจัยแบ่งงานออกเป็นส่วนงานต่างๆ ดังนี้

1. งานโรงเรียน (Division for Schools) รับผิดชอบการศึกษา ก่อนประถมศึกษา ชั้นเด็กเล็ก และศูนย์เด็ก

2. งานการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Division for Upper Secondary Education) รับผิดชอบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย

3. งานทุนการศึกษาและการศึกษาผู้ใหญ่ (Division for Student Financial Support and Adult Education) รับผิดชอบเงินช่วยเหลือ ผู้เรียน และการศึกษาผู้ใหญ่

4. งานการอุดมศึกษา (Division for Higher Education) รับผิดชอบการอุดมศึกษา

5. งานวิจัยนโยบาย (Division for Research Policy) รับผิดชอบงานวิจัยนโยบายการศึกษา

หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานคือ

1. งานประสานและบริหารงบประมาณ (Division for Budget Co-ordination and Administration)

2. สำนักงานกิจการนานาชาติ (Secretariate for International Affairs)

3. สำนักงานนิติการ (Legal Secretariate)

5.1 การบริหารการศึกษาส่วนท้องถิ่น

เทศบาลมีสิทธิ์เก็บภาษีและอาจจะคิดค่าธรรมเนียมในบริการบางอย่างเพื่อให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายของตน เทศบาลต้องจัดบริการแก่ประชาชนตามงบประมาณที่ได้รับจากรัฐ ซึ่งเป็นงบประมาณ 1/5 ของงบประมาณเทศบาล เทศบาลจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าอุดมศึกษามีอำนาจจัดจ้างและบริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนการพัฒนาบุคลากร

สภาเทศบาลแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการศึกษา เพื่อรับผิดชอบในการทำให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมาย จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของโรงเรียน ตลอดจนติดตามและประเมินโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอทั้งนี้โรงเรียนต้องติดตามและประเมินกิจกรรมของตนเองด้วย

เทศบาลจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาสําหรับเด็กอายุ 1-5 ปี ในลักษณะกิจกรรมการศึกษา เด็กอายุ 4-5 ปี เข้าเรียนในโรงเรียนวันละ

3 ชั่วโมงในโรงเรียนก่อนประถมศึกษาเทศบาลรับผิดชอบในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ด้วย

5.2 การบริหารการศึกษาส่วนกลาง

การบริหารการศึกษา (Education Administration) โดยหน่วยงานส่วนกลางมีความเป็นอิสระ ได้รับงบประมาณและคำแนะนำในการปฏิบัติงานจากรัฐบาลและรัฐสภา และเสนอรายงานประจำปีต่อกระทรวงที่เกี่ยวข้องประจำปี

หน่วยงานกลางต่อไปนี้อยู่ภายใต้กระทรวงการศึกษาและการวิจัย

1. สำนักงานการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) รับผิดชอบงานการศึกษาระดับการศึกษาก่อนประถมศึกษา ศูนย์เด็ก การศึกษาภาคบังคับ การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายและการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล มีหน้าที่ติดตาม นิเทศ และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน พัฒนาหลักสูตร แผนการเรียนการสอนและเกณฑ์การให้คะแนน พิจารณาปัญหาการให้เงินสนับสนุนโรงเรียนอิสระ และงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับระบบโรงเรียนการฝึกอบรมครูใหญ่ การพัฒนาครู และทุนเรียนสำหรับครู

2. สำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI) รับผิดชอบงานพัฒนาระบบการศึกษา สนับสนุนกิจกรรมการศึกษา สนับสนุนเทศบาลและโรงเรียนให้ทำงานบรรลุเป้าหมายของประเทศ รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครูใหญ่และครูประจำการ

3. สถาบันการศึกษาพิเศษแห่งสวีเดน (Swedish Institute for Special Needs Education =SISNE) สนับสนุนผู้ให้บริการการศึกษาพิเศษในด้านการจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษ รวมทั้งประสานการจัดทำสื่อการศึกษาพิเศษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. สำนักโรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กหูหนวกและบกพร่องทางการได้ยินแห่งชาติสวีเดน (The National Agency for Special Schools for the Deaf and Hard of Hearing=NASSDHH) ประกอบด้วย 6 โรงเรียนและสำนักงานเลขานุการการจัดการศึกษาให้เด็กพิการทางหู 5 โรงในส่วนภูมิภาค และโรงที่ 6 อยู่ส่วนกลาง

5. สำนักการอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAHE) รับผิดชอบงานด้านอุดมศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยอิสระทำหน้าที่ประเมิน ติดตาม นิเทศ และให้ข้อมูลและการติดต่อกับต่างประเทศ

6. สำนักเครือข่ายและความร่วมมืออุดมศึกษาแห่งสวีเดน (Swedish Agency for Networks and Cooperation in Higher Education=SNACHE) สนับสนุนและส่งเสริมการรับนักศึกษา พัฒนาวีธีสอนอุดมศึกษา และพัฒนา ICT สนับสนุนการศึกษาทางไกล

7. สำนักบริการมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยแห่งชาติ (National Agency for Services to Universities and University Colleges=NASUC) เป็นหน่วยงานกลางในการประสานการให้บริการ และสนับสนุนมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ประสานการรับนักศึกษา การจัดซื้อจัดจ้างบริการ และจัดการระบบบริหารการศึกษา

8. สำนักงานการศึกษานานาชาติ (International Programme Office for Education and Training=IPOET) ประสานและสนับสนุนโรงเรียน มหาวิทยาลัย บริษัท องค์กร และบุคลากรในการร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น โครงการ Socrates และ Leonardo da Vinci

9. คณะกรรมการช่วยเหลือนักศึกษาแห่งชาติ (National Board of Student Aid=NBSA) มีหน้าที่ในด้านการให้กู้เงินละลายคืนของนักศึกษา ติดตามและประเมินระบบการให้เงินกู้ต่างๆ

10. สภาการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติสวีเดน(Swedish National Council of Adult Education=SNCAE) มีหน้าที่จัดสรรงบประมาณติดตามและประเมินกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่โดยผ่านทางหน่วยงานสาขา 3 หน่วยงานคือ สมาพันธ์สมาคมการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (Swedish National Federation of Study Association=SNFSA) สมาคมหน่วยงานส่วนท้องถิ่นและภูมิภาคแห่งสวีเดน(Swedish Association of Local Authorities and Regions=SALAR) และองค์กรพิทักษ์ประโยชน์กิจการโรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชน (Interest Organization of Popular Movement Folk High Schools=IOPMFHS หรือ RIO)

11. หน่วยบริการข้อมูลโรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชน (Folk High Schools' Information Service=FHSIS) เป็นส่วนหนึ่งของ SNCAE รับผิดชอบงานด้านสารสนเทศแก่โรงเรียน Folk High Schools 148 โรงเรียน และบริการข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนเหล่านี้

12. สำนักงานเรียนรู้ตลอดชีวิตแห่งสวีเดน (Swedish Agency for Flexible Learning=SAFL) ส่งเสริมการใช้สื่อทางไกลในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และเปิดสอนรายวิชาทางไกล

13. สำนักงานอาชีพศึกษาและการฝึกอบรมขั้นสูงแห่งชาติ (National Agency of Advanced Vocational Education and Training =NAAVET) รับผิดชอบการอาชีวศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับผู้ใหญ่

14. หน่วยงานสถิติแห่งสวีเดน (Statistics Sweden=SS) มีหน้าที่รวบรวมสถิติทางการศึกษาตามความต้องการของ SNAE และ SNAHE

5.3 การจัดการศึกษาระดับสถาบัน

การจัดการศึกษา (Educational Management) ในระดับสถาบันตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาดำเนินการโดยสถาบันภายใต้กฎหมายที่ออกโดยรัฐสภาและระเบียบของรัฐบาล โดยปกติเทศบาลจะมอบอำนาจการบริหารการศึกษาให้โรงเรียน ส่วนในระดับอุดมศึกษาสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาของตนเอง ตามกรอบพระราชบัญญัติอุดมศึกษาและระเบียบอุดมศึกษา (Higher Education Act and Higher Education Ordinance)

การจัดการศึกษาในสถานศึกษาก่อนประถมศึกษาดำเนินการโดยครูใหญ่ หรือครูคนหนึ่งที่ทำหน้าที่นี้แทนงานของครูคนอื่น ๆ โดยปกติครูจะทำงานกันเป็นทีมเพื่อดูแลกลุ่มเด็กเล็ก ส่วนการศึกษาภาคบังคับ การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายและการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล อาจจะจัดการโดยอาจารย์ใหญ่ผู้จัดการโรงเรียนสหภาพเทศบาล หรือสหภาพ ทั้งนี้โดยมีจุดเน้นที่การพัฒนาการศึกษา ส่วนระดับอุดมศึกษามีสถาบันดำเนินงานประจำทั่วไป กำหนดจุดเน้น การวิจัย การพัฒนา และการบริหารของตนเอง อาจารย์ทุกประเภท มีหน้าที่สอนระดับปริญญาตรี อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกต้องทำการวิจัยเป็นหลัก

6. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานภายนอก

หลักสูตรกำหนดให้โรงเรียนร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม หน่วยงานทางสังคม วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในการแนะแนวเด็กกระตือรือร้น การศึกษาภาคบังคับ ให้เด็กมีโอกาสเยี่ยมชมสถานประกอบการเข้าถึงข้อมูลของตลาดแรงงานและวิชาชีพต่างๆ และได้รับประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการ 1-2 สัปดาห์

ระดับอุดมศึกษามีบริการแนะแนวการศึกษาในระดับภาคศึกษา SNAHE จะแจกจ่ายแผ่นพับเกี่ยวกับการเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งพิมพ์ 10 ภาษา ให้แก่นักเรียนและผู้สนใจทั่วไป

6.1 ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน

ครูใหญ่มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน การศึกษาภาคบังคับ การศึกษาก่อนประถมศึกษาศูนย์เด็ก โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาการบริหารสถานศึกษา พัฒนาการเรียนรู้ และการพัฒนาเด็ก รวมทั้งร่วมมือกับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สถานประกอบการและกิจกรรมต่างๆ นอกโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต้องร่วมมือกับสถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษา เพื่อจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงาน การเลือกวิชาเรียนและอาชีพในอนาคต

มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยจะต้องร่วมมือกับชุมชนโดยรอบ และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน รวมทั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและส่วนอื่นๆ ในระบบการศึกษา ได้ทราบกิจกรรมของสถาบัน

บุคลากรของโรงเรียนจะต้องสนับสนุนความสามารถและความสนใจของเด็กในเรื่องความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมโดยผสมผสานเข้าไปในโครงสร้างและเนื้อหาในหลักสูตรของโรงเรียน และให้มีสถานักเรียนอันเป็นพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยของสวีเดนทำหน้าที่เป็นตัวแทนของนักเรียน

โรงเรียนจะต้องทำงานร่วมกับผู้ปกครองในการพัฒนาเนื้อหา และกิจกรรมของโรงเรียน อย่างน้อยที่สุดในหนึ่งภาคเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครองต้องประชุมร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนาทางสังคมและการเรียนรู้ของนักเรียน แล้วจัดทำแผนการเรียนรายบุคคลของเด็ก

โรงเรียนต้องแจ้งผู้ปกครองให้ทราบเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ครูใหญ่จะเป็นผู้รับผิดชอบงานทั้งหมด

6.2 ความร่วมมือกับหน่วยภายนอก

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนในระดับก่อน ประถมศึกษา โดยการช่วยโรงเรียนในกิจกรรมประจำวัน การประชุมระหว่างครูกับผู้ปกครอง และการประชุมสมาคมผู้ปกครอง ทั้งนี้การประชุมระหว่างครูกับผู้ปกครองจะจัดปีละ 2 ครั้ง หรือตามการร้องขอของผู้ปกครอง

รัฐสภากำหนดวันเวลาที่เทศบาลจะต้องโอนความรับผิดชอบ และการตัดสินใจบางประการ ให้เป็นงานของคณะกรรมการระดับท้องถิ่น ซึ่งผู้ปกครองเป็นกรรมการเสียงข้างมาก ตัวแทนนักเรียนเป็นกรรมการที่มีสิทธิพูดและลงคะแนน ครูใหญ่ต้องเป็นกรรมการ ผู้ปกครองไม่มีสิทธิเข้าควบคุมวิธีสอน งานที่มีผลกระทบต่อสิทธิเด็กเป็นภาระของคณะกรรมการเทศบาล โครงการนำร่องจะสิ้นสุดวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ.2553 SNASI เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ

โปรแกรมการเรียนอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นงานของโรงเรียนร่วมกับภาคอุตสาหกรรมและ SNAE แต่ละโปรแกรมจะมีกรรมการเฉพาะเป็นผู้ดำเนินการและตัดสินใจ

สภานักเรียนแห่งสวีเดน (Swedish Pupils' Council=SPC) และองค์การนักเรียน (Pupils' Organization=PO) เป็นหน่วยประสานงานของสภานักเรียนเมื่อมีข้อเสนอใดๆ จากส่วนกลางต้องเวียนให้สภานักเรียนแสดงความคิดเห็น สภานักเรียนมีกรอบเดียวกับกรรมการระดับท้องถิ่นซึ่งผู้ปกครองมีเสียงข้างมาก จะใช้นำร่องจนถึง 30 มิถุนายน พ.ศ.2550

โรงเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับต้องมีสมาคมผู้ปกครอง ส่วนระดับประเทศจะมีสมาคมผู้ปกครองแห่งชาติ (National Parent-School Association=NPSA) ทำหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะใหม่ๆเกี่ยวกับงานของโรงเรียน

การศึกษา การวิจัย และการพัฒนาในระดับอุดมศึกษาต้องประสานกับชุมชน กรรมการส่วนกลาง รวมทั้งประธานของคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาจะมาจากชุมชน ความร่วมมือกับชุมชนครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับผลงานด้านวิทยาศาสตร์ บริษัทที่เกี่ยวกับสถาบัน การศึกษา และสหกิจศึกษาซึ่งเป็นการเรียนและการทำงานสลับกันไป

7. งบประมาณ

งบประมาณการศึกษาของแต่ละโรงเรียนได้มาจากเทศบาล เทศบาล ได้รับเงินจากการเก็บภาษีและบางส่วนจากรัฐบาลกลาง โรงเรียนการศึกษา ก่อนประถมศึกษามีได้รับงบประมาณจากเทศบาลและบางส่วนจาก ค่าเล่าเรียนของเด็ก โรงเรียนซอมิและโรงเรียนการศึกษาพิเศษได้รับ งบประมาณจากรัฐโดยตรง รวมทั้งมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยด้วย

โรงเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับทั้งของเทศบาลและโรงเรียน อิสระ ได้รับงบประมาณจากเทศบาลและรัฐ จึงไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียน ไม่มีโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาภาคบังคับ

7.1 งบประมาณการศึกษา ก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็ก

การศึกษา ก่อนประถมศึกษาจัดหลายรูปแบบ เช่น อนุบาล ศูนย์เด็กตามบ้าน และการศึกษา ก่อนประถมศึกษาระบบเปิด (Open Pre-school) การศึกษา ก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็กได้รับงบประมาณ จากเทศบาล รัฐ และค่าเล่าเรียนของเด็ก

ค่าเล่าเรียนของเด็กก่อนประถมศึกษาของแต่ละเทศบาลแตกต่างกัน ค่าเล่าเรียนเริ่มจากร้อยละ 3 ของรายได้ผู้ปกครอง (สูงสุด 1,260 โครนาสวีเดน) สำหรับลูกคนแรกที่เข้าเรียน ลูกคนที่ 2 และคนที่ 3 เสียร้อยละ 2 และร้อยละ 1 ตามลำดับ ลูกคนที่ 4 ไม่เสียค่าเล่าเรียน ส่วนศูนย์เด็กจะคิดร้อยละ 2 ของรายได้ผู้ปกครอง (สูงสุด 840 โครนาสวีเดน) สำหรับเด็กคนแรก และคิดร้อยละ 1 สำหรับเด็กคนที่ 2 และคนที่ 3 เด็กคนต่อไปจากนี้ไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน SNAE จะทบทวนค่าเล่าเรียนอีกครั้งใน พ.ศ.2550

เงินเดือนครูระดับก่อนประถมศึกษาเป็นภาระของโรงเรียน โดยครูและสหภาพครูเจรจาตกลงกันเอง เงินเดือนขั้นต่ำและสภาวะการทำงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์เด็กเป็นเรื่องที่ครูและครูใหญ่การศึกษา ก่อนประถมศึกษา เทศบาล และ SALAR ร่วมกันเจรจากับสหภาพครู

7.2 งบประมาณการศึกษาภาคบังคับ

งบประมาณการศึกษาภาคบังคับของโรงเรียนเทศบาลและโรงเรียนอิสระ มาจากเทศบาลและรัฐ ไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียน งบประมาณจากรัฐจะพิจารณาจากปัจจัยหลายประการ เช่น ขนาดของประชากรในเขตเทศบาล ลักษณะของโครงสร้างอายุ ความหนาแน่นของประชากร โครงสร้างและจำนวนคนเข้าเมือง คณะกรรมการของเทศบาลเป็นผู้พิจารณางบประมาณ

งบลงทุนเช่นงบก่อสร้าง บางเทศบาลจัดทำเอง แต่บางเทศบาลมอบอำนาจให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ เทศบาลสามารถจัดจ้างบริษัทหรือองค์กรทำการสอนบางรายวิชาได้

7.3 งบประมาณการอุดมศึกษา

การอุดมศึกษาไม่คิดค่าเล่าเรียนจากนักศึกษา งบประมาณจะมาพร้อมกับเป้าหมายและกรอบการทำงานที่รัฐกำหนดเป้าหมาย จะกำหนดรายวิชาบางรายวิชาสำหรับแต่ละปริญญาเป็นเวลา 4 ปี และแผนข้างหน้าอีก 4 ปี กำหนดจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาบางสาขาวิชา ในระดับปริญญาตรี (ปัจจุบันกำหนดจำนวนนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ทั้งนี้งบประมาณสูงสุดพิจารณาตามจำนวนนักศึกษา และผลงานที่ควรเป็นของแต่ละปีงบประมาณ และงานเฉพาะอื่น ๆ ที่อาจจะต้องการงบประมาณเพิ่ม

มหาวิทยาลัยต้องพิจารณาค่าใช้จ่ายในการให้การศึกษา นักศึกษาพิเศษ เช่น ร้อยละ 0.3 สำหรับนักศึกษาเหล่านี้ ถ้าไม่เพียงพอก็ขอเพิ่มได้

อาจารย์มหาวิทยาลัยที่จ้างโดยสถาบันถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เงินเดือนได้ตามผลการเจรจาระหว่างตัวอาจารย์กับสถาบันและสหภาพอาจารย์ สถาบันอิสระที่รับเงินจากรัฐต้องปฏิบัติตามกฎและระเบียบของรัฐ ส่วนมหาวิทยาลัยที่ไม่รับเงินจากรัฐจะเก็บค่าเล่าเรียนจากนักศึกษาได้

สถาบันอุดมศึกษาจะได้รับงบประมาณก่อนปีงบประมาณ รวมทั้งงบประมาณกิจกรรมพิเศษอื่นๆ จำนวนเงินที่ได้รับจริง จะพิจารณาก่อนปลายปีงบประมาณอีกครั้ง เมื่อทราบผลการเรียนแล้ว สถาบันที่รับนักศึกษาได้ตามที่วางงบประมาณหรือสูงกว่างบประมาณไม่เกิน \pm ร้อยละ 10 ของงบประมาณสูงสุด อาจได้งบประมาณผูกพัน ในปีต่อไป งบประมาณรายหัวของประเภทหรือปริญญาเดียวกันจะเท่ากันทุกสถาบัน แต่ต่างปริญญากันจะได้รับงบประมาณต่างกัน สถาบันต้องจัดทำรายงาน กิจกรรมการใช้งบประมาณและผลงานประจำปี

สถาบันอุดมศึกษาอาจจ้างบริษัทหรือองค์กรให้ทำการฝึกอบรมบางโปรแกรมหรือรายวิชา ซึ่งปัจจุบันนิยมทำเช่นนี้มากขึ้น สถาบันจัดตั้งหน่วยงาน มาทำหน้าที่เหล่านี้ หน่วยงานหรือรัฐบาลต่างประเทศจะทำสัญญาจ้างกับสถาบันอุดมศึกษาในสวีเดนได้

8. สถิติระบบการศึกษาและการบริหารการศึกษาทั่วไป

8.1 ค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาทุกระดับ

ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในปี พ.ศ. 2548 รวมค่าใช้จ่ายอื่นๆ อาทิ ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ฯลฯ มีดังนี้

รายการ	ค่าใช้จ่าย พ.ศ.2548 (พันล้าน SEK)	ค่าใช้จ่าย รายหัว (พัน SEK)
ก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็ก	51.2	69.1
- ก่อนประถมศึกษา	37.6	99.1
- ศูนย์ดูแลเด็กตามบ้าน	2.8	80.7
- ศูนย์เด็กอายุ 6-9 ปี	0.2	32.4
ระบบโรงเรียน	119.6	
- ชั้นเด็กเล็ก	4.0	45.3
- การศึกษาภาคบังคับ(รวมโรงเรียนซอมมิ)	73.7	72.9
- การศึกษาพิเศษ(บกพร่องทางการเรียนรู้)	5.8	309.7
- การศึกษาพิเศษ(บกพร่องทางการได้ยิน)	0.5	654.7
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	29.9	84.7
- การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล	4.4	32.0
- การศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้ที่ยกพร่องทางการเรียนรู้ของเทศบาล	0.2	32.6

รายการ	ค่าใช้จ่าย พ.ศ.2548 (พันล้าน SEK)	ค่าใช้จ่าย รายหัว (พัน SEK)
- การศึกษาทางไกล	0.04	
- การศึกษาสำหรับคนเข้าเมือง	0.9	32.8
อุดมศึกษา	44.6	
- ระดับปริญญาตรี*	20.7	65.5
- บัณฑิตศึกษา*	23.9	
รวมทุกระดับ	215.4	

* ระบบการศึกษาใหม่ตามข้อตกลงโบโลญาเริ่มต้น 1 กรกฎาคม พ.ศ.2550

8.2 ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาจำแนกตามสังกัด (ยกเว้นระดับอุดมศึกษา)

สังกัด	ค่าใช้จ่าย พ.ศ.2548 (พันล้าน SEK)
เทศบาล	109.1
สภาเขต	0.7
รัฐ	0.5
องค์กรอิสระ	9.3

8.3 ค่าใช้จ่ายระดับอุดมศึกษา

ค่าใช้จ่ายระดับอุดมศึกษาครอบคลุมค่าใช้จ่ายสำหรับ กิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐ องค์กรทางการศึกษาต่าง ๆ และเงินช่วยเหลือนักศึกษา ค่าใช้จ่ายช่วยเหลือนักศึกษาในปี พ.ศ.2547 เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 11.7 พันล้านโครนสวีเดน ค่าใช้จ่ายของหน่วยงานส่วนกลางมากกว่า 700 ล้านโครนสวีเดน ค่าใช้จ่ายการอุดมศึกษาทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 2.25 ของ GDP

รายการ	ค่าใช้จ่าย พ.ศ.2547 (พันล้านบาท SEK)
มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐ	41.1
องค์กรอิสระ	3.3
หน่วยงานกลางด้านการศึกษารัฐ	0.7
การช่วยเหลือนักศึกษา	11.7
รวม	57.1

8.4 งบประมาณช่วยเหลือนักศึกษา

พ.ศ.2548 รัฐให้งบประมาณช่วยเหลือนักศึกษาจำนวน 940,000 คน ส่วนมากอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา ค่าใช้จ่ายช่วยเหลือนักศึกษาทุกระดับรวมทั้งสิ้น 33 พันล้านบาท โครนาสวีเดน

8.5 ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาอุดมศึกษา พ.ศ.2547 จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ค่าใช้จ่าย รายหัว (พัน SEK)	ค่าใช้จ่าย ตามผลงาน (พัน SEK)	ร้อยละ ของค่าใช้จ่าย
มนุษยศาสตร์ เทววิทยา นิติศาสตร์ สังคมศาสตร์	17.2	17.0	44.9
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เทคโนโลยี เภสัชศาสตร์	43.4	37.4	30.1
สุขภาพ	48.2	41.8	7.9
ทันตแพทย์	39.9	46.5	0.4

สาขาวิชา	ค่าใช้จ่าย รายหัว (พัน SEK)	ค่าใช้จ่าย ตามผลงาน (พัน SEK)	ร้อยละ ของค่าใช้จ่าย
แพทยศาสตร์	53.9	65.6	4.4
การสอน*	31.5	37.1	8.1
ออกแบบ	128.6	78.3	0.7
จิตรศิลป์	182.5	78.4	0.3
ดนตรี	110.9	70.1	0.8
โอเปร่า	264.4	158.1	0.0
การละคร	255.6	127.3	0.1
สื่อสารมวลชน	260.9	209.0	0.1
นาฏศิลป์	179.8	99.3	0.0
กีฬาและพลศึกษา	93.7	43.4	0.4
อื่นๆ **	36.4	29.6	1.9

* รวมการฝึกในภาคการศึกษาทั่วไป

**วารสาร บรรณารักษ์ วิชาสุนทรียศาสตร์อื่นๆ การฝึกหัดครูเด็กรายแรก
เรียนการฝึกอบรมที่สถาบันออกแบบกราฟิกของมหาวิทยาลัย
สตอกโฮล์ม

(SEK= Swedish Krona หมายถึง สกุลเงินของสวีเดน โดย 1 SEK
หรือ 1 โครน่าสวีเดน= ประมาณ 5 บาท)

หมายเหตุ : ตัวเลขทางสถิติในทุกบทยกเว้นเป็นทศนิยม 1 ตำแหน่ง
เพื่อความสะดวกในการเข้าใจภาพลักษณ์ของการศึกษาดังนั้นความคลาด
เคลื่อนจึงมีอยู่ในหลายตาราง

บทที่ 3

การศึกษาาระดับก่อนประถมศึกษา

การศึกษาาระดับก่อนประถมศึกษา (Pre-primary Education) ซึ่งจัดสำหรับเด็กอายุ 1-5 ปีมีหลายรูปแบบ เช่น โรงเรียนอนุบาล (Pre-school) ศูนย์เด็กตามบ้าน (Family Day Care Home) และโรงเรียนอนุบาลแบบเปิด (Open Pre-school) สำหรับเด็กที่ผู้ปกครองต้องทำงานหรือเรียน เด็กอายุ 6 ปีสามารถเข้าเรียนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ (Pre-school Class) แต่ไม่เป็นการบังคับให้ต้องเข้าเรียน เด็กอายุ 6 ปีเข้าเรียนประมาณร้อยละ 94 ทั้งนี้โรงเรียนอนุบาลและชั้นเด็กเล็ก เด็กตั้งแต่อายุ 4-6 ปีไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน โดยเรียนวันละ 3 ชั่วโมง 5 วันต่อสัปดาห์ ส่วนเด็กที่อายุย่างเข้าการศึกษาภาคบังคับ 6-9 ปี สามารถเข้าเรียนในศูนย์เด็กเวลาว่าง (Leisure-time Centre) ซึ่งเปิดเวลาก่อนเรียน หลังเลิกเรียนและในวันหยุดวันละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งศูนย์เด็กตามบ้าน กิจกรรมยามว่างและบริการอื่นๆ สำหรับเด็กและชั้นเด็กเล็ก เปิดครั้งแรกเมื่อ 1 มกราคม พ.ศ.2541

โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับชั้นเด็กเล็กและศูนย์เด็กต่างๆ ใช้หลักสูตรเดียวกัน เด็กการศึกษาพิเศษมีสิทธิเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาล และเป็นหน้าที่ของเทศบาลที่ต้องค้นหาเด็กเหล่านี้ เด็กอายุ 1-3 ปีที่เข้าโรงเรียนอนุบาลหรือศูนย์เด็กต้องเสียค่าเล่าเรียน

1. ความเป็นมา

สถานบริบาลเด็กเล็ก (Day Nurseries) และโรงเรียนอนุบาลในสวีเดน มีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 แต่เป็นที่นิยมแพร่หลายทั่วไปใน พ.ศ.2513 กฎหมายการศึกษาก่อนประถมศึกษาประกาศใช้ครั้งแรกใน พ.ศ.2518

พระราชบัญญัติบริการสังคม พ.ศ.2538 กำหนดให้มีบริการดูแลเด็กอายุ 1-12 ปี ดังนั้นเทศบาลจึงต้องจัดบริการดูแลเด็กของเทศบาลเองหรือเป็นขององค์กรอิสระ เมื่อผู้ปกครองยื่นคำร้อง ขอให้เรียนให้เด็กเทศบาลต้องจัดที่เรียนให้ภายในเวลา 3-4 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2546 เทศบาลจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาให้เด็กอายุ 4-5 ปี ทุกคนโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ

กิจกรรมการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็ก เป็นงานของกระทรวงการศึกษาและการวิจัยตั้งแต่ พ.ศ.2539 และตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ.2541 งานนี้เป็นหน้าที่ของสำนักการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) ส่วนงานปรับปรุงและพัฒนาเป็นหน้าที่ของสำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI) ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ.2546 พระราชบัญญัติการศึกษากำหนดให้มีความร่วมมือระหว่างการศึกษาภาคบังคับ การศึกษาก่อนประถมศึกษา และศูนย์เด็ก

การศึกษาก่อนประถมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบของประเทศ โดยใน พ.ศ.2547 รัฐได้ดำเนินการกำหนดค่าธรรมเนียมขั้นสูงสุดของการอนุบาลสำหรับเด็กอายุ 4-5 ปีทั่วประเทศ และให้สิทธิ์การเรียนอนุบาลแก่เด็กที่ผู้ปกครองว่างงาน ไม่มีผู้ปกครอง หรือผู้ปกครองไปอยู่ที่อื่น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

กิจกรรมของโรงเรียนอนุบาลและศูนย์เด็กเป็นตัวกระตุ้นพัฒนาการของเด็กและสร้างสมภาวะการที่เอื้อต่อการเติบโตและการเรียนรู้ของเด็ก โดยผ่านทางกิจกรรมกลุ่ม เด็กจะได้รับการสนับสนุนในสิ่งที่เขาต้องการ การจัดกิจกรรมจะร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อสะดวกต่อการทำงาน/เรียน และการเป็นผู้ปกครองเด็ก รัฐเป็นผู้จัดทำหลักสูตรตามข้อแนะนำของ รัฐสภาเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบหลักของการศึกษาก่อนประถมศึกษา โดยหลักสูตรกำหนดค่านิยมพื้นฐานให้แต่ไม่กำหนดวิธีสอน กำหนดเป้าหมาย และคำแนะนำเกี่ยวกับค่านิยมและบรรทัดฐาน การพัฒนาและการเรียนรู้ โรงเรียนต้องพิจารณาความต้องการของเด็กต้องมีความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน และความร่วมมือระหว่างชั้นเด็กเล็ก ชั้นอนุบาล และศูนย์เด็กในวัยเรียน

วัตถุประสงค์ของการศึกษาชั้นเด็กเล็ก ตามที่ปรากฏในมาตราแรก ของพระราชบัญญัติการศึกษาคือ เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ไม่จำกัดเรื่องเพศ สถานที่เกิด ฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคม การศึกษาต้องจัดให้เด็กมีความรู้และทักษะ โดยร่วมมือกับบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้ราบรื่น เป็นประชาชนที่รับผิดชอบของสังคม ทั้งนี้รวมถึงการศึกษาพิเศษด้วย บุคลากรในโรงเรียนต้องส่งเสริมให้เด็กยอมรับนับถือความเป็น ส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และต่อต้านการข่มเหงรังแกและการแบ่งแยกเชื้อชาติ โรงเรียนทุกโรงเรียนต้องจัดการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

3. การเลือกโรงเรียน

การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาซึ่งจัดสำหรับเด็กอายุ 1-6 ปี รวมทั้งเด็กการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครองต้องเริ่มสมัครให้เด็กตั้งแต่อายุก่อน 1 ปี ตั้งแต่อายุ 4 ปีขึ้นไปเด็กมีสิทธิเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลของรัฐที่จัดโดยเทศบาล ใช้เวลาเรียน 525 ชั่วโมงต่อปี ผู้ปกครองไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ เด็กเรียนประมาณ 3 ชั่วโมงต่อวัน สำหรับศูนย์เด็กใช้หลักการเดียวกันเมื่อเทศบาลจัดให้เด็กเข้าชั้นเรียนในโรงเรียนใดแล้ว ผู้ปกครองไม่มีสิทธิอุทธรณ์

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นหน้าที่ของเทศบาล แต่เอกชนก็สามารถจัดได้ เทศบาลรับผิดชอบเด็กในเขตของตน เทศบาลต้องรับฟังความประสงค์ของผู้ปกครอง เทศบาลมีหน้าที่ต้องจัดชั้นเด็กเล็กสำหรับเด็กอายุครบ 6 ปีทุกคน แต่เด็กจะไม่เรียนก็ได้ ผู้ปกครองสามารถเลือกชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนที่ต้องการ แต่ถ้าหากชั้นไม่ว่าง เมื่อเทศบาลจัดโรงเรียนใดให้ ผู้ปกครองไม่มีสิทธิอุทธรณ์เช่นกัน

4. การสนับสนุนทางการเงิน

เด็กในสวีเดนทุกคนจะได้รับเบี้ยเลี้ยงไม่ว่าจะเข้าโรงเรียนหรือไม่ ค่าธรรมเนียมการเข้าเรียนในโรงเรียนการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้ปกครองและจำนวนเด็กในครอบครัวที่เข้าเรียน ดังได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 การคิดค่าธรรมเนียมของเทศบาลแต่ละแห่งแตกต่างกัน

5. การจัดกลุ่มเด็ก

ไม่มีระเบียบเกี่ยวกับจำนวนเด็กต่อครูและจำนวนเด็กในกลุ่ม แต่ SNAE ได้ให้คำแนะนำว่าเด็กกลุ่มหนึ่งไม่ควรเกิน 15 คน และมีครู 3 คนต่อกลุ่ม หลักการที่ใช้เกี่ยวกับการจัดกลุ่มเด็กคือ พิจารณาตามความจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมประจำวันของเด็กอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนองความต้องการของเด็กที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่นเล่นและเรียนกับเพื่อน ทั้งเด็กที่อายุมากกว่าและน้อยกว่า และพัฒนาความเป็นกลุ่ม ทั้งนี้รวมถึงครูด้วย

ปัจจุบันจำนวนของเด็กในแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน เด็กหลายอายุในกลุ่มเดียวกันจะพบได้ทั่วไป เช่น อายุ 3-5 ปี กลุ่มพี่น้องอายุ 1-5 ปี บางโรงเรียนจัดกลุ่มอายุเท่ากัน บางแห่งจัดกลุ่มเด็กเล็กอายุ 1-3 ปี ศูนย์เด็กใช้แนวปฏิบัติเช่นเดียวกันกับโรงเรียนอนุบาล ศูนย์เด็กจัดบริการเด็กนอกเวลาเรียนโดยมากจะจัดสำหรับเด็กอายุ 4-6 ปี ส่วนชั้นเด็กเล็กรับเด็กอายุ 6 ปี แต่ประมาณร้อยละ 1 ของเด็กที่เข้าเรียนจะอายุ 5 ปี และร้อยละ 1 จะอายุย่างเข้า 7 ปี

6. การจัดเวลาเรียน

ไม่มีตารางเรียนและตารางกิจกรรมของเด็กอนุบาลและชั้นเด็กเล็กที่กำหนดโดยรัฐ จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะตัดสินใจ การจัดกิจกรรม การศึกษาก่อนประถมศึกษาโดยทั่วไปจัดตลอดปี ศูนย์เด็กนอกเวลาเรียน และชั้นเด็กเล็กจะจัดคล้ายกันกับการศึกษาภาคบังคับ

การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของเทศบาลจัดเวลาเรียนระหว่าง 6.30 - 18.30 น. วันจันทร์ถึงวันศุกร์ การเรียนการสอนปีละ 525 ชั่วโมงหรือ 3 ชั่วโมงต่อวันเป็นอย่างน้อย กิจกรรมการเรียนแต่ละ

วันโรงเรียนเป็นผู้กำหนด ส่วนศูนย์เด็กบริการระหว่าง 7.30-17.30 น.
วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ในเวลาก่อนเรียน หลังเลิกเรียนและในวันหยุด

7. หลักสูตรและกิจกรรม

รัฐบาลเป็นผู้กำหนดหลักสูตรตามคำแนะนำของรัฐบาล หลังจากหลักสูตรได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นแล้ว SNAE จะเป็นผู้ติดตามและตรวจสอบกิจกรรมของการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็ก

การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษามีหลักสูตรครั้งแรกใน พ.ศ.2541 จุดเน้นอยู่ที่การพัฒนาภาษา ความคิดสร้างสรรค์ และการสื่อสารผ่านทาง ภาพ เพลง ดนตรี การละคร จังหวะ การเต้นรำ และการเคลื่อนไหว การพูดและการเขียน รูปร่าง การออกแบบ การใช้วัสดุต่างๆ และ เทคนิคต่างๆ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมและการรักษารัชมชาติเทศบาลจำนวน ประมาณ 1/6 ของเทศบาลจัดสอนภาษาแม่ให้แก่เด็กที่ครอบครัวไม่พูดภาษาสวีเดน

หลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ ชั้นเด็กเล็กและศูนย์เด็กซึ่งประกาศใช้เมื่อ พ.ศ.2538 มีเป้าหมาย 2 ประเภทคือ เป้าหมายที่มุ่งหวัง (Aim for) และเป้าหมายที่ต้องบรรลุ (Attain) เป้าหมายแรกเป็นเป้าหมายทางคุณภาพเป้าหมายหลังเป็นเรื่องที่เด็กต้องทำได้เมื่อจบการศึกษา

8. วิธีสอนและสื่อ

หลักสูตรมีหลักการไว้ว่าเด็กก่อนประถมศึกษาต้องเรียนโดยการเล่น หรือทำกิจกรรมที่เป็นธรรมชาติและมีความหมายต่อเขา โดยวิธีการใช้หัวข้อเรื่องเป็นฐาน (Topic-based Method) ในการเรียน

เด็กมีโอกาสร่วมกิจกรรม สืบสวน และทดลอง มีการใช้ดนตรี ละคร ศิลปะ หัตถศิลป์ การเล่นเกม การสนทนา เพลง ฯลฯ เด็กมีโอกาสเรียนรู้โดยเกิด การหยั่งรู้และเกิดความรู้ใหม่ การเรียนต้องใช้กลุ่มเด็กทั้งชั้นและ กลุ่มย่อยในการจัดทำกิจกรรม การเรียนของเด็กต้องได้รับการสนับสนุน อย่างใกล้ชิดจากความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน

เด็กมีโอกาสเรียนรู้จากกันและกันในกลุ่ม พัฒนาความรับผิดชอบ และความเห็นใจต่อกัน เด็กเรียนรู้โดยใช้ประสาท การเล่นเกมละคร กิจกรรมสร้างสรรค์ อ่านหนังสือ และฟังนิทานบางโรงเรียนใช้วิธีการของ Montessori วิธีการของ Waldorf และอื่นๆ บางโรงเรียนเน้นเรื่องกีฬา วิทยาศาสตร์ ศิลปะหัตถกรรม คอมพิวเตอร์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บางโรงเรียนนำเด็กออกไปเรียนกลางแจ้งเรียกว่า Rain and Shine Pre-school โดยเกิดจากความคิดว่าเด็กต้องการความรู้ การเคลื่อนไหว และสันโดษหรือวิเวก จึงจัดให้โดยใช้กิจกรรมกลางแจ้งแต่โรงเรียน ประเภทนี้ยังมีน้อย

สื่อการสอนแต่ละโรงเรียนจะเลือกเอง โดยจัดซื้อจากภาคเอกชน มีการนำ ICT มาใช้ด้วย นอกจากนี้ สำนักพัฒนาการศึกษา แห่งชาติสวีเดน (SNASI) และสำนักผู้บริโภคนแห่งสวีเดน (SCA) ช่วยจัดหาสื่อให้แก่โรงเรียนโดยไม่คิดมูลค่า ทั้งนี้ชั้นเด็กเล็กจัดการเรียน การสอนและสื่อเช่นเดียวกับชั้นอนุบาล

9. การประเมินผล

ระดับอนุบาลหรือการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาไม่มีการ ประเมินผลเด็กเป็นรายบุคคลโรงเรียนต้องประสานกับบ้านตลอดเวลา เกี่ยวกับความเป็นอยู่ พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ครูและ

ผู้ปกครองต้องพบปะเพื่อสนทนาเกี่ยวกับการพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็ปีละ 2 ครั้ง แต่ผู้ปกครองจะขอพบมากกว่าปีละ 2 ครั้งก็ได้

ในชั้นเด็กเล็ก ครูจะติดตามความก้าวหน้าของเด็กอย่างสม่ำเสมอ แต่ไม่มีระเบียบกำหนดว่าจะต้องทำอย่างไร การประชุมระหว่างผู้ปกครองและครูมีเช่นเดียวกับเด็กอนุบาล การศึกษาชั้นเด็กเล็กใช้เวลา 1 ปี และสิ้นสุดในภาคฤดูร้อนที่เด็กอายุย่างเข้า 7 ปี และฤดูใบไม้ร่วงปีเดียวกัน เด็กจะไปเรียนต่อการศึกษาภาคบังคับโดยไม่ต้องมีการประเมินใดๆ

10. การสนับสนุนเด็กการศึกษาพิเศษ

เด็กการศึกษาพิเศษในระดับที่ไม่รุนแรงจะจัดให้เรียนในชั้นปกติ แต่เด็กที่มีปัญหามากต้องจัดเรียนเป็นกลุ่มพิเศษ มีครูที่ศึกษามาเป็นพิเศษ เช่น ครูที่ใช้ภาษามือสำหรับเด็กหูหนวก ส่วนเด็กที่มีปัญหาทางจิตวิทยาและพิการอื่นๆ จัดเป็นกลุ่มพิเศษที่ต้องมีครูพิเศษเช่นกัน หลักการคือเด็กการศึกษาพิเศษต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษในชั้นอนุบาล

เทศบาลจะช่วยในด้านที่ปรึกษา นักจิตวิทยา นักภาษาบำบัดและสนับสนุนด้านการสอน นิเทศ การพัฒนา แนะนำ และปัญหาสังคม ส่วนเด็กที่ต้องอยู่ในโรงพยาบาลหรือสถาบันอื่นๆ ต้องได้รับโอกาสทำกิจกรรมเช่นเดียวกับเด็กในโรงเรียนอนุบาลหรือศูนย์เด็ก

11. การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาก่อนของภาคเอกชน

เทศบาลและโรงเรียนเอกชนคิดค่าธรรมเนียมจากผู้ปกครองเด็กในชั้นก่อนประถมศึกษาหรืออนุบาลจนกว่าจะอายุ 4 ปี หลังจากอายุ

4-5 ปี จะเก็บค่าเล่าเรียนไม่ได้ เทศบาลและโรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐในการดำเนินงาน พ.ศ.2548 มีเด็กร้อยละ15 เรียนในโรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ เทศบาลเป็นผู้อนุมัติให้เปิดโรงเรียนและให้งบประมาณแก่โรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐเหล่านี้ รวมทั้งศูนย์เด็กเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐด้วย

โรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ สำหรับชั้นเด็กเล็กต้องได้รับความเห็นชอบจาก SNAE จึงเปิดได้ โรงเรียนจะคิดค่าเล่าเรียนไม่ได้ โรงเรียนจะรับงบประมาณจากเทศบาล SNAE เป็นผู้ติดตามคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน

12. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ

ศูนย์เด็กตามบ้านเป็นศูนย์การศึกษาที่ขอจดทะเบียนโดยผู้ที่สนใจ การศึกษาก่อนประถมศึกษา ต้องการจัดการศึกษาแก่เด็กอายุ 1-12 ปีที่บ้านของตนหลักสูตรที่ใช้อาศัยหลักสูตรของการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและการศึกษาภาคบังคับ SNAE เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินงาน ศูนย์เด็กบางแห่งทำงานอย่างใกล้ชิดกับโรงเรียนอนุบาล ศูนย์เด็กตามบ้านนิยมมากในชนบทห่างไกล

โรงเรียนอนุบาลแบบเปิด จัดสำหรับเด็กที่ไม่เข้าเรียนในโรงเรียน การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาทั่วไปโดยผู้ปกครองและผู้มีความรู้ทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาาร่วมกันเปิดโรงเรียนเพื่อดูแลเด็กของตนตามที่ต้องการ กิจกรรมการเรียนการสอนจัดเช่นเดียวกับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและชั้นเด็กเล็กทั่วไป

ตั้งแต่ พ.ศ.2523 เป็นต้นมา เด็กคนเข้าเมืองมีเพิ่มมากขึ้น เทศบาลหลายแห่งจึงจัดการสอนภาษาแม่ของเด็กให้แก่เด็กลูกคนเข้าเมืองใน

โรงเรียนของเทศบาลด้วย โดยมุ่งพัฒนาเด็ก 2 ภาษาและ 2 วัฒนธรรม

13. สถิติการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

13.1 จำนวนครูและจำนวนเด็กต่อครู

พ.ศ.2548 การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา(Pre-school) และศูนย์เด็กเวลาว่าง (Leisure-time Centre) มีครูจำนวน 119,100 คน และผู้สนใจ (Child Minders) หรือผู้ก่อตั้งศูนย์กิจกรรมระดับก่อนประถมศึกษา 6,500 คน ครูประมาณ 600 คนทำงานในโรงเรียนอนุบาลแบบเปิด ซึ่งถ้าปรับตัวเลขเป็นครูทำงานเต็มเวลาจะเท่ากับครูในโรงเรียนอนุบาล 72,300 คน และศูนย์เด็กเวลาว่าง 17,400 คน ศูนย์เด็กเวลาว่างมีอัตราส่วนนักเรียนต่อครู 18.6:1 ส่วนศูนย์เด็กตามบ้านมีอัตราส่วนนักเรียนต่อครู 5.1:1

ปีการศึกษา 2548/2549 ชั้นเด็กเล็กมีครูจำนวน 6,300 คน ร้อยละ 8 ทำงานในชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนเอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐ หรือโรงเรียนนานาชาติ อัตราส่วนนักเรียนต่อครู พ.ศ.2547 เป็น 13.5:1 พ.ศ.2548 เป็น 14.0:1

ใน พ.ศ.2548 ประมาณร้อยละ 94.5 ของครูในระดับนี้เป็นหญิง ครูที่มีวุฒิการสอนเด็กก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาลมีจำนวนร้อยละ 71.1 ขณะที่โรงเรียนเอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐมี ร้อยละ 45.8 ส่วนครูที่มีวุฒิเพิ่มถึงระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย ในโรงเรียนเทศบาลมีร้อยละ 6.7 ส่วนในโรงเรียนเอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐมีร้อยละ 12.9 ขนาดของชั้นเรียนก่อนประถมศึกษาโดยเฉลี่ยมีนักเรียนจำนวน 17 คน ส่วนมากอยู่ระหว่าง 16-20 คนต่อห้อง และมีชั้นเรียนอีกร้อยละ 15 เป็นขนาดของชั้นเรียนที่มีนักเรียน 21 คน

13.2 จำนวนสถาบัน

จำนวนสถาบันที่จัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็กตามบ้านเป็นข้อมูลพ.ศ.2548 จำนวนโรงเรียนที่จัดชั้นเด็กเล็กเป็นข้อมูล พ.ศ.2547/2548

รายการ		จำนวนสถาบัน	จำนวนศูนย์การเรียนรู้เด็กเอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐ
กิจกรรมก่อนประถมศึกษา	โรงเรียนอนุบาล	9,021	2,252
	ศูนย์เด็กตามบ้าน	-	-
	โรงเรียนอนุบาลแบบเปิด	448	51
ศูนย์ดูแลเด็กในวัยเรียน (7-12 ปี)	ศูนย์เด็กเวลาว่าง	4,616	695
	ศูนย์เด็กตามบ้าน	-	-
	โรงเรียนอนุบาลแบบเปิด	562	46
	ชั้นเด็กเล็ก	3,959	401

ระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้เด็กเอกชนที่ได้รับเงินจากรัฐ ส่วนมากอยู่ในเมืองใหญ่และเขตชานเมือง สหกรณ์ผู้ปกครองดำเนินการประมาณ 1 ใน 3 ของทั้งหมด ส่วนอีกจำนวนซึ่งน้อยกว่า 1 ใน 3 ดำเนินการโดยบริษัทอิสระ ใน พ.ศ.2548 มีเทศบาลจำนวน 241 ใน 290 แห่งให้ทุนสนับสนุนศูนย์เด็ก

13.3 จำนวนเด็กระดับก่อนประถมศึกษา

จำนวนเด็กในโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็กปีการศึกษา 2548/2549 และร้อยละของเด็กในองค์กรเอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐมีดังนี้

รายการ		จำนวนเด็ก ตุลาคม 2548	จำนวนเด็กใน องค์กรเอกชนที่ รับทุนอุดหนุน จากรัฐ ตุลาคม 2548	ร้อยละของเด็ก ในองค์กร เอกชนที่รับทุน อุดหนุนจากรัฐ
กิจกรรม	โรงเรียนอนุบาล	378,954	63,473	16.7
ก่อนประถมศึกษา	ศูนย์เด็กตามบ้าน	29,599	3,976	-
ศูนย์เด็กตามบ้าน	ศูนย์เด็กตามบ้าน	3,491	3,976	12.0
	ศูนย์เด็กเวลาว่าง	323,469	29,742	9.2
	รวม	735,513	97,191	12.9
	ชั้นเด็กเล็ก	88,407	6,513*	7.4

* รวมโรงเรียนซอมี โรงเรียนเด็กบกพร่องทางการได้ยิน และ
โรงเรียนนานาชาติ

ร้อยละของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาต่อจำนวน
ประชากรกลุ่มอายุเดียวกัน จำแนกตามศูนย์กิจกรรมและอายุ พ.ศ.2548
มีดังนี้

รายการ	ร้อยละของนักเรียนก่อนประถมศึกษาต่อประชากรกลุ่มอายุเดียวกัน				
	1-3 ปี	4-5 ปี	6-9 ปี	10-12 ปี	1-12 ปี
กิจกรรมก่อนประถมศึกษา	75.3	96.3	76.4	-	33.0
- โรงเรียนอนุบาล	69.3	90.2	0.5	-	31.5
- ศูนย์เด็กตามบ้าน	6.0	6.1	0.5	-	2.5
ศูนย์ดูแลเด็กวัยเรียน	-	0.3	-	10.8	27.2
- ศูนย์เด็กเวลาว่าง	-	0.3	77.2	10.6	26.9
- ศูนย์เด็กตามบ้าน	-	-	0.8	0.2	0.3
รวม	75.3	96.6	77.7	10.8	60.2

บทที่ 4

การศึกษาภาคบังคับ

การศึกษาภาคบังคับในสวีเดนประกอบด้วย ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีสอนและจำนวนครูในแต่ละระดับต่างกันเล็กน้อย แต่เป็นหลักสูตรเดียวกันตลอด 9 ปี รวมทั้งชั้นเด็กเล็ก (Pre-school Class) และศูนย์เด็กเวลาว่าง (Leisure-time Centre) ส่วนใหญ่เทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาภาคบังคับ แต่ก็มีโรงเรียนเอกชนที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐและไม่คิดค่าเล่าเรียนอยู่จำนวนหนึ่ง โรงเรียนเอกชนที่คิดค่าเล่าเรียนไม่มีในระดับนี้ โดยปกติโรงเรียนที่สอนการศึกษาภาคบังคับเปิดสอนปีที่ 1-5 หรือ 6 รวมทั้งชั้นเด็กเล็ก หรือปีที่ 5 หรือ 6 ถึงปีที่ 9 เทศบาลหลายแห่งเริ่มจัดตั้งโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับชั้นปีที่ 1-9 ทั้งนี้เพื่อบูรณาการระหว่างระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น

ขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันมาก ประมาณ 1 ใน 3 ของโรงเรียนเทศบาลและ 2 ใน 3 ของโรงเรียนเอกชนที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐมีนักเรียนน้อยกว่า 100 คน บางโรงเรียนเปิดชั้นเรียนผสมที่มีนักเรียนหลายอายุเรียนร่วมในห้องเดียวกัน เด็กที่เรียนการศึกษาภาคบังคับชั้นปีแรกๆ ส่วนมากจะเรียนที่ศูนย์ดูแลเด็กวัยเรียนซึ่งเปิดบริการในช่วงก่อนและหลังเวลาเรียน โดยเด็กที่อายุน้อยมักจะเรียนที่ศูนย์เด็กเวลาว่าง (Leisure-time Centre) ส่วนเด็กที่มีอายุมากขึ้นจะเรียน

ที่ศูนย์กิจกรรมยามว่างที่เป็นศูนย์แบบเปิด (Open Leisure-time Activities) เป็นการเพิ่มเติมจากโรงเรียนปกติ ครูที่สอนในชั้นเรียนปกติ จะทำงานที่ศูนย์การเรียนนอกเวลาเหล่านี้ด้วย

1. ความเป็นมา

การศึกษาประเภทสามัญศึกษาระดับประถมศึกษาเริ่มเปิดสอนเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2385 โดยรัฐกำหนดให้แต่ละเขตรับผิดชอบขององค์กรศาสนาเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนจนเพื่อการอ่าน คัมภีร์ไบเบิล โรงเรียนมัธยมของรัฐส่วนมากเปิดสอนในเมือง การเรียนการสอนมุ่งไปสู่การสอบเข้ามหาวิทยาลัย (Matriculation) โดยรับนักเรียนต่อจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของเทศบาล

พ.ศ.2505 เปิดหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับทั่วประเทศ โดยรวม การประถมศึกษา 7 ปีและมัธยมศึกษาตอนต้น 4 ปีเข้าด้วยกัน เป็นการศึกษภาคบังคับ 9 ปี และให้โรงเรียนเปิดสอนตามหลักสูตรใหม่ พ.ศ.2534 เทศบาลได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน รัฐสภาและรัฐบาลกำหนดเป้าหมายการศึกษาผ่านทางกฎหมาย หลักสูตร และคำสั่ง หลักสูตรการศึกษาภาคบังคับฉบับปัจจุบันประกาศ ใช้เมื่อ พ.ศ.2537 และ พ.ศ.2541 ได้รวมชั้นเด็กเล็กและศูนย์เด็ก เวลาว่างเข้าไว้ด้วย

ตั้งแต่ พ.ศ.2534 เป็นต้นมา สำนักการศึกษาแห่งชาติสวีเดน(SNAE) รับผิดชอบในการอนุมัติเงินอุดหนุนให้แก่โรงเรียนอิสระและโรงเรียน การศึกษาพิเศษ(Special School) และตั้งแต่ พ.ศ.2536 เป็นต้นมา เทศบาลต้องให้ทุนแก่เด็กที่เรียนในโรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินจากรัฐ ทำให้เกิดโรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินจากรัฐขึ้นมากมาย

2. การพัฒนาทางการศึกษาภาคบังคับ

คณะทำงานเกี่ยวกับแผนการศึกษาภาคบังคับเสนอว่า ควรเน้นการเรียนรู้ที่ยืดเป้าหมายเป็นหลักโดยปราศจากตารางเรียน (Goal Oriented Learning without a Timetable) ดังนั้นจึงไม่มีตารางสอนหรือตารางเรียนในการศึกษาภาคบังคับ แต่ให้เน้นผลการเรียนและการบรรลุเป้าหมายของเด็ก ข้อเสนอดังกล่าวได้มาจากผลการดำเนินงานของโรงเรียนนาร่องของเทศบาล 900 โรงเรียนที่เริ่มทดลองตั้งแต่ พ.ศ.2543 และจะสิ้นสุดใน พ.ศ.2553 ดังนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงต้องมีการทบทวนเป้าหมาย และกำหนดจำนวนเป้าหมายให้น้อยลงแต่ชัดเจนมากขึ้น คณะกรรมการพัฒนาการสอนที่ยืดเป้าหมายเป็นหลัก ได้รับการแต่งตั้งเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2549 ทำให้มีการเปลี่ยนระบบเป้าหมายและหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ ชั้นเด็กเล็กและศูนย์เด็กเวลาว่าง

รัฐบาลจะใช้เป้าหมายและการทดสอบระดับประเทศในวิชาภาษา สวีเดนและคณิตศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ซึ่งทำขึ้นใหม่ เพิ่มเติมจากชั้นปีที่ 5 และ 9 ซึ่งมีอยู่แล้ว วัตถุประสงค์คือต้องการให้เด็กที่สอบไม่บรรลุเป้าหมายได้รับการช่วยเหลือตั้งแต่ชั้นปีต้นๆ สำนักการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) เป็นผู้พัฒนาข้อสอบและกำหนดนำมาใช้ในฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2552 และเป็นผู้กำหนดมาตรฐานในการประเมินคุณภาพโรงเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบตามปกติ ในกรณีที่นักเรียนสอบไม่ผ่านเป้าหมาย โรงเรียนต้องรายงานผลเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้จุดเน้นในการพัฒนา คือ คณิตศาสตร์ ห้องสมุด การส่งเสริมการอ่าน และช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาด้านการเขียนและอ่าน สำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI) ได้รับเงิน 155 ล้าน

โครนำสวีเดน ระหว่าง พ.ศ.2550 เพื่อพัฒนาโรงเรียนที่มีผลการทดสอบต่ำกว่าเป้าหมายและโรงเรียนในถิ่นห่างไกลโดยเริ่มจากการพัฒนาวิชาทางด้านภาษา (การอ่าน ภาษาสวีเดน ภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สอง) การสอนภาษาแม่ และการสอนวิชาต่างๆ โดยใช้ภาษาแม่ (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณิตศาสตร์) โรงเรียนจำนวน 100 โรงเรียนจาก 32 เทศบาลเข้าร่วมโครงการนี้ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาเว็บไซต์สำหรับการเรียนทางไกลเป็นภาษาแม่ด้วย

พ.ศ.2546 รัฐบาลได้จัดตั้งโครงการนำร่อง 4 ปี สำหรับการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางการเรียนการสอนในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ โครงการนำร่องจะดำเนินการไปจนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ.2553 ในระยะแรกกำหนดให้สอนเป็นภาษาอังกฤษครึ่งเวลาในทุกวิชาอีกครั้ง เวลาสอนเป็นภาษาสวีเดน ส่วนโรงเรียนอิสระที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐได้รับอนุญาตให้สอนเป็นภาษาอังกฤษเป็นบางวิชา และให้สอนเด็กที่ภาษาแม่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษด้วย ทั้งเทศบาลและ SNAE จะติดตามและประเมินโครงการ

รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินโครงสร้างการบริหารโรงเรียน เพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนในอนาคต และศึกษาขอบเขตที่ครูใหญ่จะสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ คณะกรรมการจะทำการศึกษาและเสนอตัวอย่างโครงสร้างการบริหารโรงเรียนที่ดี และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการเรียนและการบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนด้วย คณะกรรมการการสอนได้ทบทวนพระราชบัญญัติการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพของครูเพื่อเพิ่มคุณภาพครูและเพิ่มการบรรลุเป้าหมายของนักเรียน คณะกรรมการจะเสนอระเบียบเกี่ยวกับคุณภาพของครู และพัฒนาระบบการ ให้ใบอนุญาตครูในวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2551

3. วัตถุประสงค์ของการศึกษาภาคบังคับ

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการศึกษาภาคบังคับคือ โรงเรียนและบ้านต้องร่วมมือกันพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และทักษะอย่างเพียงพอที่จะพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้ใหญ่และสมาชิกของสังคมที่มีความรับผิดชอบ โรงเรียนของสวีเดนทุกโรงต้องยึดค่านิยมประชาธิปไตยพื้นฐานร่วมกัน โดยเฉพาะความเท่าเทียมกันทางการศึกษา และดำเนินการให้นักเรียนได้รับค่านิยมเหล่านี้ ครูใหญ่ต้องรับผิดชอบให้นักเรียนได้ประสบการณ์ที่หลากหลาย ร่วมมือกับโรงเรียนและสถานที่ทำงานต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กในการเลือกเรียนและเลือกอาชีพในอนาคตนักเรียนทุกคนต้องได้รับการแนะแนวเรื่องการศึกษาและการศึกษาในอนาคตส่วนวิธีการที่จะให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรนั้น โรงเรียนเป็นผู้กำหนด นอกจากนี้ เด็กต้องได้รับประสบการณ์การทำงานในสถานประกอบการ ต่าง ๆ เป็นเวลา 2 สัปดาห์ก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ

4. ความสามารถเข้าถึงตามสภาพทางภูมิศาสตร์

เด็กสวีเดนจะเกิดหรืออยู่ที่ใดก็ตามต้องมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันถ้าเด็กอยู่ไกลไม่สามารถมาโรงเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับได้ และเทศบาลไม่สามารถสร้างโรงเรียนใกล้บ้านเด็กได้ เทศบาลต้องบริการรถรับส่งเด็ก ในพื้นที่อื่นที่มีชาวสวีเดนอาศัยอยู่มาก ต้องจัดตั้งโรงเรียนของสวีเดนที่สอนเป็นภาษาสวีเดนโดยใช้งบประมาณพิเศษของรัฐ

5. การเข้าเรียนและการเลือกโรงเรียน

กฎหมายการศึกษาระบุว่าเด็กสวีเดนอายุ 7-16 ปี มีสิทธิ์ได้รับการศึกษาภาคบังคับ เด็กจะเข้าเรียนในฤดูใบไม้ร่วงที่ตนมีอายุย่างเข้า 7 ปี และจบการศึกษาในฤดูใบไม้ผลิเมื่ออายุย่างเข้า 16 ปี แต่เด็กอาจจะเข้าเรียนเมื่ออายุ 6-8 ปีได้ เด็กจะจบการศึกษาภาคบังคับก่อน 9 ปีได้หากแสดงให้เห็นว่ามีความรู้ถึงระดับที่กำหนดเป้าหมายไว้

เด็กที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของศึกษาภาคบังคับ สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน หูหนวก หรือตาบอด โดยรัฐมีโรงเรียนพิเศษให้เรียน

โดยปกติ เทศบาลจะจัดให้เด็กเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน แต่ผู้ปกครองอาจเลือกโรงเรียนอื่นหรือโรงเรียนอิสระได้ โดยเทศบาลที่เป็นถิ่นที่อยู่ของเด็กเป็นผู้ออกค่าเล่าเรียนให้ ไม่ว่าเด็กจะเรียนที่ใดก็ตาม แต่ไม่จำเป็นต้องออกค่าเดินทางให้เด็กซึ่งไปเรียนโรงเรียนอื่นที่นอกเหนือจากโรงเรียนซึ่งเทศบาลจัดให้ การเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองและการเสนอโรงเรียนของแต่ละเทศบาลแตกต่างกันบางแห่งผู้ปกครองเสนอโรงเรียนที่ตนเลือกก่อนเด็กเริ่มเรียนบางเทศบาลจัดโรงเรียนให้เด็กก่อนแล้วให้ผู้ปกครองขอโรงเรียนที่ต้องการในภายหลัง ทั้งนี้ ไม่มีการรับประกันว่าผู้ปกครองจะได้โรงเรียนที่ตนเลือก เพราะต้องให้สิทธิ์แก่เด็กที่อยู่บ้านใกล้โรงเรียนก่อน และขึ้นอยู่กับข้อจำกัดด้านงบประมาณของเทศบาลด้วย เมื่อเทศบาลจัดโรงเรียนให้เด็กแล้ว ผู้ปกครองจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ เว้นแต่ว่าเทศบาลจะตัดสินใจผิด เช่น ให้โรงเรียนที่ไกลในขณะที่มีโรงเรียนใกล้บ้านกว่านั้น อย่างไรก็ตาม การเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับเป็นหน้าที่และสิทธิของเด็ก เทศบาลจะเพิกเฉยไม่ได้

เด็กที่ผู้ปกครองต้องทำงานหรือเรียน เด็กมีสิทธิ์เข้าเรียนนอกเวลา ในศูนย์การศึกษาในวัยเรียน ศูนย์เด็กเวลาว่าง ศูนย์ดูแลเด็ก หรือศูนย์กิจกรรมที่เปิดก่อนหรือหลังเวลาเรียนและในวันหยุด

6. การสนับสนุนจากรัฐ

การศึกษาภาคบังคับจัดให้แก่เด็กโดยผู้ปกครองไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เด็กจะได้รับหนังสือ อุปกรณ์และสื่อต่างๆที่จำเป็นต่อการเรียน แต่กิจกรรมบางอย่างอาจต้องการอุปกรณ์พิเศษซึ่งเด็กต้องซื้อเอง ในราคาถูก เด็กได้รับอาหารในระหว่างเวลาเรียนด้วย เทศบาลต้องจัดรถรับส่งให้กับเด็กที่อยู่ห่างไกลโรงเรียนแต่เด็กที่ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนเอง เทศบาลไม่จำเป็นต้องบริการรถรับส่ง

เด็กสวีเดนได้รับเบี้ยเลี้ยงตั้งแต่เกิดจนถึงปีที่อายุย่างเข้า 16 ปี แต่ยังคงมีสิทธิ์ได้รับต่อไปจนกว่าจะจบการศึกษาภาคบังคับ

7. การจัดกลุ่มเด็ก

โดยปกติเด็กจะเรียนการศึกษาภาคบังคับในโรงเรียนเดิมโดยตลอด ดังนั้นการจัดกลุ่มเด็กจึงจัดตามอายุ โรงเรียนที่มีเด็กน้อยจะจัดกลุ่มเด็กคละกัน (ชั้นปี 1-2, 2-3 ฯลฯ) สำหรับอัตราส่วนนักเรียนต่อครู และขนาดของชั้นเรียนไม่ได้กำหนดไว้ในกฎหมาย

ผู้สอนจะได้รับการฝึกให้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น ครูสอนการศึกษา ก่อนประถมศึกษา ครูชั้นเด็กเล็ก ครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาที่สอนมีวิธีบูรณาการอย่าง หลากหลาย ครูประจำชั้นปีที่ 1-3 จะสอนทุกวิชา แต่อาจจะมีครูพิเศษ มาช่วยสอนบางวิชา อาทิ ดนตรีและพลศึกษา ครูชั้นปีที่ 4-5

จะมีหลายคนสับเปลี่ยนกันและมีครูเฉพาะด้านมาสอนวิชาต่างๆ อาทิ ภาษาสวีเดน ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ทัศนศึกษา สุขภาพและกีฬา ศิลปะและดนตรี เป็นต้น สำหรับชั้นปีที่ 6-7 เด็กมักจะย้ายโรงเรียน ครุระดับชั้นนี้จะเชี่ยวชาญการสอนคนละ 2-3 วิชา

8. ปีการศึกษา

เทศบาลและโรงเรียนเป็นผู้กำหนดเวลาว่าแต่ละวันและแต่ละสัปดาห์จะสอนอย่างไร รัฐสภากำหนดไว้เพียงจำนวนเวลาเรียนสูงสุดแต่ละวัน และจำนวนเวลาเรียนต่ำสุดของแต่ละวิชา

โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับและมัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งปีการศึกษาออกเป็น 2 ภาคคือ ฤดูใบไม้ผลิและฤดูใบไม้ร่วง มีเวลาเรียน 178 วันต่อปี ปีการศึกษาเริ่มปลายเดือนสิงหาคมและสิ้นสุดในเดือนมิถุนายน ถัดไปคณะกรรมการการศึกษาของเทศบาลเป็นผู้กำหนดวันที่แน่นอน เวลาทำงานของครูเริ่มต้นก่อนนักเรียน และสิ้นสุดหลังนักเรียนเปิดและปิดภาคเรียน 1 สัปดาห์ ในระหว่างการสอนครูจะวางแผน บริหาร และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

โรงเรียนหยุดหลายครั้งในระหว่างภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิและฤดูใบไม้ร่วง โดยปกติจะหยุดครั้งละ 1 สัปดาห์จำนวน 2 ครั้งในฤดูใบไม้ผลิหยุดวันกีฬาในเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคม และหยุดวันอีสเตอร์หลายเทศบาลให้นักเรียนหยุด 1 สัปดาห์ ในวันที่ All Saints Day ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน

โรงเรียนเปิดวันจันทร์-ศุกร์ การเรียนการสอนกระจายสม่ำเสมอทั้ง 5 วัน แต่ละโรงเรียนกำหนดช่วงเวลาเปิด-ปิดเรียนประจำวันและชั่วโมงเรียนในแต่ละวันเอง โดยทั่วไปมัธยมศึกษาตอนต้นจะเรียนระหว่าง

8.00–13.30 น. จำนวนเวลาเรียนประจำวันจะเพิ่มตามอายุ กฎหมาย การศึกษากำหนดไว้ว่าชั้นปีที่ 1-2 ให้เรียนไม่เกินวันละ 6 ชั่วโมง ปีต่อไป เป็นวันละ 8 ชั่วโมง พักกลางวันระหว่าง 40-60 นาที ศูนย์ดูแล เด็กเวลาว่างเปิดระหว่าง 7.00-17.30 น. เด็กใช้บริการได้ทั้งก่อน โรงเรียนเปิด หลังเลิกเรียนและในวันหยุด

9. หลักสูตรและชั่วโมงเรียน

หลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ ชั้นเด็กเล็ก และศูนย์ดูแลเด็กเวลาว่าง ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ.2541 SNAE สมาคมครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดสายวิชาที่เรียนและเนื้อหา หลักสูตรกำหนดเป้าหมาย และเนื้อหาของวิชาที่จะเรียนให้สำเร็จในปีที่ 5 และปีที่ 9 ครูเป็นผู้กำหนดว่าจะสอนเรื่องใดบ้างและใช้วิธีสอนรูปแบบใด

พระราชบัญญัติการศึกษากำหนดชั่วโมงเรียนขั้นต่ำในเวลา 9 ปี เป็น 6,665 ชั่วโมง โรงเรียนเป็นผู้กำหนดเองว่าปีใดจะสอนกี่ชั่วโมงในวิชาใด หรือเนื้อหาใด ตามปกติจะกันเวลาว่างเพื่อไว้ประมาณร้อยละ 13 คณะกรรมการการศึกษาโดยคำแนะนำของครูใหญ่จะเป็นผู้กำหนด ชั่วโมงที่จะสอนแต่ละวิชา กลุ่มวิชา ภาษาที่ใช้สอน ภาษาเลือก และวิชาเลือกของเด็ก ครูใหญ่จะเปลี่ยนแปลงเวลาเรียนของรายวิชา หรือกลุ่มวิชาที่กำหนดไว้ได้ไม่เกินร้อยละ 20 และมีหน้าที่กำหนด ตารางเรียนของโรงเรียน ทั้งนี้เป็นผลมาจากข้อเสนอแนะให้เลิกใช้ตาราง ที่จัดทำจากส่วนกลาง หลังจากรัฐบาลดำเนินงานโครงการนำร่อง เกี่ยวกับการสอนแบบไม่มีตารางเรียนในโรงเรียน 900 โรงเรียนของเทศบาล 79 เทศบาล

ตารางเรียนของการศึกษาภาคบังคับตามที่รัฐกำหนดไว้แต่เดิมมีดังนี้

รายวิชา / กลุ่มวิชา	จำนวนชั่วโมงเรียน
ศิลปะ	230
หัตถศึกษา	330
ภาษาอังกฤษ	480
คหกรรมและการบริโภค	118
ภาษาเลือก	320
คณิตศาสตร์	900
ดนตรี	230
สุขศึกษาและพลศึกษา	500
ภาษาสวีเดน/ภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สอง	1,490
ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนา สังคมศึกษา	885
ชีววิทยา เคมี เทคโนโลยี ฟิสิกส์	800

วิชาเลือกของนักเรียนใช้เวลา 382 ชั่วโมง เพื่อให้นักเรียนเพิ่มความรู้ในวิชา 1 หรือมากกว่าตามวิชาในตารางเรียน วิชาเลือกนักเรียนสามารถเรียนได้ไม่เกิน 600 ชั่วโมง โรงเรียนจะลดชั่วโมงสอนของแต่ละวิชา/กลุ่มวิชาลงมากกว่าร้อยละ 20 ของเวลาที่กำหนดไม่ได้ รายวิชาที่มีแผนการสอนร่วมกันคือ ดนตรี วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์ และภาษา

ภาษาสวีเดน ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ เป็นวิชาหลักในหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ การทดสอบระดับชาติสำหรับ 3 วิชานี้จะมีในชั้นปีที่ 9 ส่วนการสอบในชั้นปีที่ 5 โรงเรียนจะเข้าร่วมหรือไม่ก็ได้รัฐบาลวางแผนที่จะเพิ่มการทดสอบวิชาภาษาสวีเดนและคณิตศาสตร์ในชั้นปีที่ 3 เพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาการเรียนของเด็กได้แต่เนิ่นๆ นอกจากนี้ ยังมีแผนปฏิบัติการเพื่อเพิ่มความเข้มทางวิชา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ธรรมชาติตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา

ภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สองเป็นวิชาที่จัดในทุกระดับชั้น เด็กที่มีภูมิหลังเป็นคนเข้าเมืองสามารถเลือกเรียนภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สองแทนการเรียนวิชาภาษาสวีเดนตามปกติได้

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศภาษาแรกที่บังคับให้เรียนเทศบาลเป็นผู้กำหนดว่าจะเริ่มสอนเมื่อใด แต่ต้องบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในชั้นปีที่ 5 นักเรียนประมาณ 1/3 เริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ปีแรก

เด็กต้องเรียนภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สองนอกจากภาษาอังกฤษ ภาษาที่เรียนส่วนมากคือ เยอรมนี ฝรั่งเศส และสเปน เทศบาลต้องจัดสอนอย่างน้อย 2 ใน 3 ภาษานี้ โรงเรียนจะเปิดสอนภาษาอื่นอีกก็ได้ ถ้าไม่เลือกเรียนภาษาต่างประเทศ เด็กอาจเลือกเรียนภาษามือ ภาษาซึ่งใช้ที่บ้าน หรือเรียนภาษาสวีเดนอย่างลึกแทน โรงเรียนเป็นผู้กำหนดว่าจะสอนภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 เมื่อใด ซึ่งประมาณร้อยละ 80 ของเด็กจะเริ่มเรียนในชั้นเรียนปีที่ 6 ส่วนภาษาต่างประเทศภาษาที่สามจะเปิดเป็นวิชาเลือกตามความต้องการของนักเรียนหรือโรงเรียนก็ได้

ค่านิยมหรือคุณธรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรต้องเชื่อมโยงกับเนื้อหาวิชา และความรู้ที่จะเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันเลือกสื่อและวิธีสอน การตีความหลักสูตรต้องทำที่โรงเรียนโดยมีเด็กร่วมด้วย ทั้งนี้หลักสูตรมีคำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการที่จะให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในงานของโรงเรียนด้วย

10. วิธีสอนและสื่อ

หลักสูตรเสนอแนะให้ใช้วิธีการเรียนรู้แบบค้นพบ (Learning by Discovery) แต่การประเมินระดับชาติชี้ว่าโรงเรียนของสวีเดนยังสอนแบบดั้งเดิมโดยเฉพาะในชั้นปีท้ายๆ แต่มีแนวโน้มมุ่งสู่การเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง การสอนโดยใช้หัวข้อเป็นฐาน และการสอนแบบสหวิทยาการมากขึ้น นักเรียนมีสิทธิ์เลือกงานและวิธีการเรียนตามแผนการเรียนรายบุคคลได้

ครูจะสอนเด็กแบบเป็นกลุ่มอายุเท่ากันหรือคละอายุก็ได้ถ้ามีวุฒิทางการสอนวิชาหลัก หรือในกรณีที่มีครูไม่เพียงพอ หลักสูตรให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างวิชา แต่ไม่ระบุรายละเอียดให้ ครูเป็นผู้เลือกตำรา สื่อการสอน ICT และอื่นๆ ร่วมกับนักเรียน ไม่มีหน่วยงานกลางของรัฐทำหน้าที่ผลิตสื่อยกเว้นสำหรับการศึกษาพิเศษซึ่งสถาบันการศึกษาพิเศษแห่งสวีเดน (SISNE) ผลิตร่วมกับเอกชน การจัดซื้อสื่อการสอนจะมาจากหลายแหล่งและแจกให้นักเรียนโดยไม่คิดมูลค่า สำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน(SNASI) จะช่วยเหลือด้านการนำ ICT ไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน

11. การประเมินผล

ครูจะติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนโดยการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครูรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองและนักเรียนทราบโดยเน้นพัฒนาการ ความรู้ และทักษะ มีการประชุมกับผู้ปกครองเป็นประจำ

การให้เกรดแบ่งเป็น 3 ระดับคือ ผ่าน (G) ผ่านระดับดี (VG) และผ่านระดับดีเยี่ยม (MVG) ถ้านักเรียนทำผลงานไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

โรงเรียนจะไม่ให้เกรดใดๆ SNAE เป็นผู้กำหนดเกณฑ์การให้เกรด ครูเป็นผู้ให้เกรดรายวิชา ครูจะให้เกรดครั้งแรกเมื่อสิ้นสุดภาคฤดูใบไม้ร่วงของชั้นปีที่ 8 และให้ต่อมาทุกสิ้นภาคเรียน

โดยปกตินักเรียนจะได้รับการเลื่อนชั้นทุกปี ในกรณีที่มมีปัญหา ครูใหญ่จะปรึกษากับผู้ปกครองแล้วไม่ให้เลื่อนชั้นก็ได้ ถ้าเด็กแสดงผลงานได้ยอดเยี่ยมในระหว่างปีการศึกษาและสามารถเรียนปีต่อไปได้ โรงเรียนอาจจะเลื่อนชั้นกลางปีให้เด็กได้

ประกาศนียบัตรสำเร็จการศึกษาภาคบังคับจะให้เมื่อจบชั้นปีที่ 9 การทดสอบระดับประเทศวิชาภาษาสวีเดน ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ในชั้นปีที่ 5 และปีที่ 9 เป็นตัวกำหนดว่าการให้เกรดของแต่ละโรงเรียนใกล้เคียงกันหรือไม่ เด็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในวิชาใดจะไม่มีเกรดให้โรงเรียนต้องรายงานการประเมินเป็นเอกสารเพื่อหาแนวทางปรับปรุงต่อไป ประกาศนียบัตรออกให้โดยโรงเรียนและลงนามโดยครูใหญ่ ประกาศนียบัตรจะมีรายงานผลงานและเกรดที่ได้ในปีสุดท้าย ครูใหญ่สามารถเพิ่มเกรดให้ได้อีกหลังจากออกไปประกาศนียบัตรแล้ว หากมีเหตุผลสมควร

ระบบการศึกษาสวีเดนไม่มีสถาบันแนะแนวโดยเฉพาะการแนะแนวทั้งด้านการเรียนต่อและอาชีพกระทำในโรงเรียน โดยปกติโรงเรียนจะมีบุคลากรที่ฝึกมาทางการแนะแนว

12. การศึกษาภาคบังคับของภาคเอกชน

ไม่มีโรงเรียนเอกชนในระดับการศึกษาภาคบังคับ แต่มีโรงเรียนเอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐ ซึ่งโรงเรียนไม่มีสิทธิ์เก็บค่าเล่าเรียน ยกเว้นโรงเรียนนานาชาติและโรงเรียนประจำซึ่งเปิดรับระดับประเทศซึ่งได้

รับทุนสนับสนุนจากรัฐเช่นกัน แต่ก็คิดค่าธรรมเนียมอื่นๆ ได้

ในสวีเดนมีโรงเรียนนานาชาติระดับการศึกษาภาคบังคับ 8 โรงเรียน ครอบคลุมของชาวต่างชาติที่อยู่ในสวีเดนเป็นเวลาสั้นๆ เช่น นักการทูต โรงเรียนประเภทนี้ขอรับทุนสนับสนุนจาก SNAE ได้และคิดค่าธรรมเนียมได้ ส่วนโรงเรียนประจำมี 3 โรงเรียน ครอบคลุมชาวสวีเดนที่อยู่นอกประเทศ โรงเรียนคิดค่าธรรมเนียมได้ และรับทุนอุดหนุนได้ เทศบาลและองค์กรเอกชนสามารถจัดตั้งโรงเรียนประจำได้ รัฐให้ทุนสนับสนุน เทศบาลให้ส่วนหนึ่ง ส่วนที่เหลือผู้ปกครองเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

ในปีการศึกษา 2548/2549 เด็กสวีเดนประมาณร้อยละ 7 เรียนในโรงเรียนเอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐ ส่วนมากเป็นโรงเรียนตามหลักการของ Montessori และ Waldorf บางแห่งสังกัดองค์กรทางศาสนา โรงเรียนเอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐต้องมีนักเรียนไม่ต่ำกว่า 20 คน การเรียนการสอนและการบริหารเป็นไปตามระเบียบของ SNAE เช่นเดียวกับโรงเรียนของเทศบาล โรงเรียนของเทศบาลจะใช้หลักการของ Montessori หรือ Waldorf ก็ได้

13. การจัดการศึกษาภาคบังคับรูปแบบอื่นๆ

ตั้งแต่ พ.ศ.2505 เป็นต้นมา ฝ่่าชอมีในสวีเดนมีทางเลือกทางการศึกษา 3 ทางคือ 1) โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ 2) โรงเรียนที่มีการสอนภาษาชอมี และ 3) โรงเรียนชอมี สวีเดนมีโรงเรียนชอมี 6 โรงเรียน ทางตอนเหนือของประเทศ เทศบาลรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่างๆ เช่น เงินเดือนครู ค่าอาหารและหอพัก ค่าเดินทาง และอาคารสถานที่ ส่วนรัฐรับผิดชอบค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น การสอนภาษาชอมี สอนวิชาเลือก (ภาษา) โรงเรียนชอมีเป็นโรงเรียนประจำที่จัดการศึกษาเช่นเดียวกับ

โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับทั่วไป เด็กจะเรียนภาษา วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ซอมี การเรียนการสอนใช้ภาษาสวีเดนและซอมี หลักสูตรใช้เวลา 6 ปี เมื่อเรียนจบจะเทียบเท่าการจบหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ โรงเรียนซอมีอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของ SNAE

SNASI จะให้ประกาศนียบัตรโรงเรียนพัฒนาอย่างยั่งยืน (School for Sustainable Development) แก่โรงเรียนที่บุคลากรและนักเรียนทำงานร่วมกัน ในการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านนิเวศวิทยา เศรษฐกิจ และสังคม

14. สถิติการศึกษาภาคบังคับ

ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการมาเรียน การตกซ้ำชั้นและขนาดของชั้นเรียน

14.1 จำนวนนักเรียน จำนวนโรงเรียน และจำนวนนักเรียนต่อโรงเรียน

ข้อมูลจำนวนนักเรียน จำนวนสถาบัน และขนาดของสถาบัน ปีการศึกษา 2548/2549 มีดังนี้

ประเภทโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ	จำนวนนักเรียน	จำนวนสถาบัน	จำนวนนักเรียนต่อโรงเรียน
โรงเรียนเทศบาล	919,174	4,306	213
โรงเรียนซอมี	138	6	23
โรงเรียนอิสระรับทุนสนับสนุนจากรัฐ	74,091	585	127
โรงเรียนนานาชาติ	1,800	8	225
โรงเรียนประจำของประเทศ	254	3	85
รวม	995,457	4,908	203

14.2 อัตราการสำเร็จการศึกษา

พ.ศ.2548 นักเรียนออกจากโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ 119,894 คน อัตราการรับประกาศนียบัตรและออกจากโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับมีดังนี้

14.3 จำนวนครู และอัตราส่วนนักเรียนต่อครู

รายการ	ร้อยละ
ไม่ได้รับประกาศนียบัตร	1.1
ไม่บรรลุป่าหมายการศึกษา 1 หรือมากกว่า 1 ป่าหมาย	24.5
มีสิทธิเข้าเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลาย	89.2
ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นหญิง	90.7
ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นชาย	87.7

ครูระดับการศึกษาภาคบังคับมีจำนวน 93,873 คน (เทียบเท่าครูสอนเต็มเวลา 81,300 คน) เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ.2548 ซึ่งน้อยกว่า พ.ศ.2547 อยู่ 649 คน (เทียบเท่าครูสอนเต็มเวลา 1,000 คน) คิดเป็นอัตราส่วนนักเรียนต่อครูในภาพรวม 12.35:1 โรงเรียนเทศบาลมีอัตราส่วนนักเรียนต่อครู 12.20:1 ขณะที่โรงเรียนเอกชนที่รับทุนสนับสนุนจากรัฐมีอัตราส่วนนักเรียนต่อครู 13.30:1

บทที่ 5

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสวีเดนรวมอยู่ในการศึกษาภาคบังคับดังได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 บทนี้จึงเป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเด็กอายุ 16 -19 ปี

เทศบาล สภาเขตหรือองค์กรอิสระจัดตั้งโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ เทศบาลหรือสภาเขตจัดตั้งคณะกรรมการมาดูแลโรงเรียนได้มากกว่า 1 คณะการบริหารกิจกรรมประจำวันมีครูใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบและอาจมีผู้ช่วยครูใหญ่ได้มากกว่า 1 คน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับเด็กการศึกษาพิเศษ อาทิ บกพร่องทางร่างกาย ทางการได้ยินหรือทางการเรียนรู้ จะกล่าวรายละเอียดในบทที่ 10 โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของเทศบาลสภาเขต และองค์กรอิสระได้รับทุนอุดหนุนจากรัฐจึงไม่เก็บค่าเล่าเรียน

1. ความเป็นมา

โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนแรกตั้งขึ้นตามกฎหมายเมื่อ พ.ศ.2192 ทำหน้าที่เชื่อมต่อระบบการศึกษาระหว่างโรงเรียนทั่วไปกับมหาวิทยาลัยโรงเรียนเอกชนได้รับทุนอุดหนุนจากรัฐสำหรับเด็กหญิงตั้งขึ้นครั้งแรกในศตวรรษที่ 18 ต่อมาในระหว่างศตวรรษที่ 19 โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้บูรณาการเข้ากับโรงเรียนสายอาชีพเข้าด้วยกันเรียกว่า Integrated Grammar School และเริ่มมีการให้ประกาศนียบัตรเมื่อสำเร็จการศึกษา

สมัยต้นศตวรรษที่ 20 โรงเรียนมัธยมศึกษา (Grammar School) แบ่งออกเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งนักเรียนเรียนตามหน้าที่พลเมืองทั่วไป และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนเพื่อเตรียมตัวเข้ามหาวิทยาลัย เมื่อเรียนจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะให้ประกาศนียบัตรการปฏิรูปการศึกษาใน พ.ศ.2470 ทำให้เด็กหญิงได้เข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ปลายศตวรรษที่ 19 การอาชีวศึกษาได้รับการสนับสนุนจากรัฐและเทศบาลในลักษณะต่างๆ กัน ใน พ.ศ.2461 การอาชีวศึกษาตอนต้นได้บูรณาการรวมเข้ากับโรงเรียนฝึกช่างฝีมือ โรงเรียนอาชีวศึกษา และโรงเรียนเทคนิค ต่อมาการอาชีวศึกษาขยายตัวเพิ่มขึ้นโดยรวมเอาวิทยาลัยพาณิชยการและวิทยาลัยคหกรรมศาสตร์เข้าไว้ด้วยการควบคุมจากรัฐมีน้อย ดังนั้นแต่ละโรงเรียนจึงแตกต่างกันมาก

การปฏิรูปการศึกษา พ.ศ.2513 ทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทคนิคและโรงเรียนอาชีวศึกษารวมอยู่ภายใต้การบริหารของหน่วยงานเดียว ตลอดทศวรรษ 1970 โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเตรียมนักเรียนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน ปลายทศวรรษ 1980 รัฐได้เปลี่ยนนโยบายจากการควบคุมโรงเรียนโดยกฎและระเบียบมาเป็นวิธีกำหนดเป้าหมายและผลการเรียน ใน พ.ศ.2537 โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปรับโครงสร้างใหม่ให้มี 16 โปรแกรม ใช้เวลาเรียน 3 ปี ปัจจุบันมี 17 โปรแกรม โดยโปรแกรมที่เพิ่มขึ้นคือเทคโนโลยี

คณะกรรมการทบทวนโครงสร้างโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้เสนอแผนการเรียนไว้ 3 แนวทางคือ 1) โปรแกรมเตรียมตัวเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษา 2) โปรแกรมด้านวิชาชีพ 3) โปรแกรมการฝึกช่างฝีมือ โดยกำหนดจะเสนอต่อรัฐในวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2551

การประเมินผลเปลี่ยนจากการใช้ระบบเบ็ดเสร็จด้วยตัวอักษร ซึ่งใช้มาตั้งแต่ พ.ศ.2363 ไปเป็นแบบระบบอิงกลุ่ม และระบบอิงเป้าหมายและความรู้ ระบบอิงกลุ่มหมายถึงเด็กทั้งประเทศที่เรียนวิชาเดียวกันจะถูกนำผลการสอบมาเปรียบเทียบกลุ่มอ้างอิง และได้เกรดเป็นตัวเลขจาก 1-5 ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงความรู้และทักษะของเด็กแต่ละคนในเชิงสัมพันธ์กับเด็กทั้งประเทศ ระบบนี้เริ่มใช้เมื่อ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2537

2. การพัฒนาที่เป็นจุดเน้น

พระราชบัญญัติ Prohibiting Discrimination and Other Degrading Treatment of Children and School Students ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 เมษายน พ.ศ.2549 ทำให้เด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ในการศึกษา ก่อนประถมศึกษาจนถึงการศึกษาผู้ใหญ่ โดยไม่จำกัดเรื่องเพศ เผ่าพันธุ์ ศาสนาหรือความเชื่อ ความผิดปกติของร่างกาย หรือความนิยมทางเพศ และ SNAE ได้จัดตั้งตัวแทนคุ้มครองสิทธิเด็กเรียกว่า Ombudsman และติดตามการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ โดยกำหนดรายงานผลต่อรัฐสภา ในวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2552

SNASI จะให้การสนับสนุนโครงการฝึกวิชาชีพหรือช่างฝีมือในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างปีการศึกษา 2549/2550 ในโรงเรียนนำร่องจำนวน 6 โรงเรียน

3. วัตถุประสงค์ของการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งการศึกษาพิเศษและ

การศึกษาผู้ใหญ่ จะทำงานบนพื้นฐานของคุณธรรมและค่านิยมตามหลักสุตร และทำให้เด็กรับคุณค่าเหล่านั้นไปเป็นแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิต โปรแกรมการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 13 จาก 17 โปรแกรมต้องมีการฝึกงานในสถานประกอบการอย่างน้อย 15 สัปดาห์ โดยโปรแกรมที่ไม่บังคับการฝึกงานคือ ศิลปะ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และเทคนิค แต่สามารถไปฝึกงานในสถานประกอบการได้ถ้าเด็กต้องการ การสอนแต่ละวิชาจะสัมพันธ์กับวิชาที่เด็กเลือกเรียน เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจ จูงใจ และเข้าใจในวิชาแกนที่สอดแทรกอยู่ในวิชาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. ประเภทของสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิชาทั้งสายอาชีพศึกษาและสายสามัญศึกษาเปิดสอนในโรงเรียนเดียวกัน ซึ่งสังกัดเทศบาล สภาเขต หรือองค์กรอิสระ แต่ละโรงเรียนมีลักษณะเฉพาะของตนและสอนโปรแกรมต่างกัน เด็กประมาณร้อยละ 47 เรียนโปรแกรมสายอาชีพศึกษา และร้อยละ 53 เรียนสายสามัญ

โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในสวีเดนมีประมาณ 795 โรงเรียน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล 276 แห่ง (เทศบาลมีทั้งหมด 290 แห่ง) เด็กอาจต้องเดินทางไปโรงเรียนที่อยู่ในเมืองใหญ่เอง และอาจพักในเมืองระหว่างวันเรียน

5. การรับนักเรียนและการเลือกโรงเรียน

การเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนต้องผ่านการศึกษาค่ามัธยมศึกษาในวิชาภาษาสวีเดน ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์หรือมีความรู้เทียบเท่า เด็กที่มีเกรดไม่ผ่านตามที่กำหนดอาจจะเรียนตามแผนการเรียนรายบุคคล เด็กสวีเดนแทบทุกคนเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา

ตอนปลาย พ.ศ.2548 เด็กที่จบจากการศึกษาภาคบังคับ ร้อยละ 97.9 เรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลายในปีที่จบ

ตามกฎหมายการศึกษาเทศบาลทุกแห่งต้องจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแก่ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ แต่มีเงื่อนไขว่าเด็กต้องเริ่มเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายก่อน 6 เดือนแรกของปีที่ย่างอายุ 20 ถ้าอายุมากกว่านั้นต้องไปเข้าเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล

ในขณะที่เด็กเรียนปีที่ 9 ในระดับการศึกษาภาคบังคับ เด็กต้องเลือกโปรแกรมวิชาที่จะเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ถ้าหากเทศบาลของตนไม่มีโปรแกรมที่ต้องการก็ต้องไปสมัครกับเทศบาลอื่น หรือโรงเรียนเอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐถ้าหากเขาได้รับเข้าเรียนได้เทศบาลท้องถิ่นต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ถ้าหากผู้สมัครมีมากกว่าที่เรียนจะต้องมีการคัดเลือกโดยดูจากรายงานผลการเรียนท้ายสุดจากโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ

การคัดเลือกจะพิจารณาค่าน้ำหนักจากเกรดสูงสุด 16 เกรดของนักเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับปีสุดท้าย โดยให้ $G=10$ คะแนน $VG=15$ คะแนน และ $MVG=20$ คะแนน แล้วพิจารณาผลรวมคะแนนสูงสุดลงมา

6. หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งออกเป็น 17 โปรแกรมระดับชาติ (National Programme) มีหน่วยกิตรวมทั้งสิ้น 2,500 หน่วยกิตใช้เวลาเรียน 3 ปี อาจใช้เวลามากหรือน้อยกว่าได้ ทุกโปรแกรมสอนวิชาแกน 8 วิชาได้แก่ ภาษาสวีเดน/ภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สอง ภาษาอังกฤษ หน้าที่พลเมือง ศาสนา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พลศึกษาและ

สุขศึกษา และวิชาด้านศิลปะ นอกเหนือจากวิชาแกนแล้วเด็กจะเรียนวิชาเฉพาะตามโปรแกรมที่ตนเลือก

นอกจากนี้ ยังมีโปรแกรมออกแบบเฉพาะ (Specially Designed Programme) ที่ออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นของเขต หรือของรายบุคคล ทำให้เทศบาลและนักเรียนมีอิสระในการเลือกเรียนเพิ่มขึ้น หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาแกนทั้ง 8 วิชาเรียนวิชาเฉพาะ ทำโครงการงาน และเรียนจำนวนหน่วยกิตรวม 2,500 หน่วยกิตเช่นเดียวกับโปรแกรมระดับชาติทั้ง 17 โปรแกรม

ส่วนโปรแกรมรายบุคคล (Individual Program) เป็นทางเลือกที่จัดให้แก่นักเรียนที่ไม่มีสิทธิ์เรียนโปรแกรมระดับชาติหรือโปรแกรมออกแบบเฉพาะ มีความหลากหลายทั้งระยะเวลาเรียนและเนื้อหา นักเรียนแต่ละคนมีแผนการเรียนของตนเอง โปรแกรมมัธยมนานาชาติ (International Baccalaureate) ใช้เวลาเรียน 3 ปีและได้รับประกาศนียบัตรจากสำนักงานมัธยมนานาชาติ (IBO) เจนีวา ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอน โรงเรียนที่จัดโปรแกรมนี้และต้องการทุนสนับสนุนจากรัฐต้องแจ้ง SNAE ก่อนเริ่มดำเนินการ ใน พ.ศ.2548 มีโรงเรียน 29 แห่ง จัดโปรแกรมมัธยมนานาชาติ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายทุกวิชา (Subject) ประกอบด้วยอย่างน้อย 1 รายวิชา (Course) รายวิชาเหล่านี้มีจำนวนหน่วยกิตเป็น 50, 100, 150 หรือ 200 หน่วยกิต SNAE เป็นผู้ตรวจสอบหลักสูตรรายวิชา โรงเรียนเป็นผู้พิจารณารายวิชาของท้องถิ่น จำนวนหน่วยกิตจะสอดคล้องกับเนื้อหา งานที่ต้องปฏิบัติ และจำนวนชั่วโมงเรียนตลอด 3 ปี หลักสูตรจะกำหนดแต่ละรายวิชาว่ามีกี่หน่วยกิต พระราชบัญญัติการศึกษากำหนดว่าต้องเรียนกี่หน่วยกิตในระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องเรียนรายวิชาและวิชาเลือกใดบ้างในแต่ละโปรแกรม ทั้งนี้โครงสร้างของวิชาและหน่วยกิตระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีดังนี้

	วิชา	หน่วยกิต
วิชาแกน	ภาษาสวีเดน/ภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สอง	200
	คณิตศาสตร์	100
	ภาษาอังกฤษ	100
	หน้าที่พลเมือง	100
	วิทยาศาสตร์	50
	ศาสนา	50
	กิจกรรมศิลปะ	50
	พลศึกษาและสุขศึกษา	100
	วิชาเฉพาะด้านและโครงการ 100 หน่วยกิต	1,450
	วิชาเลือกรายบุคคล	300
	รวมหน่วยกิตมัธยมศึกษาตอนปลาย	2,500

แต่ละโปรแกรมต้องเรียนวิชาเฉพาะโปรแกรม 1,450 หน่วยกิต จาก 2,500 หน่วยกิต รวมโครงการ 100 หน่วยกิต รัฐเป็นผู้พิจารณาว่าวิชาใดจัดเป็นโปรแกรมได้ เช่น การศึกษาเด็กเล็ก กิจกรรมวัฒนธรรมและสันตนาการ วิธีการก่อสร้าง เทคโนโลยีพลังงาน ศิลปะเบื้องต้น เทคโนโลยียานยนต์ วิทยาศาสตร์การอาหาร เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ การผลิตสื่อ ชีวิตการทำงาน ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ปรัชญา ภูมิศาสตร์ และภาษายุคใหม่ สำหรับวิชาเลือกรายบุคคล นักเรียนสามารถเลือกรายวิชาจากโปรแกรมต่างๆ ที่จัดโดยเทศบาล

การเรียนภาษาแม่หรือภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สองสามารถจัดให้เป็นวิชาเลือกได้ นอกจากนี้ องค์กรอิสระสามารถจัดการสอนซ่อมเสริมรายวิชาต่างๆ สำหรับนักเรียนที่ต้องการเรียนเพิ่มเติม โดยรัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถเลือกเรียนวิชาต่างโปรแกรมได้

7. การจัดกลุ่มผู้เรียนและเวลาเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

เนื่องจากการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นระบบยึดรายวิชาเป็นฐาน (Course-based System) และโรงเรียนมีอิสระอย่างมากในการจัดตารางเรียน จึงมีความหลากหลายในการกำหนดเวลาเรียนแต่ละสัปดาห์และแต่ละวัน ดังนั้นการจัดกลุ่มนักเรียนในแต่ละวิชาจึงหลากหลาย อาจมาจากเด็กหลายระดับชั้นและหลายโปรแกรมก็ได้ ไม่มีระเบียบจากส่วนกลางเกี่ยวกับอัตราส่วนครูต่อจำนวนนักเรียน โรงเรียนอาจจัดให้มีครูประจำชั้นหรือครูประจำกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอย่างต่อเนื่องหลายๆปีได้ แต่โดยทั่วไปจะจัดครูสอนวิชาเฉพาะหนึ่งคนต่อหนึ่งชั้นเรียน

อย่างไรก็ตาม มีระเบียบเกี่ยวกับจำนวนสัปดาห์ จำนวนวันและจำนวนชั่วโมงขั้นต่ำที่โรงเรียนต้องมีในแต่ละปีการศึกษา ในหนึ่งปีการศึกษาจะแบ่งเป็น 2 ภาคเรียนคือ ฤดูใบไม้ผลิและฤดูใบไม้ร่วง ใช้เวลาเรียนอย่างน้อย 178 วันหรือ 40 สัปดาห์ ชั่วโมงเรียนขั้นต่ำคือ 2,180 ชั่วโมงสำหรับสายสามัญศึกษา และ 2,430 ชั่วโมงสำหรับสายอาชีวศึกษา โดยเริ่มเปิดเรียนในปลายเดือนสิงหาคม และสิ้นสุดเดือนมิถุนายนในปีถัดไป เรียนสัปดาห์ละ 5 วัน ตั้งแต่วันจันทร์-ศุกร์ เทศบาลแต่ละแห่งกำหนดวันเปิด-ปิดที่แน่นอนของตนเอง

8. การสนับสนุนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

นักเรียนที่เรียนเต็มเวลาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่อายุเกิน 16 ปี ได้รับทุนการศึกษา 1,050 โครนาสวีเดนต่อเดือน ซึ่งก่อนหน้านี้นั้นเงินจำนวนดังกล่าวจะจ่ายให้กับผู้ปกครองโรงเรียนต้องรายงานการขาดเรียนของเด็กต่อ SNBSA เพื่อให้การจัดสรรทุนเป็นไปอย่างถูกต้อง นอกเหนือจากทุนนี้แล้ว ยังมีทุนสนับสนุนอื่นๆ อีกหลายประเภทรวมถึงค่าอาหารและที่พักสำหรับเด็กที่อยู่ในพื้นที่กันดาร กฎหมายกำหนดให้เทศบาลต้องจ่ายค่าเดินทางให้แก่เด็กที่บ้านอยู่ไกลจากโรงเรียนเกิน 6 กิโลเมตรขึ้นไป แต่เทศบาลอาจให้เป็นค่าที่พักแทนค่าเดินทางได้

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหนังสือเรียนและอุปกรณ์การเรียนต่างๆ แต่โรงเรียนอาจให้นักเรียนซื้ออุปกรณ์บางอย่างได้ในราคาถูกลง ส่วนอาหารจะให้ฟรีหรือไม่ขึ้นอยู่กับอยู่กับแต่ละโรงเรียน

9. การประเมินผลระดับมัธยมศึกษา

เกรดที่ให้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายคือ ผ่านระดับดีเยี่ยม (MVG) ผ่านระดับดี (VG) ผ่าน (G) ไม่ผ่าน (IG) นักเรียนจะได้รับเกรดเมื่อสิ้นสุดการเรียนแต่ละวิชา ถ้าผู้เรียนขาดเรียนเกินเวลาที่กำหนด จะไม่ได้รับเกรด รายงานผลการเรียนที่เป็นลายลักษณ์อักษรจะออกให้ในตอนปลายภาคเรียนแต่ละภาค นักเรียนที่มีปัญหาการเรียนจะได้รับอนุญาตให้ลดจำนวนวิชาเรียน และสามารถเรียนซ้ำวิชาที่ไม่ผ่านได้ หากต้องเรียนซ้ำทั้งปีจะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูใหญ่

การสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่มีการสอบไล่ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาทุกโปรแกรมต้องได้รับเกรดผ่านครบทุกวิชาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายจะระบุผลสรุปรวมของวิชาที่เรียนและเกรดที่ได้ ลงนามโดยครูใหญ่ สำหรับนักเรียนที่เรียนวิชา มากกว่าหลักสูตรกำหนด สามารถเลือกได้ว่าต้องการให้วิชาเหล่านั้น ปรากฏในประกาศนียบัตรหรือไม่

10. สถิติการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

10.1 จำนวนนักเรียน

พ.ศ.2548 จำนวนนักเรียนในโปรแกรมที่จัดเป็นสายอาชีพ ศึกษาของเทศบาลหรือสภาเขตมีร้อยละ 44 โรงเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลายเอกชนที่รับทุนสนับสนุนจากรัฐ มีสัดส่วนนักเรียนสายอาชีพศึกษา และสายสามัญศึกษาประมาณร้อยละ 50 เท่าๆ กัน จำนวนนักเรียนของ แต่ละโปรแกรมมีดังนี้

โปรแกรม	อาชีพ ศึกษา	จำนวนนักเรียน พ.ศ.2548
ศิลปะ		17,113
บริหารธุรกิจ	X	12,657
เด็กและสันตนากร	X	13,758
ก่อสร้าง	X	11,130
วิศวกรรมไฟฟ้า	X	12,478
พลังงาน	X	2,087
อาหาร	X	1,557
หัตถกรรม	X	5,947
สุขภาพ	X	8,973

โปรแกรม	อาชีพ ศึกษา	จำนวนนักเรียน พ.ศ.2548
โรงแรมและภัตตาคาร	X	14,131
อุตสาหกรรม	X	4,696
สื่อ	(X)	10,395
การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ	X	7,916
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ		33,928
สังคมศาสตร์		61,226
เทคโนโลยี		17,234
วิศวกรรมยานยนต์	X	12,555
รายบุคคล	(X)	26,568
ออกแบบเฉพาะ	(X)	34,272
รวม		247,781
มัธยมนานาชาติ		2,503

หมายเหตุ : (X) อาจไม่เป็นสายอาชีพศึกษา

10.2 จำนวนสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และขนาดของสถาบัน พ.ศ.2549

ประเภทของโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	นักเรียนเฉลี่ย ต่อโรงเรียน
เทศบาล	499	614
สภาเขต	24	185
เอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐ	241	177
นานาชาติ	3	80
ประจำ	3	265
รวม	795	452

10.3 จำนวนผู้สำเร็จและไม่สำเร็จการศึกษา

จำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่เข้าเรียนในภาคฤดูใบไม้ร่วง พ.ศ.2544 และจบหลักสูตรภายใน 4 ปี ได้รับประกาศนียบัตรในภาคฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ.2548 และจำนวนผู้มีปัญหาการเรียนภายในเวลา 1 ปี โดยเข้าเรียนในภาคฤดูใบไม้ร่วง พ.ศ.2547 แล้วไม่มาเรียนในภาคฤดูใบไม้ร่วง พ.ศ.2548 มีดังนี้

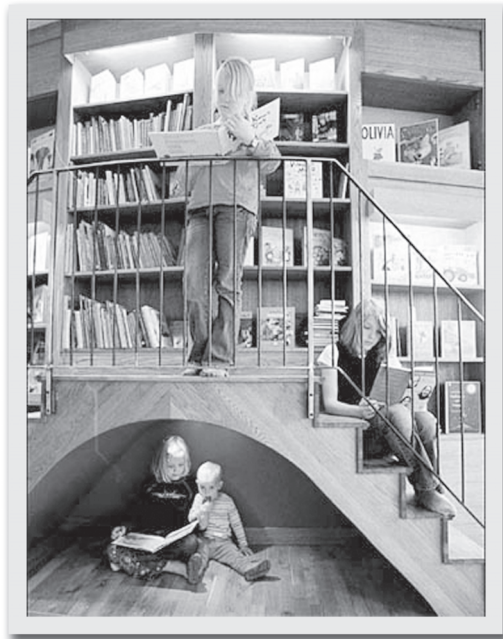
รายการ	รับประกาศนียบัตร		ไม่จบหลักสูตร	
	จำนวนผู้จบ พ.ศ.2548	สัดส่วน จากจำนวน ผู้เข้าเรียน พ.ศ.2544 (ร้อยละ)	จำนวนผู้ ไม่มาเรียน พ.ศ.2548	สัดส่วน จากจำนวน ผู้เข้าเรียน พ.ศ.2547 (ร้อยละ)
รวม	74,575	75.1	9,645	6.9
โรงเรียนเทศบาล	68,687	74.6		
โรงเรียนสหประชา	1,244			76.0
โรงเรียนอิสระ	4,356	81.9	676	4.0
โรงเรียนประจำ	256	88.6		
โรงเรียนนานาชาติ	32	65.3		
หญิง	37,889	78.0	3,175	5.7*
ชาย	36,686	72.3	3,270	5.5*
โปรแกรม	***	***	***	***
ศิลปะ	3,304	75.8	215	3.5
บริหารธุรกิจ	2,579	71.1	221	4.8
เด็กและสันตนากร	2,478	70.7	245	4.8
ก่อสร้าง	1,756	78.2	98	2.5
วิศวกรรมไฟฟ้า	3,063	78.5	104	2.3
พลังงาน	375	73.8	25	3.3

รายการ	รับประกาศนียบัตร		ไม่จบหลักสูตร	
	จำนวนผู้จบ พ.ศ.2548	สัดส่วน จากจำนวน ผู้เข้าเรียน พ.ศ.2544 (ร้อยละ)	จำนวนผู้ ไม่มาเรียน พ.ศ.2548	สัดส่วน จากจำนวน ผู้เข้าเรียน พ.ศ.2547 (ร้อยละ)
อาหาร	278	73.0	32	5.5
หัตถกรรม	977	82.9	73	3.6
สุขภาพ	2,028	72.1	179	5.6
โรงแรมและภัตตาคาร	2,968	74.6	213	4.0
อุตสาหกรรม	719	68.3	94	5.8
สื่อ	2,591	79.2	160	4.2
การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ	1,529	74.7	70	2.5
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	12,850	89.7	294	2.4
สังคมศาสตร์	18,894	84.6	657	2.6
เทคโนโลยี	5,353	83.2	90	1.4
วิศวกรรมยานยนต์	1,895	69.8	181	4.0
รายบุคคล	1,960	20.3	5,713	27.9
ออกแบบเฉพาะ	4,140	82.4	309	2.7
มัธยมนานาชาติ	450	75.8	83	8.8

* เด็กที่มีภูมิหลังไม่ใช่สวีเดนมีอัตราของการไม่มาเรียนสูงกว่าเด็กสวีเดน
ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการตกชั้นและการออกก่อนสำเร็จการศึกษา

10.4 จำนวนครูและอัตราส่วนนักเรียนต่อครู

จำนวนครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปี พ.ศ.2548 รวมทั้งสิ้น 35,300 คน (เทียบเท่าครูเต็มเวลา 29,100 คน) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าปีที่ผ่านมา 1,100 คน (คิดเป็นครูเต็มเวลา) อัตราส่วนนักเรียนต่อครู 12.35:1 ซึ่งอัตราส่วนนักเรียนต่อครูจำแนกตามประเภทของโรงเรียนได้ดังนี้คือ โรงเรียนเทศบาลเท่ากับ 12.05:1 โรงเรียนสหภาพเท่ากับ 9.18:1 โรงเรียนเอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐเท่ากับ 14.5:1 ทั้งนี้อัตราส่วนนักเรียนต่อครูในโรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียนประจำของประเทศจะมีอัตราส่วนสูงกว่าโรงเรียนประเภทอื่น จำนวนครูและแนวอาชีพที่ทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวน 1,012 คน

บทที่ 6

การศึกษาระดับอุดมศึกษา

การเรียนในระดับอุดมศึกษาจัดเป็นรายวิชา (Course) รวมหลายรายวิชา เป็นโปรแกรมซึ่งนำไปสู่การให้ปริญญา หลายโปรแกรมจัดเป็นปริญญาด้านอาชีพศึกษา การเรียนการสอนและการวิจัยระดับอุดมศึกษาดำเนินการใน 14 มหาวิทยาลัย และ 22 วิทยาลัยของรัฐ (State University Colleges) มีมหาวิทยาลัยอิสระจำนวนหนึ่งและมีสิทธิให้ปริญญาได้

สถาบันอุดมศึกษาได้รับงบประมาณจากรัฐ โดยพิจารณาจากจำนวนนักศึกษา ผลการเรียน และสาขาวิชาที่เปิดสอน มหาวิทยาลัยอิสระเก็บค่าเล่าเรียน แต่มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐไม่คิดค่าเล่าเรียน สำนักงานการอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน (Swedish National Agency for Higher Education : SNAHE) ทำหน้าที่ประเมินสถาบันเป็นรายวิชาและโปรแกรมวิชา ทั้งระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีทุก 6 ปี พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (Higher Education Act) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ พ.ศ.2536 สถาบันอุดมศึกษาจึงมีความเป็นอิสระตามกฎหมายในการกำหนดเป้าหมายและจัดโปรแกรมของตนเอง

1. ความเป็นมา

มหาวิทยาลัย Uppsala เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เก่าแก่ที่สุดในสวีเดน และสแกนดิเนเวียน ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2020 เปิดสอนครั้งแรก 3

คณะวิชาคือ ปรัชญา กฎหมาย และเทววิทยา จัดสำหรับบุคคลที่ไม่ต้องการหรือไม่สามารถไปเรียนต่างประเทศ พ.ศ.2209 จัดตั้งมหาวิทยาลัย Lund มีการเปิดสอนสาขาวิทยาศาสตร์และการศึกษาให้แก่ผู้รับราชการ ศตวรรษที่ 19 มีการเปิดสถาบันการศึกษาเฉพาะทางหลายแห่ง ซึ่งต่อมากลายเป็นวิทยาลัยของรัฐ วิทยาลัยของรัฐเปิดในสตอกโฮล์ม พ.ศ.2421 และใน G?teborg พ.ศ.2434 จุดเน้นคือวิทยาศาสตร์และให้การบริการวิชาการแก่ชุมชน ต่อมาวิทยาลัยเหล่านี้เปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัย พ.ศ.2432 มีการแต่งตั้งศาสตราจารย์หญิงคนแรก

การอุดมศึกษาขยายตัวมากในทศวรรษที่ 1950 และ 1960 จึงมีการทบทวนซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเงินและภาระงานของคณาจารย์ มีการนำหลักสูตรกลางมาใช้ใน พ.ศ.2512 และมีการควบคุมบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ.2520 มีการปฏิรูปการอุดมศึกษา ทำให้สถาบันอุดมศึกษาแทบทุกแห่งรวมอยู่ในระบบเดียวกัน ภายใต้กฎหมายเดียวกัน การเรียนการสอนเน้นการเตรียมเพื่อชีวิตการทำงานรัฐสภายกเลิกระบบการรับนักศึกษาแบบเปิด และเข้ามาควบคุมโปรแกรมการเรียนและขอบเขตของรายวิชา การรับนักศึกษาจัดการโดยหน่วยงานกลาง รวมทั้งการวางแผนการศึกษาและหลักสูตรของแต่ละโปรแกรม ทั้งนี้วิทยาลัยรับนักศึกษาเข้าเรียนรายวิชาเองได้

พ.ศ.2536 การวางแผนการศึกษาและการรับนักศึกษาโอนไปเป็นหน้าที่ของสถาบัน ส่วนการให้ปริญญา ขอบเขต และเป้าหมายของปริญญาเป็นหน้าที่ของรัฐบาลและรัฐสภา เพื่อให้การอุดมศึกษามีเสถียรภาพในการตัดสินใจมากขึ้น และนักศึกษามีอิสระในการเลือกมากขึ้น ตั้งแต่ พ.ศ.2541 เป็นต้นมา ทุกเขตในสวีเดนมีมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยอย่างน้อย 1 แห่ง มหาวิทยาลัย (University) เปิดสอนหลายโปรแกรม

และหลายคณะวิชา รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัยและมีการวิจัย ส่วนวิทยาลัย (College) เปิดสอนบางโปรแกรมในระดับปริญญาตรี โดยมีบางวิทยาลัยที่เชี่ยวชาญเฉพาะทางเปิดสอนระดับบัณฑิตวิทยาลัย

2. การพัฒนาระดับอุดมศึกษา

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาระดับอุดมศึกษาที่สำคัญในยุคนี้ ได้แก่ รัฐสภามีการพิจารณาพระราชบัญญัติอิสรภาพในการเลือกเรียน ในฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ.2550 กฎหมายนี้จะทำให้มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยมีโอกาสเลือกกรรมการมหาวิทยาลัยโดยปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

คณะกรรมการด้านทรัพยากร เสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดสรรทรัพยากรในโปรแกรมต่างๆระดับปริญญาตรี โดยกำหนดนำเสนอในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2550

รัฐได้จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือนักวิชาการที่เป็นคนเข้าเมืองเพื่อเพิ่มโอกาสในการหางานทำ ตำแหน่งระหว่าง พ.ศ.2550-2551

พ.ศ.2549-2550 รัฐบาลจัดงบประมาณ 350 ล้านดอลลาร์สวีเดน ในการช่วยเหลือนักศึกษา เพื่อให้ผู้ใหญ่อายุ 50 ปีขึ้นไป มีโอกาสเรียน โดยให้เงินช่วยเหลือเดือนละ 300 ดอลลาร์สวีเดน (เป็นเงินช่วยเหลือ 100 ดอลลาร์สวีเดน และเงินกู้ 200 ดอลลาร์สวีเดน)

นอกจากนั้น กฎหมายต่อต้านการกีดกันและการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง มีการบังคับใช้ในสถาบันอุดมศึกษาเช่นเดียวกับในสถาบันการศึกษา ระดับต่ำกว่า

3. วัตถุประสงค์ของการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐ มีเป้าหมายโดยรวมในการดำเนินงานดังนี้คือ 1) บริการการศึกษาบนพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ และประสบการณ์ที่มีความเชี่ยวชาญ 2) ดำเนินงานวิจัย งานศิลปะ และงานพัฒนาต่างๆ 3) ร่วมมือกับชุมชน และประชาสัมพันธกิจกรรมของสถาบันให้ชุมชนทราบ

สถาบันอุดมศึกษาจะเน้นการเชื่อมโยงระหว่างการวิจัยกับการศึกษา และความเชื่อทางวิทยาศาสตร์กับการปฏิบัติที่ดีงาม จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ปรับปรุงกิจกรรมของตนให้สามารถบรรลุเป้าหมายเชิงคุณภาพ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการเรียนการสอน การมีความเข้าใจในประเทศต่างๆ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การสรรหานักศึกษาจะกระทำในวงกว้าง ให้สิทธิความเท่าเทียมแก่นักศึกษาทุกคนโดยไม่คำนึงถึง เพศ เชื้อชาติ ความนิยมทางเพศ หรือความบกพร่องทางร่างกาย

ตามข้อตกลงโบโลญา (Bologna process) การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับ 1: ปริญญาตรี ระดับ 2: ปริญญาโท และ ระดับ 3: ประกาศนียบัตรผู้เชี่ยวชาญ และปริญญาเอก เป้าหมายของการศึกษาระดับที่ 1-2 มีดังนี้คือ 1) นักศึกษาสามารถประเมินอย่างวิเคราะห์และอย่างอิสระได้ 2) นักศึกษาสามารถชี้บ่ง กำหนดและแก้ปัญหาได้ 3) นักศึกษามีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในชีวิตการทำงาน ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องมีความสามารถเฉพาะตามหลักสูตรที่ตนเลือกเรียน สำหรับนักศึกษาระดับที่ 3 จะมีเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายของระดับที่ 1-2 และเพิ่มความรู้และทักษะใน

การทำการวิจัยอย่างอิสระ

นอกเหนือจากความรู้ที่ได้รับในการเรียนรายวิชา นักศึกษาอุดมศึกษาจะต้องพัฒนาความสามารถของตนเอง โดย 1) ค้นหาและประเมินความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ 2) ก้าวทันการพัฒนาทางความรู้ และ 3) แลกเปลี่ยนความรู้กับบุคคลที่มีผู้ใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในสาขาของตน

4. ประเภทและโครงสร้างการบริหารสถาบันอุดมศึกษา

ร้อยละ 95 ของการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการวิจัย ดำเนินงานโดยมหาวิทยาลัย 14 แห่ง และวิทยาลัยของรัฐ 22 แห่ง ทุกสถาบันอุดมศึกษาเปิดโปรแกรมด้านอาชีวศึกษา ส่วนการฝึกหัดครู การแพทย์ พยาบาล และวิศวกรรมศาสตร์ จะมีอยู่ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐแทบทุกแห่ง บางสถาบันจะเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีสถาบันเทคโนโลยี 2 แห่ง สถาบันการแพทย์และพยาบาล 1 แห่ง วิทยาลัยพยาบาล 3 แห่ง วิทยาลัยกีฬาและพลศึกษา 1 แห่ง และวิทยาลัยศิลปะ 7 แห่ง

นอกจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแล้ว ยังมีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐ มีสิทธิ์เปิดสอนทั้ง 3 ระดับและให้ปริญญาได้ นอกจากนี้ มีหน่วยงานทางการศึกษาอีก 20 แห่ง มีสิทธิ์ให้ปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์การพยาบาล ประกาศนียบัตร/ปริญญาตรีทางเทววิทยา และประกาศนียบัตรระดับบัณฑิตด้านจิตบำบัด

ทุกสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีคณะกรรมการมหาวิทยาลัยควบคุมการดำเนินงาน และดูแลให้สถาบันทำงานบรรลุเป้าหมาย โดยปกติกรรมการมหาวิทยาลัยมีจำนวน 15 คน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน กรรมการ 7 คน ผู้แทนคณาจารย์โดยการเลือกตั้ง 3 คน และผู้แทนนักศึกษาที่เลือกโดยนักศึกษา 3 คน

สถาบันการศึกษาระดับที่ 3 ต้องทำการวิจัย 4 ด้านที่กำหนดโดยรัฐสภาคือ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ด้านการแพทย์ ด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและด้านเทคโนโลยี การศึกษาระดับนี้จะเปิดได้เฉพาะในสถาบันที่ได้รับอนุมัติให้ทำการวิจัย 4 ด้านนี้เท่านั้น และสถาบันต้องตั้งคณะกรรมการขึ้นมารับผิดชอบงานวิจัยและการจัดการศึกษาระดับนี้โดยเฉพาะ ทั้งนี้ หากสถาบันใดไม่มีคณะกรรมการรับผิดชอบการศึกษาระดับที่ 1-2 คณะกรรมการชุดนี้ต้องรับภาระดูแลระดับดังกล่าวด้วย ส่วนวิทยาลัยที่ไม่เปิดสอนการศึกษาระดับที่ 3 จะมีกรรมการพิเศษดูแลรับผิดชอบการศึกษาและวิจัย เว้นแต่สถาบันจะตั้งคณะกรรมการขึ้นมาทำหน้าที่ สำหรับวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านศิลปะ คณะกรรมการวิทยาลัยต้องตั้งกรรมการเฉพาะเพื่อรับผิดชอบการพัฒนา งานด้านนี้ สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งกำหนดรูปแบบการจัดตั้งองค์กร ภายในของตนเอง รวมถึงการกำหนดระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับกรรมการ คณะวิชา กรรมการพัฒนางานด้านศิลปะและกรรมการพิเศษด้าน การศึกษาและการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้แต่งตั้งผู้สอนของตนในตำแหน่ง ศาสตราจารย์ อาจารย์ ผู้ช่วยอาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานหลังปริญญาเอก Post-doctoral Fellow อาจารย์พิเศษ และวิทยากรรับเชิญทุกระดับ

สถาบันเป็นผู้กำหนดขอบเขตและจุดเน้นของงานแต่ละตำแหน่ง ใน 3 บริบทคือ การเรียนการสอน การวิจัย/พัฒนางาน และการบริหาร อาจารย์ทุกประเภทต้องสอนระดับที่ 1-2 แต่ผู้ปฏิบัติงานระดับหลังปริญญาเอกส่วนมากจะทำงานวิจัย

5. การรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

นักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนรายวิชาหรือโปรแกรมวิชา ต้องมีคุณสมบัติ เฉพาะโปรแกรมตามที่สถาบันกำหนด และมีคุณสมบัติการเข้าเป็น นักศึกษามหาวิทยาลัยคือสำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายโดยสอบผ่านร้อยละ 90 ของการเรียน 2,500 หน่วยกิต ยื่นใบสมัครได้ที่สำนักงานรับนักศึกษา อุดมศึกษาแห่งชาติ National Admission Office for Higher Education=NAOHE หรือสมัครโดยตรงที่มหาวิทยาลัย

สถาบันเป็นผู้กำหนดจำนวนนักศึกษาที่จะรับแต่ละโปรแกรม รัฐบาล กำหนดจำนวนผู้สมัครทางอ้อมโดยจัดสรรงบประมาณให้ตามจำนวน นักศึกษาที่ควรรับ ถ้ารับนักศึกษาเกินกว่าที่รัฐบาลกำหนด จะไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุน สถาบันต้องรับนักศึกษาอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะ นักศึกษาจากชนกลุ่มน้อยในชนบทซึ่งมีนักศึกษามาเรียนน้อยเมื่อ เปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ นักศึกษาจากประเทศเดนมาร์ก ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ หรือนอร์เวย์ ที่มีคุณสมบัติเข้าเรียนมหาวิทยาลัยในประเทศ ของตนได้ สามารถเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยของสวีเดนได้เช่นกัน ส่วนนักศึกษาชาติอื่นต้องมีคุณสมบัติเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ของสวีเดน และมีความรู้ภาษาสวีเดนและภาษาอังกฤษอย่างเพียงพอ นักศึกษาที่มีคุณสมบัติไม่ครบ หากสถาบันตรวจสอบแล้วเห็นว่ามี ความสามารถเพียงพอจะเข้าเรียนได้ มีสิทธิ์เข้าเรียนด้วยเช่นกัน

SNAHE ได้กำหนดคุณสมบัตินักศึกษาที่จะเข้าเรียนในสาขาวิชาชีพ เช่น แพทย์ศาสตร์ แต่สาขาที่มีใช้วิชาชีพ สถาบันจะเป็นผู้กำหนด เช่น กำหนดวิชาที่ต้องเรียนมาแล้วในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาที่ เทียบเท่า หรือประสบการณ์อื่นๆ ทั้งนี้ไม่มีการกำหนดคุณสมบัติ ของนักศึกษาที่เรียนทางไกลหรือนักศึกษาผู้ใหญ่ที่จะเข้าเรียนในสถาบัน อุดมศึกษา

การคัดเลือกนักศึกษาจะพิจารณาจากข้อมูลต่อไปนี้คือ 1) เกรดที่เรียนในมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ผลการทดสอบความถนัด ซึ่ง SNAHE จัดสอบปีละ 2 ครั้งและใช้ผลสอบได้เป็นเวลา 5 ปี เสียค่าธรรมเนียมการสอบ 350 โครนาสวีเดน 3) ผลการทดสอบพิเศษเฉพาะโปรแกรม 4) ประวัติการศึกษาในอดีต 5) ประสบการณ์การทำงาน

การรับนักศึกษาแรกเข้า จะจัดสรรจำนวนโดยพิจารณาเป็น 3 กลุ่มคือ 1) พิจารณาจากเกรด 2) พิจารณาจากผลการสอบความถนัดและประสบการณ์การทำงาน 3) พิจารณาโดยแบ่งเป็นสองส่วนเท่ากันคือ ส่วนหนึ่งพิจารณาจากเกรดและผลการทดสอบความถนัด อีกส่วนพิจารณาจากผลการทดสอบความถนัดเพียงอย่างเดียว ถ้าผู้สมัครซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนมีจำนวนมากกว่าที่เรียน ให้พิจารณาจากเพศ โดยให้มีสัดส่วนของเพศใกล้เคียงกัน ถ้าพิจารณาจากเพศไม่ได้ให้พิจารณาจากผลการสอบเฉพาะกรณี สถาบันมีสิทธิกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณารับนักศึกษาใหม่ได้มากกว่าที่รัฐกำหนดไม่เกินร้อยละ 10 และต้องขออนุญาตจาก SNAHE การเรียนในคณะหรือโปรแกรมด้านศิลปะจะมีการสอบแบบพิเศษ

6. การสนับสนุนผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

นักศึกษาที่ได้เข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือจากรัฐได้ แต่ต้องเรียนอย่างน้อยครึ่งเวลา เงินช่วยเหลือมี 2 ลักษณะคือ ทุนให้เปล่าและทุนเงินกู้ที่ต้องจ่ายคืน นักศึกษาขอรับทุนให้เปล่าเพียงอย่างเดียวได้ นักศึกษาที่ขอรับเงินสนับสนุนต้องอายุไม่เกิน 54 ปี

พ.ศ.2549 นักศึกษาได้เงินช่วยเหลือประมาณ 1,841 โครนาสวีเดนต่อสัปดาห์ เป็นทุนให้เปล่า 623 โครนาสวีเดน ระยะเวลาที่ให้ประมาณ

240 สัปดาห์ (12 ภาคเรียน) นักศึกษาที่มีลูก 2 คน สามารถรับเงินสนับสนุนเพิ่มเติมได้ประมาณ 800 โครน่าสวีเดนต่อลูก 2 คน นักศึกษาอายุ 25 ปีขึ้นไปจะขอเงินกู้เพิ่มเติมได้เดือนละ 1,500 โครน่าสวีเดน เงินกู้เพิ่มจะจัดให้แก่นักศึกษาที่เคยทำงานมาแล้ว เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนถ่ายระหว่างการทำงานกับการเรียน

นักศึกษาสวีเดนที่เรียนในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ มีสิทธิ์ที่จะขอรับเงินช่วยเหลือได้เช่นกัน ตามสิทธิของประชากรในประชาคมยุโรปและตามข้อตกลง EEA ผลการเรียนของผู้ขอรับเงินช่วยเหลือจะนำมาพิจารณาประกอบการให้ทุนด้วย คนที่มีรายได้อยู่แล้วในระดับหนึ่งมีสิทธิ์ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินเช่นกัน

การจ่ายเงินคืนจะเริ่ม 6 เดือนหลังจากสำเร็จการศึกษา มีระยะเวลาจ่ายคืน 25 ปี หรือไม่เกินปีที่อายุครบ 60 การจ่ายคืนจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ต่อปี ถ้าอัตราดอกเบี้ยไม่เปลี่ยนแปลง การจ่ายคืนรายปีอาจจะลดได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้หนี้ของผู้กู้ยืม เงินกู้ที่จ่ายไม่หมดเมื่อผู้กู้อายุครบ 68 ปี หรือเสียชีวิต ถือว่าเป็นหนี้สูญ

สถาบันอุดมศึกษาอิสระหรือเอกชนที่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐและได้รับอนุมัติให้ประสาทปริญญา นักศึกษามีสิทธิ์ขอรับเงินช่วยเหลือจากรัฐ สถาบันที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐจะไม่คิดค่าเล่าเรียนแต่สถาบันที่ไม่ได้รับทุนจะคิดค่าเล่าเรียน

7. โครงสร้างหลักสูตรและหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับที่ 1-2 เป็นระดับปริญญาทั่วไป ปริญญาทางศิลปะ และปริญญาด้านวิชาชีพ มีประมาณ 40 โปรแกรม

ระดับที่ 1 รับนักศึกษาจบมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีหลักสูตรดังนี้ 1) ปริญญาตรีทั่วไป หลักสูตร 2-3 ปี 120-180 หน่วยกิต และอนุปริญญา หลักสูตร 2 ปี 120 หน่วยกิต 2) ปริญญาตรีด้านศิลปะ หลักสูตร 2-3 ปี 120-180 หน่วยกิต และ 3) ปริญญาตรีด้านวิชาชีพ หลักสูตร 2-3 ปี 120-180 หน่วยกิต

ระดับที่ 2 รับจากผู้เรียนจบระดับที่ 1 มีหลักสูตรดังนี้ 1) ปริญญาโท หลักสูตร 1 ปี 60 หน่วยกิต 2) ปริญญาโทใหม่ หลักสูตร 2 ปี 120 หน่วยกิต 3) ปริญญาโททางด้านศิลปะ หลักสูตร 1-2 ปี 60 -120 หน่วยกิต และ 4) ปริญญาโทด้านวิชาชีพ หลักสูตร 1-5.5 ปี 60-330 หน่วยกิต ทั้งนี้ ปริญญาโทใหม่ต้องเรียนเต็มเวลาเป็นเวลา 2 ปี

ระดับที่ 3 รับจากผู้เรียนจบระดับที่ 2 มีหลักสูตรดังนี้ 1) ประกาศนียบัตรผู้เชี่ยวชาญ (Licentiate) หลักสูตร 2 ปี 120 หน่วยกิต และ 2) ปริญญาเอก (Doctorate) หลักสูตร 4 ปี 240 หน่วยกิต ทั้งนี้ผู้ที่เรียนจบระดับ 2 หลักสูตร 1 ปี ต้องเรียนระดับนี้ 4 ปี

การใช้รูปแบบปริญญาใหม่กำหนดตามกรอบคุณวุฒิของ European Higher Education Area (EHEA) ซึ่งคำอธิบายปริญญา ขอบข่าย และผลลัพธ์การเรียนรู้ของปริญญาประเภทต่างๆ จะปรากฏในระเบียบของ Higher Education Ordinance และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แห่งสวีเดน (SUAS) ทั้งนี้วุฒิหรือปริญญาเฉพาะด้านของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยต่างๆ จะกำหนดโดย SNAHE ยกเว้นของ SUAS และมหาวิทยาลัยเอกชนซึ่งรัฐบาลจะเป็นผู้กำหนด

โปรแกรมการศึกษาซึ่งหลักสูตรต้องใช้เวลา 4-6 ปี จะจัดอยู่ในปริญญาด้านวิชาชีพ อาทิ แพทย์ศาสตร์ เกษัตริศาสตร์ จิตวิทยา ทันตแพทย์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิศวกรรมโยธา และนิติศาสตร์ เป็นต้น การศึกษาที่ใช้เวลาเรียนน้อยกว่า 3 ปี และเรียนน้อยกว่า 180 หน่วยกิต

จะจัดอยู่ใน ISCED 5B เช่น Dental Hygienist และด้านศิลปะต่างๆ หน่วยกิตสามารถถ่ายโอนจาก ระดับที่ 1 ไปเป็นปริญญาใน ISCED 5A ได้ สวีเดนเรียกการศึกษา ระดับที่ 1 และ 2 ว่า Undergraduate Education ส่วนระดับที่ 3 เรียกว่า Post-graduate Education

สวีเดนไม่มีหลักสูตรกลางสำหรับระดับอุดมศึกษา รัฐบาลเพียงกำหนดปริญญาที่สถาบันสามารถให้ได้ และมีเป้าหมายอย่างไร สถาบันเป็นผู้กำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนเอง สำหรับระดับที่ 1 และ 2 ต้องมีแผนการเรียนรู้อันชัดเจนของรายวิชาและแผนการศึกษาของโปรแกรม แผนการเรียนรู้อันชัดเจนของรายวิชาต้องระบุชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต ระดับวัตถุประสงค์ เนื้อหาหลักและตำราเรียน ความรู้ก่อนเข้าเรียน รวมทั้งเงื่อนไขการเรียน วิธีประเมินผล การให้เกรด และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สวีเดนมีโปรแกรมด้านภาษาที่หลากหลาย โดยสอนภาษาต่างๆ ทั้งในยุโรป นอกยุโรป และภาษาชนกลุ่มน้อยของสวีเดน 5 ภาษา

สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนตลอดปี การเปิด-ปิดภาคเรียน วันสอบ และวันหยุด กำหนดโดยสถาบัน ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาค ภาคเรียนละ 30 หน่วยกิต ภาคฤดูใบไม้ร่วงเริ่มต้นปลายเดือนสิงหาคม และสิ้นสุดภาคเรียนกลางเดือนมกราคม ภาคฤดูใบไม้ผลิเริ่มต้นกลางเดือนมกราคมและสิ้นสุดต้นเดือนมิถุนายน รายวิชาที่ต้องเรียนเพิ่มเติม เปิดสอนในภาคฤดูร้อน สถาบันเปิดสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำสำหรับผู้มีงานทำและเรียนได้ไม่เต็มเวลา

รัฐบาลเป็นผู้กำหนดว่าแต่ละปริญญาจะเรียนวิชาใด ผ่านในระดับใด บรรลุเป้าหมายอะไร เมื่อนักศึกษาสอบผ่านทุกรายการ สถาบันจะเป็นผู้ออกปริญญาบัตรหรือประกาศนียบัตรให้ วุฒิปริญญาเอกให้ใน 4 สาขาวิชาที่รัฐกำหนดไว้คือ มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติและเทคโนโลยี SNAHE เป็นผู้อนุมัติปริญญาใน

มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐ รัฐบาลเป็นผู้พิจารณาให้ปริญญาของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แห่งสวีเดนและสถาบันอุดมศึกษาอิสระ นอกจากปริญญาบัตรแล้วนักศึกษาจะขอหนังสือรับรองการเรียนจบ รายวิชาก็ได้

8. วิธีสอนและการประเมินผล

อาจารย์เป็นผู้กำหนดวิธีสอนและสื่อการสอน นักศึกษาต้องซื้อ เอกสารประกอบการเรียนและสื่ออื่นๆ เอง สถาบันเป็นผู้จัดห้องทดลอง และเครื่องมือต่างๆ นักศึกษาจะร่วมทำการทดลองเป็นกลุ่มและเข้าร่วม การสัมมนา มีการใช้ ICT และคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ช่วยใน การเรียนการสอน บางสถาบันร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสถานประกอบการ ในการสอนภาคปฏิบัติโดยกระทำในสถานประกอบการ ทำให้มีการ ผสมผสานภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ มีการใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหา โดยกลุ่มนักศึกษาจากหลายโปรแกรมทำงานร่วมกัน อาทิ นักศึกษา แพทย์ สาธารณสุขศาสตร์ และกายภาพบำบัดทำการแก้ปัญหาาร่วมกัน เป็นต้น

ภาษาที่ใช้ในการสอนเป็นภาษาสวีเดน แต่เอกสารประกอบการเรียน การสอนจำนวนมากเป็นภาษาอังกฤษ บางวิชาสอนเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นนักศึกษาต้องมีความรู้ดีทั้ง 2 ภาษา บางรายวิชาอาจจะใช้ตำรา เป็นภาษาอื่น ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้การศึกษาระดับอุดมศึกษามีความ เป็นสากล

มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยส่วนมากจัดการเรียนการสอนแบบ ทางไกล เพื่อสนองความต้องการของบุคคลและสังคม คือให้โอกาส การเรียน ได้ทุกที่ ทุกเวลา และทุกสถานการณ์ โดยใช้อุปกรณ์การโทรคมนาคมต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรสาร วิทยุ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ ฯลฯ

สำนักเครือข่ายและความร่วมมืออุดมศึกษาแห่งสวีเดน (SANCHE) ส่งเสริมการใช้ ICT ในการเรียนรู้และนำเสนอสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนทางไกลของประเทศ

การสอบมีทั้งการเขียนและปากเปล่า มีการประเมินผลในแต่ละวิชาอย่างต่อเนื่อง ระดับปริญญาตรีต้องเขียนภาคินพนธ์ ใช้เวลาเท่ากับ 1 หรือ 1.5 ภาคเรียน ทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ผู้ตรวจสอบภาคินพนธ์ได้รับการแต่งตั้งเป็นรายกรณี กรณีที่ให้คือ ไม่ผ่าน (IG) ผ่าน (G) ผ่านระดับดี (VG) หรือให้เป็นตัวเลข 1-5 โดยตัวเลข 5 หมายถึงผลงานยอดเยี่ยม ไม่มีการสอบไล่ กรณีที่ได้รับทั้งหมดจะบันทึกไว้ในใบประกาศนียบัตรหรือใบสุทธิ

ตั้งแต่ฤดูใบไม้ร่วง พ.ศ.2550 เป็นต้นมา การให้เกรดในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยจะใช้มาตรฐานของ ECTS ซึ่งแบ่งเป็นระดับ 1-7 วิธีนี้เป็นการร่วมความเป็นสากลตามข้อตกลงโบลญา นักศึกษาที่สอบตกวิชาใดไม่มีข้อกำหนดว่าเรียนซ้ำสูงสุดได้กี่ครั้ง อย่างไรก็ตาม หากเรียนซ้ำเกิน 5 ครั้ง จะไม่มีสิทธิ์ในการเรียนต่อระดับสูงขึ้น

9. การแนะแนวระดับอุดมศึกษา

นักศึกษาอุดมศึกษามีสิทธิ์ได้รับการแนะแนวการเรียนและการอาชีพ สถาบันจะบริการสารสนเทศแก่นักศึกษาตามที่นักศึกษาต้องการ เช่น การรับเข้าเรียน การคัดเลือก เป็นต้น สถาบันขนาดใหญ่จะมีหน่วยบริการข้อมูล แต่ละสถาบันขนาดเล็กจะมีบุคลากรรับผิดชอบด้านแนะแนวคอยให้บริการ

ไม่มีระเบียบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันกับสถานประกอบการ อย่างไรก็ตาม สถานประกอบการและสถาบันจะจัดวันนัดพบแรงงานอย่างน้อยปีละครั้ง ซึ่งองค์กรนักศึกษาและหน่วยแนะแนวจะ

รับผิดชอบงานนี้ บางโปรแกรมวิชา เช่น วิศวกรรม ครุศาสตร์และ
สาธารณสุข เป็นต้น ต้องมีการฝึกงานในสถานประกอบการ

10. สถิติการอุดมศึกษา

10.1 สัดส่วนของประชากรที่มีคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ร้อยละของประชากรอายุ 16–74 ปี ที่ได้รับการศึกษา
อย่างน้อย 3 ปีในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา พ.ศ.2547
มีดังนี้

สาขาวิชา	ร้อยละของชาย	ร้อยละของหญิง
การศึกษาและการสอน	1.8	5.1
มนุษยศาสตร์และศิลปะ	0.8	1.3
สังคมศาสตร์และนิติศาสตร์	3.5	3.8
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติและคอมพิวเตอร์	1.0	0.8
เทคโนโลยี	3.7	1.1
เกษตรป่าไม้และสัตวบาล	0.2	0.1
สาธารณสุขศาสตร์และแพทยศาสตร์	1.3	4.3
บริการต่างๆ	0.7	0.1
อื่นๆ	0.1	0.2
รวม	13.1	16.8

10.2 จำนวนนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา

ตั้งแต่มีการปฏิรูปการอุดมศึกษาใน พ.ศ.2536 จำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นเกือบร้อยละ 50 จำนวนนักศึกษาระดับ 1-2 จำแนกตามสาขาวิชา ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อฤดูใบไม้ร่วง พ.ศ.2547 มีดังนี้

รายการ	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละของนักศึกษา เต็มเวลา
ระดับปริญญาตรี-โท	337,415	-
- สังคมศาสตร์รวมนิติศาสตร์		31
- เทคโนโลยี		18
- มนุษยศาสตร์รวมเทววิทยา		14
- สาธารณสุขศาสตร์ แพทยศาสตร์ ทันตแพทย์ เภสัชศาสตร์		13
- วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ		12
- ครุศาสตร์ (การสอน)		8
- ศิลปะ กีฬา ออกแบบ และสื่อสารมวลชน		2
- อื่นๆ		2
ระดับปริญญาเอก	19,291	ตารางต่อไป

จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาเอก จำแนกตามสาขาของการวิจัย ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อฤดูใบไม้ร่วง พ.ศ.2547 มีดังนี้

สาขาการวิจัย	จำนวนนักศึกษารวม	ชาย	หญิง
รวมระดับปริญญาเอก	19,291	9,134	10,157
เภสัชศาสตร์	135	71	64
มนุษยศาสตร์/ศาสนา	1,877	1,009	868
คณิตศาสตร์	405	96	309
แพทยศาสตร์	4,882	2,875	2,007
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	2,757	1,223	1,534
ทันตแพทย์	172	97	75
นิติศาสตร์	190	97	93
สังคมศาสตร์	3,164	1,686	1,478
วนศาสตร์	334	172	162
เกษตรศาสตร์ ออกแบบภูมิทัศน์			
เทคโนโลยี	4,730	1,294	3,436
สัตวแพทย์	98	71	27
อื่นๆ	547	443	104

10.3 จำนวนสถาบัน

พ.ศ.2548 สวีเดนมีสถาบันอุดมศึกษา 60 แห่ง จำแนกเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ 14 แห่ง วิทยาลัยของรัฐ 22 แห่ง สถาบันเอกชน 3 แห่ง เปิดสอนระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอก สถาบันเอกชนที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกอบด้วย พยาบาล 3 แห่ง เทววิทยา 3 แห่ง ด้านศิลปะและดนตรี 2 แห่ง จิตบำบัด 13 แห่ง ในจำนวนนี้มี 12 แห่งที่ไม่ได้เงินสนับสนุนจากรัฐ

10.4 แนวโน้มการกระจายของนักศึกษาตามภูมิภาค

สมัยก่อน เขตหรือจังหวัดที่เป็นเมืองใหญ่จะมีสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรี-โทเกินกว่าสัดส่วนของประชากร แต่ปัจจุบันมีการกระจายอย่างสอดคล้องกับสัดส่วนของประชากรแต่ละเขต แต่สาขาวิชาที่เปิดสอนแตกต่างกัน สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและครุศาสตร์มีจำนวนนักศึกษาค่อนข้างมาก ในสถาบันที่เพิ่งเปิดทำการสอนจะมีจำนวนนักศึกษาทางไกลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปีการศึกษา 2536/2537 มี 21,500 คน เพิ่มขึ้นเป็น 80,896 คน ในปีการศึกษา 2547/2548 ซึ่งเท่ากับจากร้อยละ 8.4 เป็นร้อยละ 20.51 ระดับปริญญาเอกไม่กระจายมากนัก โดยมีร้อยละ 78 ของนักศึกษาระดับนี้จะอยู่ในเขตเมืองใหญ่ เช่น สตอกโฮล์ม สแกน วาสเตอร์กอตแลนด์ และอัปป์ซาลา

10.5 จำนวนนักศึกษาจำแนกตามอายุและเพศ

จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี-โท จำแนกตามอายุและเพศ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อฤดูใบไม้ร่วง พ.ศ. 2548 มีดังนี้

กลุ่มอายุ	นักศึกษาชาย	ร้อยละของนักศึกษาชายต่อประชากรกลุ่มอายุเดียวกัน	นักศึกษาหญิง	ร้อยละของนักศึกษาหญิงต่อประชากรกลุ่มอายุเดียวกัน
19-20 ปี	14,418	12.8	17,784	16.6
21-24 ปี	51,931	24.3	65,340	31.9
25-29 ปี	33,901	12.3	41,365	15.5
30-39 ปี	20,529	3.2	40,319	6.6
40-49 ปี	7,650	1.2	23,784	4.0
50-59 ปี	2,719	0.5	7,951	1.3
รวม	132,607	3.0	198,455	4.4
(19-59 ปี)				

10.6 จำนวนผู้เรียนสำเร็จการศึกษาและการฝึกอบรมจำแนกตามสาขาวิชา

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2547/2548 และร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีการศึกษา 2546/2547 มีดังนี้

ปริญญา	จำนวนผู้สำเร็จ 2547/2548	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจาก 2546/2547
ปริญญาตรี	13,351	+6
ปริญญาโท	12,292	+13
ปริญญาโทวิศวกรรมศาสตร์	4,417	+5
ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิศวกรรมศาสตร์	2,593	-15
ปริญญาตรีนิติศาสตร์	949	-1
ประกาศนียบัตรบัณฑิตการสอน	8,424	+9
-ประกาศนียบัตรบัณฑิต การฝึกอบรมเด็กและเยาวชน	1,282	-33
-ประกาศนียบัตรบัณฑิต การสอนการศึกษา ภาคบังคับ (ปี 1-7)	1,894	+16
-ประกาศนียบัตรบัณฑิต การสอนการศึกษา ภาคบังคับ (ปี 4-9)	1,770	+12
-ประกาศนียบัตรบัณฑิตการสอนมัธยม ศึกษาตอนปลาย	1,617	+4
ประกาศนียบัตรบัณฑิตการแพทย์	813	+6
ปริญญาโทจิตวิทยา	292	-15
ประกาศนียบัตรบัณฑิตกายภาพบำบัด	480	+13

ปริญญา	จำนวน ผู้สำเร็จ 2547/2548	ร้อยละ ของการเปลี่ยน แปลงจาก 2546/2547
ประกาศนียบัตรบัณฑิตการพยาบาล	4,825	+20
ประกาศนียบัตรบัณฑิตการดูแลทางสังคม (เด็กและผู้สูงอายุ)	370	+13
BSc ปริญญาตรีทางสังคมสงเคราะห์	1,552	+31
ประกาศนียบัตรบัณฑิตการพยาบาลเฉพาะทาง	1,467	+10
ประกาศนียบัตรบัณฑิตการศึกษาพิเศษ	573	-7
ประกาศนียบัตรบัณฑิตการทันตกรรม	172	+2
ประกาศนียบัตรบัณฑิตเทคโนโลยีอาชีพ	90	+2
ปริญญาแบบเก่า	10	-23
อื่นๆ	1,978	+10
รวม	57,100	+8
ผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรครั้งแรก	41,737	+7

ตัวเลขผู้จบปริญญาหรือประกาศนียบัตรระดับอุดมศึกษาตามที่ปรากฏในตาราง เป็นตัวเลขโดยประมาณ สามารถเพิ่มได้อีกร้อยละ 2 ของจำนวนทั้งหมด ดังนั้นจำนวนที่เพิ่มประมาณ 1,000 คน

10.7 อัตราการออกกลางคันก่อนสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาที่เข้าเรียนระดับอุดมศึกษา 3 ใน 4 คน เรียนโปรแกรม ที่นำไปสู่วุฒิทางอาชีพศึกษา ประมาณร้อยละ 55 ของจำนวนดังกล่าว ได้รับปริญญาบัตร/ประกาศนียบัตรภายในเวลา 7 ปี และ

อีกร้อยละ 25 เรียนได้ 120 หน่วยกิตหรือมากกว่า แต่ไม่ได้รับ
ปริญญาบัตร/ประกาศนียบัตร

10.8 จำนวนอาจารย์และอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา

พ.ศ.2547 จำนวนบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาผู้มีภาระ
การสอนหรือการวิจัย มีจำนวน 24,100 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ของ
จำนวนผู้ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด อัตราส่วนอาจารย์หรื
นักวิจัย 1 คนต่อนักศึกษาเต็มเวลา 13 คน อย่างไรก็ตามอัตราส่วนนี้
จะแตกต่างกันระหว่างโปรแกรมวิชาและสถาบัน

บทที่ 7

การศึกษาผู้ใหญ่

การศึกษาผู้ใหญ่เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสวีเดน ซึ่งรัฐและเทศบาลร่วมรับผิดชอบในการจัด เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ใหญ่ในการเพิ่มพูนความรู้ตามความต้องการของแต่ละบุคคลเป้าหมาย คือการสร้างความมั่นคงทางสถานภาพของบุคคลในตลาดแรงงานและพัฒนาให้บุคคลเหล่านั้นมีส่วนร่วมด้านวัฒนธรรมและการเมืองอย่างกระตือรือร้น โดยคุณภาพของระบบการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ต้องเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนประเภทใดหรือตั้งอยู่ที่ใด ต้องสอดคล้องกับค่านิยมประชาธิปไตยพื้นฐาน ผู้ที่ทำงานในระบบการศึกษาผู้ใหญ่ทุกคนต้องเคารพคุณค่าของปัจเจกบุคคลและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านความเสมอภาคทางเพศและป้องกันการกระทำรุนแรงในระหว่างผู้เรียน

1. ความเป็นมา

โรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชนและสมาคมการศึกษาผู้ใหญ่ เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ที่เก่าแก่ที่สุดของสวีเดน ระหว่างศตวรรษที่ 19 มีความต้องการด้านความรู้และการศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมากจนทำให้เกิดการก่อตั้งคณะกรรมการด้านการศึกษาผู้ใหญ่ โรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชนเริ่มก่อตั้งใน พ.ศ.2411 วัตถุประสงค์ในยุคแรกคือให้การศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองแก่คนหนุ่มสาวเนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง

สมาคมการศึกษาผู้ใหญ่พัฒนามาจากชมรมต่างๆ เนื่องจากสังคมไม่สามารถสนองความต้องการความรู้ให้แก่ทุกคน และไม่สามารถช่วยให้ทุกคนได้เข้าถึงความรู้ ชมรมเหล่านั้นจึงรับเอาเรื่องการศึกษา มาดำเนินการเอง ผู้เรียนกลุ่มแรกซึ่งเรียนภาคค่ำเกิดขึ้นใน พ.ศ.2445 ขณะเดียวกันโรงเรียนปกติก็จัดการศึกษาผู้ใหญ่ให้แก่คนหนุ่มสาวด้วย ทำให้ในช่วงทศวรรษ 1950 และ1960 มีโรงเรียนแยกกันจัดการศึกษา

โรงเรียนภาคค่ำของรัฐซึ่งผู้ใหญ่สามารถเรียนเพื่อได้วุฒิปริญญาต่าง ๆ จัดตั้งขึ้นใน พ.ศ.2481 ช่วงทศวรรษ 1950 เริ่มมีหลักสูตรภาคค่ำแบบ เข้มระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนมากจัด โดยสมาคมการศึกษาผู้ใหญ่ พ.ศ.2506 รัฐให้ทุนอุดหนุน ทำให้มีการ ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และโรงเรียนภาคค่ำเกือบทั้งหมดดำเนินการ โดยเทศบาล โรงเรียนอาชีวศึกษาจัดการศึกษาผู้ใหญ่ด้วย โดยเป็นภาค นอกเวลา ส่วนหลักสูตรด้านเทคนิคต่างๆ มีทั้งจัดสอนภาคปกติเต็มเวลา และภาคค่ำ

พ.ศ.2510 รัฐสภาดำเนินการปฏิรูปการศึกษาผู้ใหญ่ โดยจัดโครงสร้างแบบคู่ขนานประกอบด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ของรัฐและการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล โรงเรียนภาคค่ำระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถูก แทนที่ด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล พ.ศ.2520 เริ่มจัดการศึกษา สำหรับผู้ใหญ่ที่ต่อเนื่องจากการศึกษาภาคบังคับให้แก่คนหนุ่มสาว ซึ่งต่อมารวมเข้ากับการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาลใน พ.ศ.2535 ทั้งนี้การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาลเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษา เพื่อปวงชน

2. การพัฒนางานการศึกษาผู้ใหญ่

ตามกฎหมายการศึกษา พ.ศ.2550 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีสิทธิได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเทศบาลที่จัดขึ้นสำหรับผู้บกพร่องทางการเรียนรู้ซึ่งมีอายุครบ 20 ปี การช่วยเหลือด้านงบประมาณการศึกษาทั้งหมดจะมีรูปแบบเดียวกัน และครอบคลุมนักศึกษาผู้ใหญ่ทุกคนและทุกระดับการศึกษา

คณะกรรมการซึ่งได้รับมอบหมายให้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลายเรื่อง “การอาชีวศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย : ลักษณะ ปัญหา และโอกาส” เสนอว่าการอาชีวศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลายทุกประเภทควรอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานเดียว โดยหน่วยงานดังกล่าวควรมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงบประมาณและการติดตามผล ทั้งนี้ระบบการดำเนินงานให้คงเดิมรวมทั้งรูปแบบการศึกษาด้านอาชีวศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งได้แก่ การอาชีวศึกษาและฝึกอบรมขั้นสูง การศึกษาซ่อมเสริมความรู้ การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาลและโรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชน เป้าหมายหลักของการรวมอยู่ภายใต้หน่วยงานเดียวคือทำให้สามารถมองเห็นภาพรวมของทางเลือกต่างๆ ในการจัดการศึกษาได้ดีขึ้น

รัฐบาลดำเนินงานโครงการฝึกอบรมพิเศษสำหรับครูอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึง พ.ศ.2551 เป็นการฝึกอบรมนอกเวลาในลักษณะของการศึกษาทางไกลบนเว็บไซต์ ครูอาชีวศึกษาแต่ละคนต้องใช้เวลาครึ่งหนึ่งของการทำงานเข้าร่วมในโครงการนี้ การประเมินผลจะดำเนินการโดย SNAE ร่วมกับ SNAHE ใน พ.ศ.2553

นอกจากนี้ คณะกรรมการรับรองมาตรฐานแห่งชาติ (Swedish National Commission on Validation=SNCV) ได้รับมอบหมายให้

ดำเนินงานระหว่าง พ.ศ.2547-2550 โดยมีภารกิจหลักคือการพัฒนาวิธีการที่จะใช้ในการรับรองมาตรฐานการศึกษาและทำให้เกิดความเท่าเทียมกัน คุณภาพสูงและถูกต้องตามกฎหมายทั่วประเทศ เนื่องจากเห็นว่าการใช้ประโยชน์จากความรู้และความสามารถของบุคคลที่ได้รับจากการทำงาน ระหว่างการศึกษาในต่างประเทศ และการใช้ชีวิตในสังคมคือขอบเขตการพัฒนาที่สำคัญของการศึกษาผู้ใหญ่ ดังนั้น จึงริเริ่มวิธีการรับรองมาตรฐานความรู้และความสามารถของผู้ใหญ่อย่างเป็นทางการ ซึ่งประกอบด้วย การประเมินอย่างมีระบบ การจัดทำเอกสารและใบรับรองความรู้และความสามารถที่แต่ละบุคคลมีอยู่ในตัว อาทิ กำหนดระดับความรู้ขั้นต้นสำหรับการศึกษาต่อ หรือออกเอกสารเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่บุคคลมีก่อนสมัครงานหรือบุคลากรในสถานที่ทำงานมีก่อนรับการพัฒนา

3. กฎหมายพิเศษสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่

การจัดการศึกษาผู้ใหญ่ของรัฐบาลดำเนินงานตามกฎหมายการศึกษาและกฎหมายอื่นๆ นับจาก พ.ศ.2518 ผู้มีงานทำทุกคนมีสิทธิตามกฎหมายที่จะลาศึกษาต่อโดยไม่ได้รับเงินค่าจ้าง หากทำงานในสถานที่ใดติดต่อกันมาแล้ว 6 เดือนหรือทำงานจากที่ต่างๆ รวมแล้ว 12 เดือนในระหว่าง 2 ปีที่ผ่านมา ผู้มีงานทำสามารถเข้ารับการการศึกษาที่จัดโดยสหภาพการค้าต่างๆ ที่ตนสังกัด แต่ละคนมีสิทธิเลือกสาขาที่จะศึกษา นายจ้างหรือสหภาพไม่มีสิทธิ์บังคับให้บุคคลเลือกเรียนในสาขาที่นายจ้างหรือสหภาพเห็นว่ามีความสำคัญ รวมทั้งไม่สามารถตั้งข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาที่จะให้เรียนด้วยประเด็นค่าเล่าเรียนของบุคคลไม่มีการกำหนด ในกฎหมายนายจ้างสามารถเลื่อนการลาศึกษาต่อของบุคคลได้ไม่เกิน

6 เดือน ผู้ว่างงานได้รับสิทธิ์ตามกฎหมายดังปรากฏในระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับ โปรแกรมฝึกอบรมตลาดแรงงาน

4. วัตถุประสงค์ของการศึกษาผู้ใหญ่

หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาลกำหนดโดยรัฐบาลแสดงเป้าหมายโดยรวมและหลักการทั่วไปของการศึกษาผู้ใหญ่ ดังนี้คือ

- 1) ลดช่องว่างทางการศึกษาและเพิ่มความเสมอภาคและความยุติธรรมทางสังคม
- 2) เพิ่มขีดความสามารถของผู้เรียนในด้านความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ และการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม สังคมและการเมืองในวิถีชีวิต
- 3) ให้การศึกษาแก่ผู้ใหญ่ด้านงานอาชีพอย่างหลากหลาย
- 4) เสริมสร้างวิถีการทำงานที่ทันสมัยและได้รับการจ้างงานแบบเต็มเวลา
- 5) สนองความต้องการของผู้ใหญ่แต่ละคนในการขยายความรู้และโอกาสทางการศึกษารวมทั้งให้โอกาสศึกษาเพิ่มขึ้นจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

5. ประเภทของสถานศึกษาสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่

จัดเป็น 1) การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล ประกอบด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ขั้นพื้นฐาน การศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและโปรแกรมการฝึกอบรมหลังมัธยม 2) การศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้ปกครองทางการเรียนรู้ และ 3) การสอนภาษาสวีเดนแก่คนเข้าเมือง สำหรับการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมขั้นสูงที่เป็นโปรแกรมการฝึกอบรมหลังมัธยม ซึ่งใช้เวลา 1/3 ในสถานประกอบการ จัดโดยเทศบาล บริษัทเอกชนและมหาวิทยาลัย เทศบาลแต่ละแห่งมีหน้าที่ดูแลให้มีบริการการศึกษาผู้ใหญ่ โดยเทศบาลและสภาเขตอาจมอบหมายให้หน่วยงานด้านการศึกษาอื่นๆ เป็นผู้ดำเนินการก็ได้

การสอนภาษาสวีเดนแก่คนเข้าเมือง จัดให้แก่คนเข้าเมืองโดยไม่คิดค่าเล่าเรียน เทศบาลแต่ละแห่งต้องดำเนินงานจัดการเรียนให้แก่คนเข้าเมืองซึ่งด้อยความรู้ในภาษาสวีเดนที่เข้ามาอยู่ในเขตของตนโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ อย่างช้าที่สุดภายใน 3 เดือน ชาวฟินส์ที่ทำงานในสวีเดนโดยอาศัยอยู่ในฟินแลนด์ ส่วนที่ติดกับสวีเดนมีสิทธิ์เรียนด้วย

โปรแกรมการศึกษาซ่อมเสริม จัดโดยอิสระและได้รับการสนับสนุนจากรัฐ มุ่งส่งเสริมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในวิชาเฉพาะและวิชาอาชีวศึกษาต่างๆ สถานศึกษาประเภทนี้จัดการฝึกอบรมต่อเนื่องในบางอาชีพ ฝึกอบรมอาชีพใหม่ หรือฝึกอบรมเพื่อเตรียมศึกษาต่อระดับสูง การรับผู้เข้าศึกษาในโปรแกรมอาจกำหนดความรู้พื้นฐานที่ต้องมี อาทิ ประสบการณ์การทำงานหรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการเก็บค่าเล่าเรียนเกือบทุกโปรแกรม ถ้าโรงเรียนการศึกษาซ่อมเสริมใดที่อยู่ภายใต้การดูแลของรัฐมีคุณค่าสำคัญระดับชาติ ผู้เรียนในโรงเรียนนั้นจะมีสิทธิ์ได้รับทุนสนับสนุน ถ้าโปรแกรมที่โรงเรียนจัดมีความสำคัญมาก โรงเรียนนั้นอาจได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐโรงเรียนร้อยละ 46 ได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐ โดยสำนักการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) ทำหน้าที่กำกับดูแล

การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมขั้นสูง เป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน สนองความต้องการของตลาดแรงงานในด้านทักษะฝีมือทางการผลิตหรืองานบริการที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดย 1 ใน 3 ของการเรียนการสอนดำเนินงานในสถานประกอบการ หลักสูตรส่วนมากใช้เวลา 2 ปีหรือ 80 สัปดาห์ สำหรับการเรียนเต็มเวลา วุฒิที่ได้รับคือประกาศนียบัตรอาชีวศึกษา

ชั้นสูง ใน พ.ศ.2550 รับนักศึกษาได้ 16,000 ที่นั่ง หลักสูตรร่างโดยผู้จัด และผ่านการอนุมัติโดยสำนักงานการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมชั้นสูงแห่งชาติ (NAAVET)

การศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระ จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ 1) สร้างความแข็งแกร่งและพัฒนาประชาธิปไตย 2) สร้างความสะดวกแก่ประชาชนในจัดการชีวิตและเพิ่มการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม 3) ขจัดช่องว่างทางการศึกษาและเพิ่มระดับการศึกษา 4) ขยายความสนใจ และเพิ่มการมีส่วนร่วมด้านวัฒนธรรมในวิถีชีวิต ผู้จัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระ เช่น สมาคมการศึกษาผู้ใหญ่และโรงเรียนมัธยม เพื่อประชาชนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายของกิจกรรม ซึ่งมุ่งเน้นการส่งเสริมประชาธิปไตย ความเท่าเทียมกัน ความเสมอภาคทางเพศ ความเข้าใจอันดีระหว่างนานาชาติและ วัฒนธรรม การศึกษารูปแบบนี้เป็นการให้ความรู้พื้นฐานและเพิ่มคุณภาพชีวิต พร้อมกับกระตุ้นความสนใจต่อสิ่งใหม่ๆ ให้แก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ คนที่ภูมิลำเนาเป็นชาวต่างชาติ คนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ และคนว่างงาน การสนับสนุนงบประมาณส่วนใหญ่มาจากรัฐสภาเขต และเทศบาล โดยสภาการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติสวีเดน (SNCAE) เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือแก่ผู้จัด

โรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อประชาชน มีจำนวน 148 แห่ง โดย 44 แห่งดำเนินงานโดยสภาเขตหรือเทศบาล ที่เหลือดำเนินงานโดยหน่วยงาน/องค์กรอิสระต่างๆ โรงเรียนแบบนี้ไม่ผูกพันกับหลักสูตรชาติ แต่ละโรงเรียนกำหนดกิจกรรมตามความเชื่อของตนเองและความพึงพอใจในขอบข่ายความรู้เรื่องใดโดยเฉพาะ เจือปนพิเศษในการรับ

งบประมาณของรัฐสำหรับโรงเรียนแบบนี้คือ แต่ละโรงเรียนจะต้องมี คณะกรรมการบริหารและไม่คิดค่าเล่าเรียน วิชาสามัญจะต้องมีไม่น้อยกว่า ร้อยละ 15 ของกิจกรรมทั้งหมด วิชาเหล่านี้จัดเพื่อคนที่ไม่ได้ผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และใช้เวลาแตกต่างกันไป

สมาคมการศึกษาผู้ใหญ่ มีจำนวน 9 แห่ง ได้รับงบประมาณจากรัฐ ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระให้แก่ประชาชนทั่วไปและหน่วยงาน ที่เป็นสมาชิก แต่ละสมาคมจะมีลักษณะเฉพาะตัวตามกลุ่มต่างๆ ที่เป็นสมาชิก โดย 9 แห่งนี้มีกลุ่มย่อยรวมทั้งสิ้น 270 แห่ง มีข้อตกลงความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ อีก 60 แห่ง และความร่วมมือระดับท้องถิ่นกับหน่วยงานหลายประเภท กลุ่มสนใจพิเศษ (Study Circle) เป็นกิจกรรมพื้นฐานที่ดำเนินการเป็นประจำสำหรับสมาคมการศึกษาผู้ใหญ่ มีการจัดหลากหลายวิชา ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้เรียน โดยสมาชิก ในกลุ่มจะร่วมกันวางแผนและจัดการเรียนรู้ของตน อาจมีครูหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ประมาณ 3 ใน 4 ของประชาชนสวีเดนอายุระหว่าง 18-75 ปี เคยร่วมการเรียนรู้แบบนี้ มีเงื่อนไขสำหรับการขอรับงบประมาณจากรัฐ คือ กลุ่มเรียนรู้แบบนี้ต้องดำเนินการอย่างมีระบบ กลุ่มสนใจพิเศษและกลุ่มวัฒนธรรมแต่ละกลุ่มจะต้องมีผู้นำซึ่งรับรองโดยหน่วยงานย่อยระดับท้องถิ่นของสมาคม

การฝึกอบรมตลาดแรงงาน เป็นรูปแบบของการศึกษาผู้ใหญ่ที่ให้ความสำคัญต่อนโยบายตลาดแรงงานและสนองตอบความต้องการของคนว่างงานอายุ 20 ปีขึ้นไปโดยตรงมุ่งให้ความรู้และทักษะที่ทันยุคสมัยหรือฝึกสิ่งที่เป็นอาชีพใหม่ เพิ่มความรู้เกี่ยวกับการหางานทำสำหรับผู้ที่มองหางานช่วยให้ได้ตำแหน่งงานที่มั่นคงกว่าและเพิ่มโอกาสในการได้งาน

ทำโปรแกรมพิเศษต่างๆ ยังช่วยกระตุ้นให้นายจ้างได้คัดเลือกคนว่างงานกลุ่มพิเศษต่างๆ โปรแกรมฝึกอบรมตลาดแรงงานจะช่วยลดการว่างงานโดยการให้ความรู้ที่ตลาดแรงงานต้องการแก่ผู้ว่างงาน เป้าหมายคือร้อยละ 70 ของผู้เข้ารับการอบรมมีงานทำภายใน 90 วันหลังจากสำเร็จการศึกษา คณะกรรมการตลาดแรงงาน (Labour Market Board=LMB) รับผิดชอบในการจัด แต่บางโปรแกรมจัดโดยมหาวิทยาลัย ทั้งนี้การกำหนดว่าจะฝึกอบรมเรื่องใดเป็นหน้าที่ของสำนักการอาชีพแห่งชาติ (National Employment Agency (AMS))

สำนักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SAFL) จัดการศึกษาทางไกลผ่านเว็บไซต์ในรายวิชาต่างๆ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้แก่ผู้ใหญ่ และส่งเสริมการนำวิธีการศึกษาทางไกลมาใช้ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระ

6. พื้นที่ให้บริการการศึกษาผู้ใหญ่

การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ การสอนภาษาสวีเดนสำหรับคนเข้าเมือง การศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระ และการฝึกอบรมตลาดแรงงาน มีบริการทุกเขตเทศบาล ส่วนการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมชั้นสูงและการศึกษาซ่อมเสริมมีบริการทั่วประเทศ ทั้งนี้ สำหรับผู้เรียนที่อยู่ในพื้นที่กันดารสามารถเรียนทางไกลผ่านศูนย์การเรียนของเทศบาลซึ่งสนับสนุนโดยสำนักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SAFL)

7. คุณสมบัติของผู้เรียนการศึกษาผู้ใหญ่

เทศบาลมีหน้าที่จัดการศึกษาผู้ใหญ่ขึ้นพื้นฐานซึ่งเทียบเท่าระดับ

การศึกษาภาคบังคับ (ชั้นปีที่ 9) ให้แก่บุคคลที่อายุ 20 ปีขึ้นไป ซึ่งไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาภาคบังคับตามปกติในโรงเรียน สำหรับการศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งโปรแกรมการฝึกอบรมหลังมัธยมนั้น เทศบาลมีหน้าที่จัดหลักสูตรที่สนองความต้องการ และความจำเป็น ถ้าจำนวนที่เรียนมีน้อยกว่าจำนวนผู้เรียนใน หลักสูตรใดผู้ที่มีความจำเป็นมากที่สุดจะได้รับการพิจารณาให้เรียนก่อน คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เรียนประกอบด้วย 1) ได้รับการศึกษาอย่างจำกัด 2) มีความจำเป็นต้องเรียนหลักสูตรตั้ง กล่าวเพื่อสนองงานอาชีพปัจจุบัน หรือที่วางแผนไว้ เพื่อเสริมโปรแกรมที่ขาดไปในช่วงที่เรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ 3) สามารถเรียนได้ครบตามแผนการเรียนที่ตกลงไว้

การเรียนภาษาสวีเดนสำหรับคนเข้าเมืองจัดให้แก่คนเข้าเมืองอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป รัฐบาลเป็นผู้กำหนดว่าผู้ใดมีสิทธิ์เรียนหรือไม่ ส่วนโปรแกรมการศึกษาซ่อมเสริมต่างๆ ผู้จัดเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของผู้เรียนของตน ผู้ที่จะเข้าเรียนการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมขั้นสูงต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า กลุ่มผู้ที่เรียนการศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระจะกำหนดคุณสมบัติแรกเข้าและข้อบังคับต่างๆ กันเอง ผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชนต้องอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี และผู้เรียนของการฝึกอบรมตลาดแรงงานต้องมีกำหนดคุณสมบัติตามที่ผู้จัดกำหนดไว้ในแต่ละโปรแกรม

8. การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาผู้ใหญ่

การศึกษาผู้ใหญ่ของรัฐหรือเทศบาลไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน แต่ผู้จัดสามารถเก็บค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์การเรียน โปรแกรมการศึกษา

ซ่อมเสริมบางหลักสูตรคิดเงินค่าเล่าเรียน ผู้จัดการศึกษาเอกชนบางรายคิดค่าเล่าเรียน ผู้เรียนการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาลสามารถขอความช่วยเหลือด้านทุนการศึกษา บริการช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาประกอบด้วย การให้ทุนและการให้กู้ การให้ทุนจะให้เพียงร้อยละ 34.5 ของค่าใช้จ่าย แต่ในกรณีพิเศษสามารถได้รับถึงร้อยละ 82 ผู้เรียนที่อายุมากกว่า 25 ปีจะได้รับทุนจำนวนสูงกว่าสำหรับการเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนเงินรวมทั้งสิ้นสำหรับการเรียนต่อสัปดาห์ใน พ.ศ.2550 (เงินทุนและเงินกู้) คือ 1,841 โครนาสวีเดน

ในบางกรณี เงินทุนช่วยเหลืออาจจัดให้สำหรับผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชน ในการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมขั้นสูง และกลุ่มสนใจพิเศษ ผู้เรียนของการฝึกอบรมตลาดแรงงานจะได้รับเงินช่วยเหลือในลักษณะของทุน ทั้งนี้ คณะกรรมการช่วยเหลือนักศึกษาแห่งชาติ (NBSA) รับผิดชอบในการจัดสรรและจ่ายเงินช่วยเหลือแก่ผู้เรียนที่ยื่นขอโดยพิจารณาจากผลการเรียนครั้งล่าสุดเป็นหลัก

9. รายวิชาของการศึกษาผู้ใหญ่

การศึกษาผู้ใหญ่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายวิชาที่สอนดังนี้คือ ภาษาสวีเดน/ภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สอง ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนศึกษา ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี และชีววิทยา หลักสูตรจะเหมือนกับที่ใช้ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ แต่รายวิชาจะแบ่งออกเป็นวิชาย่อยๆ หลายๆ วิชา

การศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดการสอนทุกรายวิชาเช่นเดียวกับในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายยกเว้นกีฬาและหมากรุก

และไม่ต้องทำโครงการที่เป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาแกนคือ ภาษาสวีเดน/ภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สอง ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ศาสนศึกษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ หลักสูตรและเป้าหมายการเรียนรู้เหมือนกันกับโรงเรียนมัธยม แต่เนื้อหาวิชา ขอบข่ายและจุดเน้นจะแตกต่างกัน ส่วนโปรแกรมการฝึกอบรมหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดสอนวิชาชีพที่ต้องการจัดการเรียนรู้ แต่ละโปรแกรมมีแนวคิดพื้นฐานแตกต่างกัน และจะมีกิจกรรมไม่เกิน 1,200 หน่วยกิต ซึ่งเท่ากับการเรียน 60 สัปดาห์แบบเต็มเวลา

การสอนภาษาสวีเดนสำหรับคนเข้าเมือง จัดการสอนภาษาสวีเดนให้สอดคล้องกับความต้องการ พื้นฐานและประสบการณ์ของผู้เรียน โดยเทศบาลจะทำงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานธุรกิจท้องถิ่นเพื่อให้สามารถผสมผสานการเรียนภาษาสวีเดนเข้ากับประสบการณ์ที่ทำงาน หรือ ธุรกิจที่ได้ประโยชน์ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนการพูดภาษาสวีเดน การศึกษาประเภทนี้อาจจัดรวมกับการศึกษารูปแบบอื่นๆ ได้ ส่วนโปรแกรมการศึกษาซ่อมเสริม จัดสอนวิชาเฉพาะและวิชาอาชีพเฉพาะ เพื่อเสริมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความหลากหลายถึงประมาณ 150 โปรแกรมในสาขาต่างๆ อาทิ เศรษฐศาสตร์ สื่อคอมพิวเตอร์ ศิลปะและหัตถกรรม สุขภาพ การท่องเที่ยว ฯลฯ ระยะเวลาในการเรียนแตกต่างกันตั้งแต่ 2-3 เดือนไปจนถึง 3 ปี

การอาชีวศึกษาและฝึกอบรมขั้นสูง มีประมาณ 800 โปรแกรม ครอบคลุมเกือบทุกอาชีพ จะเน้นวิชาชีพที่มีข้อมูลชัดเจนว่าขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะฝีมือ อาทิ อุตสาหกรรมการผลิต สุภาพอนามัย ก่อสร้าง ส่วนการศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระจัดการสอนวิชาของระดับ ชั้นต่างๆ ตั้งแต่ วิชาทั่วไปของการศึกษาภาคบังคับและมัธยมศึกษาตอนปลาย ไปจนถึง

วิชาชีพต่างๆ อาทิ ดนตรี สื่อศึกษา ทัศนกรรม ภาษา สงเคราะห์ พัฒนา วิชาชีพ ฯลฯ การฝึกอบรมตลาดแรงงานจัดการสอนครอบคลุม วิชาเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ อย่างกว้างขวาง และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

10. วิธีสอนการศึกษาผู้ใหญ่

ระบบการศึกษาผู้ใหญ่มุ่งที่จะนำการศึกษาที่ผ่านมาและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน มาทำให้เกิดความรู้ที่ลึกซึ้งและพัฒนาขึ้นกว่าเดิม เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการทำงานและการศึกษาระดับสูงขึ้น รวมทั้งการมีส่วนร่วมในสังคม วิธีประเมินความสำเร็จไม่ได้กำหนดจากส่วนกลาง ผู้จัดแต่ละรายจะกำหนดวิธีดำเนินงานเอง และครูสามารถเลือกวิธีสอนได้โดยอิสระ มีการใช้ ICT เป็นสื่อการสอนจำนวนมาก แผนการเรียนรายบุคคลจะเป็นพื้นฐานสำหรับวางแผนการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนในการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล การอาชีวศึกษาและฝึกอบรมขั้นสูงมีข้อกำหนดให้ต้องเชื่อมโยงการทำงานกับการฝึกอบรมเข้าด้วยกัน มีการใช้เทคโนโลยีทุกรูปแบบในการสอน รวมทั้งการเรียนทางไกล

กฎและมาตรการต่างๆ ที่ใช้ในระบบการศึกษา ครอบคลุมผู้สอน การศึกษาผู้ใหญ่เช่นเดียวกับผู้สอนอื่นๆ ในระบบโรงเรียนรัฐบาล ไม่มีระเบียบทางการสำหรับการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมขั้นสูงและโปรแกรมการศึกษาซ่อมเสริม เนื่องจากบุคลากรที่มีทักษะฝีมือในวงอุตสาหกรรมมักจะเป็นผู้สอนวิชาเหล่านี้ การศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระยังมีข้อบังคับน้อยในเรื่องคุณสมบัติและวุฒิการศึกษาของครู องค์กรการศึกษาผู้ใหญ่และโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อประชาชน มีความเป็น อิสระมาก

11. การประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่

ใครที่ต้องการได้รับเกรดจากการเรียนในระบบการศึกษาผู้ใหญ่ จะต้องสอบทุกวิชาและทำโครงการที่จัดโดยการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล ไม่ว่าจะ มีเกรดก่อนหน้าหรือไม่ก็ตาม ผู้เรียนที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามปกติไม่มีสิทธิ์สอบในวิชาหรือโครงการที่ตนเองได้รับเกรดผ่านแล้ว ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาตามเวลาที่กำหนด แต่ระบบการให้ทุนช่วยเหลือมีข้อกำหนดเรื่องระยะเวลาการศึกษา การเรียนวิชาต่างๆ สามารถทำได้เป็นรายบุคคลทั้งแบบเรียนเต็มเวลาและนอกเวลา

การประเมินผลมีทั้งสอบปากเปล่าและข้อเขียน และมีการจัดอย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้าของผู้เรียนได้รับการวัดเชิงคุณภาพ ระบบการให้เกรดที่ใช้ในการศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของเทศบาล ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของแต่ละวิชาตามที่ระบุในหลักสูตร เกรดที่ให้คือ ผ่านระดับดีเยี่ยม (MVG) ผ่านระดับดี (VG) ผ่าน (G) ไม่ผ่าน (IG) ถ้าผู้สอนขาดข้อมูลพื้นฐานสำหรับประเมินผู้เรียนเนื่องจากการขาดเรียน จะไม่ให้เกรด ทั้งนี้เกรด MVG จะไม่ให้ในการศึกษาผู้ใหญ่ขั้นพื้นฐาน และโปรแกรมการศึกษาซ่อมเสริม

เกรดทั้งหมดของวิชาต่างๆ ในการศึกษาผู้ใหญ่ขั้นพื้นฐาน จะออกให้เมื่อผู้เรียนได้รับเกรดจากทุกหน่วยย่อยในวิชานั้น ๆ แล้ว เครื่องมือทดสอบและวิเคราะห์จะเป็นแบบเดียวกับที่ใช้ในโรงเรียนปกติ เกรดทั้งหมดของการศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะออกให้หลังจากจบทุกวิชา รวมทั้งโครงการ ทั้งนี้เพื่อให้การประเมินผลได้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ จึงมีการแนะนำให้ผู้สอนใช้ข้อสอบที่ผ่านการรับรองจากส่วนกลางในการประเมินผล เกรดของการสอนภาษาสวีเดนสำหรับ

คนเข้าเมือง จะออกให้เพียง 2 ระดับคือ G และ VG ถ้าผู้เรียนไม่ผ่าน ผู้สอนต้องระบุระดับความรู้ที่ผู้เรียนมีตามเป้าหมายของวิชาในประกาศนียบัตร

โปรแกรมการศึกษาซ่อมเสริม จะได้เกรดหรือประกาศนียบัตรที่บอกชื่อรายวิชาที่ผู้เรียนศึกษา ส่วนการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมชั้นสูง ออกให้ 3 เกรดคือ G, IG และ VG ทั้งนี้การศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระจะ ให้ประกาศนียบัตรเมื่อจบการศึกษาโดยไม่มีเกรดแต่อาจมีให้ในกรณีที่ เป็นข้อยกเว้น

12. การรับรองวุฒิการศึกษาผู้ใหญ่

ผู้เรียนที่ได้ผลการเรียนผ่านในวิชาแกนทั้งหมดของการศึกษาผู้ใหญ่ขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ภาษาสวีเดน/ภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สอง ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา มีสิทธิ์ได้รับประกาศนียบัตร ผู้เรียนแต่ละคนเลือกวิชาอื่นๆ เพิ่มเติมในประกาศนียบัตร เทศบาลและครูใหญ่ของแต่ละโรงเรียนรับผิดชอบในการให้ประกาศนียบัตรและประเมินความรู้

ผู้เรียนการศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนสำเร็จทุกวิชาแกน และวิชาเพิ่มเติมหรือโครงการตามที่ระบุในหลักสูตรรวมแล้วไม่น้อยกว่า 2,350 หน่วยกิต มีสิทธิ์ได้รับประกาศนียบัตรการศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หากผู้เรียนมีผลการเรียนมากกว่าหนึ่งเกรดในวิชาเดียวกันหรือวิชาเทียบเท่าเกรดที่สูงกว่าจะได้รับ การบันทึกในใบสุทธิ

ผู้เรียนโปรแกรมการศึกษาซ่อมเสริม การอาชีวศึกษาและฝึกอบรมชั้นสูง และการศึกษาผู้ใหญ่แบบอิสระได้รับประกาศนียบัตรเมื่อสำเร็จ

การศึกษา และประเภทของประกาศนียบัตรจะแตกต่างกันไปตามโปรแกรม ผู้เรียนการฝึกอบรมตลาดแรงงาน จะได้รับประกาศนียบัตรรูปแบบแตกต่างกันตามประเภทของการศึกษา อาทิ โปรแกรมที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมเฉพาะอย่างอาจได้รับประกาศนียบัตรเฉพาะอุตสาหกรรมนั้น ประเภทของประกาศนียบัตรที่ออกให้แก่ผู้เรียนจะกำหนดขึ้นตามข้อตกลงที่ทำกับหน่วยงานธุรกิจในช่วงเวลาที่มีการจัดการศึกษานั้นๆ

13. สถิติการศึกษาผู้ใหญ่

13.1 จำนวนผู้เรียน พ.ศ.2548/2549

ประเภทของการศึกษา	จำนวนผู้เรียน 2548/2549	สัดส่วน		อายุ
		ชาย	หญิง(%)	
การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล	227,682	33	67	มัธยมฐาน 32 ปี
- การศึกษาขั้นพื้นฐาน	40,901	35	65	มัธยมฐาน 34 ปี
- การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	184,643	33	67	-
- โปรแกรมการฝึกอบรมหลังมัธยม	2,138	46	54	มัธยมฐาน 26 ปี
การศึกษาทางไกลจัดโดย SAFL	5,826	42	58	49% > 30 ปี
การสอนภาษาสวีเดนสำหรับคนเข้าเมือง	48,006	40	60	มัธยมฐาน 32 ปี 18% <25 ปี 13% >45 ปี
โปรแกรมการศึกษาซ่อมเสริม	5,882	36	64	เฉลี่ย 29 ปี
การอาชีวศึกษาและฝึกอบรมชั้นสูง	20,790	50	50	เฉลี่ย 28 ปี

ประเภทของการศึกษา	จำนวน ผู้เรียน 2548/2549	สัดส่วน ชาย/หญิง(%)		อายุ	
		ชาย	หญิง	อายุ(ปี)	%
โรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชน (ภาคฤดูใบไม้ผลิ 2549)	102,900	41	59	อายุ(ปี)	%
				<18	0.1
				18-24	10.8
				25-29	3.8
				30-45	7.8
				45-60	3.8
>60	1.5				
การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ที่บกพร่อง ทางการเรียนรู้ของเทศบาล	4,954	51	49	มัธยมฐาน 36 ปี	
รวม	643,722			อายุ(ปี)	%
กลุ่มสนใจพิเศษจัดโดย สมาคม การศึกษาผู้ใหญ่ (2549)	1,500,000	43	57	13-24	17
				25-65	64
				>65	19

13.2 จำนวนสถานศึกษา พ.ศ. 2548/2549

ประเภทของสถานศึกษา	จำนวน สถานศึกษา
โรงเรียนสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่ขั้นพื้นฐาน และมัธยมศึกษาตอนปลาย	362
ผู้จัดการสอนภาษาสวีเดนสำหรับคนเข้าเมือง	281
โรงเรียนสำหรับการศึกษาซ่อมเสริม	90
โรงเรียนสำหรับการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมขั้นสูง	211
โรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อประชาชน	148

ประเภทของสถานศึกษา	จำนวน สถานศึกษา
สมาคมการศึกษาผู้ใหญ่	8
เทศบาลที่จัดการศึกษาให้ผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้	218
รวม	1,318

13.3 อัตราการสำเร็จการศึกษาแยกตามสาขาวิชา พ.ศ.2549

สัดส่วนของผู้เรียนที่จบโปรแกรมวิชาที่ตนเองเลือกจำแนกตามประเภทการศึกษาและวิชา

ประเภทของการศึกษาและวิชา	สัดส่วนการสำเร็จ การศึกษา (%)
การศึกษาผู้ใหญ่ขั้นพื้นฐาน	66.7
ภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สอง	67.1
ภาษาอังกฤษ	58.3
วิชาปรับพื้นฐาน	78.7
คณิตศาสตร์	61.2
ภาษาสวีเดน	67.8
สังคมศึกษา	67.8
วิชาอื่นๆ	73.9
การศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	74.4
วิชาปรับพื้นฐาน	83.5
คอมพิวเตอร์	74.1
คณิตศาสตร์ A	64.3
คณิตศาสตร์ B	63.3
ภาษาอังกฤษ A	64.5

ประเภทของการศึกษาและวิชา	สัดส่วนการสำเร็จการศึกษา (%)
สังคมศึกษา A	78.0
จิตวิทยา A	68.7
ภาษาสวีเดน B	65.7
ภาษาอังกฤษ B	68.1
ภาษาสวีเดน A	64.2
สุขอนามัย	77.3
สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงาน	81.7
ประวัติศาสตร์ A	68.4
คณิตศาสตร์ C	65.8
วิชาพื้นฐานการแพทย์	78.1
จริยธรรมกับชีวิต	81.1
การดูแลสุขภาพและสังคม	81.7
สังคมและวัฒนธรรมของมนุษย์	81.5
วิชาอื่นๆ	75.8
การศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย	80.2
เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ	92.2
เทคโนโลยีคมนาคม	73.4
วิชาอื่นๆ	77.7
รวมทั้งหมด	73.6
หญิง	75.0
ชาย	70.8
เกิดในสวีเดน	74.9
เกิดต่างประเทศ	71.4

13.4 ผู้เรียนที่มีวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2548/2549

ประเภท	สัดส่วนของผู้เรียนที่มีวุฒิระดับอุดมศึกษา(%)
การศึกษาผู้ใหญ่ขั้นพื้นฐาน	23.8
การศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	17.5
โปรแกรมการฝึกอบรมหลังมัธยม	14.9
รวม	18.6
- หญิง	19.5
- ชาย	16.9
- เกิดในสวีเดน	12.1
- เกิดต่างประเทศ	28.6

บทที่ 8

ครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. การฝึกหัดครู

การฝึกหัดครูจัดในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย 25 แห่ง มหาวิทยาลัยบางแห่งเปิดสอนการฝึกหัดครูหลักสูตรครูสายศิลปะในสาขาศิลปปฏิบัติ ประกาศนียบัตรการเป็นครูจะได้รับหลังจากการเรียนเต็มเวลาประมาณ 3-5 ปีครึ่ง ขึ้นอยู่กับระดับของนักเรียนที่จะไปสอนและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน หลักสูตรการฝึกหัดครูระยะสั้นจะใช้เวลาประมาณ 1 ปีครึ่ง เป็นการจัดสำหรับผู้ที่ได้รับปริญญาตรีหรือปริญญาโทมาแล้ว หลักสูตรประกอบด้วยวิชาทั่วไปและวิชาเฉพาะ เช่น กีฬา ภาษาต่างประเทศ ฯลฯ ครูสอนเด็กการศึกษาพิเศษได้รับการฝึกเป็นพิเศษ

1.1 ความเป็นมา

การฝึกหัดครูเริ่มต้นเมื่อมีระเบียบพิเศษประกาศใช้ใน พ.ศ.2405 และเพิ่มเติมใน พ.ศ.2408 มีการจัดตั้งสถาบันการฝึกหัดครู 9 แห่ง โดย 6 แห่งสำหรับการฝึกหัดครูชาย และ 3 แห่งสำหรับการฝึกหัดครูหญิง สถาบันการฝึกหัดครูเหล่านี้เป็นโรงเรียนขององค์การทางศาสนา การฝึกหัดครูในระยะแรกกำหนดจากส่วนกลางทั้งเนื้อหาและการจัดองค์กร สถาบันการฝึกหัดครูสอนวิทยาศาสตร์ ภาษาสวีเดน คณิตศาสตร์

และการร้องเพลงเป็นวิชาหลัก ส่วนภาษาต่างประเทศเปิดสอนใน พ.ศ.2456 การฝึกหัดครูขณะนั้นใช้เวลา 2 ปี และขยายเป็น 4 ปี ในเวลาต่อมา

พ.ศ.2493 มีการจัดตั้งวิทยาลัยครูแบบเบ็ดเสร็จขึ้น 6 แห่ง แต่การฝึกหัดครูเด็กก่อนวัยเรียนและระดับประถมศึกษายังดำเนินต่อไปใน โรงเรียนฝึกหัดครูประถมศึกษาชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง โรงเรียนฝึกหัดครู เหล่านี้ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นวิทยาลัยครูขนาดเล็ก พ.ศ.2511 มหาวิทยาลัย เข้ามาแทนสถาบันการฝึกหัดครู การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญใน พ.ศ. 2511 คือการปฏิรูปการฝึกหัดครูซึ่งกระทำในระดับประเทศ สถาบันการฝึกหัดครูมักเป็นฐานในการไปสู่การจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือ วิทยาลัยในระยะเวลาต่อมา การฝึกหัดครูในปัจจุบันสามารถเรียนกับ มหาวิทยาลัยเครือข่ายแห่งสวีเดน (Swedish Net University) ซึ่งเป็นสถาบันที่เรียนผ่านเครือข่ายโดยการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ทำให้การเข้าถึงการฝึกหัดครูมีมากขึ้น

พ.ศ.2544 มีปริญญาทางด้านครูที่เป็นแบบบูรณาการ เริ่มจากระดับก่อนประถมศึกษาไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้โอกาสแก่ครู ทุกคนเรียนวิชาพื้นฐานสมรรถนะครู พร้อมกับเรียนวิชาเฉพาะที่จะไป สอนหรือสาขาวิชาที่จะไปสอน การปฏิรูปการฝึกหัดครูใน พ.ศ.2544 มีแนวโน้มที่จะเปิดสอนรายวิชาหรือออกแบบไว้ให้เป็นครูเชิงรุก

1.2 การฝึกหัดครูสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษาและการดูแล เด็กวัยเรียน

ครูก่อนประถมศึกษาได้รับการฝึกในโรงเรียนฝึกหัดครูก่อนประถม ศึกษาโดยเฉพาะ ปกติใช้เวลา 2 ปี ส่วนการฝึกบุคลากรที่จะไปดูแล

เด็กวัยเรียนตามศูนย์เด็กได้รับการพัฒนาขึ้นมาโดยปราศจากกฎและระเบียบสนับสนุนและมีรูปแบบแตกต่างกันออกไป การฝึกหัดครูสอนวิชาพิเศษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใช้เวลาประมาณ 2 ปี โดยเปิดสอนเป็นรายวิชาพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือสอนเป็นการศึกษาผู้ใหญ่ในวิทยาลัยครูหรือสถาบันการฝึกหัดครูก่อนวัยเรียน การฝึกหัดครูสำหรับดูแลเด็กตามศูนย์เด็กจัดเป็นโปรแกรมการศึกษาซ่อมเสริม หรือจัดเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมตลาดแรงงาน

1.3 การฝึกหัดครูสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

การฝึกหัดครูสำหรับระดับประถมศึกษาเริ่มต้นจัดอย่างอิสระโดยปราศจากการสนับสนุนของรัฐ การฝึกหัดครูในระดับนี้ใช้เวลาสั้น นักศึกษาส่วนมากเป็นผู้หญิง ใน พ.ศ.2474 เมื่อรัฐรับผิดชอบด้านการฝึกหัดครู ทำให้การฝึกหัดครูระดับนี้ขยายเป็น 2 ปี ต่อมามีการบังคับใช้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาใน พ.ศ.2505 มีผลกระทบต่อการศึกษาครู ดังนั้นครูแต่ละประเภทจึงได้รับการฝึกอบรมทางด้านวิชาครูที่คล้ายกัน เพื่อลดความแตกต่างระหว่างครูก่อนประถมศึกษากับครูระดับมัธยมศึกษา การฝึกสอนในโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกหัดครู

พ.ศ.2531 มีการนำระบบการฝึกหัดครูใหม่มาใช้ โดยให้มีปริญญาทางครูเป็นปริญญาเดียวสำหรับครูการศึกษาภาคบังคับแทนปริญญาจากโปรแกรมการฝึกหัดครูที่เคยมีอย่างหลากหลาย การเปลี่ยนแปลงนี้เพื่อสร้างการศึกษาภาคบังคับให้มีความสอดคล้องกัน การบูรณาการการฝึกหัดครูใน พ.ศ.2544 ทำให้ปริญญาครูสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาถูกแทนที่ด้วยปริญญาครูสำหรับช่วงต่าง ๆ ของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงสร้างใหม่นี้ครูทุกคนจะได้รับการฝึกอบรมสมรรถนะพื้นฐานกับวิชาเฉพาะที่สอนเด็กวัยต่าง ๆ

1.4 การฝึกหัดครูสำหรับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

ประกาศนียบัตรครุมัธยมศึกษาตอนปลายเกิดขึ้นใน พ.ศ.2535/2536 ซึ่งเป็นหนทางไปสู่การฝึกหัดครูแยกประเภท โปรแกรมใหม่นี้ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้ามารับการฝึกหัดครูเพิ่มเติมได้ การฝึกหัดครูสำหรับมัธยมศึกษาตอนปลายมุ่งที่จะจัดระบบการฝึกหัดครูทั้งภาคทฤษฎีและวิชาชีพพร้อมกัน โดยมองเห็นว่าความยืดหยุ่นในการฝึกหัดครูจะช่วยเพิ่มความเป็นไปได้ในการสนองความต้องการครูประเภทต่างๆ ของโรงเรียน พ.ศ.2544 ปริญญาครูแบบบูรณาการถูกแทนที่ด้วยปริญญาตรีการฝึกหัดครูที่แยกออกเป็นครูการศึกษาภาคบังคับและครูสำหรับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

1.5 การฝึกหัดครูอาชีวศึกษา

โครงการการฝึกหัดครูอาชีวศึกษาสำหรับครูที่สอนวิชาอาชีวศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งดำเนินงานโดยรัฐบาลจะทำไปจนถึง พ.ศ.2551 การฝึกหัดครูในระบบนี้เป็นการเรียนนอกเวลาและจัดให้ในรูปแบบของการศึกษาทางไกลผ่านเว็บไซต์ ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องทำงานเป็นครูอาชีวศึกษาอยู่แล้วอย่างน้อยที่สุดครึ่งเวลา ส่วนการประเมินผลจะดำเนินการโดยสำนักงานการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) ร่วมกับสำนักงานการอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAHE)

1.6 การฝึกอบรมครูใหญ่

พ.ศ.2529 รัฐสภาตัดสินใจให้ครูใหญ่ทุกคนได้รับการฝึกอบรมระดับประเทศเป็นระยะเวลา 2 ปี โดยใช้โปรแกรมการฝึกหัดครูที่รัฐและเทศบาลรับผิดชอบร่วมกัน พ.ศ.2535 หลักการสำหรับบริหารโรงเรียน

กลายเป็นพื้นฐาน สำหรับโปรแกรมการฝึกอบรมครูใหญ่ของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัย การจัดการฝึกอบรมครูใหญ่นี้ ได้รับทุนสนับสนุนจาก SNAE

1.7 การรับนักศึกษาครูและหลักสูตรการฝึกหัดครู

จากการที่การฝึกหัดครูดำเนินงานในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย 25 แห่ง และมีปริญญาเดียว จึงหมายความว่าครูทุกคนต้องรับการฝึกอบรมเหมือนกัน ทั้งในด้านสมรรถนะพื้นฐานของครู วิชาเฉพาะที่จะนำไปสอน หรือสาขาวิชาที่จะสอนตามกลุ่มอายุของเด็ก การฝึกหัดครูใช้เวลาระหว่าง 3-5 ปีครึ่ง ขึ้นอยู่กับวิชาที่จะสอนและระดับนักเรียนที่จะสอน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนภายใต้การนิเทศของอาจารย์จะใช้เวลา 1/6 ของวิชาทั่วไป และ 1/4 ของแต่ละวิชาเฉพาะด้าน

ในการรับเข้าเป็นนักเรียนฝึกหัดครู จะต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ต้องผ่านร้อยละ 90 ของ 2,500 หน่วยกิตจากมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ที่ผ่านการศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งมีหน่วยกิตไม่ถึง 2,500 หน่วยกิต จำเป็นต้องทำให้ได้ถึง 2,500 หน่วยกิต จึงจะมีสิทธิ์เข้าเรียนการฝึกหัดครู

หลักสูตรทักษะพิเศษและสาขาวิชาเฉพาะที่นักศึกษาครูสามารถเลือกเรียนได้มีดังนี้

1. หลักสูตร 3.5 ปี สำหรับครูสอนในระดับการศึกษาก่อนประถมศึกษา ชั้นเด็กเล็ก หรือระดับล่างของการศึกษาภาคบังคับ รวมถึงครูที่จะดูแลและสอนเสริมแก่เด็กวัยเรียนซึ่งไปรับการอบรมเพิ่มเติมในศูนย์เด็กและการสอนเสริมภาษาสวีเดน

2. หลักสูตร 4 ปี สำหรับครูสอนการศึกษาภาคบังคับระดับปลาย รวมทั้งผู้ที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ยกเว้นครูที่จะสอนวิชา

อาชีวศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาใช้เวลาฝึก 1.5 ปี

3. หลักสูตร 3 ปี สำหรับครูสอนวิชาเฉพาะในโปรแกรมอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะจัดเป็นโปรแกรมที่ฝึกหลายๆ วิชาโดยไม่เน้นเชี่ยวชาญเฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่ง รวมทั้งเรียนวิชาในระดับอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมอีก 1.5 ปี หรือเทียบเท่า

หลักสูตรการฝึกหัดครูประกอบด้วย 3 สาขา และบูรณาการเข้าด้วยกันดังนี้

1. สาขาการศึกษาทั่วไป ซึ่งนักศึกษาครูทุกคนต้องเรียน อาทิ การเรียนรู้ การศึกษาพิเศษ การปรับตัวเข้าสู่สังคม ค่านิยมพื้นฐาน รวมทั้งวิชาสหวิทยาการทั่วไป ซึ่งใช้เวลาประมาณ 1.5 ปีเป็นอย่างน้อย

2. สาขาวิชาที่ครูตั้งใจจะไปสอน ใช้เวลาอย่างน้อย 1 ปี

3. สาขาวิชาพิเศษเพิ่มเติมอย่างน้อยที่สุด 1 ภาคเรียนเพิ่มเติมจากที่เรียนมาก่อน

สาขาการศึกษาทั่วไปต้องมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่โรงเรียน โดยใช้เวลาอย่างน้อย 1 ภาคเรียน การจะได้รับใบประกอบวิชาชีพครูต้องทำโครงการอิสระให้สอดคล้องกับงานที่จะไปสอน ใช้เวลาอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

โปรแกรมการฝึกหัดครูจะเน้นความสำคัญของการศึกษาพิเศษเพื่อช่วยให้ครูสามารถรู้ปัญหาซึ่งอาจจะเกิดขึ้นแก่เด็กในโรงเรียนได้แต่เนิ่นๆ จะได้สามารถช่วยเหลือเด็กให้ทันท่วงที นักศึกษาครูทุกคนต้องเรียนวิชาการศึกษาพิเศษและสามารถศึกษาวิชาการศึกษาพิเศษด้านใดด้านหนึ่งอย่างลึกซึ้งโดยการเรียนเพิ่มเติมได้

1.8 การประเมินผลการฝึกหัดครู

การประเมินผลดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยการสอบข้อเขียนและสอบปากเปล่า นักศึกษาที่จะได้ปริญญาด้านครูต้องมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาระดับที่เลือกเรียน และต้องสามารถพัฒนากิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกับกฎระเบียบและคู่มือที่กำหนดไว้ นอกจากนี้แล้วนักศึกษาต้องมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. สามารถสอนความรู้ในวิชาหรือสาขาวิชาเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาต่อไปได้
2. วิเคราะห์ ประเมิน บันทึกลงและเรียนรู้พัฒนาการของเด็กตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน รวมทั้งแจ้งและร่วมมือกับผู้ปกครองของเด็ก
3. สอนและปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานของสังคมและระบอบประชาธิปไตย
4. ค้นเคยกับกฎ ระเบียบและวัตถุประสงค์ของการศึกษา ป้องกันการกีดกัน และการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกัน
5. วิเคราะห์และมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาทั่วไป สภาพแวดล้อมของชีวิต และการเปลี่ยนแปลงของโลก
6. ตระหนักในความสำคัญของความแตกต่างทางเพศในการสอนระหว่างการนำเสนอเนื้อหาวิชาต่างๆ
7. ทำงานร่วมกับผู้อื่นและทำงานด้วยตนเองอย่างอิสระในการวางแผน นำแผนไปปฏิบัติ ประเมิน และพัฒนากิจกรรมการสอน กิจกรรมทางการศึกษา และการบริหารการสอนของตนเอง
8. จัดระบบและใช้ประสบการณ์ของตนและประสบการณ์ของผู้อื่น รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาวิชาชีพของตน

9. ใช้ ICT ในการพัฒนาการศึกษาและมองเห็นความสำคัญ
ของสื่อในบริบทการพัฒนาการศึกษา

นอกจากนี้ นักศึกษาคูต้องมีความรู้เกี่ยวกับทักษะการอ่าน
และการเขียน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน นักศึกษาครูที่สอน
ระดับก่อนประถมศึกษา ชั้นเด็กเล็ก และมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องมี
ความรู้อย่างลึกซึ้งในวิชาการอ่าน ทักษะการเขียนและมีทักษะพื้นฐาน
ด้านคณิตศาสตร์

2. สภาพการทำงานของคุณ

2.1 ความเป็นมา

ครูการศึกษาก่อนประถมศึกษา ผู้ดูแลเด็กในศูนย์เด็กเวลาว่าง
ครูทั่วไปและครูใหญ่ เป็นลูกจ้างของเทศบาลและของสมาคมหน่วยงาน
ท้องถิ่นและภูมิภาคแห่งสวีเดน (SALAR) นายจ้างต้องเจรจากับสหภาพ
ครูเกี่ยวกับเงินเดือนครูและสภาวะการทำงาน ส่วนอาจารย์มหาวิทยาลัย
และวิทยาลัยของรัฐได้รับการแต่งตั้งจากสถาบันและเป็นลูกจ้างของรัฐ
เงินเดือนของครูหรืออาจารย์แต่ละคนต้องเจรจากับสถาบัน

การจะได้เป็นครูอย่างถาวรในระบบการศึกษาของรัฐ ผู้สมัครต้อง
ได้ประกาศนียบัตรการสอนจากมหาวิทยาลัยในสวีเดน รู้กฎระเบียบ
ของระบบการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายทางการศึกษา
ผู้สมัครต้องผ่านการฝึกหัดครูในประเทศสวีเดน หรือได้รับการอบรม
ที่เทียบเท่าจากประเทศในกลุ่มนอร์ดิก (นอร์เวย์ สวีเดน เดนมาร์ก)
หรือประเทศอื่นๆ ที่เป็นสมาชิกของ EFTA หรือ EU ถ้าหากผู้สมัคร
ได้รับการฝึกหัดครูในสถาบันอุดมศึกษาอื่นนอกจากที่กล่าวมาแล้ว
SNAHE จะเป็นผู้พิจารณาว่ามีคุณสมบัติตามเงื่อนไขหรือไม่

ก่อน พ.ศ.2534 คณะกรรมการศึกษาภาคบังคับและมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นลูกจ้างของรัฐบาล โดยรัฐเป็นผู้เจรจากับสหภาพแรงงานครูเกี่ยวกับเงินเดือนและสภาพการทำงานของครู ภาระรับผิดชอบของนายจ้าง สำหรับครูจะแยกกันระหว่างรัฐและเทศบาล ซึ่งการมีนายจ้าง 2 คนเช่นนี้ เป็นปัญหาอย่างมากต่อเทศบาลในการบูรณาการนโยบายด้านบุคลากรของตน ทั้งรัฐและเทศบาลไม่สามารถที่จะรับผิดชอบต่อโรงเรียนเพียงผู้เดียวได้ สหภาพแรงงานครูแต่ละแห่งมองเห็นว่าการมีระเบียบของรัฐเป็นการค้ำประกันว่าโรงเรียนทุกโรงทั่วประเทศของรัฐจะมีความเท่าเทียมกัน ปัญหานี้เป็นที่โต้เถียงกันมากพอสมควร และใน พ.ศ.2532 มีข้อเสนอให้เทศบาลรับผิดชอบต่อโรงเรียนทั้งหมด แต่ SALAR เป็นผู้เจรจากับสหภาพแรงงานครูเกี่ยวกับเงินเดือนขั้นต่ำและสภาพการทำงาน

การพัฒนาสมรรถนะของครูในสวีเดนเริ่มต้นปลายศตวรรษที่ 19 เป็นส่วนหนึ่งของระบบส่วนกลางในการจัดประสบการณ์ เนื้อหาและการจัดองค์กรของการศึกษา แต่ไม่ได้มีการฝึกอบรมและพัฒนาครูอย่างจริงจังจนถึงกลางศตวรรษที่ 20 เมื่อมีการนำหลักสูตรใหม่สำหรับการศึกษภาคบังคับและมัธยมศึกษาตอนปลายมาใช้ใน พ.ศ.2505 และ พ.ศ.2511 ทำให้มีการจัดระบบการพัฒนาครูขึ้นตามนโยบายของรัฐ ใน พ.ศ.2533 รัฐสภาได้แยกความรับผิดชอบของรัฐกับเทศบาล โดยให้การพัฒนาสมรรถนะของครูเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของท้องถิ่น ในขณะที่การกำหนดเป้าหมายที่จะฝึกอบรมครูการศึกษาภาคบังคับและมัธยมศึกษาเป็นภาระของรัฐ และรัฐยังมีหน้าที่รับผิดชอบในการติดตามและประเมินกิจกรรมของท้องถิ่นด้วย

2.2 คุณสมบัติและการพัฒนาครู

คณะกรรมการการศึกษาด้านคุณลักษณะครูและการให้ใบประกอบวิชาชีพของครู ได้รับแต่งตั้งให้ทบทวนพระราชบัญญัติการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของครู ทั้งนี้เพื่อเพิ่มคุณภาพของครูและปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียน คณะกรรมการชุดนี้จะเสนอโครงร่างเกี่ยวกับกฎและระเบียบด้านคุณสมบัติของครู และข้อเสนอในการพัฒนาระบบขั้นตำแหน่งของครู โดยกำหนดส่งรายงานวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2551

รัฐมีการวางแผนนโยบายล่วงหน้าเพื่อรักษาสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานครู โดยกำหนดจำนวนนักศึกษาครูที่จะผ่านการสอบออกไปเป็นครูในแต่ละระดับสำหรับอีก 4 ปีข้างหน้าไว้ ตัวเลขนี้ได้มาจากการคาดการณ์ล่วงหน้าและการวิเคราะห์เชิงปริมาณ รวมทั้งการวิเคราะห์เชิงคุณภาพของการศึกษาแต่ละระดับ และของการศึกษาแต่ละวิชาที่ต้องสอน การคาดคะเนอุปสงค์และอุปทานครูจะทำทุก 10 ปี

การสรรหาครูในโรงเรียนการศึกษาก่อนประถมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งมหาวิทยาลัย เป็นภาระรับผิดชอบของเทศบาลหรือโรงเรียนโดยตรง โรงเรียนและเทศบาลรับผิดชอบต่อการประกาศตำแหน่งว่าง เชิญให้สมัครและคัดเลือกผู้สมัคร การสรรหาครูนี้จะทำหลังจากที่มีการปรึกษาระหว่างเทศบาลกับโรงเรียนเรียบร้อยแล้ว การสมัครในตำแหน่งครูการศึกษา ก่อนวัยเรียนและศูนย์ดูแลเด็กวัยเรียนนั้น ผู้สมัครต้องขอรายงานจากตำรวจเกี่ยวกับประวัติของตนเอง ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันมิให้บุคคลซึ่งกระทำความผิดทางอาญาด้านเพศหรือภาพลามกอนาจาร หรือมีความผิดปกติเกี่ยวกับชีวิตและสุขภาพเข้ามาเป็นครู

สวีเดนไม่มีกฎและระเบียบในเรื่องการสอนทดแทน ครูใหญ่รับผิดชอบต่อการหาครูมาสอนทดแทนครูที่ขาด โดยปกติครูใหญ่จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น อาจให้ครูหยุดพักผอนเป็นระยะเวลาสั้นลง แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละโรงเรียน และระยะเวลาที่ต้องมาสอนทดแทน ครูที่ต้องทำงานเพิ่มเติมแทนครูที่พักผ่อนหรือขาด ต้องได้รับเงินชดเชยงานที่เพิ่มขึ้นหมายถึงเงินต้องเพิ่มขึ้นด้วยตามข้อตกลงของสหภาพแรงงานครูปกติเทศบาลจะมีรายชื่อครูสำรองอยู่แล้ว ครูสำรองเหล่านี้อาจจ้างงานเป็นรายวันและจัดให้เป็นครูถาวรได้เมื่อมีตำแหน่งว่างครูสำรองที่ยังมีคุณสมบัติไม่พร้อมจะเป็นครู อาจทำสัญญาจ้างเป็นรายปีต่อปี

ครูใหญ่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการช่วยเหลือครูเท่าที่ครูต้องการ รายละเอียดและประเภทการสนับสนุนครูไม่ได้กำหนดเป็นระเบียบจากส่วนกลาง การประเมินครูไม่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายเช่นกัน

การพัฒนาครูประจำการส่วนมากจะเกิดขึ้นในระหว่างเวลาสอน หลังเลิกเรียน หรือวันที่นักเรียนหยุด คุณสมบัติที่ได้จากการพัฒนานี้จะนำมาพิจารณาในการขึ้นเงินเดือนให้กับครูด้วย พระราชบัญญัติการศึกษากำหนดให้มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐ หรือศูนย์กลางพัฒนาครู เป็นผู้จัดการพัฒนาครูโดยใช้งบประมาณของรัฐ หน่วยงานอื่นที่รับจ้างพัฒนาครู เช่น บริษัท สื่อมวลชน สหภาพแรงงานครูองค์กรของรัฐ และบริษัทการศึกษาอิสระ จะใช้ทุนของเทศบาลที่จัดไว้สำหรับการพัฒนาครูของตน

รัฐบาลจัดเงินจำนวนหนึ่งสำหรับการพัฒนาครูเช่นกันใน พ.ศ. 2541 รัฐบาลจัดโปรแกรมพัฒนา ICT แก่ครูระหว่าง พ.ศ.2542-2545 ซึ่งครู 70,000 คน หรือประมาณเกือบร้อยละ 50 ของครูทั่วประเทศ เห็นว่าการฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือทางวิชาชีพและการสอนที่สำคัญ

2.3 เงินเดือนครู และวันทำงาน

เงินเดือนของครูแต่ละบุคคลจะพิจารณาในระดับท้องถิ่นเงินเดือนของครูมิได้เป็นลำดับขั้น และไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับจำนวนปีที่รับราชการครู โดยปกติครูที่มีประสบการณ์สูงจะมีเงินเดือนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอัตราเงินเดือนครูใน พ.ศ.2548 มีดังนี้คือ ครูระดับก่อนประถมศึกษาศึกษาและผู้ดูแลเด็กวัยเรียนในศูนย์ต่างๆ เดือนละ 20,600 โครนาสวีเดน ครูระดับการศึกษาภาคบังคับเดือนละ 23,100 โครนาสวีเดน ครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เดือนละ 24,400 โครนาสวีเดน ครูการศึกษาพิเศษ เดือนละ 25,500 โครนาสวีเดน ส่วนอาจารย์มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยขึ้นอยู่กับภาระระหว่าง ครูกับสถาบัน

ครูระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีชั่วโมงทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมงหรือ 1,767 ชั่วโมงต่อปี ซึ่งในจำนวนนี้ 1,360 ชั่วโมงจะเป็นชั่วโมงที่กำหนดตามตาราง ส่วนอีก 407 ชั่วโมง ครูอาจทำหน้าที่อื่น เช่น การบริหารสำหรับครูที่ทำงานเต็มเวลาจะรวมชั่วโมงในการพัฒนา 104 ชั่วโมงไว้ด้วย ชั่วโมงพัฒนานี้อาจจะแบ่งกันในระหว่างครูแต่ละคน ซึ่งอาจไม่เท่ากัน จำนวนเวลาทำงาน 194 วันจะสอดคล้องกับจำนวนเวลาเรียนของนักเรียน ครูก่อนประถมศึกษามีวันหยุดเช่นเดียวกับลูกจ้างของเทศบาลคือระหว่าง 25–32 วันต่อปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ครูที่มีอายุมากจะได้วันหยุดมาก วันหยุดของครูจะเริ่มต้นจากกลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนสิงหาคม ส่วนอาจารย์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง มีวันหยุด 28 วันจนถึงอายุ 29 ปี เมื่ออายุ 40 ปีขึ้นไปแล้วจะมีวันหยุด 31–35 วัน วันที่นักศึกษาหยุดเรียนถือเป็นวันหยุดของครูด้วย

2.4 ตำแหน่ง การย้าย และการปลดประจำการ

ในโรงเรียนไม่มีระเบียบเกี่ยวกับตำแหน่งความก้าวหน้าของครู แต่อาจารย์มหาวิทยาลัยจะมีตำแหน่งเป็นอาจารย์ (Junior lecturer) อาจารย์อาวุโส (Senior lecturer) และศาสตราจารย์ (Professor) ตามลำดับ ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติ

ไม่มีกฎระเบียบเกี่ยวกับการย้ายครู รัฐไม่สามารถบังคับให้ครูไปรับตำแหน่งงานที่ใดที่หนึ่งได้ การเปิดรับสมัครตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งที่โรงเรียนใด ครูจะยื่นใบสมัครด้วยตนเอง เป็นตำแหน่งประจำโรงเรียน มิใช่การย้ายครูมาจากที่อื่น

กฎระเบียบเกี่ยวกับการไล่ออกและเกี่ยวกับเงินเดือนนั้น เป็นการเจรจาระหว่างนายจ้างกับสหภาพแรงงานครู ไม่มีระเบียบระดับชาติเกี่ยวกับการปลดครูหรือการเปลี่ยนตำแหน่งครู โดยปกติจะเหมือนกับลูกจ้างอื่นๆ เช่น ปลดออกเพราะการทำงานผิดพลาดหรือมีประวัติอาชญากรรม การแจ้งวันพ้นจากตำแหน่งต้องแจ้งล่วงหน้าอย่างน้อยที่สุด 6 เดือนสำหรับนายจ้าง และแจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือนสำหรับลูกจ้าง ระยะเวลาจ้างงานอย่างน้อยที่สุดคือ 1 ปี การให้ครูออกต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร หากครูต้องการเรียกร้องค่าเสียหายก็สามารถดำเนินการได้ การแจ้งให้พ้นจากหน้าที่ต้องดำเนินการเฉพาะตัวโดยตรง ถ้าหากไม่สามารถส่งให้กับครูได้ ต้องส่งทางไปรษณีย์เป็นจดหมายลงทะเบียน

ครูทุกประเภทเกษียณเมื่ออายุ 65 ปี แต่อาจเกษียณอายุระหว่าง 60–65 ปีได้ ซึ่งการเกษียณลักษณะนี้ เงินบำนาญจะลดลงไปทุกเดือนก่อนถึงอายุ 65 ปี อาจารย์ในมหาวิทยาลัยอาจขอเป็นอาจารย์บางเวลาหลังจากอายุ 61 ปีได้โดยไม่มีผลกระทบต่อเงินบำนาญเมื่ออายุ 65 ปี

3. บุคลากรด้านการบริหารโรงเรียน

ในโรงเรียนก่อนประถมศึกษา การบริหารกิจการประจำวันโดยปกติ จะดำเนินการโดยครูคนหนึ่งผู้ซึ่งทำหน้าที่นี้เทศงานของครูทั้งหลายในโรงเรียน โรงเรียนบางแห่งอาจมีครูใหญ่ที่ทำหน้าที่คล้ายกับครูใหญ่ของโรงเรียนระดับอื่นๆ

บทบาทของครูใหญ่ในโรงเรียนคือ มีหน้าที่เป็นผู้นำและประสานงาน การศึกษาของสถาบันและบริหารบุคลากร ตำแหน่งนี้ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารโดยผ่านการฝึกอบรม โดยปกติเมื่อได้รับการแต่งตั้งเป็นครูใหญ่แล้ว จะไม่มีหน้าที่สอน ผู้ที่จะเป็นครูใหญ่ต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามโปรแกรมที่จัดไว้สำหรับบุคลากรที่จะเป็นครูใหญ่ ซึ่งมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการและได้รับงบประมาณจาก SNAE เทศบาลซึ่งเป็นนายจ้างจะเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติในการเป็นครูใหญ่และมีหน้าที่รับสมัครอีกด้วย ครูใหญ่เป็นลูกจ้างถาวรตามสัญญา กับสถาบันการศึกษาก่อนประถมศึกษา การศึกษาศูนย์เด็ก และการศึกษากาอบังคับและมัธยมศึกษาตอนปลายแม้จะไม่ถูกประเมินเป็นรายบุคคล แต่ผลการปฏิบัติงานของครูใหญ่ต้องถูกประเมินโดย SNAE ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจของสถาบัน

ในสถาบันอุดมศึกษา หัวหน้าของมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยเป็นตำแหน่งทางกฎหมายและรับผิดชอบต่องานสอน วิจัย และงานบริหาร บุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งนี้ต้องเป็นศาสตราจารย์หรืออาจารย์อาวุโส ที่มีคุณสมบัติด้านทักษะการบริหาร รัฐบาลเป็นผู้แต่งตั้งผู้บริหารระดับอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งวาระละ 6 ปี ตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มหาวิทยาลัยของสถาบันนั้นๆ และแต่งตั้งได้มากกว่า 1 วาระได้ หัวหน้าสถาบันอุดมศึกษาเป็นลูกจ้างของสถาบันและไม่ถูกประเมิน

เป็นรายบุคคล นอกจากนี้ คณะกรรมการมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย
จะแต่งตั้งผู้ช่วยหัวหน้าสถาบัน ซึ่งตามปกติจะเรียกว่าผู้จัดการทั่วไป
เป็นตำแหน่งลูกจ้างที่สูงสุดรองจากหัวหน้าสถาบัน มีหน้าที่รับผิดชอบต่อ
ปัญหาด้านกฎหมาย การบริหาร และเศรษฐกิจ

4. บุคลากรด้านการติดตามคุณภาพการศึกษา

รัฐบาลและรัฐสภา ร่วมกับหน่วยงานระดับประเทศ มีหน้าที่รับ
ผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาโดยสนับสนุนและกระตุ้นสถาบันให้มีการเรียนรู้
ที่หลากหลาย มีการพัฒนาคุณภาพและตรวจสอบคุณภาพของงาน

โรงเรียนก่อนประถมศึกษา ไม่มีตำแหน่งผู้ตรวจการโรงเรียน
โดยเฉพาะ แต่บุคลากรในโรงเรียนก่อนประถมศึกษาจะติดตามและ
สังเกตกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์
ต่อเด็กเป็นรายบุคคลหรือต่อกลุ่มโดยรวม ผลการสังเกตจะใช้เป็นฐาน
ในการประเมินและการวางแผน

SNAE ทำหน้าที่ตรวจ ติดตาม และประเมินกิจกรรมในโรงเรียน
ก่อนประถมศึกษา โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ โรงเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลาย และโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล ผู้ตรวจการศึกษา
ของ SNAE ทำหน้าที่ตรวจสอบ ติดตามและประเมินระบบโรงเรียน
ของรัฐทั้งหมด บุคลากรประเภทนี้จะได้รับสัญญาจ้างเป็นช่วงเวลาและ
เฉพาะงาน ส่วนมากจะเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษใน
สาขาวิชาที่ตนตรวจสอบ เช่น การสนับสนุนนักเรียน (กระบวนการให้
เกรด ทักษะการอ่าน การเขียน ฯลฯ) บางเทศบาลจ้างผู้ตรวจการมาช่วย
ประเมินโรงเรียนของตน

มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยไม่มีผู้ตรวจการเฉพาะ สถาบันแต่ละ

แห่งรับผิดชอบคุณภาพของตน โดยกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลสถาบันของตน สำนักอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAHE) รับผิดชอบต่อการประเมิน ติดตาม และวิเคราะห์กิจกรรมของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยในระดับประเทศ SNAHE จะติดตามแผนความเสมอภาคระหว่างเพศในสถาบัน การนำมาตรฐานการรับนักศึกษามาใช้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการมีส่วนร่วมของนักศึกษา SNAHE ประเมินทุกวิชาและทุกโปรแกรมในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และหลังปริญญาโททุกๆ 6 ปี

ผู้ตรวจการศึกษาระบุว่าจากนักวิจัยและอาจารย์สถาบัน ผูกมัดครู แต่อาจมาจากผู้ปฏิบัติงานในสาขาอื่นได้ เช่น หน่วยงานของ รัฐบาล หน่วยงานท้องถิ่น ภาคธุรกิจ หรือภาคอุตสาหกรรมบุคคลเหล่านี้ต้องมีปริญญาที่เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์วิชาชีพ ด้านการสอน การจัดการโรงเรียน หรือการบริหารการศึกษาบุคคล ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจการจะทำงานภายใต้เงื่อนไขเดียวกับเจ้าหน้าที่ ของรัฐอื่นๆ การสรรหาจะเป็นกระบวนการที่เปิดกว้างการจ้างงานจะมีลักษณะเป็นสัญญาจ้าง

5. บุคลากรด้านการสนับสนุน การแนะแนว และด้านอื่น ๆ

ประเภทและจำนวนบุคคลในกลุ่มนี้มิได้กำหนดจากส่วนกลาง โรงเรียนและสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งรับผิดชอบต่อการจ้างบุคลากรที่ตนต้องการ โดยปกติในโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีผู้แนะแนวการศึกษา ส่วนในสถาบันอุดมศึกษาขนาดใหญ่จะมีสำนักงานกิจการนักศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์นี้

ผู้แนะแนวในระดับโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับและมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาลต้องได้รับ

การฝึกจากมหาวิทยาลัยให้เป็นผู้เชี่ยวชาญซึ่งสามารถให้คำแนะนำ/
แนะแนวการศึกษาและอาชีพแก่นักศึกษา แนะนำวิธีการเรียนอย่างได้
ผลดีที่สุด คนที่จะมาฝึกเป็นผู้แนะแนวต้องสำเร็จจากโรงเรียนมัธยม
ศึกษาตอนปลาย ต้องมีคะแนนดีในสาขาสังคมศาสตร์ และทำงานอย่าง
น้อย 1 ปี ก่อนได้รับการอนุมัติให้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร 3 ปี
ซึ่งนำไปสู่ปริญญาตรีทางการแนะแนว โรงเรียนและครูสามารถสรรหา
ผู้แนะแนวได้โดยกระบวนการเปิด ผู้แนะแนวเป็นลูกจ้างถาวรของ
เทศบาลตามสัญญา

ในระดับมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยจะมีผู้แนะแนวสำหรับนักศึกษา
เป็นการแนะแนวแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม เกี่ยวกับการศึกษา อาถิ
การเลือกวิชาเรียนและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษา ตำแหน่ง
งาน และตลาดแรงงาน ผู้แนะแนวนักศึกษาต้องได้รับการศึกษาด้านการ
แนะแนวจากมหาวิทยาลัยอย่างน้อยเป็นเวลา 3 ปี สถาบันจะดำเนินการ
สรรหาบุคคลเหล่านี้แบบเปิด ผู้แนะแนวจะได้รับการแต่งตั้งโดยหัวหน้า
สถานศึกษาหรือบุคคลที่มีอำนาจแต่งตั้งใหม่มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยของรัฐ
ผู้แนะแนวนี้ถือเป็นลูกจ้างถาวรตามสัญญาของรัฐบาล

ตำแหน่งบุคลากรด้านอื่นๆ ที่ทำงานการศึกษาในโรงเรียน ไม่มีการ
กำหนดไว้ในกฎหมายของส่วนกลาง ในระดับโรงเรียนมีเทศบาลเป็น
ผู้รับผิดชอบในการจ้างบุคลากรเสริมที่ต้องการ ในโรงเรียนขนาดใหญ่
มักจะมีตำแหน่งพยาบาล เจ้าหน้าที่สวัสดิการ ภารโรง เจ้าหน้าที่ด้าน
การอาหาร เจ้าหน้าที่ทำความสะอาด บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่
เทคนิคด้านคอมพิวเตอร์ ผู้ทำหน้าที่สอนในสถาบันอุดมศึกษาคือ
ศาสตราจารย์ อาจารย์อาวุโส อาจารย์ ผู้ช่วยนักวิจัย อาจารย์สอน
บางเวลา หรือ อาจารย์พิเศษ สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจ
ว่าบุคลากรในสถาบัน การศึกษานั้นมีความรับผิดชอบด้านใด อาถิ

การวิจัยและการพัฒนา ด้านศิลปะ การบริหารบุคลากร
ตำแหน่งในสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวมาแล้วต้องทำการสอน
ในระดับปริญญาตรี ยกเว้นตำแหน่งผู้ช่วยนักวิจัย ซึ่งรับผิดชอบงาน
ด้านการวิจัยเต็มเวลา

6. สถิติ

โปรแกรมการฝึกหัดครูเป็นโปรแกรมที่จัดในสถาบันอุดมศึกษา และเป็นโปรแกรมเดียวที่นักศึกษาสมัครมากที่สุด ประมาณร้อยละ 10 ของนักศึกษาทั้งหมด ใน พ.ศ.2547–2548 โปรแกรมการฝึกหัดครู มีนักศึกษาปีแรก 13,000 คน ซึ่งในจำนวนนี้ร้อยละ 27 เป็นผู้ชาย นักศึกษาในสถาบันการฝึกหัดครูส่วนมากเป็นผู้หญิง จำนวน นักศึกษาชายจะมีประมาณร้อยละ 25 เท่าที่ผ่านมาพบว่านักศึกษาชาย ส่วนมากจะเรียนโปรแกรมวิชาที่มุ่งสอนเด็กโตในการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษามัธยมศึกษาดอนปลาย

ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนครู ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของแรงงาน ของประเทศ จำนวนครูทำงานบางเวลา จำนวนเงินเดือนสูงสุดและต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบกับ GDP per capita และจำนวนครูที่มาเข้าร่วม การฝึกอบรมครูประจำการ มีดังนี้

6.1 จำนวนบุคลากรในสถาบันการศึกษาและร้อยละของครู เพศหญิง

พ.ศ. 2548/2549	จำนวน ครู	จำนวน ครูสอน เต็มเวลา เทียบเท่า	ร้อยละ ของครู เพศหญิง
รวม	165,63714	6,991	69.3
- หญิง	114,835	101,320	
- ชาย	50,802	5,671	
จำแนกตามประเภท			
ครูก่อนประถมศึกษา	7,865	6,835	95.8
ผู้ดูแลเด็กในศูนย์การเรียนรู้	2,757	3,295	74.6
ผู้นำสหนทาการ	631	581	49.9
ผู้รับเลี้ยงเด็ก	5,514	4,703	76.7
ครูการศึกษาภาคบังคับระดับต้น	14,251	13,985	96.9
ครูการศึกษาภาคบังคับระดับกลาง	12,609	11,571	75.6
ครูการศึกษาภาคบังคับ	38,999	35,451	72.1
ครูการศึกษาพิเศษ	10,795	9,597	82.6
ครูวิชาทั่วไป	20,797	18,379	53.5
ครูอาวุโสประจำวิชา	199	174	33.7
ครูวิชาปฏิบัติ/สุนทรีย	21,680	17,770	54.9
ครูอาชีพศึกษา	10,747	9,600	43.3
ครูภาษาสวีเดน	2,469	1,743	65.5
ครูประเภทอื่นๆ	5,915	4,899	75.4
ครูแนะแนว	2,132	1,830	74.8
ครูใหญ่	5,781	5,307	56.8

พ.ศ. 2548/2549	จำนวน ครู	จำนวน ครูสอน เต็มเวลา เทียบเท่า	ร้อยละ ของครู เพศหญิง
ผู้บริหารโรงเรียนประเภทอื่นๆ	2,496	2,270	64.7
แยกตามประเภทโรงเรียน			
ชั้นเด็กเล็ก	7,092	6,258	95.8
การศึกษาภาคบังคับ	105,028	94,236	73.8
โรงเรียนผู้บกพร่องทางการได้ยิน	339	302	79.1
โรงเรียนผู้บกพร่องทางการเรียนรู้	8,742	7,624	79.8
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	36,147	31,830	48.8
การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล	5,948	4,933	65.2
การศึกษาผู้ใหญ่ที่บกพร่อง ทางการเรียนรู้ของเทศบาล	292	236	82.5
สำนักการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสวีเดน	15	11	60.0
การสอนภาษาสวีเดนสำหรับคน เข้าเมือง	1,436	1,252	84.4
โปรแกรมการศึกษาซ่อมเสริม	598	309	46.0

จำนวนลูกจ้างในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย พ.ศ.2548 มีจำนวนถึง 50,630 คน ทำงานเต็มเวลา ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนร้อยละ 35.5 เป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอกร้อยละ 17 ใน พ.ศ.2548 ร้อยละ 59 ของอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษามีคุณสมบัติระดับปริญญาเอก ลูกจ้างของมหาวิทยาลัยร้อยละ 50 เป็นหญิง จำนวนอาจารย์ผู้สอน ร้อยละ 38 เป็นหญิง เป็นนักศึกษาปริญญาเอกร้อยละ 59 และเจ้าหน้าที่อื่นๆ อีกร้อยละ 60 เป็นผู้หญิง

6.2 โครงสร้างอายุของครู

กลุ่มอายุ (ปี)	จำนวนครู
<39 ปี	54,907
40-49 ปี	42,481
>50 ปี	60,131

พ.ศ.2547/2548	อายุเฉลี่ย
รวม	46 ปี
แยกตามประเภท	
ครูก่อนประถมศึกษา	47 ปี
ครูศูนย์เด็กเล็กเวลาว่าง	42 ปี
ผู้นำสันตนาการ	40 ปี
ผู้รับเลี้ยงเด็ก	42 ปี
ครูการศึกษาภาคบังคับระดับต้น	51 ปี
ครูการศึกษาภาคบังคับระดับกลาง	50 ปี
ครูการศึกษาภาคบังคับ	41 ปี
ครูการศึกษาพิเศษ	52 ปี
ครูวิชาทั่วไป	47
ครูอาวุโสประจำวิชา	55
ครูวิชาปฏิบัติ/สุนทรีย์	45
ครูอาชีพศึกษา	50
ครูภาษาสวีเดน	48
ครูประเภทอื่นๆ	49
ครูแนะแนว	48

พ.ศ.2547/2548	อายุเฉลี่ย
ครูใหญ่	52
ผู้บริหารโรงเรียนประเภทอื่นๆ	51
แยกตามประเภทโรงเรียน	
ชั้นเด็กเล็ก	46
การศึกษาภาคบังคับ	46
โรงเรียนผู้บกพร่องทางการได้ยิน	47
โรงเรียนผู้บกพร่องทางการเรียนรู้	47
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	47
การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล	51
การศึกษาผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ของเทศบาล	55
สำนักการศึกษาตลอดชีวิตของสวีเดน	50
การสอนภาษาสวีเดนสำหรับคนเข้าเมือง	52
โปรแกรมการศึกษาซ่อมเสริม	46

6.3 อุปสงค์และอุปทานครู

ตามสถิติของสวีเดนตั้งแต่ปลายปี พ.ศ.2533 เป็นต้นมา มีการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์เด็กและครูก่อนประถมศึกษา ความต้องการครูก่อนประถมศึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์เด็กคาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เนื่องมาจากการเพิ่มของอัตราการเกิด ถ้าหากความสนใจที่จะเป็นครูก่อนประถมศึกษายังต่ำอยู่เช่นนี้ต่อไป อุปทานของครูก่อนประถมศึกษาจะลดลงเหลือ 1 ใน 4 ส่วนจนถึงปี พ.ศ.2563

ครูระดับการศึกษาภาคบังคับมีจำนวนอุปทานเพียงพอ และมีจำนวนเกินกว่าความต้องการในด้านครูสอนภาษาและสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะผู้ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษา ครูเหล่านี้มีคุณสมบัติสอนตั้งแต่ ชั้นปีที่ 1-7 อุปทานของครูกาดว่าจะเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การมีครูล้น เป็นจำนวนมาก ส่วนครูการศึกษาพิเศษและเจ้าหน้าที่ดูแลการศึกษา พิเศษในรอบ 20 ปีที่ผ่านมาขาดแคลนมาก สถิติสวีเดนคาดการณ์ว่าจะมีการขาดแคลนครูการศึกษาพิเศษและเจ้าหน้าที่การศึกษาพิเศษ เป็นเวลานาน ถ้าหากพิจารณาจากอายุของครูที่เป็นกลุ่มการศึกษาพิเศษ ในปัจจุบัน จะพบว่าร้อยละ 80 มีอายุมากกว่า 50 ปี รัฐบาลจะฝึกอบรม ครูการศึกษาพิเศษในรูปแบบใหม่เพื่อแก้ปัญหาในระหว่าง พ.ศ.2550 ทั้งนี้จะเน้นฝึกอบรมบุคคลสำหรับสนับสนุนการเรียนอ่านและเขียน

ครูในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีอุปทานค่อนข้างมากและมีครูล้นงานจำนวนมากในวิชาประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์และภาษา อุปทานครูมัธยมศึกษาตอนปลายของการศึกษาภาคบังคับคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างมากในปีต่อๆ ไป และจะล้นงานในไม่ช้า ส่วนอุปทาน ครูอาชีวศึกษาจะลดลงมากกว่าครึ่งใน พ.ศ.2563 เนื่องจากมีนักศึกษา ที่จะเข้าสู่โปรแกรมนี้ลดลง และครูเก่าจำนวนมากจะเกษียณอายุ ถ้าหาก อุปสงค์ยังไม่เปลี่ยนแปลงจะมีการขาดแคลนครูอย่างมากใน พ.ศ.2563 อุปสงค์สำหรับครูอาชีวศึกษา คาดว่าจะประมาณ 17,000-18,000 คน แต่อุปทานคาดว่าจะมีเพียง 6,000 คนเท่านั้น ดังนั้นรัฐบาลได้เริ่ม การฝึกอบรมครูเป็นพิเศษสำหรับสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสาย อาชีวศึกษาระหว่าง พ.ศ.2548-2551 ผู้ที่จะเข้าเรียนต้องเรียนแบบบาง เวลาและเรียนแบบการศึกษาทางไกลผ่านเว็บไซต์ รวมทั้งต้องได้รับการจ้างงานเป็นครูครึ่งเวลาในระหว่างที่เรียน การประเมินผลจะ ดำเนินการโดย SNAE ร่วมกับ SNAHE ในวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2553

บทที่ 9

การประเมินสถาบัน

การศึกษาและระบบการศึกษา

รัฐมีหน้าที่รับผิดชอบทั้งหมดในการนิเทศ ติดตามและประเมินระบบ การศึกษาในสวีเดน หน่วยงานกลางดำเนินการประเมินสถาบัน การศึกษาในงานที่ตนเองรับผิดชอบ สำนักงานการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) รับผิดชอบการประเมินระบบโรงเรียน ทั้งโรงเรียนการศึกษาก่อน ประถมศึกษา โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ แม้ว่าการประเมินส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในท้องถิ่นคือโดยเทศบาล แต่เทศบาลทั้ง 290 แห่งมีความเป็นอิสระอย่างมากในการดำเนินการ บริหารระบบการศึกษาภายในกรอบของกฎหมาย และเทศบาลรับผิดชอบ ในการจัดองค์กรและดำเนินการประเมินโรงเรียนของตนเอง ส่วนสำนักงานอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAHE) เป็นผู้รับผิดชอบในการ ประเมินสถาบันอุดมศึกษา

1 ความเป็นมา

การประเมินโรงเรียนเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับการเปลี่ยนแปลง แนวความคิดทางการศึกษา ซึ่งพัฒนาในตอนต้นศตวรรษที่ 20 โดยจุดเน้นอยู่ที่ความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคลและการพัฒนาสังคม การพัฒนาด้านการประเมินเป็นความพยายามที่จะหาวิธีที่ดีที่สุดมาใช้ใน

การดำเนินการประเมิน เพื่อช่วยส่งเสริมการศึกษาของเด็ก ช่วยสังคม พัฒนาสังคมและพัฒนาการศึกษา

ต้นศตวรรษที่ 19 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากเกี่ยวกับระเบียบ ของระบบการศึกษา การแบ่งแยกความรับผิดชอบเกี่ยวกับบุคคลที่มา จากหน่วยงานกลางและหน่วยงานท้องถิ่น รวมทั้งภาวะเศรษฐกิจถดถอย ทำให้เกิดความต้องการด้านประสิทธิภาพ เสรีภาพในการเลือกและ การเพิ่มโอกาสในการเลือกทางการศึกษาสำหรับนักเรียนและผู้ปกครอง มากขึ้น เมื่อมีการนำการเรียนแบบยึดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมาเป็น เป้าหมายหลัก ทำให้เกิดการประเมินขึ้นมาใหม่คือมุ่งที่ความมีเหตุผล และความเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาเป็นรายบุคคล การประเมินนี้ ได้ย้ายไปเป็นหน้าที่ของโรงเรียนเมื่อมีการรวมการศึกษาก่อนประถมศึกษา เข้าไปอยู่ในหลักสูตรเดียวกันกับหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ

ในระดับอุดมศึกษา การจัดระบบและการประเมินเป็นภารกิจปกติของ การศึกษาระดับปริญญาตรี (พ.ศ.2548) การมุ่งพัฒนาและบริหารเพื่อให้ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยจำเป็นต้อง ค้นหาวิธีการที่จะก่อให้เกิดคุณภาพ เมื่อมีการปฏิรูปอุดมศึกษาใน พ.ศ.2536 มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต้องรับผิดชอบการประเมิน กิจกรรมทั้งหมดของตนเอง หน่วยงานของรัฐบาลระดับชาติที่ดำเนินการ ประกันคุณภาพภายนอกคือ SNAHE ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2538 และดำเนินงานเป็นอิสระจากรัฐบาลและจากสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานนี้ดำเนินการประเมินคุณภาพสถาบันการศึกษา คุณภาพ ของระบบการศึกษา และตั้งแต่ พ.ศ.2543 เป็นต้นมา ได้ดำเนินการ ประเมินทุกโปรแกรมวิชาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยด้วย

2. การพัฒนาการประเมินทางการศึกษา

พ.ศ.2547 รัฐบาลได้เริ่มให้มีการพัฒนาคุณภาพของงานในระบบ การศึกษาตั้งแต่การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงการศึกษาผู้ใหญ่ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มจำนวนนักเรียนที่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ จึงมีการ ระดมทรัพยากรทุกด้านที่จะเสริมคุณภาพการศึกษาให้มากขึ้น เกิดผลกระทบต่อโรงเรียนและต่อเทศบาลทุกแห่ง ทำให้โรงเรียนทุกแห่ง มีภาระรับผิดชอบในการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับความก้าวหน้า ในการเรียนของเด็กอย่างสม่ำเสมอตลอดระยะเวลาที่เรียนในการศึกษา ภาคบังคับ สำหรับกรณีของเด็กที่ไม่บรรลุเป้าหมาย โรงเรียนต้อง ประเมินเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องประชุมปรึกษาหารือระหว่าง ครู นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อกำหนดแผนพัฒนาเด็กเป็นลายลักษณ์ อักษรด้วย

คณะกรรมการทบทวนเป้าหมายและระบบติดตามการศึกษา ภาคบังคับ ได้รับการแต่งตั้งในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2549 เสนอแนะ ให้เปลี่ยนระบบเป้าหมายและให้แก้ไขหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ การศึกษาเด็กเล็กและศูนย์การศึกษาเสริมสำหรับเด็ก

รัฐบาลวางแผนให้มีการทดสอบระดับชาติวิชาภาษาสวีเดนและ คณิตศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ส่วนชั้นปีที่ 5 และปีที่ 9 นั้นมีอยู่แล้ว ระเบียบที่กำหนดไว้ว่าห้ามทดสอบนักศึกษาก่อนชั้นปีที่ 5 ถูกยกเลิกไป แนวคิดใหม่คือถ้าพบนักเรียนที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์จะช่วยเหลือแต่เนิ่นๆ SNAE ได้รับมอบหมายให้พัฒนาแบบทดสอบระดับประเทศและคาดว่า จะดำเนินการให้เสร็จในฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ.2552 และรัฐบาลตั้งใจว่าตั้งแต่ พ.ศ.2551 เป็นต้นไป จะเปลี่ยนการตรวจประเมินการศึกษาภาคบังคับ จากทุก 6 ปี เป็นอย่างน้อยทุก 3 ปี

คณะกรรมการการสอนและคุณภาพของครู ได้รับการแต่งตั้งให้ตรวจสอบระเบียบที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของครู ทั้งนี้เพื่อเพิ่มคุณภาพครูและช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้มากขึ้น คณะกรรมการชุดนี้จะส่งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระเบียบด้านคุณสมบัติของครู และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการให้ใบอนุญาตครูประมาณวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2551

3. การประเมินโรงเรียนและสถาบัน

SNAE รับผิดชอบการประเมินระดับประเทศสำหรับระบบโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนก่อนประถมศึกษา โรงเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย SNAHE รับผิดชอบในการประเมินสถาบันอุดมศึกษา

เทศบาลรับผิดชอบต่อการดำเนินการประเมินภายในท้องถิ่น ซึ่งมีวิธีการประเมินแตกต่างกันออกไป บางเทศบาลร่วมงานกับหน่วยงานตรวจสอบการศึกษา บางเทศบาลไม่ร่วม วิธีการประเมินภายในแตกต่างกันระหว่างสถาบันอีกด้วย

กิจกรรมระดับก่อนประถมศึกษาต้องมีการวางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและพัฒนาให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร วัตถุประสงค์ของการประเมินภายในระดับนี้คือ ต้องทำให้แน่ใจว่ามีการปฏิบัติตามหลักสูตร การประเมินคุณภาพต้องปฏิบัติตามข้อแนะนำของ SNAE

เทศบาลรับผิดชอบการวางแผนงานของโรงเรียนก่อนประถมศึกษา เพราะฉะนั้นเทศบาลต้องเป็นผู้ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอดปี การติดตามมักจะอาศัยรายงานด้านการบริหาร

และการเงิน หัวข้อที่ทำการประเมินคือการใช้และการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีคุณภาพ การนิเทศโรงเรียนก่อนประถมศึกษาคือเหมือนการนิเทศโรงเรียนอื่นๆ การประเมินอาจทำโดยหน่วยงานอิสระ โดยบุคลากรของโรงเรียน หรือโดยการปรึกษาหารือผู้ปกครองและเด็ก

บุคลากรในโรงเรียนก่อนประถมศึกษาต้องติดตามและสังเกตกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งมีผลต่อเด็กเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม การสังเกตอย่างสม่ำเสมอเป็นพื้นฐานของการประเมินและการวางแผนที่ดี บางเทศบาลใช้แบบสอบถามกับผู้ปกครอง เพื่อติดตามและประเมินคุณภาพของโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนด้วย วิธีการประเมินบนพื้นฐานของตัวชี้วัดด้านคุณภาพทำให้ได้รายละเอียดมากขึ้นกว่าเดิม ตัวชี้วัดนี้จะพิจารณาโดยเทศบาลหรือแต่ละโรงเรียน

โดยปกติผลการประเมินของเทศบาลจะเผยแพร่ในโฮมเพจของเทศบาล และเป็นข้อมูลส่งไปให้ผู้ปกครองของเด็ก รายงานประจำปีจะรายงานเรื่องนี้ด้วย เทศบาลจะนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาของตน

โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ มัธยมศึกษาตอนปลาย และการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล มีวัตถุประสงค์ในการประเมินคือ เพื่อรายงานการเข้าถึงเป้าหมายและแผนการเข้าถึงเป้าหมาย SNAE ร่างข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับการจัดทำรายงานด้านคุณภาพของโรงเรียน และสำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNASI) สนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับการนำรายงานคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ

โรงเรียนรับผิดชอบการติดตามและประเมินผลกิจกรรมโรงเรียนของตน เทศบาลรับผิดชอบการประเมินและติดตามโรงเรียนในสังกัด ครูใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินโรงเรียนและเป็นผู้พิจารณาว่า

จะประเมินโรงเรียนอย่างไร ครู บุคลากรอื่น และนักเรียน มีส่วนช่วยในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในงานนี้ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจะดำเนินงานภายในโรงเรียน โดยปกติครูใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบต่อวิธีการประเมิน ดังนั้นการประเมินของแต่ละโรงเรียนจึงมีวิธีการที่แตกต่างกัน วิธีหนึ่งที่น่าิยมกันมากที่สุดคือ ทำการประเมินในระหว่างเวลาเรียน ผลการประเมินนั้นจะนำเสนอในโฮมเพจและนำเสนอผู้ปกครองให้ทราบ รวมทั้งนำเสนอต่อ SNAE ซึ่งจะใช้รายงานนี้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งรับผิดชอบต่อคุณภาพกิจกรรมของตนเอง โดยกฎหมายกำหนดไว้ว่า คุณภาพอยู่ในความรับผิดชอบของคณาจารย์และนักศึกษา นักศึกษาได้รับโอกาสให้มีส่วนรับผิดชอบในการศึกษาของตน ทั้งในด้านการบริหารจัดการและด้านเนื้อหา

4. การประเมินภายนอก

หน่วยงานที่ทำการประเมินภายนอกของสถาบันการศึกษาคือสำนักงานการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) และสำนักงานการอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAHE)

รัฐบาลมีหน้าที่ติดตามและประเมินสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ หน่วยงานภายนอกที่ประเมินโรงเรียนก่อนระดับประถมศึกษาคือ SNAE โดยทำการประเมินเทศบาลว่าบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ตามกฎหมายหรือไม่ ในเชิงของการพัฒนาและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ รวมทั้งประเมินโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับและมีธยมศึกษาตอนปลาย

SNAE จะติดตาม ตรวจสอบ และประเมินกิจกรรมของระบบโรงเรียนทั้งหมด รวมทั้งการศึกษาผู้ใหญ่ และนิเทศเทศบาลและหน่วยงานอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการดูแลเด็กและโรงเรียน การติดตาม และประเมินนี้มีหลักสำคัญ 4 ประการคือ บรรลุเป้าหมายอะไร ค่าใช้จ่ายเท่าไร สภาพการดำเนินงานเป็นอย่างไร และบริการที่ให้มีความคุณภาพอย่างไร

5. การทดสอบระดับประเทศ

การทดสอบระดับประเทศเป็นเครื่องมือวัดและอธิบายความรู้ ทักษะ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเด็ก ขณะเดียวกันก็เป็นพื้นฐานของการประเมินโรงเรียนด้วย การทดสอบระดับชาติในการศึกษาภาคบังคับ จะทดสอบภาษาสวีเดน ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ การทดสอบนี้บังคับสำหรับชั้นปีที่ 9 นอกจากนี้ยังมีการทดสอบระดับชาติเช่นนี้ในชั้นปีที่ 5 ซึ่งโรงเรียนสามารถนำผลมาใช้ในการประเมินโรงเรียนได้ การทดสอบระดับชาติในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะทดสอบภาษาสวีเดน/ภาษาสวีเดนเป็นภาษาที่สอง ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ ในฐานะเป็นวิชาที่บังคับให้สอบ และนำผลไปใช้เป็นพื้นฐานในการให้เกรด ส่วนการทดสอบวิชาภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน ฟิสิกส์และชีววิทยา เป็นการสอบตามความสมัครใจ ทั้งนี้ SNAE จะดำเนินการประมวลผลข้อมูลของนักเรียนทั้งหมดในปีที่ 8 และปีที่ 9 และผลการทดสอบระดับชาติในปีที่ 5 และปีที่ 9

ระดับอุดมศึกษาต้องมีการประเมินภายนอกในด้านคุณภาพของ แต่ละโปรแกรมทุกปี SNAHE จะประเมินประมาณ 200–300 โปรแกรมของมหาวิทยาลัย เป้าหมายของการตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรมวิชาคือ 1) เพื่อควบคุม เพื่อให้ หรือถอดถอนสิทธิ์การให้ปริญญาของสถาบันอุดมศึกษา หากไม่ได้คุณภาพตามที่ต้องการ 2) เพื่อการพัฒนา

คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา โดยให้สถาบันนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพงานของตน 3) เป็นสารสนเทศเพื่อใช้ในการสนับสนุน นักเรียน เพื่อสนองความต้องการของผู้ที่จะศึกษาข้อมูลเหล่านี้ และ 4) เพื่อให้นักเรียนและบุคคลทั่วไปใช้เปรียบเทียบโปรแกรมวิชาการระหว่างสถาบันต่างๆ และเปรียบเทียบระหว่างประเทศ

6. การประเมินระบบการศึกษา

รัฐรับผิดชอบการนิเทศ ติดตามและประเมินระบบการศึกษาในภาพรวมทั้งหมด โดย SNAE ทำหน้าที่ในการประเมินระบบการศึกษาของการศึกษาภาคบังคับ มัธยมศึกษาตอนปลาย และการศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล เป็นการประเมินเชิงลึกและทำการวิเคราะห์เฉพาะด้านการประเมินนี้มุ่งความเข้าใจในเชิงลึกและอธิบายผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กับกิจกรรมของโรงเรียน มีวัตถุประสงค์คือ ตรวจสอบระบบการศึกษาและให้ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา กรอบของการประเมินประกอบด้วย

- 1) สำรวจความต้องการในอนาคตว่าระบบการศึกษาจะต้องเผชิญอะไร
- 2) สังเกตว่ามีอะไรที่ผิดไปจากความคาดหวัง หรือมีข้อผิดพลาดอะไร
- 3) วิเคราะห์ผลกระทบของการปฏิรูป นอกจากนั้นสวีเดนยังร่วมการประเมินระดับนานาชาติ อาทิ PISA และ PIRLS

รัฐบาลอาจทำการประเมินด้วยเช่นกัน เน้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่เป็นจุดสนใจทางการเมืองหรือเหตุผลอื่นๆ โดยเลือกทำในบางพื้นที่ กรอบของกิจกรรมการประเมินมี 5 หัวข้อคือ

- 1) สภาพภายนอกของโรงเรียน
- 2) หลักการบริหารและการพัฒนา
- 3) สภาพภายในของโรงเรียน
- 4) กระบวนการสอนและกิจกรรม
- 5) ผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ของโรงเรียน

7. การวิจัยเกี่ยวกับการประเมินระบบการศึกษา

รัฐบาลให้ทุนสำหรับการวิจัยทางการศึกษาในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย คณะกรรมการด้านการศึกษาซึ่งเป็นคณะหนึ่งของสภาวิจัยแห่งสวีเดนจะให้ทุนเพื่อวัตถุประสงค์นี้ SNAHE ทำหน้าที่รวบรวมสถิติเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย และให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับผลการวิจัย

บทที่ 10

การศึกษาพิเศษ

การศึกษาพิเศษได้รับการสนับสนุนหลายรูปแบบ ทั้งภายในระบบ การศึกษาปกติและระบบการศึกษาพิเศษ อาทิ การศึกษาสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ขั้นรุนแรง โรงเรียนสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินและเด็กที่บกพร่องทางร่างกายขั้นรุนแรง รวมทั้งการศึกษาผู้ใหญ่ สำหรับผู้ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ขั้นรุนแรง นอกจากนี้เทศบาลสามารถจัดการศึกษาพิเศษที่สอดคล้องกับสภาพความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นได้ มีโรงเรียนอิสระที่จัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ขั้นรุนแรงด้วย โปรแกรมการศึกษาพิเศษดำเนินงานตามหลักสูตรการศึกษาปกติ แต่จัดตารางเรียนและเนื้อหาวิชาที่แตกต่างออกไป การเรียนการสอนจัดให้ระดับเดียวกันกับเด็กปกติ และเพียงพอต่อการที่เด็กเหล่านั้นจะได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสมกับสภาพของตน โรงเรียนอิสระที่จัดการศึกษาพิเศษมีน้อยและรายวิชา มีจำกัด

ในระดับการศึกษาภาคบังคับ เด็กบกพร่องทางร่างกายจะเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปในโรงเรียนการศึกษาปกติ และได้รับการสนับสนุนพิเศษตามต้องการ โรงเรียนการศึกษาพิเศษจัดให้เฉพาะเด็กที่บกพร่อง

ทางการไต้หวัน ศูนย์ทรัพยากรทางการศึกษาจัดการศึกษาให้เด็กที่บกพร่องทางร่างกาย อาทิ เด็กที่หูหนวก ตาบอด บกพร่องทางการพูด บกพร่องทางการไต่ยืน และบกพร่องทางการเรียนรู้ ทั้งนี้ มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการไต่ยืนและเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ด้วยหนึ่งแห่ง

การศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ขั้นรุนแรง ประกอบด้วย โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับและโรงเรียนฝึกปฏิบัติ ประเภทแรกมีหลักสูตร 9 ปี จัดสำหรับเด็กอายุ 7-16 ปี แต่อาจมีการเรียนในปีที่ 10 ด้วย ประเภทที่สองจัดสำหรับเด็กซึ่งไม่สามารถเรียนในประเภทแรกได้ โดยทั่วไปการศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็ก การศึกษาพิเศษจะจัดแบบบูรณาการในการศึกษาภาคบังคับสายปกติ โดยอยู่ร่วมบริเวณเดียวกันภายในโรงเรียนของเทศบาล เด็กอาจเรียนในห้องเรียนปกติโดยใช้หลักสูตรการศึกษาพิเศษได้ หากผู้ปกครองต้องการเช่นนั้น

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้อาจจะใช้เวลา 9-10 ปี เมื่อศึกษาจบแล้วสามารถเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหลักสูตร 4 ปีได้ ทั้งนี้มีโรงเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายโดยเฉพาะสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ บกพร่องทางการไต่ยืนและบกพร่องทางร่างกายด้วย

ในการศึกษาผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ที่มีความบกพร่องทางร่างกายมีสิทธิ์ได้รับการศึกษาที่จัดไว้ให้โดยเฉพาะ หากมีคุณสมบัติตามข้อกำหนด เทศบาลมีหน้าที่จัดการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ โดยผู้มีสิทธิ์เข้าเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษนี้ต้องมีอายุ 20 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อประชาชนจัดสำหรับผู้ใหญ่

ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ด้วย ส่วนผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางร่างกายจะเรียน
ในโรงเรียนผู้ใหญ่ของเทศบาล ทั้งนี้ โรงเรียนมัธยมเพื่อประชาชนและ
สมาคมการศึกษาผู้ใหญ่จะต้องรับผิดชอบในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
ต่างๆ ให้ผู้เรียนเหล่านี้สามารถเข้าถึงและได้รับโอกาสทางการศึกษา
อย่างเหมาะสม จึงจะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ

ในระดับอุดมศึกษา วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของรัฐต้องรับผิดชอบ
ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ สถาบันต้องสงวนเงินไว้ร้อยละ 0.3 สำหรับ
ช่วยเหลือในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ให้นักศึกษา หากงบประมาณไม่พอ
สามารถขอเพิ่มเติมได้

สถาบันการศึกษาพิเศษแห่งสวีเดน (Swedish Institute for
Special Needs Education=SISNE) เป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบ
ในการจัดสรรงบประมาณการศึกษาพิเศษ ให้การสนับสนุนองค์กร
ที่จัดการศึกษาพิเศษ ทั้งด้านวิชาการและสื่อการเรียนการสอน

1. ความเป็นมา

การศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและ
การได้ยินมีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19

1.1 เด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้

การสอนเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้เริ่มในปี พ.ศ.2403
จัดเป็นกิจกรรมการกุศล ต่อมาสภาเขตเข้ามามีส่วนร่วมโดยจัดเป็น
โรงเรียนประจำ จนถึงกลางศตวรรษที่ 20 ทั้งนี้เพราะไม่มีระบบ
คมนาคมที่สะดวกสบายระหว่างบ้านกับโรงเรียน

พ.ศ.2528 ภาวะรับผิดชอบโรงเรียนการศึกษาพิเศษได้โอนจาก

กระทรวงสุขภาพและสวัสดิการสังคม (Ministry of Health and Social Affairs : MOHSA) มาเป็นของกระทรวงการศึกษาและวิทยาศาสตร์ (ชื่อของกระทรวงในขณะนั้น) พ.ศ.2529 เทศบาลรับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้จากสภาเขต

1.2 เด็กที่บกพร่องทางร่างกาย

พ.ศ.2432 ได้มีการออกกฎหมายกำหนดให้สภาเขตรับผิดชอบการสอนเด็กหูหนวกและเป็นใบ้ ทำการสอนที่ Tomteboda Institute ในเมือง Solna จัดชั้นเรียนเทียบเท่ากับระดับประถมศึกษา และใช้ตำราเล่มเดียวกัน แต่เปลี่ยนเป็นอักษรเบรลล์ พ.ศ.2481 ได้มีการปรับการสอนเด็กพิการทางหู สวีเดนแบ่งเขตการศึกษาพิเศษเป็น 4 เขต แต่ละเขตจัดการศึกษาพิเศษระดับประถมศึกษาของตนเอง พ.ศ.2493 การเรียนการสอนและหลักสูตรจะคล้ายกับโรงเรียนปกติ

2. การพัฒนาการศึกษาพิเศษ

รัฐบาลมีการพัฒนาโปรแกรมครูการศึกษาพิเศษใน พ.ศ.2550 เพื่อสนับสนุนในการเรียน การอ่านและทักษะการเขียนแก่เด็กตั้งแต่อายุยังน้อย รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดโรงเรียนการศึกษาพิเศษระดับชาติขึ้น 2 ประเภทคือ 1) สำหรับเด็กที่บกพร่องทางสายตา และ 2) สำหรับเด็กมีปัญหาความพิการด้านอื่นๆ รวมทั้งเด็กที่บกพร่องทางการพูด คณะกรรมการชุดนี้จะวิเคราะห์และเสนอโครงการเกี่ยวกับวิธีการจัดการที่เทศบาลซึ่งเป็นท้องถิ่นที่อยู่ของเด็กจะต้องเกี่ยวข้องกับโรงเรียนระดับชาตินี้ งานดังกล่าวจะเสนอรัฐบาลในวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2550 พร้อมทั้งเสนอโครงการโรงเรียนการศึกษาพิเศษแห่งชาติ

สำหรับเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัญหาเรื่องการมองเห็น และมีความบกพร่องทางร่างกายด้านอื่นๆ นอกจากนี้คณะกรรมการดังกล่าวจะทบทวนโรงเรียนการศึกษาพิเศษในมุมมองความรับผิดชอบของเทศบาล และความเป็นไปได้ที่จะจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีปัญหาความบกพร่องด้านอื่นๆ ซึ่งงานนี้ต้องรายงานแก่รัฐบาลในวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2550

3. การตรวจสอบกลุ่มเป้าหมายการศึกษาพิเศษ

เด็กซึ่งได้รับการพิจารณาว่าไม่สามารถที่จะบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาภาคบังคับได้เนื่องมาจากความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีสิทธิ์ที่จะได้รับการศึกษาพิเศษทั้งในระดับการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สำหรับเด็กซึ่งไม่สามารถรับการสอนในการศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กพิเศษที่จัดให้ จะมีอีกทางเลือกคือโรงเรียนฝึกปฏิบัติซึ่งจัดการสอน 5 สาขาวิชา (ไม่จัดเป็นรายวิชา) ทั้งนี้รวมถึงเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา อันเนื่องมาจากประสาทถูกทำลายหรือเสื่อม เด็กออทิสติก หรือเด็กที่สภาพคล้ายกัน ผู้ใหญ่ซึ่งบกพร่องทางการเรียนรู้มีสิทธิ์ได้รับการศึกษาพิเศษสำหรับผู้ใหญ่ด้วยเช่นกัน

เด็กการศึกษาพิเศษมีสิทธิ์เรียนสายปกติได้โดยได้รับความช่วยเหลือที่จำเป็น หากประเมินผลพบว่าเด็กคนใดไม่สามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาสายปกติได้ เด็กผู้นั้นมีสิทธิ์เข้าเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ เด็กซึ่งต้องการการสนับสนุนด้านการสอนพิเศษชั่วคราวเวลาหนึ่ง อาจขอความช่วยเหลือจากสถาบันการศึกษาพิเศษแห่งสวีเดน (SISNE) ได้

การสนับสนุนการศึกษาพิเศษในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะจัดให้แก่เด็กซึ่งพิจารณาแล้วว่าอาจจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งเด็กที่มีปัญหาความเจ็บป่วย หรือเด็กที่มีปัญหาทำนองเดียวกันทำให้ไม่สามารถจะเข้าเรียนตามปกติได้ เด็กบกพร่องทางการได้ยินหรือการมองเห็น เด็กมีความบกพร่องทางร่างกายหรือความลำบากอื่นๆ จนไม่สามารถเรียนสายปกติได้ และเด็กซึ่งพ่อแม่เป็นชาวต่างชาติ มีภูมิหลังเป็นต่างชาติต้องการการนิเทศหรือสอนเป็นพิเศษในภาษาของตนเองก็ร้องขอได้ ทั้งนี้รวมถึงผู้ใหญ่ซึ่งบกพร่องทางร่างกายก็สามารถขอรับการสนับสนุนได้เช่นกัน

4. การสนับสนุนทางการเงินแก่ครอบครัวของเด็กการศึกษาพิเศษ

การสนับสนุนแก่ครอบครัวของเด็กการศึกษาพิเศษไม่มีข้อกำหนดไว้ในกฎหมาย แต่พระราชบัญญัติสนับสนุนและบริการการศึกษาคนพิการระบุว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายมีสิทธิ์ได้รับความช่วยเหลือและการบริการอื่นๆ เด็กทุกคนในสวีเดนมีสิทธิ์ได้รับเบี้ยเลี้ยงเป็นสวัสดิการจนถึงอายุครบ 16 ปี หลังจากนั้นสามารถขยายเวลาต่อไปอีกจนถึงเดือนสุดท้ายของการเรียนการศึกษาภาคบังคับ ดังนั้นเด็กซึ่งเรียนเต็มเวลาในมัธยมศึกษาตอนปลายแม้อายุเกิน 16 ปี ก็ยังได้รับทุนเรียน

อาหารโรงเรียน อุปกรณ์การสอน และการเดินทางจะจัดให้สำหรับเด็กการศึกษาพิเศษที่มีความบกพร่องทางร่างกาย แต่สำหรับผู้ใหญ่ต้องจ่ายค่าอุปกรณ์การสอนเอง ในโรงเรียนสำหรับเด็กที่บกพร่องทาง

การไต่ถาม รัฐจะออกค่าอาหารที่พัก และค่าเดินทางให้แก่เทศบาลต้องจ่าย ค่าธรรมเนียมให้แก่รัฐสำหรับเด็กเหล่านั้น ปัจจุบันนี้ค่าใช้จ่ายการศึกษา พิเศษของเด็กคนหนึ่งประมาณปีละ 203,000 โครนาสวีเดน

5. การสนับสนุนการศึกษาพิเศษภายในกรอบการศึกษาสายปกติ

นักเรียนการศึกษาพิเศษส่วนมากจะได้รับการศึกษาในระบบ การศึกษาปกติ หลักสูตรกำหนดเป้าหมายการศึกษาที่ต้องบรรลุ สำหรับเด็กที่บกพร่องทางการไต่ถาม การมองเห็น และทางร่างกายรวมทั้ง เด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ศูนย์ทรัพยากรภูมิภาคจะส่งเสริม การพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งเยาวชนที่บกพร่องทางการไต่ถาม การมองเห็น และการพูด กิจกรรมส่วนมากเน้นเรื่องการวิจัยการเรียนการสอนและการฝึกอบรมด้านการศึกษาพิเศษ เทศบาลสามารถจัดการศึกษาพิเศษ เพื่อสนองความต้องการ พิเศษของเด็กในพื้นที่ที่รับผิดชอบของตนเองได้

วัตถุประสงค์ของการสนับสนุนเด็กการศึกษาพิเศษให้เรียนในสาย ปกติ ก็เพื่อให้เด็กมีโอกาสบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษา ที่กำหนดไว้ ส่วนเป้าหมายสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่คือมีความรู้ในการ พัฒนาตนเองและการมีงานทำ

ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาและหลัก สูตร โรงเรียนมีภาระรับผิดชอบในการช่วยเหลือและสนับสนุนเด็กตาม ที่เด็กต้องการ เพื่อเอาชนะความยุ่งยากทั้งหลายที่เด็กมีอยู่ เรื่องนี้ไม่ได้ กำหนดมาจากส่วนกลางว่าควรจะสนับสนุนเด็กอย่างไร แต่ควรอยู่บน พื้นฐานความต้องการของเด็กซึ่งอาจจะรวมถึงการช่วยเหลือด้านเทคนิค และการเพิ่มบุคลากร เทศบาลส่วนมากจะมีครูผู้เชี่ยวชาญในการ ช่วยเหลือเด็กที่ต้องการการสนับสนุนเป็นพิเศษอยู่แล้ว

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายปกติมีระเบียบเกี่ยวกับการสนับสนุนเด็กการศึกษาพิเศษ หากพบว่าเด็กนั้นไม่สามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ ต้องให้การสนับสนุนเป็นพิเศษ เช่น การสอนพิเศษในห้องเรียน การจัดห้องเรียน โดยอาจารย์ใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการให้มีโครงการสนับสนุนสำหรับเด็กทุกคน

หลักสูตรกล่าวว่า การสอนควรปรับให้เหมาะสมกับสภาพเด็กและความต้องการของเด็กแต่ละคน โรงเรียนมีภาระรับผิดชอบต่อเด็กที่บกพร่องทางร่างกาย ไม่มีการกำหนดรายละเอียดในเรื่องนี้ไว้ แต่ให้เป็นภาระของเทศบาลที่จะดำเนินการตามความจำเป็น ส่วนผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางร่างกายให้เข้าเรียนในโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ โดยมีเป้าหมายเช่นเดียวกับนักศึกษาคนอื่น ๆ ส่วนสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องจัดการศึกษาพิเศษให้แก่นักศึกษาที่บกพร่องทางร่างกายหรือปัญหาการเรียนรู้อื่นๆ ใน พ.ศ.2549 มีนักเรียนการศึกษาพิเศษที่พิการทางร่างกายได้รับการสนับสนุน 4,070 คน มหาวิทยาลัยของรัฐมีแบบทดสอบความถนัด 2 รูปแบบคือ อักษรเบรลล์และอักษรอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ที่มีความบกพร่องทางการมองเห็นเล็กน้อยหรือบกพร่องทางการเรียนรู้ได้รับอนุญาตให้ใช้เวลาเพิ่มขึ้นในการทำแบบทดสอบ

6. โรงเรียนสำหรับเด็กการศึกษาพิเศษ

การศึกษาสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้และทางการได้ยิน จัดโดยเทศบาล ส่วนโรงเรียนอิสระมีอยู่จำนวนหนึ่งแต่ไม่มากนักและการเรียนการสอนก็ค่อนข้างจำกัด โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินจัดโดยรัฐ โรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนปลายสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินจัดโดยเทศบาลตามข้อตกลงกับรัฐซึ่งเป็นผู้ให้เงินสนับสนุน ทั้งนี้ ชนกลุ่มน้อยซอมีในภาคเหนือของสวีเดนมีโรงเรียนซอมีซึ่งสนับสนุนงบประมาณโดยรัฐ เทศบาลสามารถจัดการศึกษาพิเศษตามความต้องการของท้องถิ่นได้

การรับนักศึกษาพิเศษ เด็ก และเยาวชนผู้ซึ่งไม่สามารถเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับและมัธยมศึกษาตอนปลายสายปกติเพราะมีปัญหาเรื่องการเรียน มีสิทธิ์เข้าเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินได้ โรงเรียนเหล่านี้เปิดให้เด็กที่บกพร่องทางร่างกาย ทางการเรียนรู้ อาทิ สมรรถภาพการ ทั้งนี้โรงเรียนมีสิทธิ์ที่จะพิจารณาว่าจะรับเด็กคนใดหรือไม่

เทศบาลต้องจัดที่สำหรับเด็กการศึกษาพิเศษในโรงเรียนปกติโดยพิจารณาความต้องการของผู้ปกครอง การตัดสินใจดังกล่าวไม่สามารถอุทธรณ์ได้ แต่การตัดสินใจไม่ยอมรับเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษเนื่องจากเห็นว่าเรียนในโรงเรียนปกติได้ สามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการอุทธรณ์การศึกษา (Education Appeals Board : EAB)

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การรับเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษต้องพิจารณาโดยคณะกรรมการการศึกษาพิเศษ การตัดสินใจของคณะกรรมการชุดนี้อาจจะอุทธรณ์ต่อ EAB ได้ แต่การตัดสินใจให้เด็กเรียนในโรงเรียนใดนั้น ไม่สามารถจะอุทธรณ์ได้ ส่วนกลางไม่ได้กำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน แต่โดยทั่วไปชั้นเรียนการศึกษาพิเศษจะมีเด็กจำนวนน้อย วันที่เปิดเรียนและจำนวนวันที่เรียนจะจัดเช่นเดียวกับสายปกติ

หลักสูตรสำหรับการศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ สำนักการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) เป็นผู้ร่างหลักสูตรนี้

และออกแบบไว้ให้ชัดเจนว่าเด็กควรเรียนอะไร แต่ให้ขอบเขตกว้างๆ สำหรับครูและนักเรียนที่จะเลือกสื่อการสอนและวิธีการทำงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพเงื่อนไขและความต้องการของเด็ก แผนการเรียนส่วนบุคคลสามารถร่างขึ้นมาได้ เน้นเรื่องที่สามารถเป็นไปได้ในการพัฒนาเด็ก และให้ความท้าทายแก่เด็กในการหาความรู้ สถาบันการศึกษาพิเศษแห่งสวีเดน (SISNE) เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำสื่อการสอนรูปแบบต่างๆ สำหรับเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ รัฐบาลพิจารณาตารางสอน กำหนดจำนวนชั่วโมงสอนขั้นต่ำที่จะต้องสอนเด็กแต่ละประเภท รวมทั้งกรอบทางเลือกของเด็ก และกรอบทางเลือกของโรงเรียน หลักสูตรและโปรแกรมจะกำหนดเป้าหมายของรายวิชา เช่นเดียวกับการศึกษาประเภทอื่นๆ ครูมีเสรีภาพอย่างกว้างขวางร่วมกับนักเรียนและผู้ปกครองที่จะเลือกการทำงานและเนื้อหาที่จะเรียน

การจัดการเรียนการสอนไม่ได้กำหนดโดยส่วนกลาง ครูใหญ่และคณะครูมีเสรีภาพในการวางแผนบทเรียน เลือกวิธีเรียนและสื่อการเรียนโดยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ครู และเด็ก การสอนจะปรับให้เหมาะกับเด็กเป็นรายบุคคล โดยทั่วไปแล้วถ้ามีปัญหาว่าควรเลือกเด็กการศึกษาพิเศษขึ้นชั้นปีต่อไปหรือไม่ การตัดสินใจนี้จะขึ้นอยู่กับอาจารย์ใหญ่ซึ่งจะปรึกษากับผู้ปกครองของเด็ก

7. การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพและการมีงานทำ

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นปีที่ 9 และ 10 จะเน้นการแนะแนวการศึกษาและอาชีพเพื่อเตรียมเด็กให้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และให้เด็กคุ้นเคยกับชีวิตการทำงาน เด็กการศึกษาพิเศษที่เรียนวิชาอาชีพศึกษาต้องรับการฝึกที่สถานประกอบการอย่างน้อยที่สุด

2 สัปดาห์ ชั่วโมงวิชาเลือกอาจใช้ฝึกการทำงานพื้นฐานอาชีพได้ เจ้าหน้าที่
แนะแนวที่โรงเรียนของเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้จะให้การแนะแนว
ด้านการศึกษาและอาชีพ งานส่วนหนึ่งของบุคคลเหล่านี้คือช่วยหา
สถานที่ฝึกงานและหาที่ทำงานให้แก่เด็กในปีสุดท้าย ผู้ใหญ่ที่บกพร่อง
ทางการเรียนรู้เป็นหน้าที่ของเทศบาลที่จะจัดการแนะแนวด้านการศึกษา
และอาชีพ

เด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ซึ่งเรียนการศึกษาภาคบังคับ จะได้รับ
ประกาศนียบัตรแจ้งให้รู้ว่าเด็กเรียนโปรแกรมใด ใบแจ้งเกรดจะให้แก่เด็ก
ตามที่เด็กหรือผู้ปกครองร้องขอ การให้เกรดรายวิชาที่กำหนดใน
หลักสูตรมี 2 ระดับคือ ระดับผ่านหรือ G และระดับผ่านอย่างดีหรือ VG
ส่วนเด็กที่เข้าโรงเรียนฝึกปฏิบัติจะได้รับประกาศนียบัตรการเข้าเรียนและ
จะมีการประเมินผลหากผู้ปกครองร้องขอ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เด็กและผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้จะได้รับเกรด 2 ระดับดังกล่าว
เช่นเดียวกัน

เด็กที่บกพร่องทางการได้ยินที่เรียนการศึกษาภาคบังคับจะได้รับ
เกรดเช่นเดียวกับเด็กปกติ คือ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับผ่านหรือ G
ระดับผ่านอย่างดีหรือ VG และระดับผ่านยอดเยี่ยมหรือ MVG
แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น จะมีเกรดไม่ผ่านหรือ IG ด้วย

โรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กการศึกษาพิเศษที่ผู้ปกครองต้องเสียค่า
เล่าเรียนไม่มี แต่มีโรงเรียนอิสระที่ได้รับทุนจากรัฐรับผิดชอบจัด
การศึกษาพิเศษแก่เด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้และบกพร่อง
ทางร่างกาย แต่มีจำนวนไม่มาก วิชาที่สอนก็จำกัด โรงเรียนเหล่านี้
จะปฏิบัติตามกรอบของกฎหมายเช่นเดียวกับโรงเรียนของรัฐ

8. การสนับสนุนเพื่อประโยชน์ของเด็กคนเข้าเมือง และเด็ก ซึ่งมีภูมิหลังทางชาติพันธุ์ต่างจากสวีเดน

เด็กที่เป็นลูกของคนเข้าเมืองซึ่งไม่ได้เรียนในโรงเรียนก่อนประถม ศึกษา จะเรียนในโรงเรียนเปิด (Open School) ของเทศบาล โดยเด็ก และผู้ปกครองสามารถเรียนได้วันละ 2-3 ชั่วโมง โรงเรียนประเภทนี้ ผู้ปกครองสามารถใช้เป็นสถานที่พบปะ และเป็นก้าวแรกของชีวิต ที่จะก้าวเข้าสู่สังคมสวีเดน บางเทศบาลจัดกลุ่มภาษาสวีเดน ก่อนประถมศึกษาให้แก่เด็กที่พูดภาษาอื่นก่อนที่จะมาใช้ภาษาสวีเดน สามารถเข้าเรียนได้วันละ 2-3 ชั่วโมง ทั้งสองรายการนี้ผู้เรียน ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

เด็กที่เข้ามายังสวีเดนใหม่ๆ เทศบาลจัดชั้นเรียนเรียกว่าชั้นรับรอง (Reception Class) ชั้นเรียนเหล่านี้จะรวมเด็กที่ลี้ภัยและเด็กที่เพิ่งได้รับ อนุญาตให้เข้าเมืองด้วย การเรียนการสอนใช้ภาษาสวีเดน เรียนเกี่ยวกับ สังคมสวีเดน และสอนวิชาต่างๆ ในระดับความรู้เก่าของเด็ก เวลาที่เด็ก เรียนในชั้นรับรองนี้ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาว่าเด็กสามารถ เรียนรู้ได้เร็วมากน้อยเพียงใด เด็กที่เรียนรู้ภาษาสวีเดนได้ดีแล้ว ให้เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติได้ เด็กที่ย้ายไปสู่ชั้นเรียนปกติ จะเรียนตาม หลักสูตรเช่นเดียวกับเด็กทั่วไป และเข้าเรียนในชั้นที่มีอายุเท่ากับตน

เด็กทุกคนที่ภาษาแม่ไม่ใช่ภาษาสวีเดน สามารถเรียนภาษาสวีเดน เป็นภาษาที่ 2 ได้ตั้งแต่ระดับการศึกษาภาคบังคับถึงมัธยมศึกษา ตอนปลาย เด็กสามารถได้รับการสอนวิชาต่างๆ ด้วยภาษาแม่ของตนได้ ลักษณะเช่นนี้ มีอยู่ทั่วไปในโรงเรียนที่มีเด็กคนเข้าเมืองจำนวนมาก ถ้าหากเป็นไปได้เด็กในชั้นรับรองสามารถได้รับการสอนด้วยภาษาแม่ ของตนได้ เด็กซึ่งมีภาษาแม่เป็นภาษาอื่นที่ไม่ใช่สวีเดนสามารถได้รับ

การสอนทุกวิชาในโรงเรียนเป็นภาษาของตนเองได้ และในขณะที่เดียวกันก็สามารถศึกษาภาษาเดิมหรือภาษาแม่เป็นวิชาอีกวิชาหนึ่งตลอดหลักสูตรได้ด้วยการให้เกรดสำหรับวิชานี้จะเหมือนกับการให้เกรดวิชาอื่นๆ

9. สถิติการศึกษาพิเศษ

9.1 จำนวนนักเรียนและสถาบัน

นักเรียนและสถาบันการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2548/2549

ประเภทของโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนสถาบัน	ค่าเฉลี่ยของนักเรียนต่อโรงเรียน
การศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้	14,394	744	19
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้	7,785	266	29
การศึกษาสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน	603	8	75
การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้	4,754	218*	23*

* การศึกษาของผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้จัดโดย 218 เทศบาลมีนักเรียนเฉลี่ย 23 คนต่อเทศบาล

มีดังนี้

9.2 จำนวนนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

ปีการศึกษา 2549 นักศึกษาการศึกษาศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษามีจำนวน 4,070 คน (19 คนเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก)

นักศึกษาศึกษาพิเศษ	จำนวน
- บกพร่องในการอ่าน	2,397
- บกพร่องทางร่างกาย	430
- บกพร่องทางสายตา	191
- บกพร่องทางการได้ยิน	187
- การแปลภาษามือ	143
- ครูสอนภาษามือ	24
- นักศึกษาที่มีปัญหา/ความบกพร่องทางการเรียนรู้	478
- ความบกพร่องด้านอื่นๆ	220
รวม	4,070

ที่มา: University of Stockholm, Annual report ค.ศ.2006.

9.3 จำนวนครู อัตราส่วนนักเรียนต่อครู และจำนวนนักเรียนต่อห้อง

ปีการศึกษา 2548/2549 จำนวนครู อัตราส่วนนักเรียนต่อครู และจำนวนนักเรียนต่อห้อง มีดังนี้

ประเภทของโรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนครูสอนเต็มเวลา	อัตราส่วนนักเรียนต่อครู	ค่าเฉลี่ยนักเรียนต่อห้อง
การศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้	5,967	3,215	3.8	-
การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้	2,505	1811	4.1	-
การศึกษาสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน	289	257	2.3	-
การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการได้ยิน	410	253	19.6*	2.9

ซึ่งแยกประเภทได้ดังนี้

* อัตราส่วนนักเรียนต่อครูในโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกับโรงเรียนรูปแบบอื่น นักเรียนการศึกษาพิเศษจัดเป็นชั้นขนาดเล็กและเรียนน้อย

ชั่วโมงต่อสัปดาห์กว่าเด็กปกติ

ในจำนวนเด็กการศึกษาพิเศษร้อยละ 16 ที่เรียนในการศึกษาภาคบังคับและมีความบกพร่องทางการเรียนรู้อย่างน้อยที่สุดร้อยละ 50 ได้รับการบูรณาการเข้าไปในชั้นเรียนปกติของโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับในปีการศึกษา 2548/2549 ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีเด็กการศึกษาพิเศษร้อยละ 5 เท่านั้นที่เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ การเรียนร่วมกับเด็กปกติมักจัดในพื้นที่ห่างไกลและในชนบท

บทที่ 11

ความสัมพันธ์ทาง

การศึกษากับยุโรปและนานาชาติ

สถานศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษา
ผู้ใหญ่ และอุดมศึกษามีส่วนร่วมในความร่วมมือระดับนานาชาติ
โดยร่วมมือด้านการเรียนการสอน รวมทั้งการเลื่อนไหลของนักเรียน
นักศึกษา และอาจารย์

1. ความเป็นมา

โรงเรียนของสวีเดนทุกระดับมีความสัมพันธ์กับนานาชาติในหลาย
รูปแบบมาตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 20 การก้าวไปสู่ระดับนานาชาติของระดับ
อุดมศึกษาเป็นวาระสำคัญของสวีเดนนานกว่า 30 ปีแล้ว

1.1 การศึกษาภาคบังคับ มัธยมศึกษา และการศึกษาผู้ใหญ่

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 การพัฒนามุ่งไปสู่การศึกษานานาชาติ
จุดเน้นระยะแรกอยู่ที่การช่วยเหลือประเทศที่ประสบภัยสงครามและ
ประเทศยากจน นโยบายนี้สะท้อนให้เห็นในหลักสูตร พ.ศ.2505
ซึ่งเน้นความจำเป็นของโรงเรียนในการทำให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหา
นานาชาติ เพื่อเป็นการวางพื้นฐานความเข้าใจและความต้องการระดับ
นานาชาติ

เมื่อคนเข้าเมืองมากขึ้น สภาพทางสังคมและวัฒนธรรมหลากหลายมากขึ้น แนวความคิดเรื่องศึกษานานาชาติมีรูปแบบใหม่ตามหลักสูตร พ.ศ.2523 ซึ่งเน้นให้โรงเรียนพัฒนาความใกล้ชิดกับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสวีเดน และดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือคนเข้าเมืองให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ปัจจัยอื่นซึ่งเป็นลักษณะของความพยายามนานาชาติในระหว่าง พ.ศ.2523-2533 คือการมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมากขึ้นกับประชาคมยุโรป (European Union=EU) และการพัฒนายุโรปตะวันออก กิจกรรมนี้นำไปสู่โอกาสใหม่ที่จะมีความสัมพันธ์กับโรงเรียนของประเทศในยุโรปและมีผลให้เกิดความร่วมมือกับกลุ่มประเทศบอลติก

เพื่อเป็นการส่งเสริมความรอบรู้นานาชาติ หลักสูตรและแผนการศึกษาจึงส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์โดยวิธีการแลกเปลี่ยนบุคลากรระบบการตัดสินใจที่ใช้ใน พ.ศ.2534 ทำให้เทศบาลมีภาระรับผิดชอบต่อโรงเรียนและส่งผลให้ท้องถิ่นมีเสรีภาพอย่างมากในการสร้างสัมพันธ์กับต่างประเทศ

เมื่อสวีเดนเข้าเป็นสมาชิกประชาคมยุโรปใน พ.ศ.2538 การศึกษาของประชาคมยุโรปเป็นตัวกระตุ้นและเป็นประโยชน์ในการสร้างความเป็นนานาชาติในสวีเดน ปัจจุบันนี้โรงเรียนในสวีเดนแทบทั้งหมดหรือทั้งหมดมีการติดต่อระดับนานาชาติ ผลการสำรวจเมื่อ พ.ศ.2544 พบว่าประมาณ 7 ใน 10 ของโรงเรียนในสวีเดนมีส่วนร่วมในโครงการความร่วมมืออย่างใกล้ชิด หรือมีฉะนั้นก็มีการติดต่อในระดับนานาชาติ

1.2 ระดับอุดมศึกษา

การทำให้การศึกษาระดับอุดมศึกษามีความเป็นนานาชาติเป็นวาระทางการเมืองของสวีเดนในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมา กิจกรรม

ที่ดำเนินการคือ จัดตั้งคณะกรรมการความเป็นนานาชาติ (Commission on Internationalization : CI) ใน พ.ศ.2517 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี เหตุผลที่ต้องมีการดำเนินงานไปสู่ความเป็นนานาชาติคือ เพื่อวางพื้นฐานการแข่งขันทางด้านอุตสาหกรรมในระดับนานาชาติของสวีเดน และความปรารถนาที่จะส่งเสริมความผูกพันทางวัฒนธรรมกับประเทศซึ่งไม่ใช่กลุ่มอุตสาหกรรม

ข้อเสนอของคณะกรรมการชุดนี้ มีรากฐานอยู่บนแนวความคิดว่า สวีเดนควรเตรียมนักเรียน นักศึกษาของตนให้มองเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมอื่น จากมุมมองของวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ เมื่อมีมุมมองกว้างขวางขึ้น นักศึกษาจะสามารถวิเคราะห์โครงสร้างค่านิยมของตนเองได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระดับนานาชาติ

โครงการนำร่องซึ่งคณะกรรมการพัฒนาขึ้นคือ การให้ปริญญาระดับนานาชาติ และการให้ทุนระดับนานาชาติแก่ครูและนักศึกษาสวีเดนไปเรียนต่างประเทศหรือสอนในต่างประเทศ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานอธิการบดีของมหาวิทยาลัยในสวีเดน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของสวีเดน ใน พ.ศ.2520 พระราชบัญญัติอุดมศึกษาฉบับใหม่ได้ขยายสิทธิ์ในการยอมรับหน่วยกิตจากการศึกษาในต่างประเทศ หากหน่วยกิตเหล่านั้นสอดคล้องกับการศึกษาของสถาบันในประเทศ พ.ศ.2528 มีการขยายทุนระดับนานาชาติเพิ่มจากเดิมที่มีอยู่แล้ว ให้แก่มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐที่เน้นหลักสูตรระดับนานาชาติ เป้าหมายคือการบูรณาการปัจจัยระดับนานาชาติทางการศึกษาเข้าสู่การศึกษาของสวีเดน มิใช่หมายความว่าการศึกษาต่างประเทศเป็นเพียงส่วนเพิ่มเติมของการศึกษาในประเทศ

พ.ศ.2532 มีการส่งเสริมการเลื่อนไหลนักศึกษาก้าวสำคัญเกิดขึ้น นั่นคือนักศึกษาสามารถนำเงินสนับสนุนที่ได้รับในประเทศไปใช้เพื่อการศึกษาในต่างประเทศได้ด้วย จึงทำให้นักศึกษาไปศึกษาในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น นักศึกษาส่วนมากจะดำเนินการด้วยตนเอง แต่มีจำนวนไม่น้อยที่เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา โครงการที่สำคัญที่สุดคือ Erasmus เริ่มมีขึ้นใน พ.ศ.2535 โครงการนี้ช่วยกระตุ้นความเป็นนานาชาติได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมหาวิทยาลัยเล็ก ๆ ซึ่งต้องการประสบการณ์ใหม่ด้านความร่วมมือกับนานาชาติ มีการจัดตั้งสำนักงานนานาชาติขึ้นและสอนภาษาอังกฤษให้แก่นักศึกษาในหลายสถาบัน

การพัฒนาอีกประการหนึ่งคือ การเพิ่มความร่วมมือกับประเทศกลุ่มบอลติก ระยะเวลาได้ร่วมมือกับประเทศเอสโตเนีย ลัตเวีย ลิทัวเนีย ต่อมาขยายไปยังรัสเซียตะวันตกเฉียงเหนือ รัฐบาลให้ทุนสนับสนุนการปรับโครงสร้างและความร่วมมือของกิจกรรมนี้

2. การพัฒนาความสัมพันธ์ระดับนานาชาติ

EU ได้บรรลุข้อตกลงเกี่ยวกับการมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางการศึกษาและการฝึกอบรมร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก กระทรวงการศึกษาและการวิจัยได้เขียนรายงานเพื่อแสดงให้เห็นจุดยืนว่า สวีเดนเห็นชอบกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ดังกล่าวอย่างจริงจัง โดยระบุให้เห็นการศึกษาและฝึกอบรมของสวีเดนสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันของประชาคมยุโรป

เพื่อส่งเสริมการฝึกอบรมระดับนานาชาติทางด้านอาชีวศึกษา รัฐบาลได้มอบหมายให้ SNAE จัดตั้ง National Reference Point

เพื่อรวบรวมข้อมูลทางอาชีวศึกษา ทั้งยังให้ทุนสนับสนุนแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษาที่ไปฝึกงานในต่างประเทศด้วย

ในระหว่าง พ.ศ.2550-2556 โครงการใหม่ของประชาคมยุโรปจะนำมาปฏิบัติในลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความร่วมมือและการเคลื่อนไหวระหว่างนักเรียน นักศึกษา ครู และสถาบันการศึกษาต่างๆ ในยุโรป โครงการ/โปรแกรมดังกล่าวได้แก่ Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig ซึ่งจะนำมาใช้และบริหารงานโดยสำนักงานโปรแกรมนานาชาติ (International Programme Office : IPO)

3. กรอบนโยบายความร่วมมือระดับนานาชาติ

เนื่องจากสวีเดนเป็นประเทศเล็กและภาษาสวีเดนไม่ค่อยใช้พูดกันอย่างแพร่หลาย เหตุผลทางการศึกษาในการร่วมกับระดับนานาชาติที่เป็นปัจจัยหลักคือ การแข่งขันทางอุตสาหกรรมของสวีเดนในต่างประเทศ เมื่อสวีเดนเข้าเป็นสมาชิกของ EU นักการเมืองจากพรรคต่างๆ ล้วนเน้นความเป็นยุโรป แต่ความลำเอียงต่อความเป็นยุโรปทำให้ต้องสร้างความสมดุลใหม่ โดยปรับจุดเน้นของบทบาทสวีเดนในระดับนานาชาติให้กว้างขึ้น โดยประเพณีแล้ว สวีเดนมีส่วนเกี่ยวข้องกับด้านมนุษยธรรมและการรักษาสันติภาพ ซึ่งเป็นนโยบายระดับนานาชาติที่ไม่ฝักใฝ่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ

สวีเดนเป็นสมาชิกที่มีบทบาทสำคัญขององค์กรระดับนานาชาติ ซึ่งนโยบายเหล่านี้มีผลกระทบต่อนโยบายระดับประเทศของสวีเดน สวีเดนเป็นสมาชิกของกลุ่ม OECD และมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมขององค์กรนี้ มีการทำงานในด้านการศึกษาขององค์กรตามข้อตกลง 5 ปี

ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีของประเทศสมาชิก เป้าหมายของ
ข้อตกลงนี้คือ Investing in Competences for All
แต่หลักการสำคัญของโครงการคือ วิเคราะห์และส่งเสริมกิจกรรม
การอภิปรายนโยบาย และการเปรียบเทียบระหว่างประเทศสมาชิก

สวีเดนเป็นสมาชิกของ Council of Europe ซึ่งเป็นหน่วยงานสำคัญ
ในการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในยุโรปกับ UNESCO และ
ได้ร่างข้อตกลงที่เรียกว่า Lisbon Convention ซึ่งจะให้การยอมรับ
ประกาศนียบัตรอุดมศึกษาของประเทศในยุโรป ข้อตกลงนั้นมุ่งสนับสนุน
การเคลื่อนไหวของนักเรียนระดับนานาชาติ โดยสวีเดนได้ยอมรับใน
พ.ศ.2540 และให้สัตยาบรรณใน พ.ศ.2544

ตามนโยบายใหม่ในการพัฒนาระดับโลก พ.ศ.2546 ทุกนโยบาย
ต้องมีบทบาทสำคัญในการรับผิดชอบร่วมกันที่จะช่วยให้เกิดความเสมอภาค
และการพัฒนาอย่างยั่งยืน นโยบายคือการสนับสนุนการทำงานตาม
เป้าหมาย UN Millennium Development Goals ด้านการศึกษา
หมายถึงสวีเดนต้องติดต่อกับประเทศที่กำลังพัฒนาโดยการเคลื่อนไหว
การแลกเปลี่ยน และให้การสนับสนุนแก่ประเทศเหล่านี้ในด้านการสร้าง
ระบบการศึกษาและสถาบันวิจัย

สำนักการศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAE) และสำนักพัฒนาการศึกษา
แห่งชาติสวีเดน (SNASI) ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เข้ามามีส่วนร่วม
ในการศึกษาระดับนานาชาติ เนื่องจากโครงสร้างความร่วมมือระดับ
นานาชาติ ยินยอมให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้กำหนดนโยบายในเชิง
ปฏิบัติ ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในการศึกษานานาชาติ การสำรวจ
การให้ข้อมูลด้านการประเมินคุณภาพ และการติดตามคุณภาพ
ทางการศึกษา

สำนักงานการอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน (SNAHE) ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้ปฏิบัติตามนโยบายที่รับมาจากสภายุโรป (European Council : EC) โดยมีศูนย์สารสนเทศวิชาการแห่งชาติสวีเดน (NARIC) ทำหน้าที่ประเมินปริญญาของต่างประเทศ

สำนักงานการเรียนรู้ตลอดชีวิตแห่งสวีเดน (SAFL) ประสานงานกับ Nordic Network for Adult Learning (NVL) เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศกลุ่มนอร์ดิก

สำนักงานโปรแกรมการศึกษาและการฝึกอบรมนานาชาติ (IPOET) เป็นหน่วยงานกลางที่ให้การสนับสนุนมหาวิทยาลัย บริษัท องค์กร หรือบุคคล ให้เข้ามามีส่วนร่วมในความร่วมมือระดับนานาชาติ กิจกรรมมีตั้งแต่การร่วมมือระดับนานาชาติในการศึกษา จนถึงการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการหางานและการศึกษาในต่างประเทศ

มูลนิธิเพื่อความร่วมมือนานาชาติทางการวิจัยและอุดมศึกษาแห่งสวีเดน (SFICRH) จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.1994 เพื่อสนับสนุนการวิจัยและการอุดมศึกษาระดับนานาชาติ โดยการให้เงินสนับสนุนความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนระหว่างสถาบันอุดมศึกษา นักศึกษาระดับหลังบัณฑิตศึกษา และนักวิจัย รวมทั้งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย

สถาบันแห่งสวีเดน (Swedish Institute : SI) ส่งเสริมความเป็นสากลทางการศึกษาของสวีเดน โดยการให้ทุนเล่าเรียนแก่บุคคลเป็นระยะเวลาสั้นหรือระยะเวลายาว สำหรับนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาเรียนในสวีเดนและนักศึกษาสวีเดนไปเรียนต่างประเทศ งานอีกประการหนึ่งของหน่วยงานนี้คือ การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสวีเดนโดยทั่วไป รวมทั้งข้อมูลการศึกษาของสวีเดนเพื่อเปิดโอกาสให้มาศึกษาในสวีเดน เป็นต้น

4. โครงการความร่วมมือของประเทศ

โรงเรียน มหาวิทยาลัย วิทยาลัย และองค์กรต่างๆ ทางการศึกษาของสวีเดนมีข้อตกลงความร่วมมือ 2 ทางกับสถาบันในประเทศอื่นๆ และเทศบาลก็มีโครงการความร่วมมือทำนองเดียวกันด้วย

สำนักความร่วมมือในการพัฒนานานาชาติแห่งสวีเดน (SIDA) มีข้อตกลงการพัฒนาความร่วมมือกับประเทศต่างๆ 40 ประเทศทั่วโลก จุดเน้นส่วนใหญ่เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการศึกษาซึ่งดำเนินงานโดย IPOET

สวีเดนมีการร่วมมือแบบพหุภาคีกับประเทศอื่นๆ ผ่านทางองค์กรระดับนานาชาติ เช่น EU, EC, UNESCO, OECD และ Nordic Council ความร่วมมือเหล่านั้นแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์และกิจกรรมขององค์กร

ความร่วมมือกับประเทศในกลุ่มนอร์ดิก ซึ่งมีเดนมาร์ก หมู่เกาะฟาโร กรีนแลนด์ ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ นอร์เวย์ และสวีเดน ตามข้อตกลง Helsinki ซึ่งลงนามเมื่อ พ.ศ.2505 จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม การศึกษา และวิจัย เรียกว่าข้อตกลงความร่วมมือทางวัฒนธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการนัดประชุมกัน 3 ครั้งต่อปี ในการประชุมจะเน้นความร่วมมือด้านการศึกษาและการวิจัย

การดำเนินงานทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการอีกอย่างคือ Nordplus ซึ่งเป็นโครงการร่วมกันของกลุ่มประเทศนอร์ดิกเกี่ยวกับความร่วมมือและความเคลื่อนไหวสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เช่น ครู นักศึกษา นักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและการพัฒนา เริ่มดำเนินการใน พ.ศ.2547 มี 5 โครงการคือ Nordplus สำหรับการอุดมศึกษา สำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน (ภาคบังคับและมัธยมศึกษาตอนปลาย) สำหรับการศึกษานักเรียน สำหรับการศึกษานักเรียน

ด้านภาษา และสำหรับความร่วมมือกับกลุ่มบอลติกและรัสเซียตะวันตก
เฉียงเหนือ

ความร่วมมือของกลุ่มนอร์ดิกกับประเทศในแอฟริกาคือ Nordic African Institute ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2505 สถาบันนี้ทำหน้าที่วิจัย จัดทำเอกสารและสารสนเทศเกี่ยวกับแอฟริกาให้แก่ประเทศในกลุ่มนอร์ดิก สถาบันจะส่งเสริมการวิจัยและการศึกษาเกี่ยวกับประเทศแอฟริกา ร่วมมือระหว่างนักวิจัยแอฟริกากับนักวิจัยกลุ่มนอร์ดิก รวมทั้งให้ทุนเพื่อการศึกษาและการวิจัยอีกด้วย งบประมาณมาจาก รัฐบาลของสวีเดนและรัฐบาลของกลุ่มนอร์ดิก

โครงการ Baltic Sea Project (BSP) เป็นโครงการระดับนานาชาติ ระหว่างโรงเรียนเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในบริเวณทะเลบอลติก โรงเรียนจำนวนมากของสวีเดนมีส่วนสำคัญในโครงการนี้ เริ่มดำเนินการเมื่อ พ.ศ.2532 เป็นโครงการระดับภูมิภาคโครงการแรกที่ร่วมมือกับยูเนสโก ในการผสมผสานสิ่งแวดล้อมศึกษาเข้ากับปัญหาสิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

Baltic 21 เป็นโครงการระยะยาวดำเนินงานโดย 11 ประเทศใน Council of Baltic Sea States เพื่อพัฒนาและนำวาระ 21 ของกลุ่มทะเลบอลติกมาปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

โครงการ Visby เป็นโครงการที่ดำเนินงานเพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระยะยาว ระหว่างประเทศกลุ่มบอลติก โปแลนด์ รัสเซียตะวันตกเฉียงเหนือ เบลารุส และยูเครน โครงการนี้ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนชั้นเรียน โครงการของโรงเรียนซึ่งมีการแลกเปลี่ยนนักเรียนและครู ทุนสนับสนุนโครงการและการสร้างเครือข่ายดังกล่าวจะให้ในรูปแบบทุน สำหรับการเดินทาง ค่าอาหารและที่พักอาศัยเป็นเวลา 1-2 สัปดาห์

โรงเรียนในสวีเดนหรือประเทศที่อยู่ในโครงการนี้สามารถขอทุนเพื่อศึกษาในสวีเดน หรือทุนมาเยี่ยมสวีเดนระยะสั้นสำหรับครูและผู้บริหารการศึกษาได้

ความร่วมมือกับกลุ่มประเทศยุโรปภายใต้กรอบของ EU บริหารงานโดย IPOET จนถึงบัดนี้ประมาณการว่ามีนักศึกษาสวีเดนประมาณ 5,000 คน เกี่ยวข้องกับการเรียนและการฝึกอบรมตามโปรแกรมต่างๆ ที่จัดขึ้น

ความร่วมมือระดับโลก เริ่มตั้งแต่ Education for All เป็นที่ยอมรับในที่ประชุมยูเนสโก แต่ละประเทศที่เข้าร่วมต้องจัดทำแผนกลยุทธ์ที่จะให้ประชาชนของตนบรรลุเป้าหมายการศึกษาดังกล่าว รัฐบาลสวีเดนได้ให้ทุนสนับสนุนสำหรับโครงการนี้เพิ่มเติม

โครงการ OECD เกี่ยวกับตัวชี้วัดระบบการศึกษา เป็นโครงการพัฒนาตัวชี้วัดทางสถิติในงานด้านการศึกษาและการตรวจสอบนโยบายเฉพาะเรื่องซึ่งเป็นที่สนใจของกลุ่มประเทศที่เกี่ยวข้อง

โครงการ Linneaus-Palme ตั้งขึ้นโดยรัฐบาลสวีเดนใน พ.ศ.2543 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยในสวีเดนกับประเทศที่กำลังพัฒนา

เครือข่ายการศึกษาเอเชียใต้แห่งสวีเดน (SSASN) เป็นโครงการของสวีเดนที่ส่งเสริมความร่วมมือกับโลกในวงกว้าง ตั้งขึ้นที่มหาวิทยาลัย Lund เมื่อ พ.ศ.2543 เพื่อกระตุ้นและสนับสนุนความร่วมมือทางการวิจัย การแลกเปลี่ยนนักเรียนและการวิจัยระหว่างสวีเดนกับประเทศในกลุ่มเอเชียใต้

สมาคมประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานานาชาติ (International Association for the Evaluation of Educational Achievement=IEA)

เป็นโครงการที่สวีเดนเข้าร่วม โดยโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ให้สถาบันวิจัยและหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาล ร่วมกันทำการวิจัยเปรียบเทียบเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในวงกว้าง โครงการนี้เริ่มเมื่อ พ.ศ.2501 ได้ดำเนินการวิจัยไปแล้ว 20 โครงการ เช่น Trends in Mathematics and Science Studies (TIMSS) และ Progress in International Reading Literacy Studies (PIRLS)

5. หลักสูตรการศึกษามิตินานาชาติ

วัตถุประสงค์และงานของโรงเรียนในสวีเดน รวมทั้งงานที่เกี่ยวข้องกับนานาชาติ จะปรากฏอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งหัวหน้าสถานศึกษามีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

หลักสูตรสำหรับระดับการศึกษาภาคบังคับ โรงเรียนก่อนประถมศึกษา และศูนย์เด็กเวลาว่าง มีหัวข้อเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานในลักษณะของการศึกษาระดับนานาชาติ มุ่งหวังที่จะเตรียมนักเรียนสำหรับชีวิตในสังคมวัฒนธรรมอันหลากหลาย ซึ่งมีการติดต่อข้ามชายแดนเพิ่มมากขึ้น โรงเรียนจะทำงานช่วยนักเรียนให้สื่อสารภาษาต่างประเทศได้ นักเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับต้องคุ้นเคยกับปัจจัยสำคัญต่างๆ ในประเทศสวีเดน กลุ่มนอร์ดิก และวัฒนธรรมกลุ่มตะวันตก ได้รับความรู้ถึงการพึ่งพากันและกันของนานาชาติ และระหว่างทวีป นักเรียนต้องพัฒนาความเข้าใจต่อวัฒนธรรมอื่น และสามารถสื่อสารในภาษาพูดกับภาษาเขียนเป็นภาษาอังกฤษได้ตามหลักสูตร ครูใหญ่ต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาความสัมพันธ์กับนานาชาติ และต้องทำให้แน่ใจว่าคณาจารย์ตระหนักถึงข้อตกลงระดับนานาชาติที่สวีเดนได้ดำเนินการมาแล้วด้วย

หลักสูตรสำหรับระบบการศึกษาที่ไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับ กล่าวไว้ว่า โรงเรียนต้องช่วยพัฒนาเด็กในด้านบุคลิกภาพ ซึ่งเกี่ยวพันและรวมถึงเอกลักษณ์ของสวีเดนและประเทศกลุ่มนอร์ดิก ยุโรปและในท้ายที่สุดระดับโลก ควรสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ระดับนานาชาติ การแลกเปลี่ยนทางการศึกษากับประเทศอื่น และประสบการณ์การทำงานในประเทศอื่น นักเรียนต้องมีความเข้าใจเป็นอย่างดีเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญของสวีเดน กลุ่มนอร์ดิก กลุ่มประเทศตะวันตก มีความรู้เกี่ยวกับความร่วมมือระดับนานาชาติ และการพึ่งพาซึ่งกันและกันในระดับโลก นักเรียนต้องมีความสามารถที่จะประเมินมุมมองของสวีเดนต่อกลุ่มนอร์ดิก กลุ่มยุโรป และในระดับโลก อาจารย์ใหญ่หรือหัวหน้าสถานศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบให้มีการติดต่อระดับนานาชาติ และบุคลากรในโรงเรียนต้องคุ้นเคยกับข้อตกลงซึ่งสวีเดนได้ทำกับนานาชาติ ในด้านการศึกษา

ในระดับอุดมศึกษาไม่มีหลักสูตรโดยเฉพาะเกี่ยวกับนานาชาติ อย่างไรก็ตามสถาบันอุดมศึกษามีแผนการระดับนานาชาติ และผู้บริหาร 1 คนหรือมากกว่า ต้องทำหน้าที่ Bologna Process Coordinator เพื่อนำวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามข้อตกลงโบโลญมาปฏิบัติ

6. การเลื่อนไหลและการแลกเปลี่ยนระดับนานาชาติ

สำนักงานโปรแกรมการศึกษาและการฝึกอบรมนานาชาติ (IPOET) ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการเลื่อนไหลและทุนต่างๆ ในจำนวนนี้หลายโครงการเปิดให้กับนักเรียน นักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาและสถาบันการศึกษา เช่น

Nordplus Neighbor เป็นโครงการส่งเสริมความร่วมมือและ

การเลื่อนไหลระหว่างประเทศกลุ่มนอร์ดิกและรัสเซียตะวันตกเฉียงเหนือ
โปรแกรมเปิดให้สำหรับ นักเรียนและครู ทุกระดับการศึกษารวมทั้ง
องค์กรที่ไม่ใช่การศึกษาอีกด้วย ผู้บริหารหลักของโครงการนี้คือ
Research Council of Norway

Nordplus Language เป็นโครงการส่งเสริมภาษากลุ่มนอร์ดิก
โดยความร่วมมือและการเลื่อนไหลกลุ่มเป้าหมายคือสถาบันทุกระดับ
การศึกษา รวมทั้งการวิจัย องค์กรทางการวิจัย และองค์กรอื่นๆ
ผู้บริหารโครงการนี้คือ University of Island

Visby Programme for Higher Education โครงการนี้ขยายไป
ยังทุกระดับการศึกษา เป้าหมายก็คือสนับสนุนโครงการและ
การสร้างเครือข่าย เพื่อกระตุ้นความร่วมมือระยะยาวระหว่างวิทยาลัย
และมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัยในสวีเดนกับกลุ่ม
ประเทศบอลติก โปแลนด์ รัสเซียตะวันตกเฉียงเหนือ เบลารุส
และยูเครน เน้นด้านการปฏิรูปเศรษฐกิจและการเมือง ผู้บริหาร
โปรแกรมนี้คือ Swedish Institute

IPOET จัดทุนให้แก่โรงเรียนโดยมุ่งที่จะกระตุ้นความร่วมมือระหว่าง
โรงเรียนและสถาบันดูแลเด็กในสวีเดนและต่างประเทศ ทุนเหล่านี้
ตั้งใจให้เป็นทุนไปเยือนและแลกเปลี่ยนนักเรียนและครู

SFICRH ให้ทุนแก่นักศึกษาหลังบัณฑิตศึกษาและคณาจารย์
มุ่งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสวีเดนและประเทศที่สวีเดนคัดเลือกในเอเชีย
และลาตินอเมริกา

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษาที่ไม่ใช่ระดับอุดมศึกษา
และการศึกษาผู้ใหญ่ มีโครงการต่างๆ ดังนี้

Nordplus Junoir ให้ทุนแก่นักเรียนอายุ 13 -19 ปี และครูโรงเรียน

ระดับมัธยมศึกษา เพื่อจัดโครงการไปเยี่ยมโรงเรียนมัธยมในกลุ่มนอร์ดิก
โครงการนี้ควรจะใช้เวลาอย่างน้อยที่สุด 5 วัน

Nordplus Adult มุ่งพัฒนาการศึกษาผู้ใหญ่โดยผ่านทางความร่วมมือ
ระหว่างหน่วยงานด้านการศึกษาผู้ใหญ่ โดยมี Danish Centre for
International Cooperation and Mobility in Education and Training
(CIRIUS) ตั้งอยู่ในเดนมาร์กเป็นผู้บริหารโครงการนี้

โครงการ 1 ปี ได้แก่ โครงการ 1 ปีในเยอรมนี ออสเตรีย ฝรั่งเศส
และสเปน เป็นโครงการเลื่อนไหลให้นักเรียนปีที่ 1 และนักเรียนปีที่
2 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนักเรียนสวีเดนจะใช้เวลา 1 ปี
ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเยอรมนี ออสเตรีย ฝรั่งเศส
และสเปน ในขณะที่เดียวกันนักเรียนจากประเทศเหล่านั้นก็จะมาเรียนใน
โรงเรียนเทศบาลซึ่งเป็นที่อยู่ของนักเรียนนั้นด้วย

SNAE เป็นผู้รับผิดชอบต่อทุนฝึกงานในต่างประเทศสำหรับระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นการสนับสนุนความเลื่อนไหลของ
โครงการอาชีวศึกษา เช่น Leonardo da Vinci แต่ไม่ได้จำกัดเฉพาะ
ในกลุ่มยุโรปเท่านั้น

ระดับอุดมศึกษา มีโครงการต่าง ๆ ดังนี้

Nordplus เป็นโครงการความร่วมมือและการเลื่อนไหลของ
นักศึกษาและคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประเทศนอร์ดิก

Linneaus-Palme เป็นโครงการแลกเปลี่ยนครู และนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี และปริญญาโท เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง
มหาวิทยาลัยในสวีเดนและในประเทศที่กำลังพัฒนา

Minor Field Studies หรือ MFS เป็นโปรแกรมที่จะช่วยนักศึกษา

ให้ได้ใช้เวลาในประเทศที่กำลังพัฒนาเพื่อทำงานภาคสนามในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศที่เป็นเจ้าของบ้าน โครงการ MFS นี้ ต้องทำรายงานผลเป็นภาษาอังกฤษในระดับวิทยานิพนธ์ของปริญญาโท

ทุนการเดินทาง SIDA เพื่อประสบการณ์ UN หรือ EU จัดให้แก่ นักศึกษาหรือผู้ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีใหม่ๆ และได้รับ ให้ไปฝึกงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างในองค์กรใดองค์กรหนึ่ง โครงการนี้ มุ่งหวังที่จะเพิ่มจำนวนบุคลากรสวีเดนในหน่วยงานบริการนานาชาติ เพื่อให้เป็นการง่ายสำหรับบุคลากรเหล่านี้ในการได้รับประสบการณ์ นานาชาติ ซึ่งอาจเป็นคุณสมบัติให้เขาสามารถสมัครงานในตำแหน่งของ องค์กรนานาชาติได้

IPOET รับผิดชอบต่อโครงการ International Association for the Exchange of Students for Technical Experience (IAESTE) สำหรับนักศึกษาในด้านเทคนิค

ถ้าหากต้องการความช่วยเหลือในการไปศึกษาต่อต่างประเทศ นักศึกษาต้องพำนักอยู่ในสวีเดนต่อเนื่องอย่างน้อยที่สุด 2 ใน 5 ปี มีข้อกำหนดอื่นๆ ต่อนักศึกษาหรือสถาบันด้วย นักศึกษาสามารถทำงาน ที่ได้รับค่าจ้างและรับทุนไปพร้อมกันได้ มหาวิทยาลัยและวิทยาลัย มีหน้าที่รับผิดชอบในการประเมินและตรวจสอบโครงการแลกเปลี่ยน ทั้งนี้ในบริบทของการแลกเปลี่ยน จะต้องทำข้อตกลงด้านการเรียนรู้ ล่วงหน้าระหว่างนักศึกษาที่จะออกไปต่างประเทศกับมหาวิทยาลัยหรือ วิทยาลัยในสวีเดน

การเลื่อนไหลและการแลกเปลี่ยนครูได้กล่าวมาแล้วในงาน Nord plus, Visby และ STINT (มูลนิธิเพื่อความเป็นอุดมศึกษานานาชาติ)

7. สถิติความสัมพันธ์ทางการศึกษากับยุโรปและนานาชาติ
7.1 โครงการแลกเปลี่ยนนานาชาติและผู้เข้าร่วม พ.ศ.2548

โครงการ	จำนวนผู้เข้าร่วม
Comenius	326
Arion	60
Nordplus Junior	826
- นักเรียน	593
- ครู	233
โครงการ 1 ปีใน...	62
Leonardo da Vinci	1,294
Cedefop	30
Study visits ของครูอาชีวศึกษา	12
Erasmus	3,182
- นักเรียน	2,698
- ครู	484
Tempus	26
Minor Field Studies	545
Internships	174
Norplus	ผู้สมัคร 2,029
- นักเรียน	ผู้สมัคร 1,340
- ครู	ผู้สมัคร 689
Linnaeus-Palme	431
- นักเรียน	192
- ครู	239
IAESTE	65
ทุน Grundtvig	55
รวม	7,778

7.2 โครงการความร่วมมือและจำนวนผู้เข้าร่วม พ.ศ.2548

โครงการ	จำนวนผู้เข้าร่วม
Comenius	363
Lingua	5
Minerva	2
Preparatory visits in different areas of Socrates	45
Nordplus Junior	(89)
School co-operation projects organized by IPOET	424
Leonardo da vinci	115
Erasmus	7
Tempus Joint European projects	16
Programmes for structural changes	19
EU-Canada	0
AlBan	5
Asian-Link	5
Nordplus	241
Nordplus Nabo	30
Nordplus Language	24
Linnaeus-Palme	190
Asem-Duo	9
Grundtvig	115
Nordplus Adult	20
รวม	1,724

บรรณานุกรม

กรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ. (2549). ความสัมพันธ์ไทย
กับต่างประเทศ : ราชอาณาจักรสวีเดน. [http://
www.mfa.go.th/web/479.php?id=242](http://www.mfa.go.th/web/479.php?id=242). เมื่อธันวาคม 2550
และสิงหาคม 2551.

คุณสองฝั่งฟ้า. สายสัมพันธ์สองแผ่นดินไทย-สวีเดน. [http://
thaihotweb.com/webboard/show.php?Category=&No=
7912](http://thaihotweb.com/webboard/show.php?Category=&No=7912). 5 ธันวาคม 2550.

ตามรอย “พระพุทธรเจ้าหลวง” ไปรากุนด้า ตำนานพระกษัตริย์
จากแดนไกล ที่ยังประทับใจชาวสวีเดน. (2550).
http://travel.sanook.com/foreign/foreign_09328.php.
25 ธันวาคม 2550.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. สมรรถนะ
การศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ :
บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด, 2551.

สำนักยุโรป เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง และแอฟริกา กรมเจรจาการค้า
ระหว่างประเทศ. (2546). ข้อมูลการค้าระหว่าง ไทย-สวีเดน.
http://www.apecthai.org/cd/Europ/Sweden_tread.html.
5 ธันวาคม 2550.

หนังสือพิมพ์รายวันคมชัดลึก. ร้อยดวงใจ “ไทย-สวีเดน”, 16 สิงหาคม
2551.

หนังสือพิมพ์รายวันเดลินิวส์. ทรงร้อยดวงใจไทย-สวีเดน ล้ำค่า
หน้าพระราชหฤทัยไพศาล. 18 สิงหาคม 2551.

หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์คมชัดลึก. “ตามรอย 111 ปี ร.5 ชาวสวีเดน
ปีติพระบารมี”, 3-9 กันยายน 2551

Database of the Swedish National Agency for Higher Education.

Embassy of Sweden. <http://www.swedenabroad.com>.

เมื่อธันวาคม 2550 และ สิงหาคม 2551 European Commission,
Directorate-General for Education and Culture, Eurybase
TheInformation Database on Education Systems in
Europe. **The Education Systems in Sweden 2006/2007,**
<http://www.eurydice.org>. 1 December 2007.

International Programme Office for Education and Training.
**Annual Report 2005. Statistics from the Swedish
National Agency for Education 2006.**

Swedish National Agency for Education. 2006 Statistical Data on
Compulsory Education, **Upper Secondary Education,
Special Education and Adult Education.**

**The Swedish National Council of Adult Education: Facts about
Education 2006.**

The Swedish National Agency for Higher Education: **Report
2006:28 R, Labour Market and Higher Education 2006.**

Universities & University Colleges. **Annual Report by The
Sweden National Agency for Higher Education 2006.**

ภาคผนวก

หน่วยงานทางการศึกษาของสวีเดน

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	คำแปล	อักษรย่อ
1	Ministry of Agriculture, Food and Fisheries	กระทรวงเกษตรอาหารและการประมง	MOA
2	Ministry of Education and Research	กระทรวงการศึกษาและการวิจัย	MER
3	Ministry of Employment	กระทรวงแรงงาน	MOE
4	Ministry of Enterprise, Energy and Communication	กระทรวงการค้าพลังงานและการสื่อสาร	MOEEC
5	Ministry of Health and Social Affairs	กระทรวงสุขภาพและสวัสดิการสังคม	MOHSA
6	Ministry of Justice	กระทรวงยุติธรรม	MOJ
7	Swedish National Agency for Education	สำนักงานการศึกษาแห่งชาติสวีเดน	SNAE
8	Swedish National Agency for Higher Education	สำนักงานอุดมศึกษาแห่งชาติสวีเดน	SNAHE

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	คำแปล	อักษรย่อ
9	Swedish National Agency for School Improvement	สำนักพัฒนาการศึกษาแห่งชาติสวีเดน	SNASI
10	Swedish Agency for Flexible Learning	สำนักการเรียนรู้ตลอดชีวิตแห่งสวีเดน	SAFL (CFL)
11	Swedish Agency for Network and Cooperation in Higher Education	สำนักเครือข่ายและความร่วมมืออุดมศึกษาแห่งสวีเดน	SANCHE
12	Swedish Consumer Agency	สำนักผู้บริโภคแห่งสวีเดน	SCA
13	Swedish International Development Cooperation Agency	สำนักความร่วมมือในการพัฒนานานาชาติแห่งสวีเดน	SIDCA (SIDA)
14	National Employment Agency	สำนักการอาชีพแห่งชาติ	NEA (AMS)
15	National Agency of Advanced Vocational Education and Training	สำนักการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมขั้นสูงแห่งชาติ	NAAVET
16	National Agency for Services to Universities and University Colleges	สำนักบริการมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยแห่งชาติ	NASUC (VHS)

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	คำแปล	อักษรย่อ
17	National Agency for Special Schools for The Deaf and Hard of Hearing	สำนักโรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กหูหนวกและบกพร่องทางการได้ยินแห่งสวีเดน	SNASSDHH (SPM)
18	International Programme Office for Education and Training	สำนักงานโปรแกรมการศึกษาและการฝึกอบรมนานาชาติ	IPOET (IPK)
19	National Admission Office for Higher Education	สำนักงานรับนักศึกษาอุดมศึกษาแห่งชาติ	NAOHE
20	Organization for Economic Cooperation and Development	องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา	OECD
21	Swedish South Asian Studies Network	เครือข่ายการศึกษาเอเชียใต้แห่งสวีเดน	SSASN (SASNET)
22	Swedish National Council of Adult Education	สภาการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติสวีเดน	SNCAE
23	Swedish Pupils Council	สภานักเรียนแห่งสวีเดน	SPC (SVEA)
24	Swedish Research Council	สภาวิจัยแห่งสวีเดน	SRC

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	คำแปล	อักษรย่อ
25	Swedish National Federation of Study Associations	สมาพันธ์สมาคมการศึกษาแห่งชาติสวีเดน	SNFSA
26	National Home and School Union	สหภาพบ้านและโรงเรียนแห่งชาติ	NHSU
27	Swedish Association of Local Authorities and Regions	สมาคมหน่วยงานส่วนท้องถิ่นและภูมิภาคของสวีเดน	SALAR
28	National Parent-School Association	สมาคมผู้ปกครองแห่งชาติ	NPSA
29	Swedish Institute	สถาบันแห่งสวีเดน	SI
30	Swedish Institute for Special Needs Education	สถาบันการศึกษาพิเศษแห่งสวีเดน	SISNE
31	Swedish Net University	มหาวิทยาลัยเครือข่ายแห่งสวีเดน	SNU
32	Swedish University of Agricultural Science	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แห่งสวีเดน	SUAS
33	National Board of Student Aid	คณะกรรมการช่วยเหลือนักศึกษาแห่งชาติ	NBSA (CSN)

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	คำแปล	อักษรย่อ
34	Swedish National Commission on Validation	คณะกรรมการรับรองมาตรฐานแห่งชาติ	SNCV
35	Board of Appeal for the School System	คณะกรรมการรับอุทธรณ์สำหรับระบบโรงเรียน	BASS
36	Commission on Internationalization	คณะกรรมการความเป็นนานาชาติ	CI
37	Education Appeals Board	คณะกรรมการอุทธรณ์การศึกษา	EAB
38	Labour Market Board	คณะกรรมการตลาดแรงงาน	LMB
39	Samic School Board	คณะกรรมการศึกษาซอมี	SSB
40	Swedish Foundation for International Cooperation in Research and Higher Education	มูลนิธิเพื่อความร่วมมือนานาชาติทางการวิจัยและอุดมศึกษาแห่งสวีเดน	SFICRH (STINT)
41	Swedish Academic Recognition Information Centre	ศูนย์สารสนเทศวิชาการแห่งสวีเดน	SARIC (NARIC)

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	คำแปล	อักษรย่อ
42	Statistics Sweden	หน่วยงานสถิติแห่ง สวีเดน	SS (SCB)
43	National Upper Secondary for Students with Physical Disabilities	โรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายสำหรับ ผู้พิการทางร่างกาย แห่งชาติ	NUSSPD
44	Swedish Upper Secondary School for The Deaf and Hard of Hearing	โรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายสำหรับเด็ก หูหนวกและบกพร่อง ทางการได้ยิน แห่งสวีเดน	SUSDH
45	Folk High School	โรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อประชาชน	FHS

หมายเหตุ : ตัวอักษรชื่อย่อหน่วยงานมาจากชื่อภาษาอังกฤษ
ส่วนอักษรย่อภาษาสวีเดนให้ไว้บางคำในวงเล็บ

สถิติที่สำคัญของราชอาณาจักรสวีเดน (ข้อมูล พ.ศ.2549/2550)

1. พ.ศ.2550 พื้นที่ 450,000 ตารางกิโลเมตร ระยะทางจากเหนือสุดถึงใต้สุด 1,600 กิโลเมตร ชายฝั่ง 2,700 กิโลเมตร เมืองหลวงชื่อ สตอกโฮล์ม (Stockholm)

2. ประชากร 9,117,712 คน ความหนาแน่น 22 คนต่อตารางกิโลเมตร ในจังหวัดหรือเขตสตอกโฮล์ม ประชากร 278 คนต่อตารางกิโลเมตร เขตสแกน (Skane) ทางตอนใต้ 106 คนต่อตารางกิโลเมตร เขตแยมแลนด์ (Jamland) และนอร์บอตเตน (Norrbotten) ทางเหนือสุด 3 คนต่อตารางกิโลเมตร ประชากรร้อยละ 84 อาศัยอยู่ในเขตเมือง

3. ปลายทศวรรษ 1990 อัตราเงินเฟ้อร้อยละ 1-2 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2-3 คนว่างงานอายุระหว่าง 20-24 ปี (พ.ศ.2549) เท่ากับร้อยละ 9.7

4. อัตราการเกิดต่อประชากร 1,000 คนอยู่ที่ 11.2 อัตราการตายต่อประชากร 1,000 คนอยู่ที่ 10.1 อายุเฉลี่ยชาย 78.4 ปี หญิง 82.8 ปี (พ.ศ.2548)

5. คนเข้าเมือง 65,229 คน ผู้โอนสัญชาติเป็นสวีเดน 39,573 คน ผู้อพยพออกจากสวีเดน 38,118 คน ผู้อยู่อาศัยในสวีเดนที่ไม่ใช่ประชากรของสวีเดน ร้อยละ 5.3 ประชากรสวีเดนที่เกิดนอกประเทศ ร้อยละ 12.4 หรือ 1,125,790 คน ชาวต่างชาติในสวีเดน ร้อยละ 5.3 หรือ 479,899 คน

6. พ.ศ. 2549 GDP = 2,600,932 ล้านบาทสวีเดน GDP per capita = 286,415 ล้านบาทสวีเดน อัตราเติบโตร้อยละ 4.4 หน่วยเงินของสวีเดน เป็น SEK (Swedish Krona) อัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน 1 โครนสวีเดน = ประมาณ 5 บาท

7. งบประมาณด้านการศึกษา (พ.ศ.2548)

7.1 ค่าใช้จ่ายก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็กเท่ากับ 51.2 พันล้านบาทสวีเดน ค่าใช้จ่ายรายหัว 69.1 พันโครนสวีเดน

7.2 ค่าใช้จ่ายการศึกษาของระบบโรงเรียน ได้แก่ การศึกษาชั้นเด็กเล็ก การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี การมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี การศึกษาพิเศษ การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาทางไกลและการศึกษาสำหรับคนเข้าเมือง เท่ากับ 119.6 พันล้านบาทสวีเดน

7.3 ค่าใช้จ่ายระดับอุดมศึกษา 44.6 พันล้านบาทสวีเดน ค่าใช้จ่ายระดับปริญญาตรี 20.7 พันล้านบาทสวีเดน ค่าใช้จ่ายรายหัวในระดับนี้ 65.5 พันโครนสวีเดน

8. จำนวนสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

8.1 สถานศึกษาที่เปิดสอนกิจกรรมก่อนประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลรวม 9,469 แห่ง เป็นของเอกชนที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐ 2,303 แห่ง จำนวนนักเรียนโรงเรียนอนุบาลรวม 378,954 คน เป็นของเอกชนที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐ 63,473 คน หรือร้อยละ 16.7

8.2 ศูนย์ดูแลเด็กในวัยเรียนรวม 5,178 แห่ง เป็นของเอกชนที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐ 741 แห่ง จำนวนเด็กรวม 356,559 คน เป็นของเอกชนที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐ 33,718 คน หรือร้อยละ 9.5

8.3 สถานศึกษาชั้นเด็กเล็กรวม 3,959 แห่ง นักเรียน 88,407 คน เป็นของเอกชนที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐ 6,513 คน หรือร้อยละ 7.4

9. โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ (พ.ศ.2548/2549)
 - 9.1 โรงเรียนของเทศบาล 290 แห่ง จำนวนโรงเรียน 4,306 โรงเรียน นักเรียน 919,174 คน เฉลี่ยนักเรียน 213 คนต่อโรงเรียน
 - 9.2 โรงเรียนซอมี 6 โรงเรียน นักเรียน 138 คน เฉลี่ย 23 คนต่อโรงเรียน
 - 9.3 โรงเรียนเอกชนที่รับทุนอุดหนุนจากรัฐ 585 โรงเรียน นักเรียน 74,091 คน เฉลี่ย 127 คนต่อโรงเรียน
 - 9.4 โรงเรียนนานาชาติ 8 โรงเรียน นักเรียน 1,800 คน เฉลี่ย 225 คนต่อโรงเรียน
 - 9.5 โรงเรียนประจำรัฐ 3 โรงเรียน นักเรียน 254 คน เฉลี่ย 85 คนต่อโรงเรียน
10. โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหลักสูตร 3 ปี สอนอยู่ในโรงเรียนเดียวกันทั้งสายอาชีวศึกษาและสามัญ (พ.ศ.2549)
 - 10.1 สังกัดเทศบาล 499 โรงเรียน เฉลี่ยนักเรียน 614 คนต่อโรงเรียน
 - 10.2 สังกัดสภาเขต 24 โรงเรียน เฉลี่ยนักเรียน 185 คนต่อโรงเรียน
 - 10.3 โรงเรียนอิสระ 241 โรงเรียน เฉลี่ยนักเรียน 177 คนต่อโรงเรียน
 - 10.4 โรงเรียนนานาชาติ 3 โรงเรียน เฉลี่ยนักเรียน 80 คนต่อโรงเรียน
 - 10.5 โรงเรียนประจำของรัฐ 3 โรงเรียน เฉลี่ยนักเรียน 265 คนต่อโรงเรียน
11. การศึกษาระดับอุดมศึกษา (ข้อมูล พ.ศ.2547)
 - 11.1 จำนวนประชากรที่มีคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสำหรับผู้มีอายุ 16-74 ปี เพศชายร้อยละ 13.1 เพศหญิงร้อยละ 16.8
 - 11.2 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี-โท 337,415 คน ระดับปริญญาเอก 19,291 คน
12. จำนวนสถาบันอุดมศึกษา รวม 60 แห่ง (ข้อมูล พ.ศ.2548)

มีดังนี้

12.1 มหาวิทยาลัยของรัฐ 14 แห่ง วิทยาลัยของรัฐ 22 แห่ง

12.2 มหาวิทยาลัยเอกชนเปิดสอนถึงระดับบัณฑิตศึกษา 3 แห่ง

12.3 วิทยาลัยเอกชนเปิดสอนประกาศนียบัตรบัณฑิต พยาบาล 3 แห่ง

12.4 สถาบันอุดมศึกษานานาชาติเล็ก 13 แห่ง ในจำนวนนี้ 12 แห่งเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตทางจิตวิทยาบำบัดที่ไม่รับทุนอุดหนุนจากรัฐ 1 แห่งรับทุนอุดหนุน

12.5 วิทยาลัยเอกชนเปิดสอนประกาศนียบัตรบัณฑิตทาง เทววิทยา 3 แห่ง

12.6 วิทยาลัยเอกชนเปิดสอนประกาศนียบัตรบัณฑิต ทางศิลปะและดนตรี 2 แห่ง

13. จำนวนครูในระบบโรงเรียน (พ.ศ.2548/2549) รวม 165,637 คน ครูสอนเต็มเวลามีจำนวน 146,991 คน ครูหญิง 101,320 คน หรือร้อยละ 69.3 อายุของครูเฉลี่ย 46 ปี

14. จำนวนลูกจ้างในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (พ.ศ.2548) มีจำนวน 50,630 คน ทำงานเต็มเวลาเป็นอาจารย์ผู้สอนร้อยละ 35.5 จำนวนร้อยละ 59 ของอาจารย์ผู้สอนมีคุณสมบัติระดับปริญญาเอก ลูกจ้างของมหาวิทยาลัยร้อยละ 50 เป็นหญิง จำนวนอาจารย์ผู้สอน ร้อยละ 38 เป็นหญิง และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ร้อยละ 60 เป็นหญิง

15. การศึกษาผลการจัดอันดับของ IMD พ.ศ. 2550 ในเรื่องความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ โดยประเทศสวีเดนได้อันดับที่ 5 ด้านการศึกษา และยังดีเด่นด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์โดยติดอันดับ 7 และ 5 ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสวีเดน

ราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรสวีเดน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน นับตั้งแต่ไทยกับสวีเดนได้ทำสนธิสัญญาทางไมตรี การพาณิชย์และการเดินเรือ (The Treaty of Friendships, Commerce and Navigation of 1868) เมื่อ พ.ศ.2411 มีความสัมพันธ์ในระดับพระราชวงศ์ของทั้งสองประเทศ โดยใน พ.ศ. 2440 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสวีเดนอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระเจ้าออสการ์ที่ 2 การเดินทางด้วย “เรือพระที่นั่งมหาจักรี” ต้องใช้เวลาหลายเดือน เสด็จถึงเมือง Solleftea วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ.2440 ถนนที่เสด็จจากเรือพระที่นั่งได้รับการตั้งชื่อเฉลิมพระเกียรติว่า King Chulalongkorn Vag

ปัจจุบันมีคนไทยทำมาหาเลี้ยงชีพอยู่ในสวีเดนประมาณ 12,000 คน วัดไทยในสวีเดนคือ วัดพุทธารามเมื่อ พ.ศ.2540 อันเป็นวโรกาสครบ 100 ปีแห่งการเสด็จประพาสสวีเดน ชาวไทยในสวีเดนได้ร่วมมือร่วมใจกับชาวสวีเดนหาทุนสร้างอาคารพระบรมราชานุสรณ์ของพระองค์ ขึ้นบนที่ดิน ณ บริเวณเสด็จประพาส ซึ่งองค์การไฟฟ้าพลังน้ำเจ้าของกรรมสิทธิ์อนุญาตให้สร้างได้ กรมศิลปากรเป็นผู้ออกแบบอาคาร คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และ พล.อ.เชษฐา ฐานะจาโร ประธานกรรมการจัดหาทุนสามารถระดมทุนได้ 30 ล้านบาท ทำการวางศิลาฤกษ์อาคารเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ.2542 โดยมีรองนายกรัฐมนตรีนายบัญญัติ เกสรทอง ฝ่ายไทย และผู้ว่าการมลทลแจมแลนด์ฝ่ายสวีเดนเป็นประธาน

ความสัมพันธ์ในระดับราชวงศ์ระหว่างไทยกับสวีเดน จากการเยือนไทย
ระดับราชวงศ์ของสวีเดน ดังนี้คือ พ.ศ.2427 เจ้าชายออกสการ์ แห่งสวีเดน
เสด็จ เยือนไทยครั้งแรก พ.ศ.2454 เจ้าชายวิลเลียมแห่งสวีเดน เสด็จ
เยือนไทยครั้งแรก หลังจากนั้นมีการเสด็จ เยือนไทยอีกหลายครั้ง
และในระหว่างวันที่ 17-20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548 สมเด็จพระราชาธิบดี
คาร์ลที่ 16 กุสตาฟแห่งสวีเดน และสมเด็จพระราชินีซิลเวีย เสด็จ เยือน
ประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
เพื่อขอบพระทัยประชาชนชาวไทยที่ได้ให้ความ ช่วยเหลืออย่างดี
แก่ผู้ประสบภัยชาวสวีเดนจากเหตุการณ์ภัยพิบัติคลื่นยักษ์สึนามิ
และระหว่างวันที่ 12-21 มิถุนายน พ.ศ.2549 สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ล
ที่ 16 กุสตาฟ แห่งสวีเดนและสมเด็จพระราชินีซิลเวีย เสด็จ เยือนไทย
เพื่อทรงเข้าร่วมงานฉลอง สิริราชสมบัติครบรอบ 60 ปี ของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (วันที่ 14-20 มิถุนายน พ.ศ.2549
สมเด็จพระราชาธิบดีและสมเด็จพระราชินีแห่งสวีเดน เสด็จฯ จังหวัด
ภูเก็ต เป็นการส่วนพระองค์ และวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ.2549
สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งสวีเดน เข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญ Bronze Wolf ซึ่งเป็นเหรียญสำหรับเชิดชู
พระเกียรติในฐานะที่ทรงสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือ)

ล่าสุดในวันที่ 14 สิงหาคม 2551 ในโอกาสที่สมเด็จพระราชาธิบดี
คาร์ลที่ 16 กุสตาฟ แห่งสวีเดน และสมเด็จพระราชินีซิลเวีย เสด็จ
เยือนไทยเป็นการส่วนพระองค์ สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี
ในพระอุปถัมภ์พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทิน
นัดตามาตุ ร่วมกับคนไทยผู้มีจิตศรัทธา และกลุ่มเฟรนด์ส ออฟ ไชลด์ฮูด

ซึ่งประกอบด้วยผู้มีจิตศรัทธาชาวสวีเดน ที่มีบทบาทเชื่อมโยงกับเวสต์ไฮลด์ฮูด ฟาวเดชั่น ได้ร่วมกันจัดงาน “ร้อยดวงใจ ไทย-สวีเดน” เพื่อรับพระราชทานเงินสนับสนุนการดำเนินงานด้านการป้องกันและการให้ความช่วยเหลือผู้หญิงและเด็กที่ประสบปัญหาถูกละเมิดสิทธิและถูกกระทำรุนแรง ในการนี้ ทั้งสองพระองค์เสด็จ ไปยังพระบรมมหาราชวัง เพื่อถวายความเคารพพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ รวมทั้งสมเด็จพระราชาธิบดี องค์กรประธานกิตติมศักดิ์ มูลนิธิลูกเสือโลก และสมเด็จพระราชินีซิลเวีย พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลเข้าเฝ้าฯ เพื่อร่วมงานเปิดตัว “The Royal Napkins” ซึ่งเป็นกิจกรรมการกุศลเพื่อหารายได้สนับสนุนกิจการลูกเสือในประเทศไทย

ส่วนระดับราชวงศ์ไทยเสด็จเยือนสวีเดน มีดังนี้คือ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ เยือนสวีเดนระหว่างวันที่ 13-21 กรกฎาคม พ.ศ. 2440 พร้อมพระราชโอรส 3 พระองค์คือ พระบรมโอรสาธิราช พระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ และพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์เจ้าจิริประวัติวรเดช ส่วนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนสวีเดนอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ 21-24 กันยายน พ.ศ.2503 ต่อมา สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯ เยือนสวีเดน ใน พ.ศ.2532, 2534, 2535, 2541 และ 2547 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนสวีเดนใน พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2550 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนสวีเดนพร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรัรัศมี พระวรชายา และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าที่ปังกรรัศมีโชติ

ตั้งแต่ พ.ศ.2425 เป็นต้นมา ประเทศไทยแต่งตั้งอัครราชทูตประจำประเทศในยุโรปให้ดำรงตำแหน่งอัครราชทูตไทยประจำประเทศสวีเดนด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง อาทิ หม่อมเจ้าปฤษฎางค์ ชุมสาย อัครราชทูตประจำกรุงลอนดอนประเทศอังกฤษ ดำรงตำแหน่งอัครราชทูตไทยประจำประเทศสวีเดนคนแรก ใน พ.ศ.2487 ได้ตั้งสถานทูตขึ้นในกรุงสตอกโฮล์ม ต่อมา พ.ศ.2497 ได้ปิดสถานทูตและให้อัครราชทูตประจำกรุงโคเปนเฮเกนประเทศเดนมาร์กดำรงตำแหน่งอัครราชทูตไทยประจำประเทศสวีเดนด้วย จนกระทั่ง พ.ศ.2502 ไทยกับสวีเดนได้ยกฐานะความสัมพันธ์ระหว่างกันขึ้นเป็นระดับเอกอัครราชทูต เอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศสวีเดนคนปัจจุบัน คือ นายอภิชาติ ชินวรรโณ เอกอัครราชทูตสวีเดนประจำประเทศไทยคนปัจจุบัน คือ นายยูนัส ฮาฟสเตริม (Mr. Jonas Hafstrom) เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายพระราชสาส์นตราตั้งเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ.2547 สำหรับสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงสตอกโฮล์ม ตั้งอยู่ที่ Flougatan 3, Box 26220,10040 Stockholm หมายเลขโทรศัพท์ 46-087917340 และโทรสาร 46-087917351 ส่วนสถานเอกอัครราชทูตสวีเดน ณ กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ที่ ชั้น 20 อาคาร วัน แปะซิฟิค เพลส เลขที่ 140 ถนนสุขุมวิท (อยู่ระหว่างซอย 4 และซอย 6) กรุงเทพฯ 10112 ตู๊ปณ. 1324 ปณ.นานา โทรศัพท์ 0 2263 7200

ประเทศไทยมีกงสุลกิตติมศักดิ์ประจำประเทศสวีเดนมาตั้งแต่ พ.ศ. 2431 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงแต่งตั้งนาย Axel Johnson เป็นกงสุลสยามคนแรกประจำประเทศสวีเดนเมื่อปี พ.ศ. 2426 ปัจจุบันนาง Viveca Axison Johnson ดำรงตำแหน่งกงสุลใหญ่ กิตติมศักดิ์ไทยประจำกรุงสตอกโฮล์ม และนาง Frances Broman

ดำรงตำแหน่งกงสุลกิตติมศักดิ์ประจำกรุงสตอกโฮล์ม ส่วนสวีเดน มีสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ประจำประเทศไทย จำนวน 3 แห่ง คือ 1) สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สวีเดนประจำจังหวัดเชียงใหม่ และล่าสุดทางการสวีเดนได้เสนอแต่งตั้ง นางศุภจี นิลอุบล เข้าดำรงตำแหน่งกงสุลกิตติมศักดิ์สวีเดนประจำจังหวัดเชียงใหม่ 2) สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สวีเดนประจำเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในปัจจุบันนายแพทย์สัญญา วีระไวทยะ ดำรงตำแหน่งกงสุลกิตติมศักดิ์สวีเดนประจำเมืองพัทยา 3) สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สวีเดนประจำจังหวัดภูเก็ต ในปัจจุบันนายวิจิตร ณ ระนอง ดำรงตำแหน่งกงสุลกิตติมศักดิ์

ในความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประเทศไทยกับสวีเดน เป็นไปโดยราบรื่น แม้ว่าที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ระหว่างไทยกับสวีเดน อยู่ห่างไกลกัน ทั้งสองฝ่ายให้การสนับสนุนและร่วมมือกันในเวที การเมืองระหว่างประเทศด้วยดีมาโดยตลอด อาทิ ไทยให้การสนับสนุน สวีเดนในการสมัครเป็นสมาชิกประเภท ไม่ถาวรของคณะมนตรี ความมั่นคงฯ ระหว่าง พ.ศ.2541-2542 โดยการเลือกตั้งได้มีขึ้น ในระหว่างการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญที่ 51 ใน พ.ศ.2540 และสวีเดนก็ได้ให้การสนับสนุนการสมัครเป็นสมาชิก คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (Economic and Social Council - ECOSOC) ของไทยสำหรับปี พ.ศ.2539-2541

เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2549 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ ต่างประเทศไทยและนาง Laila Frievalds รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การต่างประเทศสวีเดนได้ลงนามแผนปฏิบัติการร่วม (Joint Plan of Action) เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการส่งเสริมความสัมพันธ์และ การขยายความร่วมมือในด้านต่างๆ ในภาพรวม การจัดทำแผนฯ เป็นผล

มาจากการหารือข้อราชการระหว่างนายกรัฐมนตรีกับนายกรัฐมนตรีสวีเดน ที่กรุงสตอกโฮล์ม เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ.2547 และล่าสุดเมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ.2549 ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการความร่วมมือ สวีเดน-ไทย ครั้งที่ 1 ณ กรุงสตอกโฮล์ม ภายใต้แผนฯ เพื่อหารือ และวางแผนการดำเนินโครงการและกิจกรรมด้านต่าง ๆ ร่วมกัน

ในด้านเศรษฐกิจการค้า สวีเดนมีประชากร 9 ล้านกว่าคน ตลาดภายในจึงมีขนาดเล็ก ต้องมีระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งพาการส่งออกสวีเดน มีอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ป่าไม้และเหล็ก อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง ได้แก่ การผลิตรถยนต์ อากาศยาน โทรคมนาคม การผลิตอาวุธ และเวชภัณฑ์ บริษัทและรัฐบาลสวีเดนสนับสนุนการลงทุนในด้านการวิจัยและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในอัตราที่สูงมาก ทำให้บริษัทการค้าสวีเดนอยู่ในระดับแนวหน้าของโลก

ประเทศไทยเป็นคู่ค้าลำดับที่ 35 ของสวีเดน การค้าทั้งสองฝ่าย ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมามีมูลค่าเฉลี่ยปีละประมาณ 550 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.5 ของมูลค่าการค้ารวมของไทย สำหรับ ดุลการค้าของทั้ง 2 ประเทศ ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ามาโดยตลอด พ.ศ.2548 ไทยขาดดุลการค้า 96.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยและสวีเดน มีมูลค่าการค้ารวม 790.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยส่งออกไปยังสวีเดน มีมูลค่า 346.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบยานพาหนะ เสื้อผ้าสำเร็จรูป หนังสือและผลิตภัณฑ์หนังสือพิมพ์ สำหรับอุปกรณ์และส่วนประกอบรถยนต์ อาหารทะเลกระป๋อง อัญมณี และเครื่องประดับ สำหรับการนำเข้าใน พ.ศ.2548 ไทยนำเข้าสินค้าจากสวีเดนมูลค่า 443.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่

เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องจักรอุตสาหกรรม เคมีภัณฑ์ เหล็กและเหล็กกล้า กระดาษและกระดาษแข็ง เยื่อกระดาษและ เศษกระดาษ เคมีภัณฑ์

ด้านการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวสวีเดนนิยมเดินทางมาไทยโดย เฉลี่ยประมาณ 200,000 คนต่อปี ซึ่งเป็นลำดับที่ 4 ของนักท่องเที่ยว จากยุโรป รองจากอังกฤษ เยอรมนี และฝรั่งเศส พ.ศ.2548 นักท่องเที่ยว จากสวีเดนมาไทยจำนวน 223,932 คน มีวันพักเฉลี่ย 15.13 วันต่อคนและค่าใช้จ่ายวันละ 2,586.57 บาทต่อคน ค่าใช้จ่ายส่วนมาก เป็นค่าที่พัก ค่าอาหาร และการซื้อของที่ระลึก สถานที่ท่องเที่ยว ที่ชาวสวีเดนชอบในไทยคือ จังหวัดภูเก็ตและแหล่งท่องเที่ยว ประเภทชายทะเล พ.ศ.2548 นักท่องเที่ยวไทยเดินทางไปสวีเดนจำนวน 11,681 คน พ.ศ.2547 จำนวน 8,191 คน และ พ.ศ.2546 จำนวน 5,322 คน

ไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจสูงขึ้น จึงไม่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศ ที่สวีเดนให้ความช่วยเหลือในกรอบการให้ความช่วยเหลือทวิภาคีแก่ประเทศ กำลังพัฒนา สวีเดนปรับเปลี่ยนระดับความช่วยเหลือแก่ไทย เป็นการ ร่วมมือในระดับสากล ซึ่งไทยจะต้องร่วมรับค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจาก กิจกรรมหรือโครงการความช่วยเหลือของสวีเดน ซึ่งที่ผ่านมาส่วนใหญ่ จะให้ในรูปผู้เชี่ยวชาญปฏิบัติงานภายใต้โครงการ อาทิ การจัดการ คุณภาพอากาศในกรุงเทพของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

คณะผู้ดำเนินงาน

ที่ปรึกษา

ดร.อำรุง จันทวานิช

เลขาธิการสภาการศึกษา

ดร.สิริพร บุญญานันต์

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

นางสาววัฒนา อาทิตย์เที่ยง

ผู้อำนวยการสำนักวิจัย

และพัฒนาศึกษา

นางสิริวรรณ สวัสดิวัตน์ ณ อยุธยา

หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศ

แปลสรุปและเรียบเรียง

รศ.ดร. สรุศักดิ์ หลาบมาลา

ที่ปรึกษาไทยศูนย์ข้อมูลศึกษาไทย

กระทรวงการคลัง ข้าราชการบำนาญ

กระทรวงศึกษาธิการ

รศ.ดร.รสนุคนธ์ มกรมณี

อาจารย์คณะครุศาสตร์ และกรรมการ

สภาวิชาการมหาวิทยาลัย

ราชภัฏสวนสุนันทา

บรรณาธิการ

นางสาววัฒนา อาทิตย์เที่ยง

ผู้อำนวยการสำนักวิจัย

และพัฒนาศึกษา

นางสิริวรรณ สวัสดิวัตน์ ณ อยุธยา

หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศ

นางผาณิต วิมลรัตน์ปัญญา

นักวิชาการศึกษา 7 ว.

ผู้ดำเนินงานโครงการ

นางสิริวรรณ สวัสดิวัตน์ ณ อยุธยา	หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศ
นางผานิต วัฒนรัตน์ปัญญา	นักวิชาการศึกษา 7 ว.
นายจิรวิทย์ ไทภูวไพบูลย์	นักวิชาการศึกษา 5
นางสาวนิตยา กิรินทร์มัย	เจ้าหน้าที่ประจำโครงการ

ประสานงานและรวบรวมข้อมูล

นางผานิต วัฒนรัตน์ปัญญา	นักวิชาการศึกษา 7 ว.
นางสาวเอ็นดู ศิริเจียมรัตน์	นักวิชาการศึกษา 7

หน่วยงานรับผิดชอบ

กลุ่มสารสนเทศ สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ